

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

Projektas

„Gera mokykla: nuo geros prie geresnės“

Metodinės rekomendacijos planuojant ir organizuojant
mokyklos įsivertinimą

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

Projektas

„Gera mokykla: nuo geros prie geresnės“

Metodinės rekomendacijos planuojant ir organizuojant
mokyklos įsivertinimą

Leidinio sudarytojai: Jelizaveta Tumlovskaia, dr. Dalia Survutaitė
Konsultavo, pasiūlymus teikė Laima Gudaitė
Redaktorė Zita Markūnaitė

ISBN 978-9955-788-29-4

Turinys

Ižangos žodis. <i>J. Tumlovskaja</i>	5
Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių kaita. <i>J. Tumlovskaja</i>	6
Mokyklos veiklos įsivertinimo atnaujinimo pagrindimas. <i>Dr. D. Survutaitė</i>	8
Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo modelio sandara. <i>Dr. D. Survutaitė</i>	11
Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas – mokyklų bendruomenių patirčių analizė. <i>Dr. D. Survutaitė</i>	13
Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo modelio turinys. <i>Dr. D. Survutaitė</i>	17
Mokyklų bendruomenių veiklos kokybės detalieji aprašymai (ilustracijos)	19
Sritis „Rezultatai (1)“	19
Rodiklio 1.1.1. <i>Asmenybės tapsmas</i> detalusis aprašymas. Alytaus Dzūkijos pagrindinės mokyklos komanda; Jurbarko Naujamiesčio pagrindinės mokyklos komanda	20
Rodiklio 1.2.1. <i>Mokinio pasiekimai ir pažanga</i> detalusis aprašymas. Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko mokyklos-daugiafunkcio centro (buv. pagrindinė mokykla) komanda; Šiaulių sanatorinės mokyklos komanda; Kaišiadorių r. Paparčių mokyklos-daugiafunkcio centro (buv. pagrindinė mokykla) komanda; Jonavos r. Upninkų pagrindinės mokyklos komanda; Prienų r. Išlaužo pagrindinės mokyklos komanda	23
Rodiklio 1.2.2. <i>Mokyklos pasiekimai ir pažanga</i> detalusis aprašymas. Jonavos „Neries“ pagrindinės mokyklos komanda	32
Sritis „Ugdymas(si) ir mokinių patirtys (2)“	35
Rodiklio 2.1.1. <i>Ugdymo(si) tikslai</i> detalusis aprašymas. Alytaus Šaltinių pagrindinės mokyklos komanda	36
Rodiklio 2.1.2. <i>Ugdymo planai ir tvarkaraščiai</i> detalusis aprašymas. Alytaus Šaltinių pagrindinės mokyklos komanda	37
Rodiklio 2.1.3. <i>Orientavimasis į mokinių poreikius</i> detalusis aprašymas. Prienų r. Balbieriškio pagrindinės mokyklos komanda; Raseinių Šaltinio progimnazijos komanda; Alytaus Šaltinių pagrindinės mokyklos komanda	39
Rodiklio 2.2.1. <i>Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas</i> detalusis aprašymas. Prienų r. Išlaužo pagrindinės mokyklos komanda	44
Rodiklio 2.2.2. <i>Ugdymo(si) organizavimas</i> detalusis aprašymas. Jonavos r. Samulevičiaus progimnazijos komanda; Kaišiadorių r. Kruonio gimnazijos komanda	46
Rodiklio 2.3.1. <i>Mokymasis</i> detalusis aprašymas. Prienų r. Šilavoto pagrindinės mokyklos komanda; Jonavos r. Bukonių mokyklos-daugiafunkcio centro (buv. pagrindinė mokykla) komanda; Molėtų r. Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazijos komanda	50
Rodiklio 2.3.2. <i>Ugdymas mokyklos gyvenimu</i> detalusis aprašymas. Tauragės „Šaltinio“ progimnazijos komanda	54
Rodiklio 2.4.1. <i>Vertinimas ugdymui</i> detalusis aprašymas. Jonavos r. Bukonių mokyklos-daugiafunkcio centro (buv. pagrindinė mokykla) komanda	57

Rodiklio 2.4.2. <i>Mokinių įsivertinimas</i> detalusis aprašymas. Tauragės „Aušros“ pagrindinės mokyklos komanda; Kaišiadorių r. Paparčių mokyklos-daugiafunkcio centro (buv. pagrindinė mokykla) komanda	59
Sritis „Ugdymo(si) aplinkos (3)“	61
Rodiklio 3.1.1. <i>Įranga ir priemonės</i> detalusis aprašymas. Jonavos r. Upninkų pagrindinės mokyklos komanda	63
Rodiklio 3.1.2. <i>Pastatas ir jo aplinka</i> detalusis aprašymas. Jonavos R. Samulevičiaus progimnazijos komanda	64
Rodiklio 3.1.3. <i>Aplinkų bendrakūra</i> detalusis aprašymas. Tauragės „Aušros“ pagrindinės mokyklos komanda	66
Rodiklio 3.2.1. <i>Mokymasis ne mokykloje</i> detalusis aprašymas. Jonavos r. Šveicarijos pagrindinės mokyklos komanda; Šiaulių Lieporių gimnazijos komanda	67
Rodiklio 3.2.2. <i>Mokymasis virtualioje aplinkoje</i> detalusis aprašymas. Šiaulių Lieporių gimnazijos komanda	70
Sritis „Lyderystė ir vadyba (4)“	72
Rodiklio 4.1.1. <i>Perspektyva ir bendruomenės susitarimai</i> detalusis aprašymas. Prienų r. Balbieriškio pagrindinės mokyklos komanda	73
Rodiklio 4.1.2. <i>Lyderystė</i> detalusis aprašymas. Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko mokyklos-daugiafunkcio centro (buv. pagrindinė mokykla) komanda; Jurbarko Naujamiesčio pagrindinės mokyklos komanda	76
Rodiklio 4.1.3. <i>Mokyklos savivalda</i> detalusis aprašymas. Šiaulių sanatorinės mokyklos komanda	79
Rodiklio 4.2.1. <i>Veikimas kartu</i> detalusis aprašymas. Tauragės „Šaltinio“ progimnazijos komanda	81
Rodiklio 4.2.2. <i>Bendradarbiavimas su tėvais</i> detalusis aprašymas. Jonavos „Neries“ pagrindinės mokyklos komanda; Molėtų r. Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazijos komanda	82
Rodiklio 4.2.3. <i>Mokyklos tinklaveika</i> detalusis aprašymas. Alytaus Dzūkijos pagrindinės mokyklos komanda; Raseinių Šaltinio progimnazijos komanda	85
Rodiklio 4.3.1. <i>Kompetencija</i> detalusis aprašymas. Kaišiadorių r. Kruonio gimnazijos komanda; Prienų r. Šilavoto pagrindinės mokyklos komanda	87
Rodiklio 4.3.2. <i>Nuolatinis profesinis tobulėjimas</i> detalusis aprašymas. Kaišiadorių r. Kruonio gimnazijos komanda	89
Įsivertinimo ir veiklos tobulinimo integralumas. <i>L. Gudaitė</i>	90
Informacijos šaltiniai	95
1 priedas. Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programą, veiklos kokybės įsivertinimo modelio sandara	96
2 priedas. Mokyklų, dalyvavusių projekte „Gera mokykla: nuo geros prie geresnės“, kontaktiniai duomenys	105
3 priedas. Jurbarko Naujamiesčio pagrindinės mokyklos „Mokytojo ir pedagoginio darbuotojo veiklos lentelė“	107

ĮŽANGOS ŽODIS

Jelizaveta TUMLOVSKAJA,

*Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros Mokyklų įsivertinimo skyriaus metodininkė,
projekto koordinatore*

Gera mokykla... Kokia ji? Ar įmanoma visiems laikams sukurti gerą mokyklą? *Geros mokyklos koncepcija* pateikia tokią geros mokyklos apibrėžimą: „*Gera mokykla – pamatinėmis humanistinėmis vertybėmis ugdomą grindžianti, prasmės, atradimų ir asmens ugdymo(si) sėkmės siekianti mokykla, kuri savo veikloje vadovaujasi mokyklos bendruomenės susitarimais ir mokymusi.*“ Kaip matome iš pateikto apibrėžimo, gera mokykla yra *sėkmės siekianti*, t. y. nuolat veiklą tobulinanti mokykla.

Kokios yra konkrečios mokyklos tobulėjimo krypties gairės? Kaip mokykloje suprantama geros mokyklos sąvoka, jos rodikliai? Kokie yra jos planuojami pažangos rodikliai? Kokia yra mokyklos pasiekta pažanga? Į visus šiuos klausimus gali atsakyti pati mokyklos bendruomenė, organizuodama ir vykdydama įsivertinimo ir veiklos kokybės tobulinimo procesus.

Todėl, rengiant *Geros mokyklos koncepciją*, buvo atnaujinama mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo metodika ir veiklos kokybės įsivertinimo rodikliai. Dar prieš „*Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikos*“ patvirtinimą“ (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267), Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra (toliau – NMVA) inicijavo atnaujintų įsivertinimo rodiklių išbandymo projektą „*Gera mokykla – nuo geros prie geresnės*“, į kurį pakvietė įsitraukti Kokybės siekiančių mokyklų (toliau – KSM) klubo juridinius narius (žr. 2 priedą). Projektas buvo skirtas išbandyti atnaujintą metodiką ir rodiklius konkrečių mokyklų kontekste. Svarbiausias ir sudėtingiausias darbas – detaliojo kokybės standarto arba iliustracijos kūrimas. Tai yra esminė kokybės sampratos apibrėžtis kiekvienai mokyklai. Pateikiama pavyzdžių kiekvienam metodikos rodikliui. Buvo siekta, kad mokyklų sukurti kokybės aprašymai atskleistų visus rodiklio raktinius žodžius. Leidinys yra projekto veiklos rezultatas. Mokyklų pateiktą medžiagą pakomentavo atnaujintų įsivertinimo rodiklių kūrimo darbo grupės vadovė, Lietuvos edukologijos universiteto docentė dr. Dalia Survutaitė.

Projektas vyko 2015–2016 metais. Dalyviai savo mokyklose diegė atnaujintą metodiką, kūrė ir tobulino detaliuosius kokybės aprašymus arba iliustracijas, mokėsi kartu ir individualiai, susitikdavo NMVA aptarti savo darbo rezultatus.

Rodiklių turinys atskleidžia *Geros mokyklos koncepcijoje* apibrėžtus vertybinius ugdymo aspektus. Todėl pagrindinis šio leidinio turinys – rodiklių turinio atskleidimas, mokyklų pateikti konkretūs pavyzdžiai su kokybiniais ir kiekybiniais rodikliais bei informacijos šaltiniais.

Vertėtų atkreipti dėmesį į tai, kad tai nėra **tobuli** pavyzdžiai. Jie yra kontekstualūs, pagrįsti konkrečių mokyklų bendruomenių supratimu, patirtimi, įdirbiu. Kuriant savo mokyklai skirtas iliustracijas, vertėtų atkreipti dėmesį į ekspertės pateiktus nukreipiamuosius klausimus, mokyklų pateiktus pavyzdžius bei kiekvienam pavyzdžiui pateiktus ekspertės komentarus.

Leidinio sudarytojų tekstai atskleidžia įsivertinimo metodikų ir rodiklių kaitos priežastis ir esminius pokyčius. Juose pateikiama minčių, pavyzdžių, kaip galima organizuoti įsivertinimo procesus mokykloje.

BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO RODIKLIŲ KAITA

Jelizaveta TUMLOVSKAJA,

*Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros Mokyklų įsivertinimo skyriaus metodininkė,
projekto koordinatore*

Sisteminis mokyklos, kaip organizacijos, įsivertinimas (savęs vertinimas, angl. *self-evaluation*) yra palyginti nauja, iki šiol nepakankamai savo potencialą atskleidusi švietimo tobulinimo veikla.

Lietuvos mokyklos įsivertinimą, kaip mokyklos veiklos tobulinimo sąlygą, žino dar nuo 2000 metų, nes tais metais pasirodė pirmoji *vidaus audito* metodika, perimta iš Škotijos ir adaptuota Lietuvos mokykloms. Įsivertinimo (vidaus audito) metodika per pastarąjį laikotarpį patyrė nemažai transformacijų. Lietuvos mokyklos yra sukaupusios vertingą šios veiklos patirtį, esama nemažai sėkmingų šio mokyklų tobulinimo metodo taikymo pavyzdžių.

Lietuvoje mokyklų veiklos kokybės įsivertinimas prasidėjo 2002 metais, pritaikius Škotijos mokyklose naudojamą įsivertinimo metodiką ir rodiklius, o 2004 m. tapo privalomas visoms bendrojo lavinimo mokykloms.

Pirmasis oficialus vidaus audito dokumentas mokykloms, *Bendrojo lavinimo mokyklos vidaus audito metodika*, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 302 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklos vidaus audito metodikos“, daliai mokyklų buvo pakankamai sudėtingas, keliantis abejonių dėl naudingumo, o kai kurios mokyklų bendruomenės dar buvo nepatyrusios optimaliai vykdyti įsivertinimo procesus. Bet buvo nemažai mokyklų, kurios jau nuo 2000 m., kuomet pasirodė vidaus audito metodikos projektas, į įsivertinimo procesus pažvelgė labai pozityviai, išvelgė naudą ir aktualumą. Todėl pačioms mokykloms buvo pasiūlyta supaprastinti metodiką, labiau pritaikyti ją prie realaus mokyklos gyvenimo, pasinaudoti vykdymo patirtimi, pateikti pavyzdžių, aprašyti sėkmingo įsivertinimo patirtis.

2007 metais metodika buvo iš esmės patobulinta. Atsižvelgus į tuomet aktualius švietimo dokumentus, Lietuvos mokyklų patirtį, buvo sukurti tam laikotarpiui tinkami ir mokykloms suprantami rodikliai.

2009 metais įsivertinimo metodika buvo liberalizuota – sukurtas kryptį rodantis, lankstus veikti dokumentas, tačiau veiklos rodikliai liko tie patys, kaip ir 2007 metais. Nors mokykloms buvo siūloma rinktis įvairias įsivertinimo metodikas, dauguma mokyklų įsivertindamos savo veiklą vadovavosi Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros parengta įsivertinimo metodika.

Įvykus reikšmingiems valstybės lygmens strateginiams pokyčiams – paskelbus Valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2030“, Nacionalinės pažangos programą, Valstybinę švietimo strategiją 2013–2022 metams, 2011 metų Švietimo įstatymo pakeitimą, atnaujinus bendrąsias programas – reikėjo **peržiūrėti ir koreguoti mokyklos veiklos įsivertinimo principus, metodiką, veiklos rodiklius**.

Naujajai įsivertinimo metodikai teorinį pagrindimą davė Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros įgyvendinto ES SF projekto „Kokybės vadybos stiprinimas bendrojo lavinimo mokyklose (modelių sukūrimas)“ kūrinys *Geros mokyklos koncepcija* ir joje numatyti mokyklos veiklos aspektai ir jų ryšiai. *Geros mokyklos koncepcija* mokyklą pristato kaip atradimų ir mokymosi sėkmės siekiančią, bendruomenės sutarimais ir mokymusi savo veiklą grindžiančią organizaciją, kurioje vidaus vertinimas turi tapti mokykloje vykstančių mokymosi procesų dalimi. Šioje koncepcijoje išdėstyti **geros mokyklos požymiai** turėtų rodyti kryptį ir vesti tobulėjimo linkme.

Atnaujinant mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo sistemą, buvo atlikta visų iki šiol taikytų įšivertinimo metodikų **lyginamoji analizė**. Pateikiame jos apibendrintą vaizdą, kuriame matomi mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo rodiklių pokyčiai nuo 2002 m. iki dabar, išryškunami skirtumai ir panašumai (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo rodiklių kaita 2002–2016 m.

	<i>Bendrojo lavinimo mokyklos vidaus audito metodika (2002)</i>	<i>Bendrojo lavinimo mokyklos vidaus audito tvarkos aprašas (2007)</i>	<i>Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įšivertinimo rodikliai (2016)</i>
Sritys	7 sritys	5 sritys	4 sritys
Temos	32 rodikliai	22 temos	11 temų
Rodikliai	88 pagalbinių rodiklių	67 veiklos rodiklių	25 rodikliai
Kokybės standartas	Pateikta iliustracija – kokybės standarto aprašas	Rodiklių paaiškinimai (ilustracijos – kokybės standartą – apsirado pačios mokyklos)	Raktiniai žodžiai ir detalus rodiklio aprašymas; aprašyme nurodytas idealus mokyklos veiklos būvis, atitinkantis nacionalinį aukščiausią (ankstesnėse metodikose – ketvirtą) kokybės (standarto) lygį. Pagal savo kontekstą mokyklos sukonkretina rodiklio detalijame aprašyme nurodytus kokybės požymius (ankstesnėse metodikose – ketvirto lygio iliustracija)
Vertinimo skalė	4 lygių vertinimo skalė	4 lygių vertinimo skalė	Vertinimo skalės nepateiktos
Siekiamybė	Siekiami intensyviai, visa apimančiai fiksuoti ir matuoti veiklą	Siekiami reflektuoti mokykloje vykstančias veiklas, nuodugniau ieškant situacijos priežasčių, jas analizuoti, vertinti	Siekiami argumentuoti diskutuoti apie mokinių mokymą ir mokymąsi, pripažinti mokytojų meistriškumą ir gerąsias praktikas, kaip tinkamus pavyzdžius mokytojų bendruomenės organizaciniam mokymuisi; surinkti suinteresuotiems asmenims ir partneriams svarbius mokyklos veiklos kokybę atspindinčius įrodymus
Vertinimo nuostata	Griežtai reglamentuotas savęs vertinimo mastas, tempas (įšivertinti visas sritys per trejus metus)	Akcentuojamas nuolatinis, nenutrūkstamas, duomenimis grįstas reflektavimo procesas (mokykla gali analizuoti vieną jai aktualią problemą neribodama laiko)	Įšivertinimas yra mokyklos bendruomenės refleksija: problemų apmąstymas, įrodymų rinkimas (tyrimas) ir dialogas vertinant bei interpretuojant įrodymus
Vertinimo principai	Visuotinum principas matuojant visas veiklas	Vertinimas, sudarantis galimybę tobulinti konkrečias sritys ir veiklas pačios bendruomenės pastangomis, remiantis įšivertinimo rezultatais	Įšivertinimas sutelkia mokyklos bendruomenę susitarti dėl ugdymo ir ugdymosi kokybės, ją įšivertinti ir tobulinti visais lygmenimis: mokinio, klasės, srauto, mokytojo, vadovo, visos mokyklos kaip organizacijos
Teorinio pagrindimo bruožai	Kokybės vadybos modelio bruožai	Galimos dvi teorinės priegijos: kokybės vadybos ir besimokančios organizacijos modelio bruožai	Vyrauja besimokančios organizacijos modelio bruožai

Esminiai pokyčiai atnaujintoje įšivertinimo sistemoje yra sumažintas sričių, temų, rodiklių skaičius, visi rodikliai yra tarpusavyje susieti priežasties ir pasekmės ryšiais. Įšivertinimo procesas rekomendacijose pateiktas kaip visos mokyklos bendruomenės mokymosi ir tobulėjimo sąlyga. Daug laisvės ir erdvės veikti šia linkme suteikta pačiai mokyklai, atsižvelgiant į jos kontekstinę situaciją. Įšivertinimo ir tobulinimo cikliškumas, laiko planavimas yra pačios mokyklos apsisprendimo reikalas.

MOKYKLOS VEIKLOS ĮSIVERTINIMO ATNAUJINIMO PAGRINDIMAS

Dr. Dalia SURVUTAITĖ,

Lietuvos edukologijos universiteto docentė,

atnaujintų įsivertinimo rodiklių kūrimo darbo grupės vadovė

Švietimo sistemai skiriama priedermė – užtikrinti kokybę. Švietimo kokybei gerinti privalu vykdyti (Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 2011, 37 straipsnio 4 dalis) švietimo stebėseną, tyrimus, mokyklų veiklos įsivertinimą ir išorinį vertinimą, mokyklų vadovų ir mokytojų atestaciją, mokymosi pasiekimų vertinimą. Šiame kontekste ugdymo institucijos įpareigos ne tik rinkti duomenis, bet ir analizuoti įsivertinimo rezultatus ir priimti sprendimus dėl veiklos tobulinimo. Tuo tikslu (Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 37 straipsnis) mokyklos (išskyrus aukštąsias mokyklas) pasirenka veiklos įsivertinimo sritis, atlikimo metodiką.

Mokyklos, planuodamos įsivertinimo procedūras, priklausomai nuo mokyklos vadybos, mokyklos kultūros, įsivertinimo tikslų, įsivertinimo patirties, dažnai intuityviai pasirenka skirtingas vertinimo prieigas. Mokslinėje literatūroje yra skiriama daugiau kaip dvidešimt įvairiausių vertinimo modelių (Christie, Alcin, 2012), tarp kurių dažniausiai minimi į tikslus orientuotas vertinimas (R. Tyler), į sprendimus orientuotas vertinimas (D. L. Stufflebeam), į vartotoją orientuotas vertinimas (M. Skriven), atliepiamasis vertinimas (R. Stake) ir į panaudojimą orientuotas vertinimas (Patton, 2000). Ši vertinimo modelių įvairovė leidžia pasirinkti tinkamą prieigą, atsižvelgiant į vertinimo tikslus.

Geros mokyklos koncepcijos projekte (2013) fiksuota ryški perėjimo nuo švietimo visiems prie švietimo kiekvienam tendencija. Pripažįstant, kad žmonių patirtys, poreikiai ir siekiai skiriasi, įtvirtinama galimybė mokytis skirtingais tempais ir būdais. Taigi, ugdymas ir mokymas(is) suasmeninamas (personalizuojamas). Drauge tvirtinama, kad mokymasis turi būti socialus, t. y. mokomasi partneriškai, grupėmis, komandomis, įvairiuose socialiniuose ir virtualiuose tinkluose. Todėl ugdymo institucijų kaita mokymo organizavimo aspektu yra neišvengiama.

Lietuvos visuomenei suderinus sutarimą dėl geros mokyklos sampratos, švietimo pertvarka įgaivo naują kryptį. *Geros mokyklos koncepcijoje* (2015) konstatuojama, kad ji grindžiama „pamatinėmis humanistinėmis vertybėmis ir <...> savo veikloje vadovaujasi mokyklos bendruomenės susitarimais ir mokymusi“ (Geros mokyklos koncepcija, 2015, II skyrius, 7 dalis). Remiantis paskelbtomis geros mokyklos modelio conceptualiomis nuostatomis, 2014–2015 metais vykdytas mokyklos veiklos įsivertinimo atnaujinimas. Ryškinant esminį geros mokyklos požymį – bendrystę ir mokymusi grįstą veiklą (Geros mokyklos koncepcijos projektas, 2013) – įsivertinimas suvoktas kaip mokykloje vykstančių mokymosi procesų dalis. Tuo tikslu siekta sujungti vertinimui naudojamą rodiklių sistemą su įsivertinimo procesu ir tai suvienyti naujame įsivertinimo modelyje. Mokyklos veiklos įsivertinimui pasirinktas į rezultatų panaudojimą orientuotas vertinimas, dar tiksliau, viena iš šio vertinimo modifikacijų – į organizacijos mokymąsi orientuotas vertinimas (Emstad, 2012; Dahler-Larsen, 2009). Šis įsivertinimo modelis taikomas vadovaujantis nuostata, kad organizacija mokosi akumuliuodama apibendrintos patirties žinias ir skleisdama jas personalui ir bendruomenei, taikydama būsimos veiklos planavimui (Survutaitė, Čiuladienė *et al.*, 2014). Į organizacijos mokymąsi orientuotame įsivertinimo modelyje ryšys tarp organizacijos veiklos vertinimo ir besimokančios organizacijos kūrimo yra akivaizdus: vertinimas traktuojamas kaip galimybė mokytis ir mokymosi įrankis. Taikant šį modelį, atsiranda ir nepalankių bendruomenei požymių. Neigiami šio vertinimo aspektai – įsivertinimo dalyvių laiko sąnaudos, žema techninė vertinimo kokybė, nepalanki politinė konfigūracija. Vis dėlto į mokymąsi orientuotas organizacijos vertinimas padeda organizacijai tobulėti. Nuosekliai vykdomas įsivertinimas, vykstantis

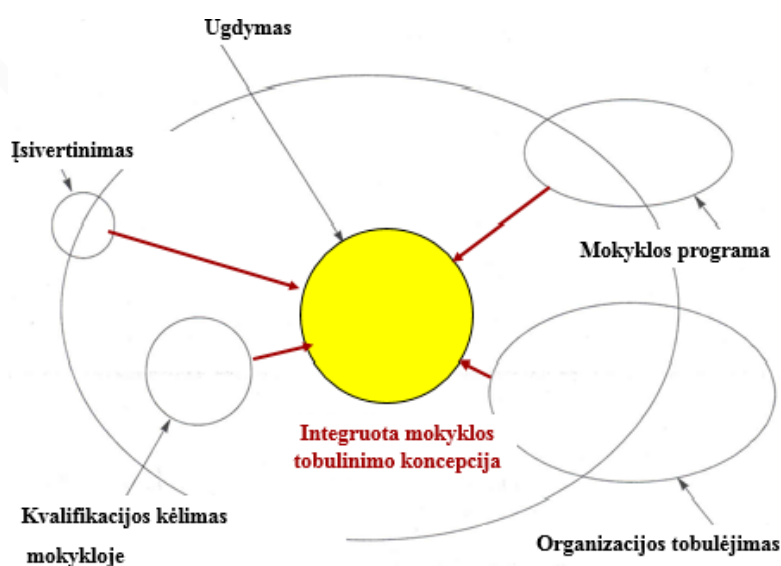
kaip refleksija, kuri taikoma ir pačiam vertinimo subjektui, didina dalyvių atskaitomybę. Atnaujinamas bendrojo ugdymo įsivertinimas ryškina sąsajas tarp dalyvių atskaitomybės ir tobulinimo bendraveikos. Atnaujinant įsivertinimo metodiką, pagrįstai pasirinktas ir mokymąsi orientuotas vertinimo modelis, kurio paskirtis – palaikyti bendruomeninį organizacinį mokymąsi. Organizacijos mokymasis šiame modelyje suprantamas kaip kolektyvinis socialinis procesas, kuriame itin pabrėžiama vertintojų ir vertinamųjų vaidmenų kaita ir tiesioginė sąveika. Taigi kurtoji mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklių sistema buvo orientuota į įsivertinimo proceso ir rezultatų panaudojimo mokyklos veiklos tobulinimui mokslines prieigas / vertinimo modelius: į sprendimų priėmimą orientuotą vertinimą ir į organizacijos mokymąsi orientuotą vertinimą (Survutaitė, Čiuladienė *et al.*, 2014). Mokyklos įsivertinimas grindžiamas visuotinės kokybės vadyba ir strateginiu planavimu, orientuotu į veiklos kokybės gerinimą. Tuo pat metu įsivertinimas yra ir procesas, ir rezultatas. Mokyklos bendruomenės nariai kartu aptaria savo veiklos kokybę, susitaria dėl jos tobulinimo krypčių bei būdų ir siekia juos įgyvendinti. Mokyklos bendruomenė, sistemingai ir nuolat vykdanči veiklos įsivertinimą, yra tęstiniame veiklos tobulinimo ir profesinio tobulinimosi procese, ryškinančiame pasiekimus ir pažangą.

Darbo grupė, vykdydama projektą „Bendrojo ugdymo mokyklų įsivertinimo rodiklių atnaujinimas ir naudojimo jais metodikos / rekomendacijų sukūrimas“ (SFMIS Nr.: VP1-2.1-ŠMM-01-V-03-001), laikėsi mokyklos, kaip besimokančios organizacijos, koncepcijos (žr. 1 pav.). Vadovautasi integruota mokyklos tobulinimo idėja.

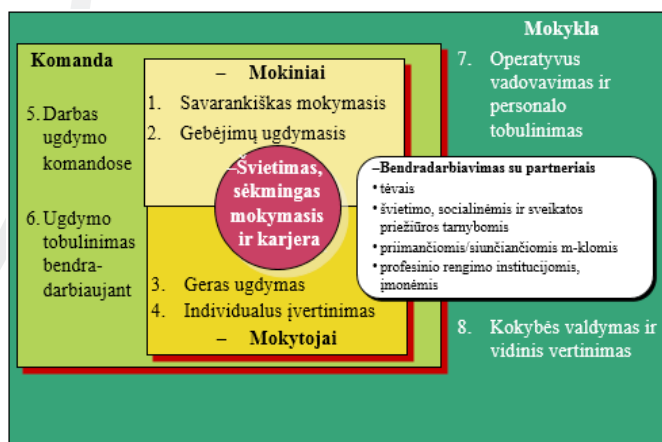
Naujosios įsivertinimo rodiklių sistemos rodiklių metodikos kūrimas integravo šiuo metu mokyklų taikomą IQES *online* (2013) veiklos vertinimą.

Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis grįstas *Geros mokyklos samprata* (Geros mokyklos koncepcijos projektas, 2013; Geros mokyklos koncepcija, 2015). Nagrinėti pagrindiniai geros mokyklos veiklos aspektai atspindintys mokyklos misiją, misijos įgyvendinimą lemiančius veiksnius ir mokyklos gyvavimo prielaidas (steigėjas, bendruomenė), pateikti 3 paveiksle.

Mokyklų veiklos kokybės įsivertinimas siejamas su švietimo kokybės ir efektyvumo užtikrinimu (formuojamuoju vertinimu). Pagrindiniai ir pageidaujami mokyklos veiklos rezultatai – mokinių asmenybinė branda, individualias galimybes atitinkantys mokymosi pasiekimai ir nuo-

1 pav. Integruota mokyklos tobulinimo koncepcija (iš *The School Improvement „Whole School“ Illusion* (aus West & Hopkins, 1996, s. 11))

2 pav. Ugdymo ir mokymosi svarba švietime pagal IQES *online* (2013) (iš Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros pranešimo „Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodikliai: sąranga ir kaita. 2004–2014“)

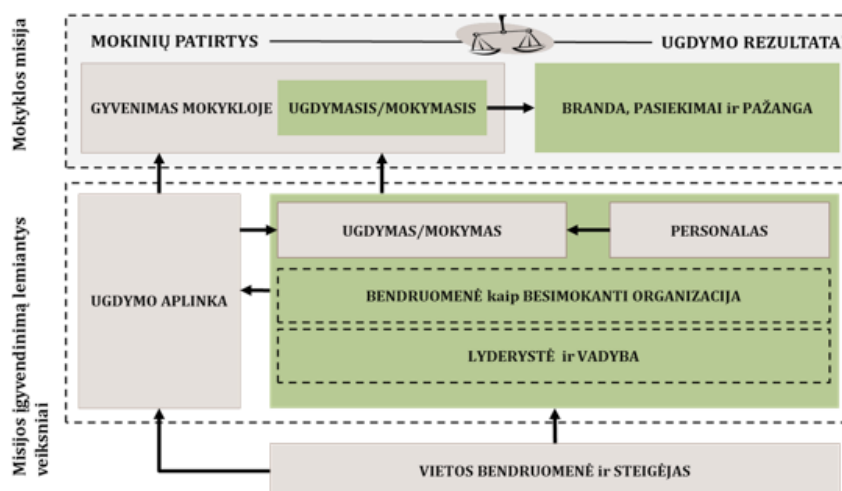
latinė mokymosi pažanga. Mokiniai identifikuojami kaip asmenybės, besidžiaugiančios savo pasiekimais ir kantriai įveikiančios nesėkmes, neprarasdamos tikėjimo (Geros mokyklos koncepcija, 2015). Vertinant mokyklos veiklos kokybę, dėmesys koncentruojamas tiek į bendrųjų asmens kompetencijų, tiek į dalykinių pasiekimų ugdymą. Prognozuojama, kad ugdymo institucijose besimokantys asmenys įgis pagrindinius gebėjimus, leisiančius sėkmingai planuoti asmeninį ir profesinį gyvenimą bei tapti pilietiškais visuomenės nariais. Mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant ne vien į apibrėžtus, programinius ugdymo tikslus, bet ir į individualias kiekvieno mokinio ypatybes bei išgales, siekiant nuolatinės asmeninės pažangos mokiniui tinkamu tempu, netrikdomo mokinio pasiekimų lygio klasėje ar mokinių grupėje įvertinimą. Teikiamas naujasis bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis programuotas pagerinti mokyklų veiklą, kartu ir didinti mokinių mokymosi pasiekimus.

Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis kurtas remiantis humanizmo, socialinio konstruktyvizmo idėjomis, orientuotas į ateities iššūkius mokyklai. Taip pat vadovautasi *Geros mokyklos koncepcijos* (2015) išryškintais akcentais – mokyklos kaip besimokančios bendruomenės, mokytojų kaip mokinių, šiuolaikinio mokymosi būdų, mokymosi organizavimo ir aplinkų įvairovės, mokymosi ir gyvenimo mokykloje susiliejimo, kitokios valdymo kultūros.

„Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo tikslai:

- plėtoti duomenimis grįsto valdymo kultūrą mokykloje;
- skatinti mokyklos bendruomenės kryptingą, į rezultatus orientuotą diskusiją apie gerą mokyklą;
- stiprinti mokyklos bendruomenės narių įsipareigojimą ugdymo kokybei ir atsakomybę, taikant įsivertinimą kaip kasdienę praktiką – savistabą, refleksiją, dialogą;
- į mokyklos tobulinimo procesus įtraukti visus bendruomenės narius, kitas suinteresuotas grupes“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, II skyrius, 3 dalis).

Vykdamas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą, vadovaujamas bendradarbiavimo, kūrybiškumo, atsakingumo, objektyvumo, tvarios ir pasidalytos lyderystės mokymuisi, humaniškumo, demokratiškumo, konfidencialumo ir tolerancijos principais (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, III skyrius, 5 dalis).

3 pav. Geros mokyklos veiklos aspektai ir jų ryšiai (iš Geros mokyklos koncepcijos, 2015)

BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO MODELIO SANDARA

Dr. Dalia SURVUTAITĖ,

Lietuvos edukologijos universiteto docentė,

atnaujintų įsivertinimo rodiklių kūrimo darbo grupės vadovė

Naujasis modelis atitinka *Gerosios mokyklos koncepciją* (2015). Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis aprėpia svarbiausius sėkmingos mokyklos veiklos požymius – *tinamas mokyklos misijos įgyvendinimas, t. y. geri (pageidaujami, priimtini) ugdymo rezultatai ir turtingos, įsimenančios, prasmingos, malonios gyvenimo mokykloje ir mokymosi patirtys*. Kuriant bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelį, atidžiai nagrinėti tokie mokyklos, kaip organizacijos, veiklos aspektai – ugdymo aplinka, ugdymas (mokymas), personalas, bendruomenė ir jos mokymasis, lyderystė ir vadyba. Nustatyta, kad šie aspektai turi tiesioginį priklausomybės ryšį su gyvenimo ir veiklos mokykloje kokybės vertinimu, tai yra su mokyklos misijos įgyvendinimu.

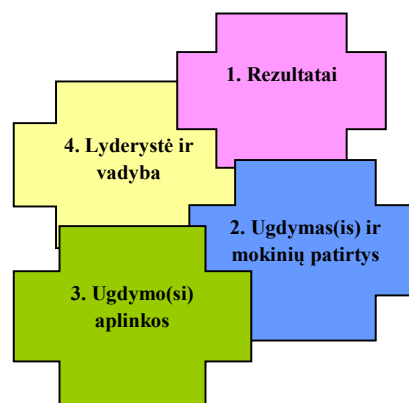
Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelį sudaro veiklos kokybės sritys, temos ir veiklos rodikliai. Struktūriškai esminės ir bendriausios yra keturios viena kitą veikiančios sritys (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, IV skyrius, 7 dalis), susijusios priežastiniais ryšiais.

„Pirmoji sritis – rezultatai – yra svarbiausias mokyklos veiklos kokybės požymis. Vertinant šią sritį, siekiama išsiaiškinti, kas pasiekama ugdant *kiekvieną mokinį* ir kokie yra *apibendrinti mokyklos* veiklos rezultatai, taip pat svarbu *suvokti rezultatų kaitą – mokinio ir mokyklos pažangą*“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, IV skyrius, 8 dalis).

„Antroji sritis – ugdymas(is) ir mokinių patirtys – lemia ugdymo rezultatus dviem ugdymo proceso aspektais: formaliuoju ugdymu ir visu mokykliniu gyvenimu, visomis mokykloje ar mokyklai organizuojant įgyjamomis mokinių patirtimis, įskaitant mokyklos kultūros poveikį („paslėptoji ugdymo programa“). *Vertinant šią sritį, siekiama išsiaiškinti, kaip planuojamas ir organizuojamas ugdymas ir ką mokykloje patiria mokiniai*“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, IV skyrius, 9 dalis).

„Trečioji sritis – ugdymo(si) aplinkos – *akcentuoja fizinių ir virtualių mokymosi aplinkų reikšmę ugdymui*. Vertinant šią sritį, pabrėžiamas aplinkų kūrimo ir ugdymo ryšys, ugdymo proceso dalyvių įtraukimas į erdvių bendrakūrą. Vadovaujamosi atviros mokyklos, „mokymosi be sienų“, neformaliųjų mokymosi bendruomenių ir nuolatinio mokymosi idėjomis“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, IV skyrius, 10 dalis).

„Ketvirtoji sritis – lyderystė ir vadyba – akcentuoja, *kiek nuosekliai ir darniai veikia visa mokyklos bendruomenė, siekdama mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų ir asmenybės brandos (ūgties)*. Vertinama, kaip mokyklos bendruomenėje susitariama dėl veiklos perspektyvos, kokiomis nuostatomis grindžiama bet kuri vykstanti veikla, kaip siekiama asmeninio profesinio meistriškumo“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, IV skyrius, 11 dalis).

4 pav. Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo modelis

Kiekviena bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo sritis detalizuota 13 veiklos vertinimo temų. Konkrečios srities tema išskleista 25 mokyklos veiklos įsivertinimo rodikliais. Kiekvienas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodiklis apibūdintas 67 raktiniai žodžiais. Raktinis žodis nusako konkretaus rodiklio vertinimo prasmingumą, tikslingumą ir kryptingumą. Vykdamas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą, siūloma remtis įsivertinimo rodiklių raktiniais žodžiais, nes šie lakoniškai apibūdina „esminius rodikliui priskirtų mokyklos veiklos aspektų kokybės kriterijus“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, IV skyrius, 13 dalis). Modelyje pateikiami išskirtų rodiklių raktinių žodžių aprašymai. „Raktiniams žodžiams teikiama konkretnesnis požymių, liudijančių tam tikru rodikliu įvardytą reiškinį kokybę, aprašymas, vadinamas detaliuotu rodiklio aprašymu arba iliustracija“ (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, IV skyrius, 14 dalis).

Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modeliui taikomas sisteminis principas – atskiros sritys sudaro visumą ir tuo pačiu visuma nesusiformuoja be atskiros srities.

Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis sudaro galimybę:

- mokyklos bendruomenei nuolat stebėti ir vertinti veiklos kokybę;
- dalyvaujant mokyklos veiklos kokybės įsivertinime tobulinti ugdymo kokybę bei profesionalumą;
- reflektuoti pedagoginę veiklą;
- objektyviai įsivertinti mokyklos veiklos kokybės būklę;
- konsoliduoti mokyklos bendruomenę veiklos tobulinimui;
- mokyklos bendruomenės nariams suteikti galimybę priimti pagrįstus sprendimus;
- mokyklos bendruomenės nariams aktyviai ir atsakingai dalyvauti planuojant mokyklos plėtrą;
- nuolat stebėti ir didinti ugdymosi pažangą;
- patvirtinti gerąją praktiką ir ją plėtoti;
- kurti mokyklą kaip besimokančią organizaciją;
- teikti visuomenei grįžtamąjį ryšį apie ugdymo ir mokymosi kokybę;
- didinti mokyklos, mokytojų autoritetą visuomenėje.

Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelio sritys, temos ir įsivertinimo rodikliai padeda atpažinti gerą mokyklą, pasiekusią sėkmingų veiklos rezultatų. Taip pat modelis gali vertinti ir ieškoti mokyklų, rodančių tobulėjimo potencialą ir, užtikrinant sėkmingos veiklos tęstinumą, vertinti tik tai, ar ši mokykla bus gera ateityje, nepriklausomai nuo jos šiandienos rezultatų. Konstruktyvistinės koncepcijos pagrindu sukurtas modelis sudaro sąlygas mokyklų bendruomenėms suvokti visumą ir, pasirinkus tobulinti visumos dalį, tikėtis bendros pažangos. Naujuoju bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo modeliu siekiama įtvirtinti švietime atsirandančią kultūrą tikslingai rinkti duomenis, panaudoti vertinimą / įsivertinimą sprendimams priimti ir užtikrinti organizacijos tvarią pažangą.

MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMAS – mokyklų bendruomenių patirčių analizė

Dr. Dalia SURVUTAITĖ,

Lietuvos edukologijos universiteto docentė,

atnaujintų įsivertinimo rodiklių kūrimo darbo grupės vadovė

Įsivertinimo veiklos organizavimas mokykloje. Mokyklos vadovas, pavaduotojas ugdymui ir mokytojai, pripažindami mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą, kaip vadybos ciklo dalį, išpareigoja veikti kartu dėl mokinių siektinų vertybių, jų pažangos ir pasiekimų gerinimo (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, V skyrius, 16 dalis). Mokyklos vadovui inicijavus veiklos kokybės įsivertinimą, mokyklos taryba pasirenka veiklos įsivertinimo sritis, atlikimo metodiką (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, V skyrius, 18 dalis). Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo organizavimui suburiama veiklos kokybės įsivertinimo grupė ar kita mokytojų komanda (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, V skyrius, 19 dalis). Ši įsivertinimo grupė telkia mokyklos bendruomenę įsivertinimui kaip nuolatiniam mokyklos veiklos kokybės tobulinimui ir profesiniam tobulinimuisi.

Rekomenduojama mokyklos bendruomenei, kuriant pasitikėjimo ir pagarbos vieni kitiems atmosferą, kartu nuodugniai nagrinėti *Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodiką* (2016). Mokyklų bendruomenių, dalyvavusių projekte „Gera mokykla: nuo geros prie geresnės“, patirtis rodo, kad labai svarbu suburti atsakingus ir aktyvius mokytojus į įsivertinimo grupę. Kai kuriose mokyklose šią grupę sudarė „atstovai iš įvairių metodinių grupių“ (Alytaus Dzūkijos pagrindinė mokykla), kitose įsivertinimo koordinacinės grupės vadovė įtraukė visus mokytojus, socialinius darbuotojus (Prienu r. Šilavoto pagrindinė mokykla). Tiek vienu, tiek kitu įsivertinimo veiklos organizavimo atveju buvo numatytas ir skirtas laikas (pvz., mokinių atostogų metu buvo skirtos dvi dienos (Prienu r. Šilavoto pagrindinė mokykla) įsivertinimo metodikai nagrinėti ir detaliam aprašymui kurti. Įgyvendinant mokyklos veiklos kokybę, vadovautasi prielaida, kad visi mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvaus įsivertinime ne tik pateikdami ar rinkdami duomenis, bet ir reflektuodami juos ir prisiims atsakomybę už mokyklos veiklos tobulinimo procesus ir sprendimų įgyvendinimą (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, IV skyrius, 19 dalis).

Įsivertinimo sistemos ir rodiklių aprašymo analizė. Mokyklos veiklos įsivertinimo rodiklių sistema leidžia mokyklos bendruomenei suprasti ir geriau įvertinti esamą mokyklos veiklos būklę, analizuoti tendencijas, numatyti ateities pokyčius. Rodiklių sistema turi būti pakankamai išsami, atspindinti svarbiausius mokyklos veiklos kokybės bruožus, tačiau kartu ne per daug detalizuota, kad mokyklos „neįrėmintų“, nereikalautų per daug duomenų. Tokia rodiklių analizė teikia duomenis įrodymais grįstam sprendimų priėmimui, sudaro galimybes organizaciniam mokymuisi.

Vadovaujantis mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelio sandara, **patartina fiksuoti ir drauge mokyklos bendruomenėje įtvirtinti raktinių žodžių sampratą kaip rodikliui priskirtų mokyklos veiklos aspektų kokybės kriterijų lakonišką apibūdinimą** (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programos, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, IV skyrius, 13 dalis). **Tai padės pedagogams suvokti atitinkamos mokyklos veiklos kokybės požymius kaip nuorodas į konkrečius patirčių ir pažangos įrodymus.**

Įsivertinimo grupė **inicijuoja** detalaus rodiklio aprašymo, kaip pageidaujamo, idealiojo mokyklos veiklos būvio, atitinkančio aukščiausią kokybę (Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo prog-

ramas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika, 2016, IV skyrius, 15 dalis), aprašymo analizę. Suvokiant detalųjį mokyklos veiklos kokybės aprašymą, kaip aukščiausią mokyklos veiklos standartą, skatinama įsigilinti į konkrečios mokyklos būvį, savitumus.

Nagrinėjant visos mokyklos bendruomenės požiūrius ir lūkesčius, kuriamas mokyklos veiklos kokybės aprašymas, detalizuojantis mokytojų bendruomenės susitarimą dėl savo veiklos kokybės vertinimo. ***Konkrečios mokyklos detalusis veiklos kokybės aprašymas – tai mokyklos ekonominio, socialinio, kultūrinio konteksto, veiklos specifikos, tradicijų, veiklos struktūrų ir darbo organizavimo būdų padarinys.***

Mokyklos unikalios rodiklio aprašymo rengimas. Kiekvieno mokyklos bendruomenės nario indėlis itin svarbus ir reikšmingas kuriant mokyklos veiklos kokybės rodiklio detalų aprašymą. Kaip bet kuri socialinė grupė tik išvien veikdama pasiekia savo veiklos išraišką, taip ir mokyklos bendruomenė tik ***visiems ir kiekvienam dalyvaujant sudaro prielaidas pasklisti įsivertinimo prasmei ir naudai.*** Kai kurių mokyklų bendruomenėse aprašymai rengti įsivertinimo grupėse, vėliau jie buvo aptariamai ir koreguojami. Idealu, kai pagrindinis darbas vyksta komandoje. Pavyzdžiui, Prienų r. Šilavoto pagrindinės mokyklos mokytojai kurti rodiklio aprašymą ėmėsi susirinkę į pasitarimų dienas. Pirmoji jų buvo skirta susipažinti su rodikliais, pasiaiškinti raktinius žodžius. Mokytojai prisipažįsta, kad „iš pradžių klausimų buvo daugiau nei atsakymų. Naudojome netradicinius metodus, diskutavome grupėmis, karuselės būdu pristatėme rezultatus, keitėmės nuomonėmis“. Rodiklio aprašymus / iliustracijas minėtos pagrindinės mokyklos mokytojai nagrinėti pradėjo antrąją savo pasitarimų dieną. Panašiai darbavosi ir Alytaus Dzūkijos pagrindinės mokyklos bendruomenė. Molėtų r. Giedraičių Antano Jaroševičiaus gimnazijos mokytojai teigė, kad tiesiog buvo skaitomas nacionalinis rodiklio aprašymas ir buvo bandoma įsivaizduoti savo mokyklą. Remiantis nacionaliniu rodiklio aprašymu, kuriama savo mokyklos vizija: kiekvienas aprašymo teiginys kiek galima labiau sukonkretinamas. Mokytojai, remdamiesi metodikoje pateiktu nacionaliniu rodiklio aprašymu ir savo mokyklos išryškintais privalumais bei trūkumais, detalizavo, konkretino mokyklos aprašymą. Esant bendraveikos patirčiai, mokytojai patvirtino, kad „rodiklio aprašymą / iliustraciją susikurti nebuvo sunku. Kurdami iliustraciją, rėmėmės jau kelerius metus puoselėjama pažangos kultūra ir išsigrūnintomis vertybėmis: individualūs kiekvieno mokinio pasiekimai bei pastangos matomi, pripažįstami, skatinami“ (Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla). Kai kurios mokyklų bendruomenės pasirinktam rodikliui sudarė kelias darbo grupes – atskirai kiekvienam raktiniam žodžiui po darbo grupę. „Pirmaisiais detaliųjų aprašymų / iliustracijų variantais apsikeista elektroniniu paštu. Vėliau surengtame pasitarime darbo grupės peržiūrėjo kitų grupių iliustracijas ir kartu su pavaduotoja numatė, ką reiktų koreguoti“ (Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla). Mokytojai pasakojo, kad „į darbo grupes buvo įtraukti visi mokytojai, socialiniai pedagogai“ (Prienų r. Šilavoto pagrindinė mokykla). Bendruomenėse sutarta, kad sudarytos grupės dirbs „jų nariams patogiu laiku. <...> ir pateiks savo iliustracijas“. Taigi, pagrindinis iliustracijų kūrimo procesas vyko darbo grupėse. „Sukonkretinome, susitarėme dėl metodų ir instrumentų parinkimo, parengėme įsivertinimo tyrimo instrumentus“ (Alytaus Dzūkijos pagrindinė mokykla).

Rodiklio aprašymo turinio detalizavimas. Bendromis pastangomis kurtas detalusis mokyklos veiklos rodiklio aprašymas tobulintas įvairiomis intencijomis – bendruomenės nario aktyvumo ir iniciatyvumo, pasidalytos lyderystės pagrindu. „Pristačius seminaro metu įgytą patirtį, aptarėme svarbius akcentus. Kalbėjome apie kiekybinį ir kokybinį matavimą iliustracijose, diskutavome apie lygius, pamąstėme, kur tinka kiekybinės sąvokos. Pagalvojome ir pasitarėme, kaip nacionalinį rodiklio aprašymą pritaikyti, kad jis labiau atspindėtų mūsų mokyklos aukščiausią siekiamą lygį. Padiskutavome, kokiais duomenimis galime remtis, ją kurdami, koks mūsų esamas lygis (prisiminėme plačiojo įsivertinimo, kitų tyrimų išvadas). Kadangi matuosime esamą mokyklos veiklą – padėti, aprašėme detalčiai, nurodydami procentus, sukonkretindami visą kitą reikalingą informaciją“ (Molėtų r. Giedraičių Antano Jaroševičiaus gimnazija). „Detalaus parašymo tobulinimo susirinkime akcentuota tai, kad iliustracijose turi atsispindėti mūsų mokyklos siekiamas idealus lygis: ko mes galėtume pasiekti nuolat tobulindami šį rodiklį ne per vienerius metus, o per ilgesnį laiką. Tarėmės, kokios mūsų galimybės, akcentavome šeimų

socialinę padėtį, mokymosi motyvaciją, mokymosi pažangos stebėjimą. Konsultavomės su mokyklos kuratore <...>, atsižvelgėme į jos pasiūlymus dar labiau sukonkretinti kai kuriuos teiginius, patikslinti požymius“ (Prienų r. Šilavoto pagrindinė mokykla). Taigi, detalusis mokyklos aprašymas buvo aptariamas ir, esant reikalui, koreguojamas. „Patiksliname savo detalaus aprašymo pateikimo formą (trys grafos: nacionalinė iliustracija, mokyklos iliustracija, šaltiniai)“ (Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla).

Mokyklos veikos įsivertinimo rodiklių sistema palaiko veiklos tobulinimo procesus, todėl programuotas rodiklių veiksmingumas, t. y. jie atspindi konstruktus, darančius įtaką mokinių pasiekimams, kuriuos mokykla gali kontroliuoti. Rodikliai pasižymi diagnostine verte, t. y. skirti ne tik nustatyti sistemos santykinės silpnąsias ir stipriąsias puses, bet ir padėti atskleisti šių privalumų, trūkumų ar pokyčių priežastis. Jie suprantami ir keliantys pasitikėjimą visiems juos naudojantiems. Rodikliai įgyvendintini, t. y. laiko ir kitos sąnaudos, skirtos jų kūrimui, duomenų rinkimui, analizei ir panaudojimui, turi „atsipirkti“, t. y. padėti kurti aiškią, visai mokyklos bendruomenei suprantamą ir priimtą įsivertinimo proceso pridedamąją vertę.

Metodikoje kiekvienam rodiklio raktiniam žodžiui pateikiamas detalusis aprašymas, kaip kokybės standartas, padedantis mokytojams atpažinti procesus, vykstančius mokykloje. Mokyklos bendruomenėje išgvildinti detalieji aprašymai turėtų būti konkretizuoti ir detalizuoti. Kuriant mokyklos detalių rodiklio aprašymą / iliustraciją, pirmiausia galvojama apie mokyklos bendruomenės pasiekimus, privalumus ir pranašumus. Svarbu remtis tuo, ką bendruomenė yra sukūrusi, kuo naudojasi kasdieniame gyvenime. Visa, kas patvirtina mokyklos tapatybę ir lemia pažangą, turi būti išlaikoma, stiprinama ir tęsiama. Tačiau trūkumai ir problemos jokiū būdu neturi būti neigiami ar ignoruojami. Besimokančioje mokyklos bendruomenėje tai taps diskusijų, sutarimų ir bendrų sprendimų ašimi. Detalusis mokyklos veiklos aprašymas – dermė tarp dinamiško mokyklos bendruomenės kūrimo proceso bei rezultato – bendru sutarimu apibrėžtos vizijos. Suprantama, kad mokyklos unikalus detalusis aprašymas – tai bendruomenės santykių ir sąveikos padarinys. Visuotinas bendruomenės dalyvavimas lemia plačias ir išsamias diskusijas dėl mokyklos vizijos, sutarimą dėl lūkesčių išgryninimo ir apibendrinimo. Bendruomenės susivienijimas ir aktyvus dalyvavimas, numatant mokyklos veiklos kryptis, įgalina pasidalijimą atsakomybėmis. Derinant įsipareigojimus ir pagalbą vienas kitam tobulinant individualų indėlį, sparčiai artėjama link sutartos kokybės. Bendruomenėje nuolat bendraujant ir bendradarbiaujant identifikuojamas skirtumas tarp sukurto mokyklos detalių aprašymo ir nacionalinio rodiklio aprašymo. Verbalizuoti lūkesčių įgyvendinimai fiksuojami kaip realūs mokyklos vizijos pokyčiai, kurie įtraukia mokyklos bendruomenę į detalių aprašymo tikslinimą pagal kontekstinius mokyklos duomenis.

Pateiktasis rodiklio raktinio žodžio detalusis aprašymas – apibendrintas mokyklos veiklos kokybės idealusis vaizdinys. ***Konkretni mokyklos bendruomenė, atsižvelgdama į mokyklos kontekstą, specifiką, veiklos sąlygas ir suinteresuotų grupių lūkesčius, turi apibrėžti savąją veiklos kokybės sampratą – unikalųjį mokyklos veiklos kokybės vaizdinį.*** Metodikoje atsisakyta vertinimo lygių skalės. Manoma, kad mokyklos bendruomenė nuolat įsivertindama pažangą ir pasiekimus, mokinių patirtis kasdien artinsis prie idealaus vaizdinio ir taps geriausia iš gerų.

Rodiklio aprašymas kaip į(si)pareigojimas rinkti ir kausti informaciją. Šioje metodikoje detalusis rodiklio aprašymas yra universalus. Mokyklų veiklos kokybės pokyčius būtina fiksuoti ir matuoti. Todėl kuriamas mokyklos veiklos detalusis aprašymas turi integruoti vertinimo ir įsivertinimo galimybes. Reikia pabrėžti, kad mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rodikliai patys savaime nenustato mokyklos veiklos tikslų ir prioritetų. Tai ir apsunkina, ir palengvina mokyklos įsivertinimą. Apsunkina, nes bendruomenėms reikia papildomo laiko ir pastangų kurti savitą ir unikalų mokyklai rodiklio aprašymą. Palengvina, nes pats rodiklio aprašymo detalizavimo pagal mokyklos kontekstą kūrimo procesas yra kiekvieno mokyklos bendruomenės „nario mąstymo ir polemikos su savimi bei kolegomis procesas, kurio metu susiformuoja gerai argumentuotas požiūris į mokyklos veiklos kokybę“ (Vaičekauskienė, 2008). Diskusija vertinga tuo, kad mokinių pateiktomis sėkmės istorijomis galės pasinaudoti bendraamžiai (Prienų rajono Išlaužo pagrindinė mokykla).

Mokyklos bendruomenė turi numatyti veiklos pokyčiams stebėti tinkančius instrumentus, leidžiančius įvertinti realią ugdymo kokybės būklę ir kokybės kaitą. Veiklos kokybės fiksavimo, duomenų kaupimo analizė turi būti integrali panaudojamos įsivertinimo sistemos dalis. Unikalus mokyklai detalusis aprašymas yra įsivertinimo įrankis, kuriuo vadovaujantis renkami duomenys bei kiti įrodymai vertinimui pagrįsti. Mokyklų bendruomenės prisipažįsta, kad daug laiko skyrė diskusijoms „dėl kokybės požymių matavimo būdų ir kokybinių rodiklių vertimo konkrečiais kiekybiniais rodikliais. <...> Kai jau turėjome iliustracijas, nebuvo sunku susitarti dėl vertinimo šaltinių ir įrodymų. Sukūrė iliustracijas, svarstėme ir bandėme numatyti, kokiais įrodymais ir šaltiniais galėsime remtis. <...> Iš pradžių buvome pasirinkę labai daug galimų šaltinių. Po Kokybės siekiančių mokyklų konferencijos Kėdainiuose, išgirdę lektorės pranešimą, nusprendėme dalies šaltinių atsisakyti, nes jie dubliavosi. Pasilikome, mūsų nuomone, tik pačius informatyviausius šaltinius“ (Prienų r. Šilavoto pagrindinė mokykla). Duomenys, gaunami vertinimo rodiklių sistema, leidžia generuoti informaciją apie mokyklos tikslų įgyvendinimą. Todėl mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra vienas iš daugelio veiksnių, lemiančių administracinius / vadybinius sprendimus instituciniame lygmenyje (Survutaitė, Čiuladienė *et. al.*, 2014).

Detalusis aprašymas atspindi konkrečią mokyklą. Kuriant detalųjį aprašymą, reikia turėti omenyje unikalios savos mokyklos bruožus. Abstrakti geros mokyklos vizija jau glūdi įsivertinimo metodikoje – sričių, temų, rodiklių ir raktinių žodžių įvardijimuose ir paaiškinimuose. „Tai – lyg paveikslo eskizas, kompozicijos apmatai, o pats paveikslas su unikalios spalvomis ir papildomomis detalėmis“ (Vaičekauskienė, 2008) atsiranda mokyklai sukūrus kontekstualų, savitą mokyklai ir unikalų rodiklio aprašymą. Taigi rodiklio detalusis aprašymas sukonkretinamas. Patogiausia pradėti nuo rodiklio paaiškinimo pavertimo jo turinį detalizuojančiais klausimais. Anksčiau pateikto rodiklio atveju tai galėtų būti tokie klausimai: kas rodo, kad mokyklos gyvenimas grindžiamas idealų, normų bei principų deriniu? Kuo remdamiesi galėtume teigti, kad mokykla turi unikalų charakterį ar dvasią, kurie patys savaime daro įtaką mokiniams? Iš ko matome, kokia ši įtaka: teigiama ar neigiama, stipri ar silpna, nuosekli ar atsitiktinė, chaotiška ir prieštaringa? Atsakymai į šiuos klausimus ir yra detalizuojamo aprašymo metmenys (Vaičekauskienė, 2008). Sukurtas rodiklio aprašymas turi būti visiems mokyklos bendruomenės nariams aiškus ir suprantamas, išreikštas normine kalba. Rekomenduojama vengti abstrakčių, daugiaprasmių žodžių arba svetimų tekstų citatų. „Sukurti rodikliui aprašymą / iliustraciją buvo nemažas iššūkis. Pirmiausia reikėjo išsiaiškinti, ką reiškia pati sąvoka. Toliau patys grupės dalyviai susitarėme, kad visi vienodai tuos žodžius suprantame ir priimame. Tada bandėme apmąstyti ir parinkti mokiniams suprantamas sąvokas. Daug ginčijomės tarpusavyje apie tai, ar jaunesnio amžiaus mokiniai pajėgs suprasti, ką mes norėsime iš jų sužinoti pateikdami klausimus. Buvo įdomu ir sunku pateikti tą pačią mintį visai mokyklos bendruomenei suprantama kalba. Pirmoji pateikta iliustracija sulaukė daug kritikos. Po papildomos konsultacijos vaizdas pasidarė suprantamesnis“ (Prienų r. Šilavoto pagrindinė mokykla). Mokytojai, kaip profesionalai, dirbantys kultūrinėje ir teisinėje aplinkoje, turi vartoti specialiąją profesinę terminiją. Mokyklos kuriamas unikalus rodiklio aprašymas turi įkvėpti. „Tekstai turi galios perteikti tam tikrą energiją: skatinti, gąsdinti ar sukelti nuobodulį. Jų poveikį lemia ir stilius, ir tekste pateikiamos idėjos. Kad iliustracija būtų vertinga mokyklai, ji turi būti parašyta taip ir apie tokius dalykus, kurie įkvėptų dirbti geriau“ (Vaičekauskienė, 2008).

Sukurto mokyklos unikalios rodiklio aprašymo viešinimas. „Sukurtą aprašymą paskleidėme bendruomenei: tėvų forumui ir mokyklos tarybai“ (Alytaus Dzūkijos pagrindinės mokykla). „Su iliustracija visi mokyklos mokytojai supažindinami Mokytojų tarybos posėdžio metu. Vėliau pataisyta iliustracija iškabinama mokytojų kambaryje. Tėvų susirinkimų metu kalbama su tėvais apie tinkamas mokymuisi aplinkos kūrimą“ (Molėtų r. Giedraičių Antano Jaroševičiaus gimnazija).

MOKYKLOS, ĮGYVENDINANČIOS BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO MODELIO TURINYS

Dr. Dalia SURVUTAITĖ,

Lietuvos edukologijos universiteto docentė,

atnaujintų įsivertinimo rodiklių kūrimo darbo grupės vadovė

Žmogaus laikysena šiuolaikiniame judriame, sudėtingame, kintančiame pasaulyje prieštaringa: svarbios savybės yra atvirumas, komunikabilumas, lankstumas, adaptyvumas, tačiau ne mažiau svarbus – tapatybės, vertybinio „stuburo“ ir asmeninės gyvenimo prasmės susikūrimas. Todėl itin aktualus tampa asmenybės vertybinių orientacijų ugdymas – socialinis, pilietinis, dorinis asmens brandinimas. Visa tai turi įtakos tinkamos šiems laikams mokyklos įsivaizdavimui (Geros mokyklos koncepcija, 2013).

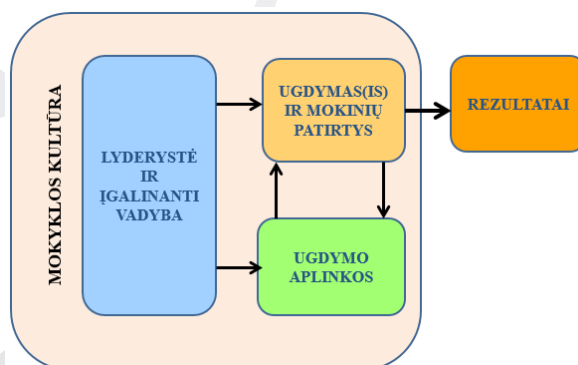
Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modeliui taikomas sisteminis principas – atskiros dalys sudaro visumą ir tuo pačiu visuma nesusiformuoja be atskiros dedamosios. Įsivertinimo sričių priežastiniai ryšiai atskleisti 5 paveiksle.

Mokyklos kokybės įsivertinimo modelį sudaro keturios sritys. Kiekvienoje srityje pateikta:

- temos, konkretinančios mokyklos veiklos sritį;
- mokyklos veiklos rodikliai, atskleidžiantys veiklos sričių ir temų turinį;
- veiklos rodiklių raktiniai žodžiai, nurodantys esminį kokybės požymį ar kriterijų;
- veiklos rodiklių paaiškinimai, detaliau aprašantys kokybės požymius.

Iš viso modelį sudaro keturios sritys, vienuolika temų, dvidešimt penki rodikliai ir šešiasdešimt septyni raktiniai žodžiai bei jų paaiškinimai.

Atnaujinti Bendrojo ugdymo mokyklų įvertinimo rodikliai remiasi humanistinio, personalizuoto ugdymo, socialinio konstruktyvizmo, įvairialypio intelekto bei kitomis tarpusavyje derančiomis šiuolaikinės ugdymo filosofijos, psichologijos bei pedagogikos idėjomis (Ozmon, Craver, 1996; McLaughlin, 1997; Bitinas, 2000). Rodiklių turinys grįstas sociokultūriniu požiūriu į kognityvinę žmogaus raidą, mokymosi, kaip aktyvaus patirties ir prasmės konstravimo supratimu, autentiškumu, dialogiškumu.

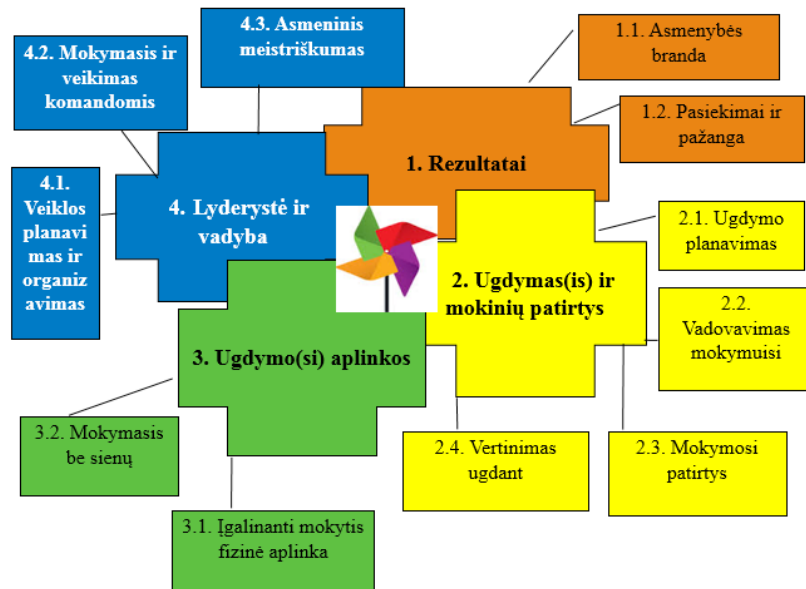

5 pav. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis

Bendrojo ugdymo mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo modelio sritys, temos ir įšivertinimo rodikliai padeda atpažinti geras mokyklas, pasiekusias sėkmingų veiklos rezultatų. Taip pat modelis gali vertinti ir ieškoti mokyklų, rodančių tobulėjimo potencialą ir, užtikrinant sėkmingos veiklos tęstinumą, vertinti tik tai, ar ši mokykla bus gera ateityje, nepriklausomai nuo jos šiandienos rezultatų.

Konstruktivistinės koncepcijos pagrindu sukurtas modelis sudaro sąlygas mokyklų bendruomenėms suvokti visumą ir, pasirinkus tobulinti visumos dalį, tikėtis bendros pažangos.

Naujuoju bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įšivertinimo modeliu siekiama įtvirtinti švietime atsirandančią kultūrą tikslingai rinkti duomenis, panaudoti vertinimą / įšivertinimą sprendimams priimti ir užtikrinti organizacijos tvarią pažangą.

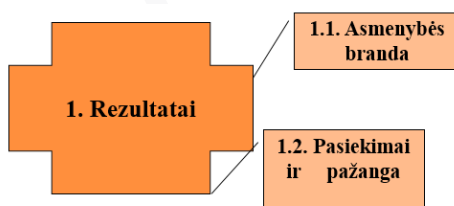
6 pav. Mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo sričių sąveika

MOKYKLŲ BENDRUOMENIŲ VEIKLOS KOKYBĖS ILIUSTRACIJOS

SRITIS REZULTATAI (1)

Rezultatai (Guskey, 2004) visų pirma siejami su informacija apie mokymosi pasiekimus. Tyrimo metu renkami ir gaunami patvirtinimai apie besimokančiojo mokymąsi, pasiekimus ir įgytas kompetencijas (Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, 2004; Laužackas, 2005). Tuo pat metu rezultatai atspindi ugdymo proceso efektyvumą (Virgailaitė-Mečkauskaitė, 2011). Rezultatai teikia informaciją „apie organizuotą pedagoginę veiklą“, išvados – apie jos kokybės rodiklius ir taikytų mokymo metodų efektyvumą, potencialius kelius, būdus bei priemones, padedančius tobulinti mokymo procesą (Kerevičienė, Satkauskienė, 2011, p. 39). Rezultatai yra svarbūs numatant tolesnį tobulėjimą, mokyklos veiklos kokybės užtikrinimą (*Assessment is for Learning*, 2006). Analizuojant mokinių ugdymo ir ugdymosi patirties bei rezultatų santykį, nustatyta, kad lemiamą reikšmę turi du ugdymo proceso aspektai: formalusis ugdymas ir visas mokyklinis gyvenimas.

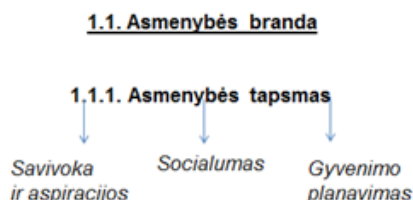
Mokyklos kokybės įsivertinimo sritį *Rezultatai (1)* sudaro dvi temos: *Asmenybės branda (1.1)* bei *Pasiekimai ir pažanga (1.2)*.

Srityje *Rezultatai (1)* akcentuojami ugdymo rezultatai, kaip svarbiausias mokyklos veiklos kokybės požymis. Ši sritis teiks duomenų apie pasiekimus ugdant kiekvieną mokinį, sudarys sąlygas apibendrinti visos mokyklos veiklos rezultatus ir jų kaitą – mokinio ir mokyklos pažangą.

Temos *Asmenybės branda (1.1)* rodiklio aprašymai

Yra vienas temos *Asmenybės branda (1.1)* rodiklis, kurio esmę atspindi trys raktiniai žodžiai.

1.1.1. Asmenybės tapimas

Savivoka, savivertė

Mokiniai suvokia savo asmenybės unikalumą, žino savo gabumus ir polinkius, moka įsivertinti asmeninę kompetenciją. Mokiniai pasitiki savo jėgomis, nebijo iššūkių – juos priima kaip naujas mokymosi bei veiklos galimybes, yra sveikai ambicingi ir atkaklūs. Valdo save stresinių situacijų metu, konstruktyviai sprendžia problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą.

Socialumas

Mokiniai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, prisiimti atsakomybę, konstruktyviai spręsti konfliktus. Jie pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, gerbia kitą asmenį ir yra geranoriški. Mokiniais rūpi jų aplinkos, bendruomenės, šalies gerovė ir jie prisideda ją kuriant.

Gyvenimo planavimas

Mokiniai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų. Jie žino, kad yra ne vienas gyvenimo įprasminimo būdas, moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, keltis tikslus, koreguoti ir atnaujinti juos. Jie moka susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (taip pat ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes. Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybes mokiniai sieja su ugdymosi galimybėmis. Jie geba tikslingai ir pagrįstai pasirinkti ugdymosi sritis ir (ar) dalykus vyresnėse klasėse.

Raktinio žodžio *savivoka, savivertė* turinį atspindi mokinių savęs suvokimas ir vertės supratimas, savimonė.

Raktinio žodžio *socialumas* turinį atspindi mokinių būtis bendruomenėje: bendravimas, bendradarbiavimas, atsakomybė, tolerancija, dalyvavimas.

Raktinio žodžio *gyvenimo planavimas* turinį atspindi tai, kaip mokiniai suvokia išsilavinimo ir mokymosi vertę, gyvenimo prasmę, karjerą, ateities pasirinkimo galią.

Nukreipiantys klausimai: kas rodo, kad mokiniai suvokia save kaip unikalią asmenybę? Kaip atsiskleidžia mokinių savivertė? Kaip mokiniai įsitraukia į bendruomenės gyvenimą? Kas rodo mokinių toleranciją? Kas rodo, kad mokiniai suvokia išsilavinimo ir mokymosi vertę? Kaip mokiniai derina ugdymo galimybes su planuojama karjera? Kaip mokiniai pasirenka ugdymo dalykus vyresnėse klasėse?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Alytaus Dzūkijos pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Savivoka, savivertė 90 proc. mokyklos mokinių dalyvauja SEU programoje: mokosi pažinti ir valdyti emocijas, būti rūpestingi ir atsižvelgti į kitus, mokosi kurti teigiamus santykius, priimti atsakingus sprendimus ir efektyviai įveikti sudėtingas situacijas. 90 proc. mokytojų kuria saugią, įtraukiančią, rūpestingą ir gerai valdomą mokymosi aplinką. Mokslo metų pabaigoje klasėse vyksta SEU pamokų refleksijos, mokiniai dalijasi išpūdžiais, kaip SEU programa keitė jų bendravimo įgūdžius. Kiekvienais mokslo metais organizuojami ne mažiau kaip penki tradiciniai mokyklos renginiai (pvz., kalėdinis karnavalas, kalėdinis koncertas mokyklos bendruomenei, dzūkų dienos renginiai ir kt.). Ugdomos mokinių kompetencijos, formuojama asmenybė, kuri tampa aktyvia visuomenės nare. 75 proc. mokinių lanko būrelius. 50 proc. mokinių lavinami projektinio darbo gebėjimai. Visose mokyklos veiklose ugdomas mokinių kritinis mąstymas, kūrybiškumas, savarankiškumas, vertybės. Skatinamas bendruomeniškumas, bendradarbiavimas ir lyderystė. Kiekvieno mokinio individualios pažangos stebėjimas anketomis, pokalbiais visus mokslo metus. Dauguma mokinių sąmoningai renkasi ir propaguoja sveiką gyvenimo būdą.</p> <p>Socialumas stiprinamas vykdant savanorystės ir mokymosi tarnaujant projektu (90 proc.), mainų programas (20 proc.). Mokinių tėvai teikia pasiūlymus, įgyvendina iniciatyvas, dalis tėvų (45 proc.) dalyvauja klasės veiklose. Vaiko gerovės komisijos nariai, pagalbos mokiniui specialistai, klasių auklėtojai visada padeda spręsti konfliktus, moko kontroliuoti savo elgesį. Poveikį vertiname analizuodami kiekvieno mėnesio mokinių pažangumo rodiklius bei lygindami lankomumo rezultatus. Sistemingai stebimos pastabos elektroniniame dienyne, vykdomi pokalbiai su mokytojais, klasių auklėtojai, taip pat renkami ir analizuojami mokinio elgesio taisyklių pažeidimo aktai. Mokymosi, elgesio problemos nuosekliai sprendžiamos VGK pasitarimuose, posėdžiuose.</p> <p>Gyvenimo planavimas Kiekvienoje klasėje (5–9 kl.) per mokslo metus vedami ne mažiau kaip du ugdymo karjerai užsiėmimai. Pagal poreikį vyksta grupinės ir individualios konsultacijos (30 proc.). Susipažįstama su profesijomis, mokiniai atlieka asmenybės testus. Nuo 5 klasės kiekvienas mokinys turi savo profesijų aplanką. 8–9 klasėse daugiau kalbama apie mokymosi galimybes, tolesnio kelio pasirinkimą, studijų programas. Per mokslo metus 1–2 kartus įvairių profesijų atstovai supažindina su savo profesijomis. Įvairių veiklų mokymasis padeda mokiniams projektuoti savo gyvenimą, pasirinkti mokomuosius dalykus, norimas profesijas.</p>	<p>Pamokų stebėjimo protokolai, pokalbiai su mokiniais, mokytojais, klasių auklėtojai, tėvais. SEU komiteto dokumentai. Pokalbiai su mokinių taryba. Anketavimas. Individualios pažangos anketos.</p> <p>Pamokų stebėjimas, pokalbiai su mokiniais, mokytojais, tėvais, klasių auklėtojai, mokinių taryba. Anketavimas. VGK dokumentai, IQES apklausos.</p> <p>Profesijos patarėjos veiklos planai, suvestinės, ataskaitų analizė. Ugdymo plano analizė. Pokalbiai su mokiniais, mokytojais, klasių auklėtojai, tėvais, kuruojančiais vadovais.</p>
<p>Eksperto komentaras Mokyklos pedagogai atidūs kiekvienam raktiniam žodžiui ir aprašymui. Mokinių savivokos ir savivertės ūgčiai taikoma socialinio ir emocinio ugdymo programa. Numatomas ne tik mokinių, mokytojų įsitraukimas, bet ir konkrečios veiklos, plėtojančios konkrečiai įvardytas mokinių kompetencijas. Mokytojai numatė konkrečias priemones socialumui stiprinti. Kurdama iliustraciją, mokyklos bendruomenė nuosekliai neišlaiko konkretumo. Vienur tiksliai numatytos veiklos ir jų vertinimo formos, kitur apibendrintai nusakomas turinys ir stebėseną.</p>	

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO
DETALUSIS APRAŠYMAS**

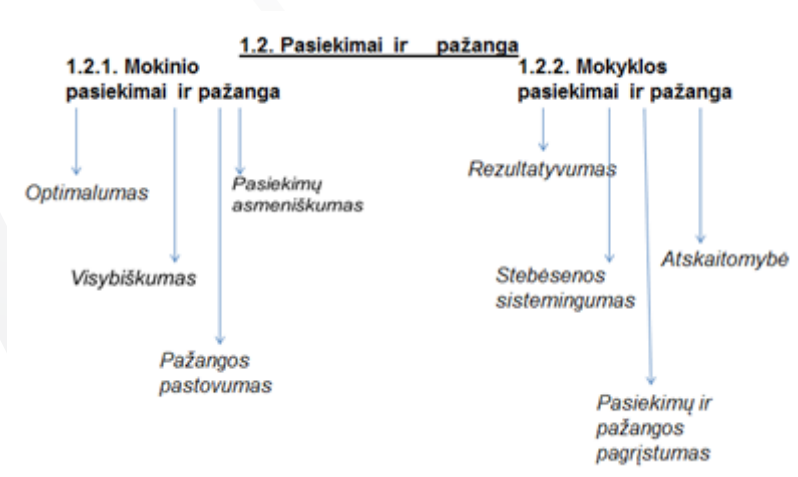
Jurbarko Naujamiesčio pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Daugiau kaip 60 proc. pradinukų ir 90 proc. 5–10 klasių mokinių suvokia savo asmenybės unikalumą: geba nusakyti, kuo jie skiriasi nuo kitų, kokiose gyvenimo situacijose jiems sekasi geriausiai, žino savo gabumus ir polinkius. 50 proc. pradinukų ir 70 proc. 5–10 klasių mokinių supranta žinių ir mokymosi vertę, geba pakomentuoti, kuo tai jiems svarbu. 80 proc. mokinių pasitiki savo jėgomis ir nebijo iššūkių.</p>	<p>Anketavimas – mokinių apklausa (anketą turėtų sudaryti darbo grupė kartu su psichologu, kad būtų galima išsiaiškinti, koks yra mokinių požiūris, nuomonė).</p>
<p>Daugiau kaip 70 proc. mokinių valdo save stresinių situacijų metu, veiksmingai sprendžia problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą (ne mažiau kaip 4 kartus per savaitę dalyvauja aktyviuose užsiėmimuose, kurie trunka ne mažiau kaip 30 min.; nerūko; valgo įvairų maistą, kuriame daugiau kaip 50 proc. vaisių, daržovių, kruopų; ne dažniau kaip kartą per savaitę valgo greitąjį maistą).</p>	<p>Anketavimas – mokinių apklausa (kaip jie vertina patys save, ar laikosi sveiko gyvenimo būdo), klasės vadovų apklausa (kokią situaciją mato klasės vadovas, kaip dažnai tenka spręsti vidinius klasės konfliktus, išsiaiškinti, ar mokiniai moka įvertinti savo elgesį objektyviai).</p>
<p>80 proc. mokinių nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, prisiimti atsakomybę už darbą mokykloje, konstruktyviai spręsti konfliktus, yra socialiai brandūs, t. y. jie pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, gerbia kitą asmenį ir yra geranoriški.</p>	<p>Interviu su: 1) socialiniu pedagogu, siekiant išsiaiškinti, kaip dažnai tenka spręsti konfliktus tarp mokinių; 2) psichologu, siekiant išsiaiškinti, kaip dažnai ar kiek mokinių kreipiasi dėl pagalbos.</p>
<p>80 proc. mokinių rūpi jų artimos aplinkos ir bendruomenės gerovė ir labai paveikiai prisideda prie jos kūrimo (bent du kartus per metus dalyvauja įvairiose akcijose: aplinkos tvarkymo, kabinetų švarinimo, teikia pagalbą mokyklos bibliotekoje, puošia mokyklos vidines erdves). 60 proc. mokinių rūpi šalies gerovė. Per metus kiekvienas mokinytis dalyvauja ne mažiau kaip trijose (mokyklos bendruomenės, aplinkos, miesto ar šalies) veiklose.</p>	<p>Anketavimas (mokinių apklausa, kaip jie vertina patys save). Interviu su: 1) klasės vadovais, 2) socialiniu pedagogu, 3) psichologu.</p>
<p>80 proc. 1–4 klasių mokinių turi viziją apie tolesnio gyvenimo planavimą, geba įvardyti, kuo norėtų būti, arba sugeba nusakyti, kokias veiklas darys ateityje. 80 proc. 5–10 klasių mokinių žino, kad yra ne vienas gyvenimo įprasminimo būdas: moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, kelti tikslus, koreguoti ir atnaujinti juos.</p>	<p>Išsiskyrus mokinių ir mokytojų nuomonėms, reikėtų tobulinti tam tikras veiklos kryptis (klasės vadovo, socialinio pedagogo ir psichologo darbas su klase ir mokinių tėvais).</p>
<p>Bent kartą per mėnesį visose klasėse vyksta ugdymo karjerai veiklos (vaikai lankosi miesto įstaigose, susitinka su Darbo biržos darbuotojais, į mokyklą kviečiami įvairių įstaigų atstovai papasakoti apie jų darbą, organizuojami susitikimai su buvusiais mokyklos mokiniais, kurie pristato savo profesijas).</p>	<p>Anketavimas (mokinių apklausa (ar mokiniams tai svarbu, kiek dažnai jie dalyvauja renginiuose, ar jiems tai patinka, kokius renginius jie patys gali įvardyti, prisiminti).</p>
<p>80 proc. 8–10 klasių mokinių moka susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (taip pat ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes.</p>	<p>Dokumentų analizė (mokyklos mėnesio renginių planas, pagal šį planą galima aiškiai matyti, kiek organizuojama renginių mokykloje ar rajone per mėnesį ar mokslo metus).</p>
	<p>Interviu su: 1) neformaliojo švietimo būrelių vadovais (šie vadovai gali atsakyti, kiek ugdytinių padeda organizuoti renginius, juose pasirodo, parengia ekspozicijas atskiriems renginiams), 2) klasės vadovais (klasės vadovas gali atsakyti, kiek procentų klasės mokinių dalyvauja atskiruose renginiuose ir ar noriai jie tai daro, kiek savo klasėje mato mokinių, kuriems tai rūpi).</p>
	<p>Anketavimas (mokinių apklausa, siekiant išsiaiškinti, kaip jie suvokia ir planuoja savo ateitį, kokiose veiklose jie galėtų save įprasminti).</p>
	<p>Dokumentų (ilgalaikiai mokytojų planai, klasės vadovų planai, ugdymo karjerai koordinatorės veiklos planas, mokyklos mėnesio renginių planas) analizė.</p>
	<p>Anketavimas (mokinių apklausa, kur ir kaip geba susirasti reikiamą informaciją).</p>

Jurbarko Naujamiesčio pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
80 proc. 5–10 klasių mokinių karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybes sieja su ugdymosi galimybėmis. 80 proc. 9–10 klasių mokinių geba tikslingai arba pagrįstai pasirinkti ugdymosi sritis.	Anketavimas (mokinių apklausa, ar mokiniai patys ieško informacijos ir ar domisi karjeros galimybėmis, ar jie patys suvokia mokymosi svarbą, kiek deda pastangų tikslui pasiekti). Interviu su direktoriaus pavaduotoju ugdymui (kiek mokinių renkami papildomi moduliai pagal ugdymo planą vyresnėse klasėse).
Eksperto komentaras Mokyklos pedagogai tiksliai aprašo savo mokyklos mokinių demonstruojamą savivertę bei numato, kokiais būdais įvertins jų savivoką, socialumą. Aprašymas kontekstualus ir aiškus. Mokyklos pedagogai neteikia konkrečių šaltinių, rodančių mokinių savivokos ir savivertės ūgtį. Tačiau pateikiamos papildomos apskaitos formos (žr. 3 priedą), kuriose tokie duomenys periodiškai kaupiami.	

Temos *Pasiekimai ir pažanga (1.2)* rodiklių aprašymai

Yra du temos *Pasiekimai ir pažanga (1.2)* rodikliai, kurių esmę atspindi aštuoni raktiniai žodžiai.

1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga

Optimalumas

Kiekvieno mokinio įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis turi būti optimalus, t. y. atitinkantis jo amžiaus grupei keliamus tikslus ir individualias galias, siekius bei ugdymosi patirtį. Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas grindžiami informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu. Mokiniui keliami tikslai kuria jam nuolatinis iššūkius, reikalauja pastangų ir atkaklumo, tačiau negąsdina ir negniuždo.

Visybiškumas

Mokiniai turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų (t. y. žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvią vertybinę orientaciją) visumą ir geba pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, pasirinkimus. Mokinio pažanga įgyjant kompetencijas gali būti nevienodai sparti, tačiau ji yra visuminė – nuolatinė visose mokyklinio ugdymo srityse.

Pažangos pastovumas

Kiekvienas mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų. Pažangos tempas yra tinkamas mokinio galioms – ne per lėtas, bet ir ne sekinantis. Pažanga atpažįstama, įrodoma, parodoma, pripažįstama, mokiniui ji teikia augimo džiaugsmo ir atrodo prasminga.

Pasiekimų asmeniškumas

Mokiniai turi ypatingų asmeninių mokymosi bei kitų veiklų – projektų, renginių, pilietinių iniciatyvų, savanorystės, karitatyvinės veiklos ir kt., būrelių, konkursų – pasiekimų (darbų ir kūrinių, gebėjimų, laimėjimų). Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami.

Raktinio žodžio *optimalumas* turinį atspindi kiekvieno mokinio bendrųjų ir dalykinių kompetencijų lygis, tolesnio ugdymosi planavimas.

Raktinio žodžio *visybiškumas* turinį atspindi mokinio bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visuma ir nuolatinė jo pažanga įgyjant kompetencijas.

Raktinio žodžio *pažangos pastovumas* turinį atspindi pažangos ritmas, tempas, kaupiami duomenimis grįsti įrodymai.

Raktinio žodžio *pasiekimų asmeniškumas* turinį atspindi ypatingi mokymosi ir veiklų pasiekimai, individualių pasiekimų pripažinimas.

Nukreipiantys klausimai: kaip mokinių kompetencijos atitinka jų amžių? Kaip planuojamas kiekvieno mokinio tolesnis ugdymas? Kas rodo, kad mokiniai turi kompetencijų visumą? Kaip kiekvienas mokinys siekia nuolatinės pažangos? Kas rodo, kad kiekvienas mokinys nuolat ir nuosekliai siekia pažangos? Kas rodo, kad kiekvieno mokinio pažanga yra prasminga? Kokiose veiklose dalyvauja mokiniai? Kokie yra jų mokymosi ir kitų veiklų pasiekimai? Kaip pripažįstami individualūs pasiekimai?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Bendrosios ir dalykinės kompetencijos ugdomos visose pamokose, neformaliojo švietimo, klasės vadovų, pagalbos mokiniui specialistų, dienos centro užsiėmimų ir bendruomeninių renginių metu, atsižvelgiant į dalykų / veiklų temas, mokinių amžių, siekius, klasės socialinį kontekstą. Tai fiksuojama metiniuose planuose (klasės vadovų, neformaliojo švietimo, pagalbos mokiniui specialistų, bibliotekos, dienos centro, pailgintos dienos grupės) ir trumpalaikiuose mokomųjų dalykų mokytojų planuose bei pritaikytose, individualizuotose programose. Metodinėse grupėse mokytojai mokslo metų pradžioje susiplanuoja ir susitaria, kokias integruojamųjų programų temas nagrinės mokslo metais, atsižvelgdami į dalykų temas, mokinių amžių, siekius, klasės socialinį kontekstą. Susitarimai fiksuojami dalykų pusmečių planų, neformaliojo švietimo programų skiltyje „Pastabos“, nurodant integruojamųjų programų temas ir ugdytinas kompetencijas pamokos / veiklos metu. Kartą per pusmetį metodinėse grupėse ir neformalių pokalbių metu mokytojai aptaria ir dalijasi patirtimi „Kaip per savo dalyko pamokas ugdu bendrąsias kompetencijas?“</p> <p>IQES <i>online</i> mokinių apklausos „Pasiekimai LT“ (Mk11) rezultatai rodo, kad 95 proc. mokinių visiškai pritaria teiginiams, atskleidžiantiems bendrųjų ir dalykinių kompetencijų raišką. Mokytojai pažangą planuoja, atsižvelgdami į individualias kiekvieno mokinio ypatybes bei išgales (pasiekimų įrodymai: kontroliniai, atsiskaitomieji darbai, ST, PUPP, pusmečių, metiniai įvertinimai), turimų kompetencijų lygį (pokalbis su mokiniu, jo stebėjimas pamokų ir neformalių veiklų metu, mokinio refleksijos analizė po pamokos / veiklos) ir dialogą su mokiniu pažintiniu, didaktiniu, diagnostiniu, vertybiniu, refleksiniu aspektu.</p> <p>85 proc. mokinių turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą (t. y. žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvią vertybinę orientaciją) ir geba pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, pasirinkimus. Tai rodo IQES <i>online</i> mokinių apklausos „Pasiekimai LT“ (Mk11) rezultatų duomenys, individuali kiekvieno mokinio pažanga (kontroliniai, atsiskaitomieji darbai, ST, PUPP, pusmečių, metiniai įvertinimai) ir dialogo su mokiniu refleksija pažintiniu, didaktiniu, diagnostiniu, vertybiniu, refleksiniu aspektu. Pažanga įgyjant įvairias kompetencijas yra nevienodai sparti, tačiau ji yra visuminė. Mokinių pažanga yra nuolat stebima mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, mokyklos vadovų. Ji analizuojama mokyklos Vaiko gerovės komisijoje, metodinėse grupėse, pagal poreikį suburtose neformaliose grupėse (pvz., penktose klasėse dėstančių mokytojų, SUP, užsieniečių mokinius mokančių mokytojų grupės). 2–3 kartus per mokslo metus mokinio pasiekimai ir pažanga aptariama ir planuojama kartu su tėvais, globėjais individualių pokalbių, klasės tėvų susirinkimų metu, atvirų durų dienose, Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.</p> <p>Dauguma (90 proc.) mokinių kiekvienoje pamokoje / veikloje išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, t. y. pasiekia pamokos ar veiklos uždavinyje numatytų tikslų. Pažangos pokytis pamatuojamas taikant įvairias išmokimo tikrinimo formas (atsiskaitomieji darbai baigus temą, skyrių, projektinių darbų pristatymas, ST lyginamieji rezultatai). Bendru mokyklos susitarimu (bendra forma) bei parengta „Bendra mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarka“ mokinio pažanga yra nuolat stebima, fiksuojama, aptariama ir analizuojama su mokiniais, jų tėvais, mokytojais.</p>	<p>Apklauso:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. IQES <i>online</i> mokytojų apklausa. 2. „Pasiekimai LT“ (Mk10). 3. IQES <i>online</i> mokinių apklausa „Pasiekimai LT“ (Mk11). 4. Parengtas klausimynas tėvams. <p>Dokumentų analizė: mokyklos ugdymo planas; mokytojų dalykų metiniai, pusmečių planai; klasių vadovų metiniai veiklos planai; mokyklos psichologės, socialinės pedagogės, sveikatos priežiūros specialistės veiklos planai; ST, PUPP rezultatai; metinių rezultatų suvestinės. Mokinių konkursų, olimpiadų, kitų veiklų pasiekimų ataskaitos; klasių vadovų, dalykų mokytojų individualios mokinio pažangos stebėjimo suvestinės, pradinio ugdymo mokinių pasiekimų apžvalgos; geriausio mokinio, mokytojo rinkimų fiksavimo dokumentų analizė.</p> <p>Mokinių apklausos klausimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokytojas su manimi mokslo metų pradžioje aptaria mano mokymosi tikslus. 2. Mokytojas kartą per mėnesį su manimi aptaria mano mokymosi pasiekimus ir gebėjimus. 3. Mokytojas kartą per pusmetį su manimi aptaria mano mokymosi pasiekimus ir gebėjimus. <p>IQES <i>online</i> mokinių apklausa „Pasiekimai LT“ (Mk11).</p> <p>Dokumentų analizė: ST, PUPP rezultatai; metinių rezultatų suvestinės; mokinių konkursų, olimpiadų, kitų veiklų pasiekimų ataskaitos; klasių vadovų, dalykų mokytojų individualios mokinio pažangos stebėjimo suvestinės; pradinio ugdymo mokinių pasiekimų apžvalgos; metodinių grupių protokolai; mokyklos Vaiko gerovės komisijos posėdžių protokolai; atvirų durų dienų ataskaitos; neformalių grupių susirinkimų rekomendacijos; trišalės sutartys tarp mokinio, tėvų ir mokyklos.</p> <p>Dokumentų analizė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asmeninės pažangos fiksavimo lapai, 1–4 kl. pasiekimų aprašai. 2. „Individualios pažangos stebėjimo suvestinės“. 3. Pamokų stebėjimo aprašai. <p>Metinių rezultatų suvestinės; neformaliojo ugdymo veiklos metinės ataskaitos; ataskaitos apie dalyvavimą rajoniniuose, respublikiniuose renginiuose; neformaliųjų rezultatų ataskaitos; mokinių skatinimo tvarka; mokinių vertinimo tvarka; apdovanojimų, padėkų analizė; e. dienynas Tamo; mokyklos tinklalapis; mėnesio planai; padėkų segtuvos.</p>

Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokiniai asmeninę pažangą su dalykų mokytojais aptaria kartą per savaitę, dvi ar mėnesį bei po kontrolinių darbų. Su 5–10 klasių vadovais – kiekvieną savaitę klasių valandėlių ir individualių pokalbių metu. Pradinių klasių mokytojai mokinio asmeninę pažangą stebi kiekvienoje pamokoje ir aptaria su mokiniu kartą per mėnesį, pasibaigus pusmečiui bei individualiais atvejais per mokslo metus. Pradinėse klasėse po kiekvieno atsiskaitomojo darbo su mokiniais braižomos ir aptariamose lietuvių k., matematikos, pasaulio pažinimo „Mokinio pasiekimų diagramos“. Mokyklos metodinėse grupėse mokytojai du kartus per metus aptaria mokinių individualią pažangą bei teikia rekomendacijas, kaip kokybiškiau planuoti pamoką, organizuoti mokymą ir mokymąsi. Mokykloje kaupiami mokinių pusmečių, metiniai, 2, 4, 6 ir 8 klasių ST rezultatai, PUPP įvertinimai, kurie analizuojami mokytojų tarybos posėdžiuose, dalykų metodinėse grupėse, aptariamais individualiai su vaiku ir jo tėvais / globėjais.</p> <p>Pedagoginė bendruomenė pastebi ir pripažįsta gabesnius ar gabius mokinius, kurie turi asmeninių kalbinių, matematinių, gamtamokslinių, IT raštingumo mokymosi (pasiekimai olimpiadose, konkursuose, projektuose) ir meninių, sportinių, kūrybinių pasiekimų bei kitų visuomeninių, pilietinių iniciatyvų išskirtinių gebėjimų. Gabesnių mokinių individuali dalykų ar kitų neformaliųjų pasiekimų pažanga yra visada įvertinama, informacija apie juos yra kaupiama ir viešinama.</p> <p>Mokykloje visų mokinių pastangos yra pastebimos ir fiksuojamos. Dalykų mokytojai el. dienyno Tamo skiltyje „Pastabos / pagyrimai“ ne mažiau kaip kartą per mėnesį aprašo mokinio pasiekimus ir daromą pažangą. Klasių vadovai kartą per mėnesį klasių valandėlių metu aptaria auklėtinių pasiekimus, tolimesnius siekius. Mokinių motyvavimui efektyviai taikoma mokyklos mokinių skatinimo sistema: ekskursijos mokyklos lėšomis, padėkos ir asmeninės dovanėlės, informacija mokyklos tinklalapio skiltyje „Pasiekimai“, klasės savaitės, mėnesio „Šauniausio mokinio rinkimai“, įvertinant ne tik akademinis pasiekimus, bet ir kompetencijas tam tikrose srityse, išskirtinius gebėjimus.</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenės pateikiamoje iliustracijoje bendrais bruožais nusakomos planavimo procedūros, kurios neatspindi kiekvieno mokytojo prievolės remtis mokinio įgytomis bendrosiomis ir dalykinėmis kompetencijomis. Mokinių bendrųjų ir dalykinių kompetencijų lygis visoje mokykloje neapibrėžtas.</p> <p>Mokykloje nustatyta mokinių pasiekimų ir pažangos stebėjimo tvarka, apibrėžtas rezultatų vertinimo dažnis ir paskirti atsakingi asmenys ar jų grupės.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokinių pasiekimus ir pažangą, iliustracija papildoma konkrečiais klausimais.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Šiaulių sanatorinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokytojai yra parengę ilgalaikius mokymo planus, kurie, esant poreikiui, koreguojami.</p> <p>Visi mokytojai yra parengę mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkas, su kuriomis supažindina mokinius ir jų tėvus iki rugsėjo 15 dienos.</p> <p>50 proc. mokinių lanko neformaliojo ugdymo užsiėmimus neformalųjį ugdymą teikiančiose švietimo įstaigose.</p> <p>90 proc. mokinių lanko būrelius mokykloje.</p> <p>Kiekvieno mokinio pažangą ir pasiekimus dalyko mokytojas kartą per mokslo metų pusmetį fiksuoja Individualios pažangos stebėjimo lape ir aptaria tai individualiai su mokiniu.</p> <p>Atvykus naujam mokiniui, skiriamos kiekvieno mokomojo dalyko diagnostinės užduotys pasiekimų lygiui nustatyti.</p> <p>Mokytojai mokinio pasiekimų lygį nustato diagnostinių testų, kontrolinių darbų, apklausų metu ir kitais būdais, vadovaudamiesi individualiai parengta mokomojo dalyko mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema.</p> <p>Kiekvienas mokinys turi savo kompetencijų aplanką, kurio paskirtis ir turinys aprašytas ugdymo karjerai darbo grupės parengtame priede.</p>	<p>Ilgalaikiai mokomųjų dalykų planai.</p> <p>Visų mokomųjų dalykų mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos.</p> <p>Pritaikytos ir individualios mokymo programos.</p> <p>Diagnostiniai testai ar kito pobūdžio apklausos mokinio pasiekimų lygiui nustatyti.</p> <p>Mokytojų tarybos ir metodinės grupės posėdžių protokolai.</p> <p>Kiekvieno mokinio kompetencijų aplankas.</p> <p>Standartizuotų testų analizė.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenė bendrais bruožais apibūdina mokinių mokymosi pažangos planavimą, kuris atspindimas dokumentų rengimu. Numanoma, kad visuotinas dokumentavimas skatins siekti mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos. Svarbu tai, kad mokykloje tiksliai nustatomas mokinio mokymosi pasiekimų lygis. Tam naudojami diagnostiniai testai, kontroliniai darbai, apklausos ir kiti būdai, vadovaujantis individualiai parengta mokomojo dalyko mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema.</p> <p>Išskirtinai pozityvu, kad mokyklos bendruomenė turi sutartą mokinio Individualios pažangos stebėjimo lapą, kuriame nuolat fiksuojami įrašai. Abejotinas tik vieną kartą per mokslo metų pusmetį vykdomo aptarimo poveikis mokinio pasiekimų kaitai.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokyklos siekį išsiaiškinti, stebėti mokinio pasiekimus ir pažangą.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Kaišiadorių r. Paparčių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>30 proc. mokinių bendrųjų ir dalykinių kompetencijų lygis atitinka jų amžiaus grupei keliamus tikslus ir individualias galias. 70 proc. mokinių su mokytojo pagalba geba pasiekti minimalų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų lygį.</p> <p>Kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga, kas mėnesį bei kas trimestrą fiksuojami Tamo dienyne ir Pasiekimų ir pažangos knygelėje (įvairūs rašto darbai, kaupiamieji vertinimai, vidurkiai, pažangumo ir lankomumo suvestinės), Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lape (asmeniniai įrašai, nusimatyti tikslai ir jų įgyvendinimo žingsniai, refleksija), planuojami atsižvelgiant į konkrečias mokinio žinias ir gebėjimus.</p> <p>Kas tris mėnesius kiekvienas mokytojas kartu su mokiniu ir (ar) jo tėvais / globėjais / rūpintojais individualiai aptaria mokinio asmenines mokymosi sėkmes ir nesėkmes bei planuoja tolesnį ugdymo turinį, kelia kiekvienam mokiniui individualius tikslus.</p> <p>50 proc. mokinių turi informacijos apie savo žinių, susiformavusių gebėjimų, pasiekimų lygį ir šia informacija remiasi, keldami tolesnius mokymosi tikslus (pasiekimus ir pažangą). 50 proc. mokinių reikalinga pagalba renkant informaciją apie savo žinias, gebėjimus, pasiekimų lygį bei keliant tolesnius mokymosi tikslus (pasiekimus ir pažangą). 100 proc. mokinių žino ir vadovaujasi mokykloje puoselėjamomis vertybėmis (mokymasis, pagarba ir atsakomybė).</p> <p>Mokytojai beveik visose veiklose kiekvieną mokinį skatina klausti, tyrinėti, ieškoti, bandyti, pritaikyti, analizuoti, spręsti problemas bei kurti, atkreipdami dėmesį, kaip praktiškai būtų galima panaudoti įgytas žinias.</p> <p>Kiekvienas mokinys savo Pasiekimų ir pažangos knygelėje kas mėnesį stebi ir įsivertina savo bendrąsias ir dalykines kompetencijas, kurias su klasės auklėtoju / kuratoriumi bei dalykų mokytojais analizuoja ir vertina, numato tolesnius tobulėjimo tikslus, žingsnius.</p> <p>Kiekvienoje veikloje, pamokoje mokytojai stebi, fiksuoja ir aptaria kiekvieno mokinio pažangą ir pasiekimus, kurie yra fiksuojami Pažangos ir pasiekimų knygelėse, Tamo dienyne ir kt.</p> <p>Ugdymo turinys (užduotys, mokymo (-si) metodai ir būdai) kiekvienoje pamokoje pritaikomas (individualizuojama, diferencijuojama, užduočių atlikimui skiriama pakankamai laiko ir pan.) atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninį mokymosi tempą ir galias kiekvienoje pamokoje.</p> <p>75 proc. mokytojų yra įvaldę 2 ir daugiau pažangos ir individualios pažangos vertinimo strategijų ir būdų. Kiekvienas mokytojas kas mėnesį ir kas trimestrą analizuoja ir aptaria įvairius rašto darbus, veiklų ir trimestrų rezultatus, taip mokiniai yra skatinami ir įpareigojami atpažinti savo augimą, stebėti ir fiksuoti asmeninę pažangą bent 4 priemonėmis. Tai juos motyvuoja ir suteikia galimybę džiaugtis savo pasiekimais ir pažanga.</p>	<p>Bendrojo ugdymo programos, PUPP, standartizuoti testai (mokymosi pasiekimų diagnostinis testas), pažangos ir pasiekimų suvestinės.</p> <p>Mokytojų (dalykų) ilgalaikiai detalizuoti planai, mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, pažangos ir pasiekimų suvestinės, IQES <i>online</i> anketa, VGK protokolai (PUPP, standartizuotų testų (mokymosi pasiekimų diagnostinis testas) išvados ir rekomendacijos), Tamo dienynas, pasiekimų ir pažangos knygelės.</p> <p>IQES <i>online</i> anketa, mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, interviu su mokytojais ir mokiniais.</p> <p>Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, IQES <i>online</i> anketa, pažangos ir pasiekimų suvestinės, pasiekimų ir pažangos knygelės.</p> <p>Interviu.</p> <p>Neformaliojo ugdymo ataskaitos, IQES <i>online</i> anketa, pamokų / veiklų stebėjimo protokolai.</p> <p>Tamo dienynas, pasiekimų ir pažangos knygelės, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (tvarka), mokytojų dokumentai (mokinių pažangos ir fiksavimas), mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai, mokytojų (dalykų) ilgalaikiai detalizuoti planai.</p> <p>Mokytojų (dalykų) ilgalaikiai detalizuoti planai su vertinimo sistemomis, pamokų stebėjimo protokolai, mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, pasiekimų ir pažangos knygelės, Tamo dienynas (pastabos / pagyrimai / skatinimai / komentarai), mokytojų dokumentai (mokinių pažangos fiksavimas), IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Neformaliojo ugdymo ataskaita, padėkos, apdovanojimai, straipsniai spaudoje, segtuvai apie mokinių pasiekimus (NU).</p> <p>Neformaliojo ugdymo ataskaita, ugdymo planas, VGK protokolai; mokinių atsiliepimai po kiekvieno projekto, veiklos ir pan.), segtuvai apie mokinių pasiekimus (NU).</p>

Kaišiadorių r. Paparčių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokiniai lanko bent po vieną neformaliojo ugdymo (NU) užsiėmimą.</p> <p>Du trečdaliai mokinių dalyvauja ilgalaikiuose / trumpalaikiuose projektuose, konkursuose, pilietinėse iniciatyvose, renginiuose, stovyklose ir kt. neformalioje veikloje.</p> <p>Mokiniams nuolat (kiekvienų mokslo metų gegužės, rugsėjo ir gruodžio mėnesiais) siūlomos veiklos (projektai, renginiai, NU užsiėmimai ir kt.), atliepantys individualius kiekvieno mokinio gebėjimus, pastangas, pomėgius.</p> <p>Mokinių individualūs pasiekimai ir pastangos skatinami materialiais apdovanojimais, pagyrimo raštais, papildomais taškais klasei, renkant pažangiausią klasę.</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenės pateiktoje iliustracijoje aiški mokinių pasiekimų ir pažangos apskaitos sistema. Pabrėžtinai nurodyta kasmėnesinė ir vieną kartą per trimestrą vykstanti mokinio pažangos analizė. Pedagogams derėtų tartis ir dėl kasdienio vertinimo ir įvertinimo skelbimo.</p> <p>Aprašyme atsispindi mokinių pasiekimų skatinimo sistema. Abejonių kelia mokyklos bendruomenės pabrėžtinai nurodytas skatinimas materialiais apdovanojimais, pagyrimo raštais. Mokyklos pedagogai, įvertinę savo mokinius bei pageidaujamo elgesio skatinimo priemonių įvairovę, turėtų rinktis tas, kurios stiprintų mokinio savivertę, savivoką ir sudarytų prielaidas užtikrinti pasiekimų tvarumą.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokyklos siekį išsiaiškinti, stebėti mokinio pasiekimus ir pažangą.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos r. Upninkų pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>95 proc. mokinių bendrosios ir dalykinės kompetencijos atitinka jų amžiaus grupei keliamus tikslus bei ugdymosi patirtį. Jos ugdomos sistemingai, kryptingai ir optimaliai per įvairias mokykloje vykstančias veiklas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mokomųjų dalykų pamokos (95 proc.); 2) neformalusis mokinių švietimas, klasių auklėtojų veikla (95 proc.); 3) pagalbos mokiniui specialistų užsiėmimai (90 proc.); 4) kita mokykloje organizuojama veikla (90 proc.). <p>95 proc. mokytojų, planuodami tolimesnio ugdymo(si) uždavinius ir pažangą, atsižvelgia į:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) individualius mokinio pasiekimus ir gebėjimus siekti aukštesnių mokymosi rezultatų (analizuojami kontroliniai ir savarankiški darbai, standartizuotų testų rezultatai, trimestrų ir metiniai įvertinimai); 2) esamą mokinių kompetencijų lygį (mokinio stebėjimas pamokų ir kitų įvairių veiklų metu, jo gebėjimas reflektuoti po veiklos, individualūs pokalbiai su mokiniu pažintiniu, diagnostiniu ir kitais aspektais). <p>95 proc. mokinių teigia, kad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dalyko mokytojas mokslo metų pradžioje aptaria ir kartu planuoja mokymosi tikslus; 2) dalyko mokytojas 2 kartus per trimestrą aptaria mokymosi pasiekimus ir esamas mokymosi spragas bei siūlo būdus, kaip jas įveikti; 3) dalyko mokytojas mokslo metų pabaigoje kartu su mokiniu aptaria tolimesnio mokymosi gaires. <p>95 proc. mokinių turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų. Mokinio pažanga yra nuolatinė visose mokyklinio ugdymo srityse. Mokyklos visuminės pažangos siekiai pagal ugdymo sritis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dorinis, meninis, kūno kultūros ir sveikos gyvensenos ugdymas – 95 proc.; • kalbinis, IT ugdymas – 90 proc.; • socialinis, gamtamokslinis ugdymas – 85 proc.; • tikslųjų mokslų ugdymas – 80 proc.; • bendrųjų kompetencijų ugdymas – 95 proc. <p>95 proc. mokinių, padedami mokytojų, siekia asmeninės nuolatinės pažangos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasdienėje veikloje – refleksija pamokų metu, pokalbiai klasių valandėlių metu, individualūs pokalbiai su mokykloje dirbančiais specialistais, asmeninės pažangos ir pasiekimų aptarimų metu pasibaigus trimestriui; 2) pradinių klasių mokiniai savo pažangą po kontrolinių ir kitų darbų aptaria su klasės mokytoju naudodami Šviesoforo metodą, braižydami diagramas (lietuvių k., matematika, pasaulio pažinimas). <p>90 procentų mokinių dalykų pamokose ir kitose mokyklos organizuojamose veiklose išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, įgyvendina išskeltus pamokos / veiklos tikslus.</p> <p>Individualus mokinio išmokimo pažangos pokytis matomas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 85 proc. atvejų – pamokoje (vertinimas, įsivertinimas, refleksija); 2) 95 proc. atvejų – naudojant įvairias išmokimo formas pamokoje (savarankiški darbai, atsiskaitomieji darbai, projektiniai darbai, testai ir kt.). Šios išmokimo formos pamokoje mokytojo ir mokinio aptariamoms individualiai; 3) 80 proc. mokinių, kuriems teikiama specialioji pagalba, siekia individualios pažangos. Jų mokymosi pasiekimai, gebėjimai suteikia galimybių tęsti mokymąsi toliau; 4) 90 proc. atvejų – lyginant 2 metų mokinio asmeninės pažangos metinius įvertinimus; 5) 90 proc. atvejų – analizuojant, lyginant ir aptariant 4, 6, 8 klasių mokinių standartizuotų testų rezultatus; 6) 95 proc. atvejų pažangos pokytį atskleidžia dalyvavimas mokyklos, rajono dalykinėse mokomųjų dalykų olimpiadose ir konkursuose, taip pat dalyvavimas mokyklos, rajono, respublikos projektuose ir kituose renginiuose. 	<p>Apklausa IQES <i>online</i> platformoje (mokytojų, mokinių ir tėvų).</p> <p>Dokumentų analizė (mokytojų, klasės auklėtojų, pagalbos mokiniui specialistų veiklos programos, mokinių asmeninės pažangos ir pasiekimų lentelių suvestinės, pradinio ugdymo mokinių pasiekimų apšankai).</p> <p>Mokinių apklausa el. dienyne Tamo.</p> <p>Dokumentų analizė (mokytojų, klasės auklėtojų, pagalbos mokiniui specialistų veiklos dokumentai, mokinių asmeninės pažangos ir pasiekimų lentelių suvestinės, pradinio ugdymo mokinių pasiekimų apšankai).</p> <p>Mokinių apklausa el. dienyne Tamo.</p> <p>IQES <i>online</i> platformos klausimynai. Dokumentų analizė: pamokų stebėjimo protokolai, mokyklos pedagogų tarybos posėdžio protokolai, dalyvavimo konkursuose, olimpiadose, projektuose ataskaitos.</p> <p>IQES <i>online</i> platformos klausimynai apie savarankišką mokymąsi ir pagalbą mokantis.</p> <p>Mokinių pažangos ir pasiekimų apšankai, mokinių, tėvų ir mokytojų apšankų klausimynai IQES <i>online</i> platformoje. Mokyklos pedagogų tarybos posėdžio protokolai, klasių auklėtojų ataskaitos, mokytojų „Metinė veiklos įsivertinimo ataskaita“.</p> <p>IQES <i>online</i> platformos klausimynai.</p> <p>Dalyvavimo konkursuose, olimpiadose, projektuose ataskaitos, mokyklos metodinių grupių posėdžių protokolai.</p> <p>El. dienyne Tamo įrašai; mokinių ir mokyklos gautos padėkos, apdovanojimai, mokytojų, mokinių ir kitų bendruomenės narių straipsniai spaudoje apie mokyklą, mokyklos elektroninis tinklalapis.</p>

Jonavos r. Upninkų pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>90 proc. mokinių visiškai arba iš dalies pritaria su IQES klausimynų teiginiais, atskleidžiantiems tinkamą jiems pažangos tempą.</p> <p>Mokykloje sukurta ir naudojama mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema, kuri padeda įvertinti mokinių mokymosi pažangą. Mokiniai turi individualios pažangos vertinimo aplankus, kuriuose atsispindi jų veikla pamokų, projektų, renginių, dalykinių olimpiadų ir neformaliojo vaikų švietimo veikloje.</p> <p>Pažanga aptariama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mokytojas ir mokinys: 100 proc. po kontrolinių ir savarankiškų darbų; 100 proc. po standartizuotų testų; 2) klasės auklėtojas ir mokinys: 100 proc. pasibaigus kiekvienam trimestrui. Esant poreikiui, klasės vadovai aptaria su mokiniais jų netinkamą elgesį, pamokų praleidinėjimą, priima sprendimus apie laikotarpį ir priemones, kurios padėtų išspręsti šias problemas; 3) klasės auklėtojas, dalyko mokytojas ir mokinys: 95 proc. kartą per mėnesį. Jeigu matoma, kad mokiniui nesiseka, aptariama, kokios pagalbos jam reikia; 4) dalyko mokytojas ir tėvai: 80 proc. tėvų dienoje kartą per pusmetį. Esant reikalui, tėvai kviečiami individualaus pokalbio; 5) klasės auklėtojas, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokinys ir kuruojantis vadovas: 100 proc. kartą per metus aptariama mokinio pažanga ir numatomos gairės jai gerinti; <p>Kartą per mėnesį visiems tėvams, neturintiems galimybės (neturi interneto) susipažinti su el. dienyno Tamo duomenimis, pateikiama informacija apie vaiko mokymąsi, atspausdinama išsami mokinio mokymosi suvestinė.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6) mokytojai ir mokyklos vadovai: pasibaigus kiekvienam trimestrui mokinių pažanga aptariama Mokytojų tarybos posėdžiuose. 1–2 kartus per metus standartizuotų testų rezultatai aptariami posėdyje ir numatomos pasiekimų gerinimo gairės. Mokslo metų pabaigoje visi mokytojai su kuruojančiu vadovu aptaria „Metinę veiklos įsivertinimo ataskaitą“. <p>90 proc. mokinių visiškai arba iš dalies sutinka su IQES klausimynų teiginiais apie tapatumo jausmą, tarpusavio santykius, saugumą mokykloje, pasitenkinimą mokykla.</p> <p>Dalis mokinių (35 proc.) pasiekia ypatingų asmeninių mokymosi bei kitų veiklų laimėjimų mokyklos ir rajono dalykinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose, projektuose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kalbinis, gamtamokslinis ugdymas – 10 proc. • matematinis ugdymas – iki 5 proc. • meninis, sportinis ugdymas – 45 proc. <p>Kiekvieno mokinio pažanga pripažįstama ir skatinama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mokyklos stende „Mūsų šauniausieji“; 2) pagal „Mokinių pažangos ir pasiekimų skatinimo tvarką“ joje numatytais būdais; 3) padėkomis ir įrašais el. dienyne mokinių tėvams bei mokyklos mokytojams. 	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenės pateiktoje iliustracijoje neatsispindi mokyklos mokinių pasiekimų kontekstas. Bendrais bruožais nusakyta lūkestis siekti mokinių mokymosi pasiekimų lygio, atitinkančio mokymosi lygius pagal Bendrąsias ugdymo programas, reiškia, kad mokykla iš esmės įgyvendina programas, tačiau neaišku, koku lygiu. Toliau aprašymo tekste randame patvirtinimą, kad mokyklos pedagogai neturi aukštų lūkesčių – siekia, kad bent 80 procentų jų mokinių įgytų ne žemesnių nei šalies vidurkis pasiekimų. Šiame kontekste dviprasmiškai modeliuojama motyvacijos didinimo perspektyva.</p> <p>Mokyklos pedagogai įvardija tipinius mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo šaltinius.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje puoselėjama mokymosi pažangos kultūra: 80 proc. mokinių daro individualią mokymosi pažangą. 5–10 kl. mokinių metinis pažymių vidurkis yra 7,4.</p> <p>Beveik visi 1–10 klasių mokiniai ir (1–4 klasių mokinių tėvai), pasibaigus pusmečiui / trimestrai, kartu su klasės vadovu bei kai kuriais dalyko mokytojais aptaria išsikeltus mokymosi ir elgesio tikslus. Beveik visi 3–10 klasių mokiniai seka bei fiksuoja savo mokymosi pažangą.</p> <p>Sistemiškai vyksta klasių vadovų organizuojamos visų 5–10 klasių mokinių diskusijos apie mokymosi ir elgesio tikslų įgyvendinimą pasibaigus kiekvienam trimestrai.</p> <p>Kiekvieno mokinio tinkamas elgesys skatinamas drašiniškai, padėkomis.</p> <p>Kiekvienas mokinys žino, kad mokykloje veikia drausminimo ir skatinimo sistema „Kopėtėlės“ ir dauguma mokinių atsakingai elgiasi.</p> <p>Mokslo metais 62 proc. mokinių dalyvauja sportinėje, meninėje, projektinėje, karitatyvinėje ir kitose veiklose.</p> <p>Mokslo metais ir jų pabaigoje matomi, pripažįstami, skatinami individualūs kiekvieno mokinio pasiekimai bei pastangos.</p>	<p>Palyginamoji pažangos ataskaita.</p> <p>E. dienyno įrašai.</p> <p>Padėkos pažangą padariusiems mokiniams e. mokyklos svetainėje.</p> <p>Asmeninės pažangos fiksavimo lapai.</p> <p>Asmeniniai 1–5 kl. mokinių bei jų tėvų pokalbiai su klasės vadovu, direktore.</p> <p>6–10 kl. mokinių pokalbiai su klasės vadovu bei dalyko mokytoju.</p> <p>Diskusijos su pažangą padariusiais mokiniais įrašas.</p> <p>E. dienyno įrašai.</p> <p>Drausminimo ir skatinimo sistema „Kopėtėlės“.</p> <p>VGK posėdžių protokolai.</p> <p>Praėjusių metų ugdymo plano analizė.</p> <p>2013–2016 m. IQES anketos mokiniams.</p> <p>Stendo „Pasidžiaukime“ medžiaga.</p> <p>Mokytojų darbo įsivertinimo anketos.</p> <p>Renginių refleksijos „Medis“.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Pateiktoje iliustracijoje išryškėja mokyklos kontekstas ir siekis puoselėti mokymosi pažangos kultūrą. Tekste nuolat sumišta konkretūs ir abstraktūs, bendri teiginiai.</p> <p>Nagrinėjant aprašą, savaime suprantama būtų, jei ne kai kurie, o kiekvienas mokytojas nagrinėtų ir dalyvautų aptariant mokinio pasiekimus bei pažangą. Kita vertus, pedagogai, įvertinę mokinių galias, konkrečiai numato atitinkamai amžiaus grupei galimas ir siūlomas pasiekimų įsivertinimo ir įvertinimo priemones, skatinimą tinkamai elgtis.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokyklos siekį išsiaiškinti, stebėti mokinio pasiekimus ir pažangą.</p>	

1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga

Rezultatyvumas

Mokinių ugdymo(si) pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai) ir mokyklą baigę mokiniai patenkinti mokyklos indėliu ugdant asmenybes – tikslais, ugdymo būdais, rezultatais. Mokykla turi ypatingų, originalių (savitų) ugdymo pasiekimų.

Stebėsenos sistemingumas

Mokykloje analizuojami apibendrinti, susumuoti atskiro ugdymo(si) laikotarpio ar ugdymo pagal tam tikrą programą rezultatai (remiantis mokinių veiklos ir elgesio stebėjimu, jų atliktų darbų įvertinimu, kontrolinių ir kitų diagnostinio vertinimo užduočių, nacionalinių ir tarptautinių tyrimų, ugdymo(si) pasiekimų patikrinimų rezultatais). Sistemingai apmąstoma įvairių mokinių grupių, klasių pasiekimų dinamika, vertinamas kiekvieno mokytojo darbo poveikis ir mokyklos indėlis į mokinių pažangą.

Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas

Mokytojai yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, kuriuos naudoja kiekvieno mokinio išgalių gilesniam pažinimui, ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui ir įvertinimui, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimui laiku. Turima vertinimo informacija ir tyrimų duomenimis remiamasi nustatant prioritetinius ugdymo(si) kokybės gerinimo mokykloje uždavinius, kuriant ir koreguojant mokyklos ugdymo turinį, pasirenkant mokymo(si) priemones ir metodus, planuojant mokytojų mokymąsi – vieniems iš kitų, drauge ar kt.

Atskaitomybė

Mokykla atsakingai ir tikslingai teikia duomenis apie mokinių ir mokyklos pasiekimus įvairioms interesų grupėms: savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui), valstybei, mokinių tėvams, vietos bendruomenei. Mokinių ir mokyklos pasiekimų vertinimo rezultatais remiamasi informuojant tėvus ir visuomenę apie ugdymo(si) rezultatus ir kokybę (pvz., skelbiant mokyklos tinklalapyje, aptariant susirinkimų, susitikimų metu, teikiant žiniasklaidai).

Raktinio žodžio *rezultatyvumas* turinį atspindi mokyklos indėlis ugdyti mokinius pagal BUP tikslus ir jų galias.

Raktinio žodžio *stebėsenos sistemingumas* turinį atspindi įvairių mokinių rezultatų analizės sistema.

Raktinio žodžio *pasiekimų ir pažangos pagrįstumas* turinį atspindi mokytojų taikoma vertinimo strategijų ir būdų įvairovė, naudojama rinkti, stebėti ir vertinti kiekvieno mokinio duomenis, koreguoti ugdymo procesą.

Raktinio žodžio *atskaitomybė* turinį atspindi mokyklos atsakingai ir tikslingai teikiami duomenys savininkui, valstybei, mokinių tėvams, vietos bendruomenei.

Nukreipiantys klausimai: kaip mokykloje analizuojami mokinių pasiekimai? Kaip mokykla analizuoja klientų pasitenkinimą jos veiklos rezultatais? Koks yra klientų pasitenkinimas mokyklos rezultatais? Kokie yra išskirtiniai (saviti) mokyklos pasiekimai? Kokiais aspektais analizuojami mokinių mokymosi rezultatai? Kaip analizuojama mokinių pasiekimų dinamika? Kokį poveikį tai daro visų ir kiekvieno pedagogo darbui? Kokias vertinimo strategijas taiko mokytojai? Kokiais vertinimo būdais vertinama kiekvieno mokinio pažanga? Kaip naudojama vertinimo metu gauta informacija? Kokius duomenis mokykla teikia? Kam mokykla teikia duomenis? Kokia duomenų teikimo forma? Ar suprantama adresatui? Ar mokykla kasmet skelbia savo pažangą? Kokia pažangos skelbimo forma? Kur skelbiama pažanga?

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO
DETALUSIS APRAŠYMAS**

Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>95 proc. mokinių pasiekia patenkinamų metinių rezultatų. 70 proc. mokinių moka įsivertinti daromą pažangą, analizuoja savo pasiekimus, pažangą fiksuoja „Mokinio individualios pažangos lapuose“. 75 ir daugiau procentų mokinių, baigusių atitinkamą pakopą ar klasę, yra įgiję Bendruosiuose išsilavinimo standartuose apibrėžtą pagrindinį pasiekimų lygį, susiformavę vertybines nuostatas. 85 proc. tėvų ir mokinių yra patenkinti gaunamos informacijos kiekiu, periodiškumu. Atsižvelgiant į mokinių socialinę padėtį, informacija apie pasiekimus pateikiama elektroniniu būdu arba raštu. Mokykla kasmet laimi po 3–4 tarptautinius ar nacionalinius konkursus, projektus. Aukšti individualūs mokinių pasiekimai rajono, respublikos olimpiadose.</p> <p>Mokykloje sukurta ir veikia mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo ir panaudojimo sistema. Klasės auklėtojas 3 kartus per metus analizuoja, aprašo ir tėvams patogiu būdu pateikia informaciją apie jų vaiko pažangą. Kartą per ketvirtį mokinių pažanga aptariama pagal klasių koncentrus tose klasėse dėstančių mokytojų metodiniuose pasitarimuose, teikiami pasiūlymai pažangai išlaikyti ir gerinti. Mokykloje analizuojami apibendrinti, susumuoti I, II pusmečio, metiniai rezultatai. Sudaromos palyginamosios suvestinės ir diagramos, susumavus I, II pusmečių ir metinius rezultatus, atliekama kiekvienos klasės pasiekimų palyginamoji analizė. Analizės rezultatai aptariami mokytojų taryboje, metodinių grupių posėdžiuose ir klasių tėvų susirinkimuose. Kiekvieno mokinio pažanga su tėvais aptariama individualiai. Mokykloje vykdoma pusmečių ir metinių kontrolinių darbų (testų) patikra, kurios apibendrinti, susumuoti rezultatai aptariami dalykų metodinėse grupėse (kartą per pusmetį). Vadovaudamiesi susumuotais rezultatais, mokytojai koreguoja, keičia savo dalykų mokomuosius planus, šalina mokymosi spragas. Mokykla kasmet vykdo diagnostinį 2 klasių testavimą ir taiko standartizuotus testus 4, 6, 8 klasėse. Mokyklos 2 klasės diagnostinių testų, 4, 6, 8 klasių mokinių pasiekimų ST rezultatai (tarp progimnazijų ir pagrindinių mokyklų) yra aukštesni nei šalies ir rajono vidurkis. Klasių pasiekimų dinamika, ST, PUPP, nacionalinių ir tarptautinių tyrimų rezultatai aptariami dalykų metodinėse grupėse, metodinėje taryboje. Atsižvelgdama į rezultatus, MT teikia pasiūlymus dėl mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo priemonių. Kasmet mokykloje vyksta konferencijos, kurių metu mokytojai dalijasi gerąja ugdymo proceso organizavimo patirtimi ir rezultatais.</p> <p>Įdiegtas kolegialus grįžtamasis ryšys, kaip komandinio pedagogų darbo metodas. Per pusmetį kiekvienas mokytojas stebi kolegų pamokas. Vyksta stebėtų pamokų aptarimai. Stebėtos pamokos, jų stiprybės ir tobulintini aspektai kartą per pusmetį aptariami metodinėse grupėse. 80 proc. mokytojų yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas. Kiekvienas dalyko mokytojas 2–3 kartus per pusmetį parašo klasės auklėjui apie kiekvieno mokinio pažangą, o auklėtojas teikia informaciją tėvams tėvų susirinkimų metu arba individualiai. Mokykloje kasmet nustatomi kiekvieno mokinio mokymosi stiliai. Nustačius mokymosi stilius, mokiniams primenama, kaip teisingai pasirinkti mokymosi strategijas. Tėvų susirinkimuose informuojama apie mokinių mokymosi stilius, teikiamos rekomendacijos. Beveik visi mokytojai, organizuodami ugdymo procesą, atsižvelgia į mokinių mokymosi stilius. 100 proc. mokytojų mokslo metų pradžioje supažindina mokinius ir tėvus su dalyko vertinimo sistema. Beveik visi mokytojai kiekvienos pamokos uždavinyje nurodo formalius ir neformalius vertinimo kriterijus, prieš kiekvieną kontrolinį (savarankišką) darbą supažindina mokinius su vertinimo kriterijais.</p>	<p>Mokyklos strateginis planas. Mokyklos ugdymo planas. Mokinių pasiekimų ir pažangos rezultatų suvestinės. Mokinių ir tėvų IQES apklausa. Tėvų dienų ir susirinkimų suvestinės. Klasių auklėtojų dienoraštis (planai, savianalizės anketos, pokalbių protokolai ir kt.). El. dienynas.</p> <p>Mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo ir panaudojimo tvarka. Mokinių pasiekimų ir pažangos rezultatų analizė. Mokyklos direktoriaus įsakymai. Mokytojų tarybos posėdžių protokolai. Pradinių klasių mokytojų ir dalykų metodinių grupių protokolai, ataskaitos. ST suvestinės</p> <p>Mokyklos strateginis planas. Mokyklos ugdymo planas. Mokinių pažangos ir vertinimo tvarkos aprašas. Mokyklos direktoriaus įsakymai. Mokytojų tarybos posėdžių protokolai. Dalykų metodinių grupių protokolai. Pamokų stebėjimo protokolai. Pridėtinės vertės apskaitos lapas. Mokinio individualios pažangos lapas.</p> <p>Mokyklos strateginis planas. Mokyklos direktoriaus ataskaita steigėjui. Metų veiklos planas. Mokinių pasiekimų ir pažangos rezultatų suvestinės. E. dienynas. Tėvų (globėjų) informavimo tvarka. Konferencijų medžiaga. Mokyklos direktoriaus įsakymai. Mokytojų tarybos posėdžių protokolai.</p>

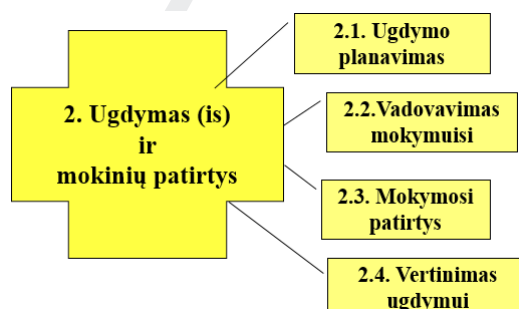
Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokytojai lygina 1–4 klasių ir 5–8 klasių kiekvieno mokinio pasiekimų dinamiką per mokymosi mokykloje laikotarpį. Analizės rezultatai aptariami mokytojų taryboje, metodinių grupių posėdžiuose ir klasių tėvų susirinkimuose. Mokytojai, organizuodami ugdymo procesą, atsižvelgia į rezultatus.</p> <p>Daugiau nei pusės mokinių rezultatai gerėja, mokymosi kokybė didėja. Pridėtinė vertė auga, tai yra didėja mokinių, pasiekiančių aukštesnį ir pagrindinį lygį, skaičius (procentinė vertė), mažėja mokinių, pasiekiančių patenkinamą lygį, ir išlieka tik vienetai nepasiekiančių patenkinamo pasiekimų lygio mokinių (nelankymas, liga). Mokyklos mokinių standartizuotų ir kitų testų rezultatai yra geresni nei šalies vidurkis. Sudaromos laikinos grupės pagrindinių dalykų mokymosi spragoms šalinti. Atliekama pusmečio ir metinių kontrolinių darbų analizė. Analizės rezultatai aptariami mokytojų taryboje, metodinių grupių posėdžiuose ir klasių tėvų susirinkimuose.</p> <p>95 proc. mokinių išlaiko ST, PUPP.</p> <p>Kasmet teikiami duomenys apie mokinių ir mokyklos pasiekimus steigėjo teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai.</p> <p>Mokinių tėvai informuojami apie mokinių pasiekimus Tėvų dienų metu (3 kartus per metus), klasių tėvų susirinkimuose (4–5 kartus per metus), tėvai ir globėjai informuojami individualiai – elektroniniu būdu, raštu ir žodžiu.</p> <p>Mokinių pasiekimai ir rezultatai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose (2 kartus per metus), mokytojų metodinės ir praktinės veiklos gerosios patirties sklaidos rajoninėse konferencijose (kasmet), taip pat klasių koncentrų mokinių, mokytojų, tėvų susirinkimuose (kartą per pusmetį).</p> <p>Apie išskirtinius pasiekimus mokyklos bendruomenei informacija teikiama tradiciniame renginyje „Mokyklos garbė“, mokyklos tinklalapyje, mokytojų asmeniniuose tinklalapiuose, interneto portaluose, socialiniuose tinkluose, rajono bei šalies žiniasklaidoje.</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenė tiksliai aprašo savo mokyklos pasiekimus ir pažangą, numato, kokiais būdais stebės, fiksuos ir įvertins pasiekimų ir pažangos kaitą. Aprašymas kontekstualus ir aiškus.</p> <p>Mokyklos pedagogai įvardija tipinius šaltinius, rodančius mokyklos pasiekimus ir pažangą.</p>	

SRITIS UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS (2)

Srities aktualumas grindžiamas nuostata, kad ugdymas(is) ir mokinių patirtys yra esminė mokyklos misija, kurios įgyvendinimas traktuojamas vienu svarbiausiu sėkmingos mokyklos veiklos požymiu.

Srities *Ugdymas(is) ir mokinių patirtys* turinys grindžiamas sociokultūriniu požiūriu į kognityvinę žmogaus raidą, mokymosi kaip aktyvaus patirties ir prasmės konstravimo supratimu, autentiškumu, dialogiškumu.

Mokyklos kokybės įsivertinimo sritį *Ugdymas(is) ir mokinių patirtys (2)* sudaro keturios temos.

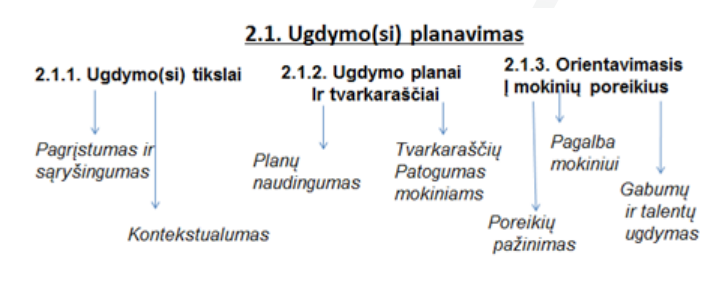

Dauguma srities turinyje pateiktų raktinių žodžių yra aiškūs, vartojami kasdienėje pedagoginėje praktikoje. Keletą jų vertėtų paaiškinti išsamiau.

- Mokymosi socialumas – tai gebėjimas mokytis, veikti kartu su kitais.
- Savivaldumas mokantis – tai procesas, kuris suteikia galimybę besimokančiajam tapti jo paties mokymosi iniciatoriumi ir vadybininku. Besimokantis asmuo kitų padedamas arba savarankiškai inicijuoja, planuoja, organizuoja bei vertina savo paties mokymosi procesą, atpažįsta reikiamas mokymosi aplinkas, geba jomis pasinaudoti, sugeba gauti grįžtamąjį ryšį (t. y. pasitikslinti, ką išmoko), geba planuoti mokymąsi ir koreguoti mokymosi planą, atsižvelgdamas ne tik į mokymosi rezultatus, bet ir į mokymosi aplinkybes. Toks mokymasis gali vykti ne tik individualiai, bet ir aktyviai komunikuojant su kitais.
- Bendrakūra – tai ypatinga, visų ugdymo rezultatais suinteresuotų asmenų dalyvavimu ir įsitraukimu paremta bendradarbiavimo forma, kuriai būdingas naujų žinių kūrimas, didesnės visuminės vertės generavimas.

Temos *Ugdymo(si) planavimas (2.1)* rodiklių aprašymai

Yra trys temos *Ugdymo(si) planavimas (2.1)* rodikliai, kurių esmę atspindi septyni raktiniai žodžiai.

2.1.1. Ugdymo(si) tikslai

Pagrįstumas ir sąryšingumas

Mokytojai žino, ko siekia ugdydami mokinius, ir geba siekius pagrįsti. Pamokos, veiklos, užduoties tikslai derinami su kompetencijų ir mokinio asmenybės ugdymo tikslais, trumpalaikiai tikslai – su ilgesnio laikotarpio (metų, ugdymo programos) tikslais, mokyklos ugdymo tikslai – su savivaldybės ir nacionaliniais švietimo tikslais.

Kontekstualumas

Keldami ugdymo tikslus, mokytojai atsižvelgia į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą. Tikslai koreguojami, kintant mokinio, klasės, mokyklos ir jos aplinkos poreikiams.

Raktinių žodžių *pagrįstumas ir sąryšingumas* turinį atspindi mokytojų sąmoningas ir kryptingas veikimas.

Raktinio žodžio *kontekstualumas* turinį atspindi ugdomosios veiklos planavimas atsižvelgiant į mokinių patirtį, kontekstą.

Nukreipiantys klausimai: kaip atsiskleidžia kompetencijų ir asmenybės ugdymas veikloje (dažniausiai pamokoje)? Kaip dera mokytojo ugdymo tikslai ir veiklos su mokyklos, savivaldybės, nacionaliniais tikslais? Kaip mokytojai planuoja savo veiklą, pamokas? Koks planų „gyvumo“ formatas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Alytaus Šaltinių pagrindinė mokykla	Irodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje visų lygių (mokytojo, pagalbos specialistų, metodinių ir kitų darbo grupių, visos mokyklos veiklos) planavimas ir keliami tikslai aiškiai orientuoti į pamatuojamą rezultatą. Mokyklos keliami prioritetai, strateginiai ugdymo tikslai siejami su Alytaus miesto savivaldybės bei nacionaliniais švietimo tikslais.</p> <p>Mokytojų parengtų ilgalaikių planų (mokslo metų ar ciklo) tikslai 90–100 proc. atitinka Bendrųjų programų ir išsilavinimo standartų reikalavimus, siejami su mokyklos prioritetais, keliamais strateginiais, mokyklos veiklos programos tikslais. Visi mokytojai laikosi susitarimų, rengia ilgalaikius planus pagal bendrą formą, kurioje numatomi tikslai, uždaviniai, veiklos sritys, mokinių gebėjimai, vertinimas, integraciniai ryšiai. 90 proc. mokytojų ilgalaikius planus koreguoja atsižvelgdami į atskirų klasių ir mokinių pažangą bei išorines aplinkybes (pavyzdžiui, gripo epidemija).</p> <p>90–100 proc. pamokų mokytojai įvardija uždavinius, kurie siejami su veikla, sąlygomis, vertinimu, orientuoti į konkretų pamokos / veiklos rezultatą. Uždaviniai yra mokiniams suprantami, konkretūs bei suderinti su klasės ar pakopos lygmeniu, reikalui esant koreguojami. 50–70 proc. pamokų keliami uždaviniai yra diferencijuojami, atsižvelgiant į mokinių pasirengimą, gebėjimus ir poreikius. 70–80 proc. pamokos uždavinių yra derinami su mokinių kaip asmenybės ugdymosi tikslais.</p> <p>Mokykloje laikomasi susitarimų dėl programų integravimo į mokyklos ugdymo turinį, numatytų integravimo būdų.</p> <p>Integravimas visada (90–100 proc.) yra tikslingas ir kryptingas, siejamas su pamokos tema, ugdymo programose nurodytais siekiamais rezultatais bei integruojamųjų programų reikalavimais.</p> <p>Visų dalykų pamokose užtikrinamas mokymosi programos tęstinumas ir perimamumas.</p> <p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenės pateikiamoje iliustracijoje, viena vertus, bendrais bruožais nusakomos planavimo procedūros, kita vertus, tiksliai apibrėžiamas ugdymo dalyvių įsitraukimas ir atsakomybė. Mokyklos pedagogai tiksliai aprašo ryšį tarp įvairių tipų planų. Aprašymas kontekstualus ir aiškus.</p> <p>Mokykla įvardija tipinius šaltinius, rodančius ugdymo tikslų visuotinumą ir tai, kad atsižvelgiama į mokinio individualius polinkius, galias.</p>	<p>Mokyklos strateginis veiklos planas, mokyklos veiklos planas, mokslo metų veiklos programos, mokyklos savivaldos programos, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai, ilgalaikiai dalykų planai, pritaikytos ir individualizuotos programos, pamokų stebėjimo protokolai.</p>

2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai

Planų naudingumas

Ugdymas planuojamas taip, kad veiklos padėtų siekti išsikeltų ugdymo tikslų, vienos kitas papildytų ir derėtų. Mokymosi laikas ir periodai lanksčiai pritaikomi ugdymo poreikiams (jungiant pamokas, integruojant dalykus, pamokas ir po pamokų vykstančias veiklas, organizuojant projektinę veiklą, koreguojant tvarkaraščius).

Tvarkaraščių patogumas mokiniams

Mokyklos dienotvarkė, veiklų, renginių ir pamokų tvarkaraščiai sudaromi, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokymosi sudėtingumą bei tempą, įvairius mokymosi poreikius. Siekiama, kad jie būtų kuo patogesni ir naudingesni mokiniams.

Raktinio žodžio *planų naudingumas* turinį atspindi suplanuotų veiklų kryptingumas, efektyvumas ir racionalumas siekiant ugdymo tikslų.

Raktinio žodžio *tvarkaraščių patogumas mokiniams* turinį atspindi suplanuotų veiklų kaita, periodiškumas, atitinkantys mokinių poreikius.

Nukreipiantys klausimai: kas rodo, kad ugdymas planuojamas siekiant realių tikslų? Kokie požymiai rodo, kad planuojant atsižvelgiama į mokinių poreikius? Kaip pasireiškia planavimo lankstumas? Kokie požymiai rodo, kad tvarkaraščiai yra naudingi ir patogūs visiems mokiniams?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Alytaus Šaltinių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokslo metų pabaigoje mokyklos taryboje aptariami ir patvirtinami mokyklos prioritetai ateinantiems mokslo metams. Vadovaujantis prioritetais, formuojamas mokyklos ugdymo turinys, konkretinami tikslai ir uždaviniai, derantys su konkrečiais mokinių ugdymo(si) poreikiais, Lietuvos kultūros vertybėmis, remiamasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese gauta informacija, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis. Mokinių ugdymosi poreikiai analizuojami nuolat: kaupiama informacija per mokslo metus, kalbant su atskirų klasių koncentrais, mokinių tėvais, stebint ir vertinant ugdymo procesą. Kiekvieną pavasarį 1–4 klasių auklėtojai, 5–10 klasių mokinių tarybos nariai kartu su savo klasių auklėtojais vykdo apklausus savo klasėse ir surenka informaciją, kokių neformaliojo švietimo programų, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių pageidauja mokiniai bei jų tėvai kitiems mokslo metams. Suplanuotos ugdymo veiklos sudaro galimybes kiekvienam mokiniui pasiekti asmeninę brandą, įgyti šiuolaikiniam gyvenimui būtinų kompetencijų kaip žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą. Mokinių pasiekimai ir kompetencijos, individuali pažanga vertinama vadovaujantis Alytaus Šaltinių pagrindinės mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo bei individualios pažangos stebėsenos tvarkos aprašu.</p> <p>Ugdymo turinys diferencijuojamas ir individualizuojamas – pritaikomas mokinių amžiaus tarpsniams, turimai patirčiai, poreikiams, gebėjimų lygiui, mokymosi stiliams. Mokytojai rengia pritaikytas ir individualizuotas programas, kuriose numato individualius ugdymo tikslus, uždavinius, taikomus mokymo ir korekcijos būdus, nagrinėjamas temas ir siektinus rezultatus.</p> <p>Stiprinama ugdymo turinio vidinė integracija, ryšys su gyvenimu, darbo pasauliu, kultūros procesais.</p> <p>Ypatingas dėmesys skiriamas STEAM mokslų ugdymui, įgyvendinama STEAM mokslų stiprinimo strategija.</p> <p>Darbo grupė, kurią sudaro metodinės tarybos nariai, mokinių tarybos atstovai bei mokinių tėvų atstovai, rengdama ugdymo planus, atlieka projektinės ir socialinės bei pilietinės veiklos rezultatų ir naudos analizę, taip pat susitaria dėl projektinės, socialinės ir pilietinės veiklos organizavimo tobulinimo, formų, būdų, laiko, siekiant, kad tiek projektinė, tiek socialinė ir pilietinė veikla prisidėtų prie mokinių bendrųjų gebėjimų ugdymo, asmeninės brandos.</p>	<p>Mokyklos strateginis veiklos planas, mokyklos veiklos planas, mokslo metų veiklos programos, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai, pamokų ir neformaliojo švietimo programų tvarkaraščiai, mokinių poreikių tyrimo ataskaitos, Alytaus Šaltinių pagrindinės mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo bei individualios pažangos stebėsenos tvarkos aprašas, ilgalaikiai dalykų planai, pritaikytos ir individualizuotos programos, pamokų stebėjimo protokolai, STEAM mokslų stiprinimo strategija, mokytojų ir mokinių, jų tėvų apklausos, individualūs pokalbiai.</p>

Alytaus Šaltinių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Siekiant ugdymo tikslų įgyvendinimo, iki 20 proc. formalios veiklos – kalbų, menų, technologijų, kūno kultūros, bei gamtos mokslų pamokų – integruojama su neformalia veikla, mokymosi laikas lanksčiai koreguojamas (pamokų tvarkaraščių keitimas, pamokų jungimas, pamokų perkėlimas). Pamokų tvarkaraščiai atitinka higienos normų reikalavimus, padeda efektyviai įgyvendinti keliamus ugdymo tikslus, tenkina įvairius mokymo(si) poreikius. Sudaryti pamokų ir neformaliojo švietimo programų tvarkaraščiai tenkina didesnės daugumos (nuo 80 proc.) mokinių lūkesčius.</p>	
<p>Eksperto komentaras Pateikiamoje mokyklos iliustracijos pirmosiose pastraipose randame bendrais bruožais nusakytą planavimo tradiciją. Aprašyme neatsispindi mokyklos kontekstas, realūs mokytojų veiksmai, nėra planų išraiškos pavyzdžių. Mokyklos pedagogai įvardija tipinius šaltinius, rodančius mokykloje esančią planavimo praktiką.</p>	

2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius

Poreikių pažinimas

Mokykloje sistemingai analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai. Atliekami tyrimai, diagnostinio vertinimo rezultatai sudaro galimybę laiku atpažinti individualius ugdymosi poreikius, polinkius bei galimybes. Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo ugdymo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą).

Pagalba mokiniui

Mokykloje aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos. Kilus ugdymosi, psichologinių ar socialinių problemų bei grėsmių, mokiniai visuomet ir laiku sulaukia tinkamos pagalbos. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su visomis reikalingomis specializuotomis tarnybomis. Teikiant pagalbą, užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas.

Gabumų ir talentų ugdymas

Mokytojai laiku pastebi ir tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus bei talentus. Ypatingų, bendraamžių lygi pranokstančių gabumų turintiems mokiniams kuriami specialūs ugdymosi iššūkiai ir ugdymo būdai. Ugdydama gabius mokinius, mokykla bendradarbiauja su kitomis institucijomis, socialiniais partneriais, neformaliojo švietimo mokytojais.

Raktinio žodžio *poreikių pažinimas* turinį atspindi sistemingai renkami duomenys apie mokslėivius, analizuojami jų ugdymosi poreikiai.

Raktinio žodžio *pagalba mokiniui* turinį atspindi aiškiai aptarta ir tinkamai teikiama pagalba mokiniams. Raktinio žodžio *gabumų ir talentų ugdymas* turinį atspindi atidžiai stebimi ir ugdomi mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių.

Nukreipiantys klausimai: koku būdu analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai? Kaip, kokia forma, būdu, kokias priemones pasitelkus atsižvelgiama į kiekvieno vaiko poreikius? Kaip giliai ir plačiai mokytojai žino tuos susitarimus? Kaip mokykla užtikrina, kad tinkama pagalba būtų suteikta laiku? Kaip mokykla bendradarbiauja su tarnybomis? Kiek mokykla sulaukia pagalbos iš tarnybų? Kaip užtikrinamas konfidencialumas? Kaip mokykla atpažįsta ir pripažįsta vaiko gabumus ir talentus? Kokie specialūs ugdymo būdai gabiems ir talentingiems vaikams taikomi mokykloje? Kaip mokykla bendradarbiauja su kitomis institucijomis? Kokios pagalbos mokykla sulaukia iš jų?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Prienu r. Balbieriškio pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje yra visai mokyklos bendruomenei (mokytojams, tėvams, mokiniams) aiški, gerai suderinta paramos ir pagalbos teikimo mokiniams sistema. Kiekvienais mokslo metais (rugsėjo–spalio mėn.) atliekami visų dalykų diagnostiniai testai, rezultatus mokytojai aptaria su klasės mokiniais, visų klasių mokiniai pildo asmeninės pažangos ir lūkesčių lapus. Atsižvelgiant į lūkesčius ir pažangą koreguojami mokytojų teminiai planai, diferencijuojamos veiklos pamokose. VGK pasitarimai rengiami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per pusmetį, vykdomos PPT tarnybos specialistų konsultacijos mokytojams, mokinių tėvams, tariamasi, kaip tinkamai organizuoti pagalbą mokiniams, kilus įvairioms problemoms.</p> <p>Visuotinių susirinkimų ir klasių valandėlių metu visi mokiniai buvo supažindinti su mokykloje veikiančia pagalbos sistema, apie kurią daugiau informacijos gali rasti mokyklos svetainėje ir informaciniame stende. Dauguma (65 proc.) mokinių žino apie mokyklos teikiamą pagalbą kilus ugdymosi, psichologinėms ar socialinėms problemoms bei grėsmėms (pagalbą teikiančius asmenis, laiką, vietą, telefonų numerius, pagalbos formas).</p> <p>65 proc. mokinių laiku sulaukia reikiamos pagalbos. Dalis mokinių gauna nereguliarią logopedo ir spec. pedagogo pagalbą (individualios pratybos, darbo krūvis, vaikų skaičius).</p> <p>Teikiant pagalbą mokiniams, vyksta veiksmingas bendradarbiavimas su PPT, Vaiko teisių apsaugos tarnyba, policijos komisariatu, socialinės paramos tarnyba, seniūnija. Šių institucijų atstovai įtraukiami į darbo grupes (pvz., VGK), veda prevencinius užsiėmimus mokiniams, organizuoja akcijas, išvykas, stovyklas. Mokinius ir tėvus, kurie to pageidauja, kartą per mėnesį konsultuoja į mokyklą atvykstantis psichologas.</p> <p>Mokykloje yra susitarta dėl išskirtinių gebėjimų mokinių sampratos, taikomi detalizuoti ir konkretūs šių mokinių atpažinimo metodai. Visų dalykų mokytojai nuolat stebi mokinius ir, pastebėję išskirtinį gabumą ar polinkį, užpildo mokyklos parengtą formą, kurioje rekomenduojama nukreipti mokinį atitinkama linkme (į muziką, dailę, matematiką, konstravimą, oratorinį meną ir t. t.).</p> <p>65 proc. mokytojų visose pamokose sudaro galimybę atsiskleisti kiekvieno mokinio gabumams bei talentams: pagal poreikį gabesnieji konsultuoja kitus mokinius, užduotys ir namų darbai individualizuojami pagal gebėjimus bei mokymosi stilius kiekvieno dalyko pamokose, greičiau atlikusiems skiriamos papildomos užduotys ir pan.</p> <p>Mokykloje tinkamai (pagal mokinių ir tėvų pageidavimus) išnaudojamos ugdymo plane teikiamos galimybės gabiems ir talentingiems mokiniams ugdyti (moduliai, konsultacijos ir kt.). Pvz., tėvų pageidavimu anglų kalbos mokiniai mokosi nuo pirmos klasės, o gabūs kalboms mokiniai antrosios užsienio kalbos mokomi nuo 5 klasės. Daugumos (85 proc.) išskirtinių gebėjimų mokinių poreikiai tenkinami neformaliojo švietimo veikloje. 15 proc. mokinių mėgsta individualius užsiėmimus ir retai dalyvauja aktyviuose užsiėmimuose.</p> <p>Mokykloje yra paveiki, skatinanti tobulėti, lavinti turimus gebėjimus, siekti aukštesnių rezultatų mokinių skatinimo tvarka. Pvz., mokiniai apdovanojami ne tik padėkos raštais, bet ir asmeninėmis dovanėlėmis (kamuoliais, raketėmis, dailės reikmenimis, knygomis, IKT priemonėmis ir t.), kurios akcentuoja jų talentą.</p>	<p>Dokumentų analizė: VGK protokolai, individualios pažangos lapai, pasiekimų gerinimo priemonių planas, asmeninių lūkesčių fiksavimo ir analizės lapai, pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas, įrašai Tamo dienyne, ugdymo planas ir jo priedai, ilgalaikiai teminiai planai, NU programos, pagalbos mokiniui tvarkos aprašas, pamokų stebėjimo protokolai, mokyklos skatinimo ir drausminimo tvarkos aprašas, informacija viešosiose erdvėse (įvairūs stendai apie mokinių pasiekimus), informacija mokyklos svetainėje, informacija spaudoje ir socialiniuose tinkluose.</p> <p>Pokalbis su pagalbos mokiniui specialistais.</p> <p>Mokinių apklausa internete.</p> <p>Interviu su mokiniais.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos pateiktos iliustracijos pirmosiose pastraipose randame bendrais bruožais nusakytą pagalbos mokiniams teikimo tradicijos aprašą. Paskutinės trys pastraipos atskleidžia mokyklos unikalumą: išryškėja kontekstas ir konkretūs mokytojų, administracijos veiksmai, siekiant pažinti mokinių poreikius ir jų pagrindu konstruoti efektyvų ugdymo ir ugdymosi procesą.</p> <p>Mokykla tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokyklos galimybes vykdyti nuoseklų ir kryptingą mokinių pažinimą.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Raseinių Šaltinio progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Vieną kartą per mėnesį mokinių mokymosi pasiekimai analizuojami klasės vadovo ir dėstančių mokytojų pasitarimuose – išryškėja ugdymosi poreikiai.</p> <p>Ne rečiau kaip kas pusmetį mokinių pasiekimai aptariami su mokyklos vadovais, mokytojų taryba.</p> <p>2, 4, 6, 8 klasių mokiniai kasmet atlieka standartizuotus, diagnostinius testus, nacionalinių tyrimų užduotis. Standartizuotų, diagnostinių testų, tyrimų rezultatai aptariami metodinėse grupėse, direkcinuose pasitarimuose, individualiuose pokalbiuose su mokiniu ir jo tėvais. Į šių testų, tyrimų rezultatus atsižvelgiama, planuojant ugdymo turinį ir rengiant mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo planą. Išryškėjusioms silpnosioms ugdymo sritims tobulinti (pvz., pilietiškumo kompetencijų ugdymo, teksto skaitymo ir suvokimo, lygčių sprendimo įgūdžių lavinimo pamokos) organizuojamos tikslinės pamokos (vieną kartą per mėnesį). Planuojant veiklas, ne mažiau kaip 75 proc. pamokų atsižvelgiama į kiekvieno mokinio individualius gebėjimus, pasiekimus. Diferencijuojamos užduotys (skirtingo sudėtingumo ir apimties), skiriami skirtingo lygio namų darbai, parenkami atitinkami mokymo(si) metodai.</p> <p>Išanalizavus mokinių saviraiškos poreikius, neformaliojo švietimo valandos skirstomos proporcingai pagal mokinių poreikius ir mokyklos galimybes: 40 proc. skiriama sportinei veiklai, po 30 proc. – meninei raiškai ir techninei kūrybai.</p> <p>Pastebėjus mokinių patyčių, priekabiavimo ar kitokias netinkamo elgesio apraiškas, klasės vadovas, pasitelkęs pagalbos mokiniui specialistus, organizuoja tikslines klasės valandėles, bendrus mokinių ir jų tėvų susirinkimus, o, reikalui esant, kviečiasi vietos policijos komisariato viešosios tvarkos skyriaus ir (ar) rajono vaiko teisių apsaugos specialistus. Jei problemos neišsprendžiamos klasės kolektyve, jos svarstomos mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdyje ar kreipiamasi į rajono vaiko gerovės komisiją dėl minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo taikymo.</p> <p>Dalyko mokytojai pastebėjus mokinio ugdymosi ar elgesio problemas, kreipiamasi į klasės vadovą ir vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) pirmininką dėl pagalbos mokiniui suteikimo: pokalbio su mokinių tėvais organizavimo, socialinių įgūdžių ugdymo užsiėmimų paskyrimo, psichologo konsultacijų, logopedo, specialiojo pedagogo pratybų skyrimo.</p> <p>Atlikus 1–4 klasių mokinio mokymosi pasiekimų analizę ir išryškėjus mokymosi sunkumams, mokinio žinios, gebėjimai vertinami pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (toliau – PPT). Mokiniui skiriama pritaikyta arba individuali mokymo programa, pateikiamos rekomendacijos tolimesniam mokinio ugdymui(si).</p> <p>Užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas, mokyklos vaiko gerovės komisijos nariai pasirašo įsipareigojimą.</p> <p>Mokinių mokymo(si) poreikiams tenkinti, mokymosi sunkumams įveikti įkurtas Konsultacinis centras. Konsultacinio centro užsiėmimų valandos paskirstomos pagal poreikius gabiams ir turintiems mokymosi sunkumų mokiniams lavinti, dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiems pamokas. Konsultacinis centras organizuojamas ne mažiau kaip 4 ugdymo dalykams, užsiėmimams skiriama ne mažiau nei 25 val.</p> <p>Organizuojama pailgintos darbo dienos grupės veikla, kur visiems 1–4 klasių mokiniams sudaromos sąlygos ruošti namų darbus, praleisti laisvalaikį.</p>	<p>Mokinio individualios pažangos lapai, elektroninio dienyno įrašai, pasitarimų protokolai.</p> <p>Individualūs pokalbiai, metodinių grupių ir direkcinų pasitarimų protokolai, dalykų ilgalaikiai planai, standartizuotų, diagnostinių testų rezultatai, mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo planas.</p> <p>Pamokos vertinimo protokolai. Mokinių, jų tėvų ir mokytojų apklausos.</p> <p>Neformaliojo švietimo programos, pamokų ir pridedamųjų pareigų paskirstymo lentelės.</p> <p>Socialinio pedagogo konsultacijų registracijos žurnalas. Pokalbiai su klasių vadovais.</p> <p>Vaiko gerovės komisijos protokolai, PPT išvados ir rekomendacijos, pritaikytos arba individualizuotos ugdymo(si) programos.</p> <p>Vaiko gerovės komisijos narių ir sekretoriaus įsipareigojimas.</p> <p>Konsultacinio centro tvarkaraščiai.</p> <p>Pailgintos darbo dienos grupės veiklos programa.</p> <p>Pokalbiai su pagalbos mokiniui specialistais. Pagalbos mokiniui specialistų veiklos žurnalai.</p> <p>Rajono / miesto savivaldybės Tarybos patvirtintas mokyklos pareigybių sąrašas ir etatų skaičius, jų užimtumas.</p> <p>Bendradarbiavimo sutartys su PPT, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, vietos policijos komisariatu. Interviu su VGK pirmininku.</p> <p>Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su PPT, aukštosiomis mokyklomis, mokslo populiarinimo centrais, neformaliojo švietimo mokyklomis. Interviu su asmenimis, atsakingais už partnerystės projektus.</p> <p>Sutartys su aukštosiomis mokyklomis, neformaliojo švietimo mokyklomis.</p> <p>Mokytojų, psichologo, tėvų rekomendacijos. Gabių ir talentingų vaikų identifikavimo testų rezultatai, mokyklos parengta gabių ir talentingų mokinių ugdymo programa, pasirenkamųjų dalykų, modulių, neformaliojo švietimo programos.</p> <p>Mokinių parengti tiriamieji darbai, meniniai projektai, parengti ir pristatyti pranešimai, darbai įvairaus lygio konferencijose, parodose ir kt. renginiuose.</p> <p>Padėkos, diplomai mokiniams ir jų mokytojams.</p>

Mokykloje dirba visi švietimo pagalbos mokiniui specialistai: psichologas, specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas, mokytojo padėjėjai. Jie per metus įgyvendina ne mažiau kaip dvi psichologinių problemų, elgesio korekcijos, socialinių įgūdžių lavinimo prevencijos programas. Socialinis pedagogas padeda mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, įsisavinti ugdymo turinį – ne mažiau kaip 90 procentų mokinių padaro pažangą. Psichologas sprendžia mokinių bendravimo, mokymosi motyvacijos, adaptacijos mokykloje problemas – pagalba suteikiama ne mažiau kaip 65 procentams PPT rekomenduotiniams mokiniams. Logopedas padeda mokiniams, turintiems kalbos sutrikimų. Ne mažiau kaip 75 procentams mokinių, lankančių logopedines pratybas, kalbėjimo ir kalbos sutrikimai iš dalies pašalinami, 20 procentų sutrikimai pašalinami. Ne mažiau kaip 60 proc. mokinių pagal PPT rekomendacijas skiriamas mokytojo padėjėjas.

Mokykla, spręsdama mokinių elgesio, mokymosi sunkumus, bendradarbiauja su PPT, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, vietos policijos komisariatu. Atitinkamos tarnybos suteikia reikiamą pagalbą mokiniui, jo šeimai ar mokyklai.

Mokykla, spręsdama mokinių, turinčių specialiųjų poreikių, problemas, bendradarbiauja su PPT, aukštosiomis mokyklomis, mokslo populiarinimo centrais, neformaliojo švietimo mokyklomis. Per metus įgyvendinami ne mažiau kaip 3 partnerystės projektai (veiklos).

Sukurta gabių ir talentingų mokinių ugdymo programa:

1. Atliekamas gabių ir talentingų mokinių identifikavimas ir jų gebėjimų, polinkių nustatymas:

- kasmet dalykų mokytojai pildo Gabiųjų nominavimo anketas;
- kasmet mokyklos psichologas atlieka pirminį 2, 6 klasių mokinių testavimą gabumams ir polinkiams nustatyti;
- kasmet atrinkti 6 klasių mokiniai atlieka Berlyno intelekto struktūros testą jaunuoliams (BIS-HB);
- mokiniams ir jų tėvams pristatomi testo rezultatai.

2. Pagal mokinių gebėjimus ir poreikius parengiamos ne mažiau kaip 2 pasirenkamųjų dalykų, ne mažiau kaip 3 modulių ir ne mažiau kaip 3 neformaliojo švietimo (NŠ) programos, lavinančios atskirų sričių gebėjimus.

3. Pamokose gabiams mokiniams skiriamos užduotys, lavinančios aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, mokiniai skiriami mokytojo padėjėjais.

4. Gabiams ir talentingiems mokiniams organizuojami 1–2 užsiėmimai savo gebėjimus lavinti aukštųjų mokyklų laboratorijose, neformaliojo švietimo mokyklose.

5. Kasmet sudaromos galimybės mokinių parengtus tiriamuosius darbus, meninius, kalbinius, tikslųjų mokslų projektus pristatyti ne mažiau kaip 5 rajoniniuose ir 5 respublikiniuose renginiuose.

Kiekvienų mokslo metų pabaigoje mokytojų ir gabių mokinių ugdymoji veikla, pasiekimai pristatomi mokyklos metodinėje-praktinėje konferencijoje.

Eksperto komentaras

Mokyklos aprašas detalus. Pateiktoje iliustracijoje išryškėja mokyklos kontekstas ir siekis puoselėti pagalbos mokiniui teikimo kultūrą. Visgi, norėdami kam nors padėti ar daryti poveikį, būtina turime kuo geriau pažinti. Mokytojai mokinių pažinimą supranta tik kaip atskiro mokinio ar visos klasės lygio įvertinimą. Tačiau pažinti mokinį – reiškia ne tik nustatyti jo pasiekimų lygį ar fiksuoti pažangą, bet ir atsižvelgti į asmenybę (temperamentą, charakterį, interesus, vertybinę poziciją). Turėdami tokio pobūdžio informaciją, galėsime kelti kiekvieno mokinio galias atitinkančius reikalavimus, įvertinti jo pasiekimus pagal tai, ką jis jau sugeba ir ką dar gali pasiekti, ir, o tai itin svarbu, galėsime surasti tinkamų būdų ir gebėsime suteikti reikalingą pagalbą – patarti, palaikyti vaiko savivertę ir tikėjimą, kad jam pasiseks.

Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius orientavimąsi į mokinių poreikius: įvairiapusiškai organizuotą mokinių poreikių pažinimą, sistemingai teikiamą pagalbą mokiniams, jų gabumų ir talentų ugdymo galimybių plėtrą.

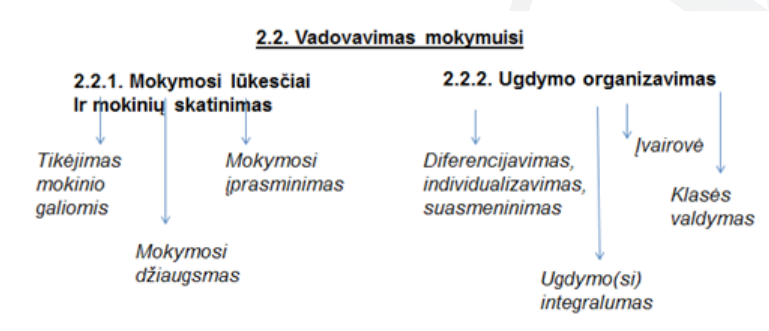
BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Alytaus Šaltinių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje sistemingai analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai. Mokiniai pildo asmeninės pažangos planą, analizuoja savo mokymąsi, pažangą, savo sėkmes ir nesėkmes aptaria su mokytojais. Klasės auklėtojai ne rečiau kaip kartą per mėnesį peržiūri auklėtinių mokymosi rezultatus, aptaria, kaip sekasi siekti pažangos, kokie yra ugdymosi poreikiai. Atliekami pažangos, adaptacijos tyrimai, mokinių pasiekimų kiekybinė ir kokybinė analizė, nuolatinė veiklų refleksija ir diagnostinio vertinimo (standartizuoti testai 2, 4, 6, 8 kl., PUPP) rezultatai sudaro galimybę laiku atpažinti daugumos mokinių individualius ugdymosi poreikius, polinkius bei galimybes. Į tyrimų, refleksijų, diagnostinio vertinimo rezultatus atsižvelgiama planuojant mokinių ugdymą, rengiant pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planus. Sudaryta pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių ir neformaliojo švietimo veiklų pasiūla tenkina 80–85 proc. mokinių poreikius. Daugumos pamokų metu (80–85 proc.) individualizuojama ir diferencijuojama veikla atsižvelgiant į kiekvieno mokinio amžių, poreikius, galimybes, mokymosi stilius. Ugdymo diferencijavimo ir konsultavimo sistema tenkina daugumos mokinių, jų tėvų (80–85 proc.) poreikius.</p> <p>Mokykloje yra sukurta ir direktoriaus įsakymu patvirtinta aiški mokymosi pagalbos teikimo mokiniams sistema. Visi dalykų mokytojai, klasės auklėtojai, mokyklos Vaiko gerovės komisija, pagalbos mokiniui specialistai, mokyklos vadovai laikosi šiame dokumente nurodytų susitarimų. Atsižvelgiant į mokinių poreikius, organizuojamos konsultacijos 5–10 klasių mokiniams, taip pat siūloma 20–25 skirtingos programos, kurias lankydami mokiniai gali tiek pagilinti savo gebėjimus, tiek ištaisyti susidariusias mokymosi spragas. Jei nepastebima mokymosi pažanga, mokinio tėvai, specialistai ir pedagogai kartu su mokiniu, atsižvelgdami į visų lūkesčius ir prioritetus, sutaria dėl bendrų tikslų, priima sprendimus dėl tėvų namuose teikiamos pagalbos, kuri skatintų vaiko sėkmę mokykloje, ir pasirašo trišalę sutartį tarp mokinio, mokytojo ir tėvų. Išryškėjus sudėtingesnėms mokymosi problemoms, dalykų mokytojai raštu kreipiasi į Vaiko gerovės komisiją dėl konkretaus mokinio ugdymosi sunkumų priežasčių pirminio ištyrimo, gebėjimų ir mokymosi sunkumų priežasčių išaiškinimo pedagoginėje psichologinėje tarnyboje. Atsižvelgus į šios tarnybos išvadą, mokiniams pritaikomos arba individualizuojamos programos. Ši sistema užtikrina tinkamą mokymosi pagalbą 90 proc. mokinių.</p> <p>Tinkamos ir laiku suteiktos pagalbos, sprendžiant psichologines, socialines problemas, sulaukia 95 proc. mokinių. Pastebėjus mokinių patyčių, priekabiavimo ar kitokias netinkamo elgesio apraiškas, klasės auklėtojas, pasitelkęs pagalbos mokiniui specialistus, organizuoja individualius pokalbius su mokiniu ir (ar) jo tėvais, klasės valandėles, bendrus mokinių ir jų tėvų susirinkimus, jeigu reikia, kreipiasi į mokyklos Vaiko gerovės komisiją, mokyklos vadovus. Problemos svarstomos ir atskirose klasėse dėstančių mokytojų susirinkimuose, kuriuose mokytojai kartu su mokyklos pagalbos mokiniui specialistais, mokyklos vadovais analizuoja tik tam tikros klasės mokinių ugdymosi poreikius, iškilusias problemas, nesėkmingo ir sėkmingo mokymosi priežastis, nustato pagalbos teikimo formas.</p> <p>Teikdama pagalbą mokykla bendradarbiauja su specializuotomis tarnybomis: Pedagogine psichologine tarnyba, Visuomenės sveikatos priežiūros biuru, Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Nepilnamečių reikalų inspekcija. Siekiant užtikrinti asmeninės informacijos konfidencialumą, mokyklos Vaiko gerovės komisijos nariai pasirašo įsipareigojimą.</p> <p>Mokykloje veikia gyvenimo įgūdžių ugdymo mokyklėlė „Laikas kartu“, kuri vienija pailgintos darbo dienos grupių mokinius, būrelį „Visi kartu“ narius bei socialinių įgūdžių formavimo projekto „Pažinkime aplinką kurdami ir bendraudami“ narius.</p>	<p>Mokinių kompetencijų aplankai, asmeninės pažangos planai, elektroninio dienyno įrašai, metodinių grupių, mokytojų tarybos posėdžių protokolai, trišalės sutartys, dalykų ilgalaikiai planai, standartizuotų, diagnostinių testų rezultatai, pamokų vertinimo protokolai, mokinių, mokytojų ir jų tėvų apklausos, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai, neformaliojo švietimo programos.</p> <p>Alytaus Šaltinių pagrindinės mokyklos mokymosi pagalbos mokiniui teikimo sistema, trišalės sutartys tarp mokinių, jų tėvų ir mokytojų, socialinio pedagogo konsultacijų registracijos žurnalas, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai, PPT išvados ir rekomendacijos, pritaikytos arba individualizuotos ugdymo(si) programos, Vaiko gerovės komisijos protokolai, pritaikytos ir individualizuotos programos, pailgintų darbo dienos grupių veiklos programos.</p> <p>Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys, mokslo metų veiklos programos, renginių planas, modulių programos, pamokų stebėjimo protokolai.</p>

Alytaus Šaltinių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>90 proc. gabių mokinių gebėjimus bei talentus mokytojai pastebi laiku ir tinkamai ugdo. Ypatingu, bendraamžių lygi pranokstančių gabumų turintiems mokiniams kuriami specialūs ugdymosi iššūkiai ir ugdymo būdai: renginiai, konkursai, olimpiados, moduliai, mentorystė, veikla lyderių komandose. Gabiems mokiniams mokykla kiekvienais metais siūlo ne mažiau kaip 10 skirtingų dalykų modulių, kurių metu mokiniai lavina įvairių sričių gebėjimus. 85 proc. pamokų gabiems mokiniams skiriamos diferencijuotos užduotys, lavinančios aukštesniuosis mąstymo gebėjimus. Ugdydama gabius mokinius, mokykla bendradarbiauja su įvairiomis institucijomis, socialiniais partneriais: Lietuvos Šaltinių ar Šaltinio vardą turinčiomis mokyklomis, Pedagogine psichologine tarnyba, Alytaus miesto švietimo įstaigomis, Alytaus jaunimo centru, Alytaus kultūros komunikacijos centru.</p>	
<p>Eksperto komentaras Mokyklos bendruomenė pateikia išsamią mokykloje esančią pagalbos mokiniui praktiką. Aprašyme atsiskleidžia detalus mokinio prisitaikymo, gebėjimų tyrimas ir jo pagrindu organizuojamas ugdymas bei teikiama pagalba. Iliustracijoje atsispindi mokyklos unikali patirtis teikiant institucinę pagalbą. Pažinti mokinį – reiškia ne tik nustatyti jo pasiekimų lygį ar fiksuoti pažangą, bet ir suprasti asmenybę (temperamentą, charakterį, interesus, vertybinę poziciją). Siūlytina išplėsti mokytojo praktiką įvairiapusiškai pažinti mokinį kaip prielaidą siekiant optimaliai konstruoti ugdymą. Mokykla įvardija tipinius šaltinius, rodančius mokyklos galimybes pažinti mokinius.</p>	

Temos *Vadovavimas mokymuisi (2.2)* rodiklių aprašymai

Yra du temos *Vadovavimas mokymuisi (2.2)* rodikliai, kurių esmę atspindi septyni raktiniai žodžiai.

2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas

Tikėjimas mokinio galiomis

Mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis. Mokytojų nuostatos ir palaikymas padeda formuoti aukštesniems mokinių siekiams ir savigarbai. Sudarydami ugdymo planus, numatydami siektinus rezultatus, mokytojai kuria mokinio jėgas atitinkančius bei nuolatinės pastangas stimuliuojančius iššūkius. Mokiniai geba išsakyti individualius mokymosi lūkesčius, kurie liudija jų pasitikėjimą savo jėgomis ir sveikas ambicijas.

Mokymosi džiaugsmas

Mokytojas planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, taip

pat patirti mokymosi sėkmę. Mokiniai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga. Jiems leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis.

Mokymosi įprasminimas

Mokytojas, pažindamas mokinių veiklos ir mokymosi motyvus, parenka ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis jiems padėtų įgyti įvairios prasmingos patirties (stebėjimo, tyrinėjimo, eksperimentavimo, žaidimo, kūrybos, taip pat socialinių sąveikų) ir būtų optimaliai gilus bei auginantis. Mokymasis siejamas su mokinių gyvenimo patirtimis, sudaromos sąlygos modeliuoti ar spręsti realaus pasaulio problemas, ugdytis realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus.

Raktinio žodžio *tikėjimas mokinio galiomis* turinį atspindi mokytojų tikėjimas ir nuostatos realizuoti patirtinį mokymąsi.

Raktinio žodžio *mokymosi džiaugsmas* turinį atspindi mokytojo stimuliuojamas mokinių smalsumas, entuziazmas ir mokymosi džiaugsmas.

Raktinio žodžio *mokymosi įprasminimas* turinį atspindi mokymasis įgyjant prasmingos ir auginančios patirties.

Nukreipiantys klausimai: kokie požymiai rodo, kad mokytojai tiki mokinių galiomis, palaiko jas bei augina jų pasitikėjimą savimi? Koku būdu kuria stimuliuojančius iššūkius? Kokie yra mokinių mokymosi lūkesčiai? Kokia dalis mokinių geba juos aiškiai išsakyti? Kokiais būdais mokytojai siekia, kad mokiniai patirtų mokymosi džiaugsmą? Kaip reaguojama į klaidas? Kas rodo, kad mokymasis yra prasmingas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Asmeninių pokalbių metu, pamokose, neformaliojo švietimo užsiėmimuose beveik visi mokytojai tiki ir pasitiki mokinio galiomis bei skatina mokinius siekti daugiau.</p> <p>Mokiniai viena iš aukščiausių verčių pripažįsta teiginį, kad mokytojai tiki kiekvieno mokinio galia padaryti pažangą mokantis jo dalyko.</p> <p>Dalis mokytojų bendradarbiauja su mokiniais planuodami pamokos ir kitokias veiklas, numato siektinus rezultatus pagal mokinio galias ir gebėjimus. Dauguma 5–10 klasių mokinių yra įsitraukę į mokymosi uždavinių, orientuotų į rezultatą ir individualius lūkesčius, formulavimą pamokai.</p> <p>Dauguma mokytojų skiria didelį dėmesį mokinių pastangoms bei pažangai.</p> <p>Dalis mokytojų mokymosi sėkmę kaip mokymosi tikslą sieja su mokinių lūkesčiais, gyvenimiška patirtimi, interesais; tai įgyvendina per savarankiško ir integruoto mokymosi dienas, projektines savaites bei tradicinėse pamokose.</p> <p>Dalis 5–10 kl. mokinių sulaukia pagalbos ir palaikymo iš bendraklasių.</p> <p>Beveik visi mokiniai pamokose yra skatinami žodžiu.</p> <p>Beveik visi mokiniai skatinami komentarais raštu po atliktais darbais ir e. dienyne.</p> <p>Mokiniai mokomi skatinti vienas kitą ir džiaugtis vienas kito sėkme.</p> <p>Dalis mokinių dalijasi sėkmės istorijomis metinių mokinių konferencijų metu.</p>	<p>E. dienyno nuorodos „Pagyrimai ir pastabos“ įrašai.</p> <p>Komentaras po mokinių darbais.</p> <p>Asmeninių pokalbių su mokiniais medžiaga.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>2015–2016 m. IQES mokinių anketa.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>2013–2016 m. IQES mokinių anketa.</p> <p>„Termometro“ medžiaga.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>E. dienynas, mokinių sąsiuviniai.</p> <p>Diskusijos su pažangą padariusiais mokiniais įrašai mokyklos ir klasių lygmenimis.</p> <p>Mokinių konferencijos „Mokausi mokytis“ medžiaga.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Edukologijoje esama duomenų, kad dideli lūkesčiai dėl kiekvieno mokinio turi labai didelį poveikį jo pasiekimams ir pažangai (Hattie, p. 270). Pateiktoje iliustracijoje atsiskleidžia mokytojų suvokimas, kad mokiniams keliami mokymosi lūkesčiai lemia mokymosi sėkmę. Aprašyme išaiškėja mokykloje esanti praktika rinkti informaciją dėl mokymosi lūkesčių iš kelių šaltinių. Mokytojams vertėtų atrasti ir išlaikyti balansą tarp formalų apklausų ir edukacinėje praktikoje demonstruojamų didelių lūkesčių dėl kiekvieno mokinio.</p> <p>Mokyklos bendruomenė įvardija konkrečius šaltinius, rodančius mokytojų reiškiamus mokymosi lūkesčius mokiniams, teikiamus paskatinimus.</p>	

2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas

Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas

Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeniniai ir ugdymosi poreikiai, interesai, gebėjimai, mokymosi stiliai), į kurias atsižvelgia organizuodami mokymą(si). Taikomi įvairūs nenuolatiniai mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai. Siekiama suasmeninti mokymąsi, t. y. skatinamas aktyvus mokinių dalyvavimas keliant individualius, su kiekvieno mokymosi galimybėmis, interesais ir siekiais derančius ugdymosi tikslus, renkantis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą.

Ugdymo(si) integralumas

Siekiama prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo. Mokyklos ugdymo programų turinys integruojamas taikant įvairius modelius: asmenybės ir sociokultūrinę, dalyko vidinę ar tarpdalykinę integraciją, prioritetinių ugdymo(si) sėkių (sveikos gyvensenos, saugos, verslumo, karjeros ugdymo ir pan.) integravimą į bendrojo ugdymo dalykų bei neformaliojo ugdymo turinį, integraciją temos, problemos, metodo pagrindu ir kt. Siejamas formalusis ir neformalusis vaikų švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.

Įvairovė

Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose (mokykloje, bibliotekoje, gamtoje ir kt.). Derinamas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės ir tinklinis mokymasis.

Klasės valdymas

Mokinių elgesys valdomas aiškiais, sutartomis taisyklėmis ir procedūromis, asmeniniu mokinio įsipareigojimu, socialiniu emociniu ugdymu, pageidaujamo elgesio skatinimu, asmeniniu mokytojo pavyzdžiu. Siekiama drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą, mokymąsi. Mokymasis vadovaujant mokytojams derinamas su savivaldžiu mokymusi ir klasės, kaip savarankiškos ir besimokančios bendruomenės, ugdymu. Mokomasi konstruktyviai, nekonfliktuojant ir neišsigąstant įveikti mokymosi problemas ir trukdžius.

Raktinių žodžių *diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas* turinį atspindi ugdymo organizavimas atsižvelgiant į mokinių skirtybes, būdą.

Raktinio žodžio *ugdymo integralumas* turinį atspindi formaliojo ir neformaliojo švietimo sąglauda, trapdiscipliniškumas, programų turinio integracija.

Raktinio žodžio *įvairovė* turinį atspindi ugdymo organizavimo formų, būdų tikslingas santykis ir dermė.

Raktinio žodžio *klasės valdymas* turinį atspindi asmens, grupės ir bendruomenės elgesio koordinavimas.

Nukreipiantys klausimai: kaip mokytojai atsižvelgia į mokinių skirtybes organizuodami mokymą(si)? Kaip skatinamas mokinių aktyvumas keliant asmeninius mokymosi tikslus ir juos įgyvendinant? Kaip integruojamas programų turinys? Formaliojo ir neformaliojo švietimo siejimo tikslingumas. Kokios galimybės sudarytos kiekvienam mokiniui patirti ir išbandyti mokymosi būdus ir formas, užduotis, veiklas, vietas? Kaip susitariama dėl taisyklių ir jų laikomasi? Kaip vadovavimas klasei derinamas su savivaldžiu mokymusi? Kaip sprendžiamos problemos?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos R. Samulevičiaus progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Beveik visi mokyklos mokytojai (90 proc.) ugdomąją veiklą, turinį, tempą parenka pagal mokinių poreikius, gebėjimus, mokymosi stilių. 90 proc. mokytojų nusistato individualų mokinio mokymosi stilių ir atsižvelgia ugdant. Visi mokytojai naudoja skirtingas mokymo bei lavinimo priemones (vadovėlius, pratybų sąsiuvinius, dalomąją medžiagą ir kt.), taiko skirtingus atsiskaitymo būdus (žodžiu ir raštu; testai; kūrybinės užduotys ir kt.).</p> <p>Dauguma mokytojų (80 proc.) sudaro sąlygas mokiniams planuoti ir kontroliuoti savo mokymąsi. Mokykloje sukurta ir veikia mokinio mokymosi pažangos įsivertinimo sistema. Mokslo metų pradžioje visose 5–8 klasėse sudaroma trišalė sutartis (mokinys, tėvai, klasės vadovas), kuri padeda stebėti mokinio pažangą ir planuoti tolimesnį mokymąsi. Beveik visi mokiniai (90 proc.) yra išsiugdę savarankiško, grupinio, komandinio darbo įgūdžius, kurie išryškėja stebint mokinius pamokų metu, vykdant projektus, netradicinių dienų metu, ypač savivaldoje.</p> <p>Dauguma mokinių (80 proc.) siekia asmeninės pažangos, ją fiksuoja ir analizuoja. Kiekvieną savaitę klasės valandų metu visi mokiniai įsivertina savo pasiekimus.</p> <p>Visi mokytojai (100 proc.), bendradarbiaudami tarpusavyje, planuoja, atrenka, integruoja ir derina ugdymo turinį. Ugdymo turinio integralumas atsispindi ugdymo planuose, visų mokytojų ilgalaikiuose planuose. Dauguma mokytojų (80 proc.) derina integruotų pamokų laiką, numato projektinius darbus ir įgyvendina įvairios trukmės (pamokos, pamokų ciklo, pusmečio, mokslo metų) mokomųjų dalykų integraciją. Visi mokytojai (100 proc.) integruotas pamokas planuoja visiems mokslo metams. Susitarta dėl integruotos veiklos įgyvendinimo modelių. Integruota veikla kasmet aptariama metodinėse grupėse ir metodinėje taryboje. 70 proc. neformaliojo švietimo ugdymo turinio siejama su formaliuoju švietimo turiniu.</p> <p>Beveik visi mokytojai (90 proc.) išsikelia aiškius ir įgyvendinamus pamokos uždavinius. Beveik visų mokytojų (90 proc.) parinkti mokymo ir mokymosi būdai padeda tuos uždavinius įgyvendinti. Dauguma mokytojų (80 proc.) pasiūlo kelias pamokos, projekcinio darbo veiklos formas ir leidžia mokiniams jas pasirinkti, atsižvelgdami į mokinių gebėjimus. Beveik visi mokytojai (90 proc.), planuodami pamokas, atsižvelgia į ugdymo turinį, pamokos struktūrą ir kartu su mokiniais aptaria, kokiose pamokose jie gali pasirinkti veiklos formas. Pamokose beveik visi mokiniai (90 proc.) turi galimybę ugdyti savo individualius gebėjimus, visada gali rinktis grupę, dalytis vaidmenimis, diskutuoti, reikšti savo nuomonę. Visi klasių vadovai (100 proc.), bendradarbiaudami su dėstančiais mokytojais, tolimesnes edukacines išvykas organizuoja ne mažiau kaip du kartus per mokslo metus. Beveik visiems mokiniams (95 proc.) sudaromos galimybės išbandyti įvairių rūšių užduotis ir įvairesnes veiklas, organizuojant netradicinio ugdymo dienas ir edukacines išvykas.</p> <p>Visos savivaldos grupės dalyvauja kuriant mokinių elgesio taisykles. Bendruomenės nariai yra susitarę dėl skatinimo ir nuobaudų skyrimo. Visi mokytojai yra susitarę su mokiniais dėl elgesio pamokoje. Beveik visi mokytojai (90 proc.) geba konstruktyviai įveikti ugdymo proceso metu kilusius trukdžius. Beveik visi (90 proc.) mokytojai organizuoja kryptingą, planingą, mokinių poreikius atitinkančią veiklą, sukuria darbingą klimatą. Beveik visi (90 proc.) mokytojai geba išlaikyti mokinių dėmesį visą pamoką.</p>	<p>Pamokų ir kitų veiklų stebėjimo protokolai. Metodinių grupių protokolai. Metodinės tarybos protokolai. Mokytojų tarybos protokolai. VGK protokolai. Tyrimų medžiaga. Progimnazijos ugdymo planas. Individualiosios programos. Mokinių pažangos įsivertinimo instrumentai. Klasės vadovų dokumentacija (planai, pokalbių protokolai ir kt.). El. dienynas. Pokalbiai. Pakoreguoti IQES klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams.</p> <p>Pamokų ir kitų veiklų stebėjimo protokolai. Progimnazijos ugdymo planas. Metinis veiklos planas. Mokytojų ilgalaikiai planai. Mėnesio planai. Neformaliojo švietimo būrelių planai. El. dienynas. Direktorius įsakymai. Integruotų pamokų planai. Integruoti projektai. Pakoreguoti IQES klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams.</p> <p>Pamokų ir kitų veiklų stebėjimo protokolai. Metodinių grupių protokolai. Metodinės tarybos protokolai. Direktorius įsakymai. Projektiniai darbai. El. dienynas. Pamokų registracijos žurnalas bibliotekos skaityklose. Pakoreguoti IQES klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams.</p> <p>Pamokų ir kitų veiklų stebėjimo protokolai. Mokinių taisyklės. Darbo tvarkos taisyklės. El. dienynas. Klasės vadovų dokumentacija (planai, pokalbių protokolai ir kt.). VGK protokolai. Mokinių savianalizės lapai. Mokyklos psichologės, socialinės pedagogės veiklos dokumentai. Apdovanojimų, skatinimų ir drausminimo analizė. Pakoreguoti IQES klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams.</p>

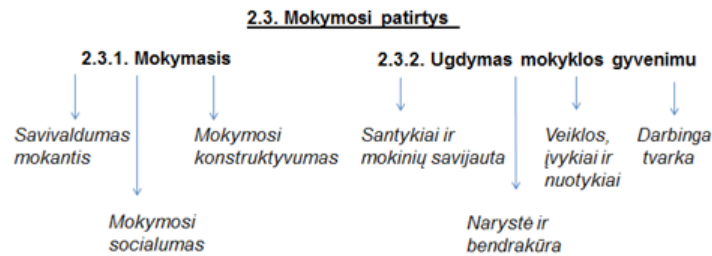
Jonavos R. Samulevičiaus progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokiniai (100 proc.) žino ir supranta, kas ir kodėl netoleruojama mokykloje, visi mokiniai (100 proc.) žino, ko jie gali tikėtis už nepageidaujamą elgesį. Visi mokiniai (100 proc.) žino, kur galima kreiptis pagalbos iškilus problemai. Beveik visi mokiniai (90 proc.) įsipareigoja ir laikosi susitartų taisyklių. Dauguma mokinių (80 proc.), iškilus problemai, kreipiasi pagalbos.</p> <p>Beveik visų (90 proc.) mokytojų ir mokinių dialogas skatina mokytis. Visuomet skatinamos ir palaikomos mokinių idėjos bei iniciatyva. Beveik visi (90 proc.) mokiniai geba naudotis mokymosi aplinka. Beveik visi (90 proc.) mokiniai aktyvūs, geba mokytis savarankiškai.</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenės pateiktoje iliustracijoje formaliai sekama raktinių žodžių paaiškinimo gairėmis. Visgi aprašymas apibendrinto pobūdžio, neatspindintis konkrečių procedūrų, kurias vykdo mokyklos vadovai, metodinės grupės ar mokytojas. Dešimtadalis aprašymo dubliuoja kitų rodiklių raktinius žodžius.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Kaišiadorių r. Kruonio gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Beveik visi (90 proc.) mokytojai daugumoje (70 proc.) pamokų organizuoja mokymą(si), diferencijuodami užduotis pagal mokinių gebėjimus bei laiką, skirtą užduotims atlikti.</p> <p>Beveik visi (90 proc.) mokytojai daugumoje (70 proc.) pamokų pagal mokymo(si) poreikius pergrupuoja mokinius, skatindami juos siekti individualių tikslų, aktyviai dalyvauti ugdymo procese.</p> <p>Dauguma (70 proc.) mokinių geba planingai ir kryptingai dirbti individualiai, poromis, grupėmis, tobulindami socialinę kompetenciją.</p> <p>Gimnazijoje yra susitarta dėl ugdymo integralumo.</p> <p>Daugumos (70 proc.) dalykų ugdymo turinys siejamas vedant integruotas pamokas (kai pamoką veda du ar daugiau mokytojų), integruojant kito dalyko turinį dėstomo dalyko pamokose (kai pamoką veda vienas mokytojas).</p> <p>Dauguma mokytojų (70 proc.) organizuoja edukacines išvykas, vykdo projektus, kurie padeda tobulinti mokėjimo mokytis, komunikavimo gimtąja ir anglų kalbomis kompetencijas.</p> <p>Beveik visi (90 proc.) mokytojai vykdo tikslingą, efektyvią, geriausių rezultatų duodančią formaliojo ir neformaliojo ugdymo integraciją, kuri padeda lavinti dalykinius mokinių gebėjimus bei bendrąsias kompetencijas.</p> <p>Beveik visose (90 proc.) pamokose ugdymo(si) turinys dera su pamokos uždaviniais. Beveik visi (90 proc.) mokytojai parenka mokinio amžių, mokymosi stilių, patirtį, poreikius bei gebėjimus atitinkančius mokymo(si) būdus ir metodus. Beveik visi (90 proc.) mokytojai suteikia mokiniams galimybę pasirinkti, kaip (individualiai ar grupėmis) atlikti užduotis.</p> <p>Visi mokytojai yra susitarę su mokiniais dėl elgesio taisyklių pamokoje ir iškilusių problemų sprendimo procedūrų, vadovaudamiesi gimnazijos Vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, Mokinių teisių ir pareigų aprašu bei vertybinėmis nuostatomis, kurios apibrėžtos gimnazijos strateginiame plane.</p> <p>Visi mokytojai ir beveik visi (90 proc.) mokiniai laikosi susitarimų ir taisyklių pamokose, visoje gimnazijoje bei viešose vietose.</p> <p>Beveik visi (90 proc.) mokytojai geba konstruktyviai įveikti iškilusius trukdžius. Beveik visose (90 proc.) pamokose mokiniai įtraukiami į aktyvią ir produktyvią veiklą, padedančią gilinti ne tik dalykines žinias, bet ir mokėjimo mokytis bei bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas.</p>	<p>IQES klausimynas mokiniams (pačių sukurtas).</p> <p>Pamokų stebėjimo „Kolega kolegai“ protokolai.</p> <p>Dokumentų analizė (pamokų stebėsenos protokolai).</p> <p>Dokumentų analizė (mokytojų tarybos bei metodinės tarybos posėdžių protokolai, dalykų ilgalaikiai detalieji planai, neformaliojo ugdymo būrelių anotacijos, klasių auklėtojų planai).</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>IQES klausimynas mokiniams (pačių sukurtas).</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>IQES klausimynas mokiniams (pačių sukurtas).</p> <p>Dokumentų analizė (Vaiko gerovės komisijos posėdžių protokolai).</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Pateikta iliustracija atspindi mokykloje esamą ugdymo ir ugdymosi organizavimo praktiką ir patirtį. Aprašymas kontekstualus, orientuotas į realią perspektyvą.</p> <p>Mokykla tiksliai įvardija šaltinius, rodančius konstruktyviai organizuojamą ugdymą ir ugdymąsi.</p>	

Temos *Mokymosi patirtys* (2.3) rodiklių aprašymai

Yra du temos *Mokymosi patirtys* (2.3) rodikliai, kurių esmę atspindi septyni raktiniai žodžiai.

2.3.1. Mokymasis

Savivaldumas mokantis

Padedant mokytojui, mokiniai geba išsikelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones, klausti ir paprašyti pagalbos, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką. Jie suvokia, pripažįsta ir stengiasi spręsti mokymosi problemas. Stebėdami ir apmąstydami asmeninę pažangą, geba pateikti jos įrodymus (atskirus darbus ar jų pasiekimų aplankus, mokymosi dienoraščius). Reflektuodami individualią mokymosi patirtį, mokiniai padeda mokytojams įvertinti mokymosi gilumą ir tinkamumą.

Mokymosi konstruktyvumas

Mokiniai skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais kuriant prasmingus ryšius. Jie mokomi vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus. Nuolat grįžtant prie jau išmoktų dalykų, mokomasi sieti idėjas, suvokti, patikrinti ir perkonstruoti savo supratimą, mąstymą ar veiklos būdą.

Mokymosi socialumas

Mokiniai geba ir yra motyvuojami mokytis bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis įvairios sudėties ir dydžio grupėmis bei partneriškai (poromis). Jie padeda vieni kitiems mokantis. Geba viešai išsakyti savo mintis ir išklausti kitus, klausti, diskutuoti, ginti savo nuomonę, paaiškinti požiūrį (žodžiu, tekstu, vaizdu), drauge analizuoti ir spręsti problemas, kurti bendrą supratimą, sprendimus ar darbus.

Raktinio žodžio *savivaldumas mokantis* turinį atspindi mokinių savarankiškumo apraiškos, savaveiksmiškumas, vadovavimas sau, individualios veiklos refleksija.

Raktinio žodžio *mokymosi konstruktyvumas* turinį atspindi mokinių mokymosi sąmoningas ir aktyvus demonstravimas.

Raktinio žodžio *mokymosi socialumas* turinį atspindi mokinių mokymasis bendraujant ir bendradarbiaujant.

Nukreipiantys klausimai: kaip, padedant mokytojui, mokiniai organizuoja savo mokymąsi? Kaip mokiniai stebi, reflektuoja ir argumentuoja savo mokymąsi ir pažangą? Kaip mokiniai sieja išmokus dalykus su nežinomais? Kas rodo, kad randasi naujas supratimas? Kaip vyksta mokymasis bendradarbiaujant?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Prienu r. Šilavoto pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Kiekvienoje pamokoje, padedant mokytojui, ne mažiau kaip 75 proc. mokinių geba kelti sau mokymosi tikslus.</p> <p>Ne mažiau kaip 50 proc. pamokų mokytojui pasiūlo 2–3 skirtingus užduoties atlikimo būdus.</p> <p>Ne mažiau kaip 70 proc. mokinių geba savarankiškai pasirinkti jiems tinkamiausią užduočių atlikimo būdą, o kitiems padeda pasirinkti mokytojas.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių įvairiuose mokytojo pasiūlytuose šaltiniuose (žinynuose, žodynuose, enciklopedijose, internete ir kt.) susiranda reikiamos informacijos ir ją pasinaudoja.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių, atsiradus sunkumams, kreipiasi į mokytojus ir pagalbos mokiniui specialistus, lanko individualias konsultacijas.</p> <p>Ne mažiau kaip 90 proc. mokinių 1–3 kartus per pusmetį kartu su mokytoju aptaria ir vertina savo mokymosi pažangą.</p> <p>Padedant klasės auklėtojui, beveik visi mokiniai stebi ir aptaria savo asmeninę pažangą, kiekvieną mėnesį užpildo jos įrodymus – asmeninės pažangos lapus. Beveik visi mokiniai 3 kartus per mokslo metus individualių pokalbių su klasės vadovu metu aptaria ir įvertina savo asmeninę pažangą.</p> <p>Beveik visi mokiniai pamokų ir klasės valandėlių metu mokosi susidaryti savo dienvartę ir jos laikytis.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių mokymosi įšvertinimas sutampa su mokytojo vertinimu.</p> <p>Ne mažiau kaip 80 proc. mokytojų moko pamokose teisingai ir greitai atlikti užduotis, remiantis išmoktais dalykais.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių pamokose geba sieti išmoktus dalykus su nežinomais.</p> <p>Ne mažiau kaip 70 proc. mokinių geba asmeninę patirtį (socialinius, lyderiavimo, IKT, kalbinius, organizuotumo, komunikavimo įgūdžius) pritaikyti praktiškai pamokose, neformaliojo ugdymo užsiėmimuose, renginių, pažintinės bei socialinės veiklos metu.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių įvairių veiklų metu geba parodyti tai, ko išmoko.</p> <p>Daugumai mokinių patinka pamokose taikomos veiklos formos, metodai, priemonės.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokytojų bent pusėje savo pamokų moko aiškinti savo mąstymą vaizdiniais, taikydami interaktyviojo mokymosi strategijas.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. pamokų mokiniams sudaromos sąlygos argumentuoti savo sprendimus.</p> <p>Ne mažiau nei 50 proc. mokytojų vertinimo kriterijuose numato vertinimą už atlikimo originalumą.</p> <p>Ne mažiau kaip 95 proc. mokytojų moko įšvertinti savo žinias, gebėjimus.</p> <p>Ne mažiau kaip 85 proc. mokytojų skatina mokinius bendradarbiauti, pamokose, neformaliojo švietimo užsiėmimuose, renginiuose, socialinėje bei pažintinėje veikloje taikydami įvairius mokymosi bendradarbiaujant metodus.</p> <p>Ne mažiau kaip 85 proc. mokinių geba ir nori dirbti įvairios sudėties ir dydžio grupėmis bei poromis.</p> <p>Ne mažiau kaip 70 proc. mokinių žino grupės vaidmenis ir moka pasiskirstyti funkcijas.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių padeda vieni kitiems mokantis grupėmis ar poromis.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių dalyje pamokų moka viešai išsakyti savo mintis.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių geba užduoti klausimus, diskutuoti daugelyje pamokų.</p> <p>Ne mažiau kaip 60 proc. neformaliojo švietimo užsiėmimus lankančių mokinių bent kartą per metus geba pristatyti šioje veikloje sukurtus darbus arba projektus mokyklos bendruomenei ar už mokyklos ribų.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių teigia, kad draugai gerbia jų nuomonę.</p>	<p>IQES <i>online</i> apklausos.</p> <p>Pamokų stebėjimo lapai. Mokykloje atliekamų tyrimų ir apklausų medžiaga.</p> <p>Klasės vadovų veiklos planai.</p> <p>Individualių konsultacijų žurnalas.</p> <p>Asmeninės pažangos fiksavimo ir stebėjimo lapai.</p> <p>Pokalbiai su bibliotekininke, soc. pedagoge, logopede. Psichologo konsultacijų grafikas.</p> <p>Pokalbiai su klasės auklėtojais.</p> <p>Mokinių apklausa IQES.</p> <p>Mokytojų apklausa IQES.</p> <p>Metodinių grupių protokolų analizė.</p> <p>Stebėtų pamokų lapų analizė.</p> <p>Pamokų, vedamų netradicinėse erdvėse, grafikų analizė.</p> <p>Integruotų pamokų vedimo grafikų analizė.</p> <p>Netradicinio ugdymo dienų veiklų analizė.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausa IQES <i>online</i>.</p> <p>2013–2015 m. Strateginio plano įgyvendinimo analizė.</p> <p>Mokyklos metinis veiklos planas ir jo įgyvendinimo analizė.</p> <p>Pamokų stebėjimo lapai.</p> <p>Mokinių tarybos protokolai.</p> <p>Pokalbiai su klasių vadovais. Mokinių taryba.</p>

Prienuų r. Šilavoto pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Ne mažiau kaip 50 proc. mokinių geba pateikti savo požiūrį rašiniuose, pateiktyse, projektuose bei pokalbiuose, naudodami 1–3 argumentus savo atsakymuose.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių dalyje pamokų geba apibendrinti savo darbo rezultatus bei padaryti išvadas.</p> <p>Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių dalyje pamokų geba drauge analizuoti ir spręsti iškilusias problemas.</p> <p>Mokykloje aktyviai veikia Mokinių taryba, kurioje ne mažiau kaip 95 proc. jos narių keičiasi nuomonėmis, siūlo ir priima sprendimus, atsižvelgdami į mokyklos veiklos prioritetus (vertinimo, mokymosi pažangos, bendruomenės santykių ir kitais klausimais).</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą.</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija atskleidžia visos bendruomenės rūpestį didinti mokinių mokymosi patirtį. Iliustracijos teiginiai fiksuoja mokinių gebėjimo mokytis perspektyvines gaires. Aprašymas tikslus ir aiškus, kontekstualus. Pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokinių mokymosi raišką mokykloje.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos r. Bukonių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokiniai rugsėjo mėnesį kartu su dalyko mokytoju išsikelia sau mokymosi tikslus, siekiamybę pusmečiui, ugdymo turinio skyriui. 80 proc. mokinių dalyvauja formuluojant mokymosi uždavinius pamokoje. Mokymosi tikslus mokinio ir mokytojo susitarimu visi mokiniai fiksuoja asmeninės pažangos lentelėje, schemeje, diagramoje dalyko sąsiuvinyje.</p> <p>80 proc. mokinių žino bent keletą skirtingų užduoties atlikimo būdų, 60 proc. mokinių savarankiškai kiekvieno dalyko pamokoje pasirenka užduoties atlikimo būdą, laiką, formą. Mokytojui ir (ar) draugui padedant, visi mokiniai gali pagrįsti savo pasirinkimo motyvus.</p> <p>80 proc. mokinių savarankiškai, o, mokytojui padedant, visi, susiranda ir panaudoja mokomajam dalykui reikalinga ir papildoma informacija vadovėliuose, pratybų sąsiuvinuose ir kituose informaciniuose šaltiniuose bei internete, naudodamiesi reikšminiais žodžiais.</p> <p>Kiekvienas mokinytis, susidūręs su problema, kreipiasi pagalbos į mokytoją, bendraklasį, pagalbos mokiniui specialistą pamokos, pertraukos arba individualios konsultacijos metu.</p> <p>Visi mokiniai mokosi (įsi)vertinti savo mokymąsi. 60 proc. mokinių adekvačiai įsivertina savo mokymąsi ir mokymosi rezultatus kiekvienoje pamokoje, remdamiesi dalyko mokytojo vertinimo kriterijais, išmokimo suvokimu.</p> <p>Kiekvienoje pamokoje mokiniai su mokytoju aptaria mokymosi rezultatus, asmeninę pažangą ir koreguoja mokymosi tikslus.</p> <p>60 proc. mokinių geba planuoti savo ugdymosi laiką mokykloje ir namuose, aptarti jį su mokytojais, klasės vadovu, sąmoningai siekti asmeninės pažangos. Daugiau nei pusė mokinių laiku atlieka ir atsiskaito už namų darbus, projektinius, kūrybinius darbus.</p> <p>Visi mokiniai mokomi įvardyti savo mokymosi pasiekimus ir problemas. Daugiau nei pusė mokinių žino savo mokymosi sunkumus, aptaria juos individualiai su dalyko mokytojais, klasės vadovu, tėvais ir savarankiškai ar lankydami dalykų mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų konsultacijas, tardamiesi su bendraklasiais juos sprendžia.</p> <p>Visi mokytojai kaupia mokinių atsiskaitymus, kūrybinius, projektinius darbus asmeniniuose arba klasės mokinių aplankuose, su kuriais pakartotinai mokiniai susipažįsta vertindami asmeninę pažangą per mokslo metus. 60 proc. mokinių geba objektyviai įsivertinti savo pasiekimus stebėjimo ir fiksavimo lapuose (dienoraščiuose, sąsiuvinuose ir kt.).</p> <p>80 proc. mokinių yra aktyvūs ugdymo(si) procese (diskutuoja, analizuoja, argumentuoja), suvokia savo išmokimo lygį. 60 proc. mokinių kartu su mokytoju aptaria, įvertina savo mokymosi turinio gilumą ir tinkamumą.</p> <p>Mokytojai, remdamiesi mokinių refleksija apie individualią mokymosi patirtį, tikslina trumpalaikius ir dieninius pamokų planus, teikia mokiniui individualią pedagoginę pagalbą bei koreguoja mokinio mokymosi tikslus.</p>	<p>1. Mokyklos dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo bei panaudojimo tvarka; - mokyklos vadovų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų bei tėvų bendradarbiavimo padedant vaikui mokytis tvarka; - darbo su mokiniais, turinčiais mokymosi sunkumų, tvarka; - mokyklos Gabių vaikų ir mokinių ugdymo modelis. <p>2. Mokytojų dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokinio veiklos tobulėjimo, siekiant asmeninės pažangos, planai (skirtingų mokomųjų dalykų); - dalykų mokytojų Individualios pagalbos mokiniui aplankai; - mokytojų dienoraščiai, užrašai. <p>3. Elektroninis dienynas (lankomumas, namų darbų atlikimas / neatlikimas, formalusis vertinimas).</p> <p>4. Mokinių, mokytojų, tėvų apklausos (IQES <i>online</i>).</p> <p>5. Pamokų stebėjimo protokolai (IQES <i>online</i>).</p> <p>6. Mokinių darbų aplankai.</p> <p>7. Mokinių sąsiuviniai.</p> <p>8. Kolegialaus grįžtamojo ryšio apibendrinti protokolai.</p> <p>1. Mokytojų dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokinio veiklos tobulėjimo, siekiant asmeninės pažangos, planai (skirtingų mokomųjų dalykų); - dalykų mokytojų Individualios pagalbos mokiniui aplankai. <p>2. Mokinių, mokytojų, tėvų apklausos (IQES <i>online</i>).</p> <p>3. Pamokų planai, stebėjimo protokolai (IQES <i>online</i>).</p> <p>4. Mokinių darbų aplankai.</p>

<p>80 proc. mokinių įgytas kompetencijas taiko praktiškai dalyvaudami formuluojant pamokų uždavinius, atlikdami konkrečias užduotis pamokose, kūrybinius bei projektinius darbus, dalyvaudami klasės ir mokyklos veiklose, dalydamiesi turima patirtimi vienas su kitu, klasės kolektyvu, mokyklos bendruomenės ir šeimos nariais.</p> <p>Mokytojai moko (demonstruoja, įrodo, aiškina, skiria darbus ir kt.) vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą pasirenkant ir pagrindžiant užduočių atlikimo būdą, aiškiai nupasakojant savo mąstymo eigą, pateikiant išmokimo ir gebėjimų įrodymus (mokinio darbų aplankas, kūrybinių, projektinių darbų pristatymas ir kt.).</p> <p>60 proc. mokinių turi sudarę savo individualų ugdymosi planą, nuolat siekia aukštesnių mokymosi rezultatų, sieja įgytas žinias ir gebėjimus su nauja informacija, geba taikyti juos to paties, kito dalyko ar integruotose pamokose bei popamokinėse veiklose.</p> <p>Kiekvienas mokytojas kiekvienoje pamokoje skiria užduotis, kurios skatina mokinius mokytis bendradarbiaujant (darbas poromis, grupėmis, vieno mokinio pagalba kitam mokiniui ir kt.).</p> <p>80 proc. mokinių klasėje geba ir noriai dirba įvairios sudėties ir paskirties grupėmis bei poromis, gerai žino grupės narių vaidmenis ir moka pasiskirstyti funkcijas, gerbia draugų nuomonę, moka priimti sprendimus, argumentuoti savo atsakymus, diskutuoti.</p> <p>Mokytojo ir mokinių susitarimu bent kartą per pusmetį mokiniai poromis ar grupėmis rengia kūrybinių, projektinių darbų.</p> <p>80 proc. mokinių, bendradarbiaudami pamokose bei popamokiniuose renginiuose, pasiekia geresnių mokymosi rezultatų.</p> <p>Visi mokytojai skatina mokinių bendradarbiavimą ir tarpusavio pagalbą (siūlo prašyti pagalbos klasės draugo, prašo padėti draugams ir pan.). 80 proc. mokinių lengvai ir konstruktyviai bendradarbiauja tarpusavyje, noriai teikia ir priima pagalbą, yra mokytojo pagalbininkai, turi vaidmenis pamokoje.</p> <p>60 proc. mokinių pristato savo darbus klasėje, mokyklos ir vietos bendruomenei, už mokyklos ribų vykstančiuose renginiuose, priima kritines pastabas ir iš jų mokosi. 60 proc. mokinių noriai dirba su kitais mokiniais siekdami bendrų tikslų ir ieškodami geriausių problemų sprendimų būdų, sukuria vertingus ir reikšmingus kūrybinius, projektinius darbus, juos pristato.</p>	<p>5. Mokinių sąsiuviniai.</p> <p>1. Mokyklos dokumentai: - projektinių darbų rengimo tvarka.</p> <p>2. Mokinių, mokytojų, tėvų apklausos (IQES <i>online</i>).</p> <p>3. Pamokų stebėjimo protokolai (IQES <i>online</i>).</p> <p>4. Mokinių darbų aplankai.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą.</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija netiesiogiai rodo geros mokyklos siekį tapti geresne. Aprašyme atsiskleidžia visos bendruomenės rūpestis didinti mokinių mokymosi patirtį, numatytos konkrečios veiklos, procedūros, stebimi požymiai. Iliustracijos teiginiai fiksuoja mokinių gebėjimo mokytis perspektyvines gaires. Aprašymas tikslus ir aiškus, kontekstualus. Pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokinių mokymosi raišką mokykloje.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Molėtų r. Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Kiekvienoje pamokoje kiekvienas mokinys, padedant mokytojui, kelia sau pamokos uždavinį, renkasi užduočių atlikimo būdą, geba susirasti reikiamą informaciją, yra aktyvus pamokos dalyvis, nebijantis klausti ir prašyti pagalbos. Mokiniai aktyviai dalyvauja kuriant pamokos vyksmą (pvz., savo iniciatyva užduoda klausimus, teikia pasiūlymus, išsako savo nuomonę). Kiekvienos pamokos pabaigoje kiekvienas mokinys įsivertina savo mokymosi pažangą. Pasibaigus pusmečiui ar dažniau mokiniai vertina savo mokymąsi bei fiksuoja pažangą „Asmeninės pažangos lapuose“. Visi 5–12 klasių mokiniai yra užpildę „Karjeros planus“, kuriuose atsispindi jų mokymosi tikslai. Mokiniai kaupia atsiskaitomuosius darbus, kad galėtų analizuoti savo mokymosi pažangą, pasiremti jais atliekant panašias užduotis. 70 proc. mokinių geba tinkamai įvertinti savo mokymąsi ir mokymosi rezultatus, atpažįsta savo mokymosi sunkumus ir geba juos įveikti. Kiekvienas mokinys atlieka ne mažiau kaip vieną ilgalaikį projektą per mokslo metus, kurį atlikdamas, padedant mokytojui, mokosi planuoti veiklą bei laiką. Susidūręs su mokymosi problema mokinys nebėga nuo jos, o imasi veiksmų, siekdamas problemą išspręsti.</p> <p>80 proc. mokinių geba pritaikyti įgytas žinias per to paties ar kito dalyko pamokas. Mokiniai geba vizualizuoti užduotį bei paaiškinti savo mąstymą.</p> <p>Pamokų bei neformaliojo ugdymo užsiėmimų metu mokiniai dirba įvairios sudėties ir dydžio grupėmis, padeda vieni kitiems mokytis pamokose ir ne pamokų metu. Jie gerai žino grupės vaidmenis ir moka pasiskirstyti funkcijas, gerbia draugų nuomonę, moka priimti sprendimus, argumentuoti savo atsakymus, diskutuoti. Grupės nariai yra lygiaverčiai partneriai.</p> <p>Didelis dėmesys skiriamas komunikacinės kompetencijos ugdymui: mokiniai pamokų metu kalba ne trumpiau kaip 5 minutes pasirinkta tema (2–3 min. užsienio kalbų pamokose).</p>	<p>5–8, 1–4 kl. mokiniai, 5–8, 1–4 kl. mokinių asmeninės pažangos stebėjimo lapai, „Karjeros planai“; standartizuotų testų rezultatai; pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>1–8, 1–4 kl. mokinių tėvai.</p> <p>IQES klausimynai: T01, T02, T03, T05, Mk01, Mk08, Mk09, Mk10.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą.</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija netiesiogiai rodo geros mokyklos siekį tapti geresne. Iliustracijos teiginiai fiksuoja mokinių gebėjimo mokytis perspektyvines gaires. Aprašymas tikslus ir aiškus, kontekstualus.</p> <p>Pedagogai tiksliai įvardija šaltinius ir pateikia konkrečius klausimynus, kurių pagrindu bus renkami duomenys rodikliui pagrįsti.</p>	

2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu

Santykiai ir mokinių savijauta

Mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų, mokytojų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti kitą, geranoriškumu, rūpinimusi padedant ir dalijantis. Siekiama, kad kiekvienas jaustųsi vertingas, reikalingas ir saugus.

Narystė ir bendrakūra

Mokiniai jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei, yra patenkinti tuo, prisiima išpareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Savivalda grindžiama dialogo ir tarimosi kultūra, mokinių teise inicijuoti, priimti ir įgyvendinti sprendimus ir kurti mokyklos gyvenimą. Skatinama ir palaikoma mokinių lyderystė įvairiose veiklose, mokinių organizacijų veikla.

Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai

Mokykloje netrūksta įvairių įdomių būrelių ir renginių – projektų, akcijų, talkų, išvykų, varžybų, parodų ir kt. Į juos įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė. Mokykla atlieka svarbų

vaidmenį kuriant pozityvaus vaikų, paauglių, jaunuolių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis.

Darbinga tvarka

Mokykloje tvyro darbinis mokymosi šurmuly, tačiau taip pat laikomasi sutartų mokymosi organizavimo taisyklių ir darbo ritmo, padedančio veiksmingai siekti ugdymo(si) tikslų. Mokiniai mokosi suvokti tvarkos paskirtį, kurti bendro gyvenimo taisykles ir jų laikytis.

Raktinių žodžių *santykiai ir mokinių savijauta* turinį atspindi ugdymo dalyvių santykių pobūdis.

Raktinių žodžių *narystė ir bendrakūra* turinį atspindi ugdymo dalyvių savijauta, tapatumas ir įsitraukimas į bendrą veiklą.

Raktinių žodžių *veiklos, įvykiai ir nuotyki* turinį atspindi racionalių ir prasmingų veiklų įvairovė mokykloje.

Raktinio žodžio *darbinga tvarka* turinį atspindi ugdymo ir ugdymosi organizavimo ritmas ir taisyklės.

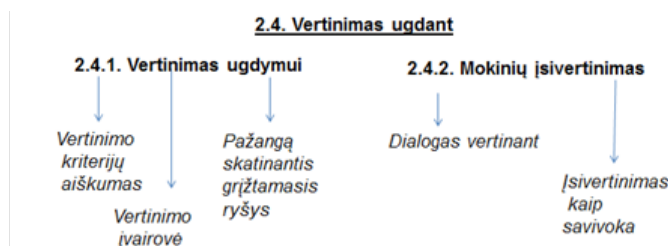
Nukreipiantys klausimai: kuo grindžiami mokinių ir mokytojų santykiai? Kaip kiekvienas jaučiasi? Kas rodo, kad mokiniai tapatinasi su mokyklos bendruomene? Kuo grindžiama savivalda? Kaip skatinama mokinių lyderystė? Kokia būrelių ir renginių įvairovė mokykloje? Kaip įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė? Kokia mokymosi tvarka ir ritmas mokykloje? Kaip mokiniai suvokia, kuria ir laikosi bendro gyvenimo taisyklių?

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO
DETALUSIS APRAŠYMAS**

Tauragės „Šaltinio“ progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>75 proc. mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų, mokytojų tarpusavio santykių grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti kitą, geranoriškumu, rūpinimusi padedant ir dalijantis. Siekiama, kad kiekvienas mokinys ir mokytojas jaustųsi vertingas, reikalingas ir saugus. Mokiniai bendrauja su mokytojais be baimės, atvirai ir nuoširdžiai. Jie nebijo klausti ne tik su mokymusi ir mokyklos gyvenimu susijusių klausimų, bet ir tartis asmeniniais reikalais. Mokytojai visada yra pasiruošę paaiškinti, pasidalyti gyvenimiška patirtimi, padėti.</p> <p>75 proc. mokinių jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei, yra patenkinti tuo, prisiima išpareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Savivalda visada grindžiama dialogo ir tarimosi kultūra, mokinių teise inicijuoti bei kurti mokyklos gyvenimą. Nuolat skatinama ir palaikoma mokinių iniciatyva bei lyderystė pamokose ir popamokinėse veiklose. Mokiniai laisva valia pasirenka, kokioje organizacijoje jie nori veikti. Inicijuoja renginių, akcijų organizavimą, kuria mokyklos taisykles, bendrus susitarimus ir jų laikosi, bendrauja ir bendradarbiauja su mokytojais, tėvais ir juos įtraukia į savo veiklą.</p> <p>Mokykloje veikia ne mažiau kaip 10 įdomių būrelių ir per mokslo metus įvyksta ne mažiau kaip 10 įdomių renginių. Bent 3 iš jų įtraukiama didžioji mokyklos bei vietos bendruomenės dalis (3/4) (mokinių šeimos, socialiniai partneriai, miesto savivaldos atstovai ir t. t.). Mokykla atlieka svarbų vaidmenį kuriant pozityvaus vaikų, paauglių, jaunuolių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis: vaikams įdomūs ir aktualūs pokalbiai, renginiai, žygiai, akcijos. Vaikai tampa drąsesni, kūrybiškesni, labiau pasitikintys, atsakingesni, patriotiškesni. Tai matoma stebint jų veiklą, iniciatyvas, diskutuojant.</p> <p>Mokykloje nuolat tvyro darbinis mokymosi šurmulys, tačiau taip pat laikomasi sutartų mokymosi organizavimo taisyklių ir darbo ritmo, padedančio veiksmingai siekti ugdymo tikslų. Visi mokiniai mokosi suvokti tvarkos paskirtį, kurti bendro gyvenimo taisykles ir jų laikytis. Taisykles kuria patys mokiniai, jos aptariamasi ir patvirtinamos mokyklos taryboje. Taisyklės išskabintos visuose kabinetuose, kad nuolat mokiniams primintų elgesio normas. Ieškoma priežasčių, kodėl kai kuriems mokiniams sunku paklusti taisyklėms, bendraujama su jais, priimami bendri susitarimai. Su nuolat susitarimų nesilaikančiais mokiniais bendrauja psichologė, socialinė darbuotoja, jie kviečiami į VGK grupės susirinkimus, ieškoma problemos sprendimo būdų.</p>	<p>Mokyklos veiklos planas.</p> <p>Strateginis planas.</p> <p>Klasių auklėtojų veiklos planai.</p> <p>Mokinių elgesio taisyklės.</p> <p>Mokyklos vidaus tvarkos taisyklės.</p> <p>Individualūs auklėtojų ir specialistų pokalbiai su mokiniais.</p> <p>Apklausa (pvz., IQES).</p> <p>Mokyklos tarybos bei mokinių tarybos nutarimai.</p> <p>Pokalbiai-diskusijos.</p> <p>Stebėjimas.</p> <p>Interviu.</p> <p>Sklaida (mokyklos tinklalapis, vietos žiniasklaida).</p> <p>Parodos.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą.</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurtoje iliustracijoje dominuoja apibendrinantys teiginiai, iš esmės sutampantys su raktinio žodžio paaiškinimu. Mokykloje veikiančios susitarimai ir procedūros patvirtina demokratiškai veikiančią, humanistinius principais grindžiamą gyvenimą mokykloje.</p> <p>Mokyklos pedagogai nurodo bendruosius šaltinius, kuriuose galima būtų rasti įrodymų, pagrindžiančių ugdymą mokyklos gyvenimu.</p>	

Temos *Vertinimas ugdant* (2.4) rodiklių aprašymai

Yra du temos *Vertinimas ugdant* (2.4) rodikliai, kurių esmę atspindi penki raktiniai žodžiai.

2.4.1. *Vertinimas ugdymui*

Vertinimo kriterijų aiškumas

Mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie yra vertinimo kriterijai, kada ir kaip jie taikomi.

Vertinimo įvairovė

Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai – diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis, formalusis ir neformalusis, tačiau vyrauja kasdienis neformalusis formuojamasis vertinimas. Mokytojai siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo. Derinami skirtingi vertinimo būdai – mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo aplankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt. Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau.

Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys

Mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, informatyvi, asmeniškai ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos. Siekiama abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo), padedančio mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas ir vadovauti pačių mokymuisi.

Raktinio žodžio *vertinimo kriterijų aiškumas* turinį atspindi mokykloje taikomo vertinimo ir jo kriterijų žinomumas, suprantamumas.

Raktinio žodžio *vertinimo įvairovė* turinį atspindi mokykloje taikomų vertinimo būdų, formų įvairovės dermė.

Raktinio žodžio *pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys* turinį atspindi mokiniams teikiama informacija, skatinanti asmeninę pažangą.

Nukreipiantys klausimai: kokiais būdais, metodais susitariama dėl kriterijų? Kas rodo, kad kriterijai mokiniams yra aiškūs? Kokie yra vertinimo būdai? Kaip panaudojama surinkta informacija? Kaip mokykloje susitarta vertinti savaiminio, neformaliojo mokymosi pasiekimus? Kokios mokiniams sudarytos galimybės pasirodyti kuo geriau? Kaip teikiama informacija? Koks abipusio grįžtamojo ryšio poveikis?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos r. Bukonių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokiniai pirmos dalyko pamokos metu yra supažindinami su mokyklos „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu“ ir dalyko mokytojo parengtais mokymosi pasiekimų vertinimo reikalavimais bei kriterijais. Kiekvienos pamokos uždavinys nurodomi aiškūs vertinimo kriterijai. Prieš kiekvieną formaliai vertinamą atsiskaitymą pakartotinai aiškiai nurodomi vertinimo kriterijai. 80 proc. mokinių ir jų tėvų (globėjų) vertinimo kriterijai yra aiškūs, suprantami.</p> <p>Kūrybinių ir praktinių darbų vertinimo kriterijus mokytojai aptaria su mokiniais prieš užduoties pateikimą. Kriterijai fiksuojami pagal projektinių darbų rengimo tvarkos susitarimus vertinimo lentelėje mokytojo aplanke.</p> <p>Visi mokytojai mokinius vertina remdamiesi mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo bei panaudojimo tvarka, individualiais dalyko mokytojo parengtais vertinimo kriterijais, naudodami įvairius vertinimo būdus. Formalusis vertinimas yra tikslingas ir planuojamas iš anksto. Vertinimo kriterijai mokiniams yra aiškūs ir suprantami. 90 proc. mokytojų veiksmingai vertina neformaliai: formuluoja pagyrimus, o kritiką išsako teigiama kalba, žodiniu vertinimu padeda mokiniams kryptingai tobulėti, ieškoti, kurti, atrasti, pasitikėti savo jėgomis, įsivertinti save.</p> <p>80 proc. mokytojų, naudodami aktyvius mokymo metodus, įvairias skatinimo formas (pagyrimas žodžiu, padėka už gerą dalyvavimą pamokoje, įvertinimas pažymiu ir kita), tikrindami namų darbus ir juos vertindami (taikyti namų darbų kaupiamąjį vertinimą), pažymėdami gerą lankomumą (pusmečio gale į jį atsižvelgdami), skatina mokinius aktyviai dalyvauti pamokoje, kaupia visapusišką informaciją apie mokinio pažangą, sėkmes ir nesėkmes.</p> <p>Remdamiesi vertinimo informacija, mokytojai fiksuoja mokinių mokymosi problemas savo užrašuose ir priima sprendimus mokinio nesėkmėms likviduoti, sudarydami individualų mokymosi planą, koreguodami ugdymo turinį, teikdami individualią pagalbą.</p> <p>Mokytojo ir mokinio susitarimu elektroniniame dienyne mokytojai fiksuoja informaciją apie mokinio sėkmes, rašydami pagyrimus, ir ugdymosi problemas, rašydami pastabas.</p> <p>90 proc. mokytojų ugdymo(si) procese taiko formuojamąjį vertinimą, kuris derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu, geba tinkamai juos parinkti bei supranta skirtingų vertinimo būdų dermės svarbą.</p> <p>Visi mokytojai naudoja vertinimo aplančius mokinių vertinimo informacijai rinkti. Pradinio ugdymo programos mokytojai parengia pradinio ugdymo programos baigimo vertinimo aprašą, su kuriuo susipažįsta visi pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai ir taip užtikrinamas ugdymosi tęstinumas.</p> <p>Mokykloje taikoma veiksminga formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokinių mokymosi vertinimo visuma. Mokytojai nuolat stebi mokinius: kaip jiems sekasi siekti mokymosi tikslų, kokių sunkumų patiria ir kaip juos įveikia. Kiekvienam mokiniui sudaromos galimybės savivaldžiam mokymuisi. Savo kompetencijas mokiniai išreiškia pristatydami individualius ir grupės darbus pamokose bei dalyvaudami mokyklos, rajono, respublikos renginiuose (konferencijose, varžybose, konkursuose, akcijose, parodose).</p>	<p>Mokyklos dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas; - mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo bei panaudojimo tvarka; - projektinių darbų rengimo tvarka. <p>Mokytojų dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - individuali mokytojo vertinimo sistema (mokytojo užrašuose, dienoraščiuose). <p>Elektroninis dienynas.</p> <p>Mokinių, tėvų apklausa (IQES <i>online</i>).</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai (IQES <i>online</i>).</p> <p>Mokyklos dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas; - mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo bei panaudojimo tvarka. <p>Mokytojų dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - individuali mokytojo vertinimo sistema (mokytojo užrašuose, dienoraščiuose); - mokinio veiklos tobulėjimo, siekiant asmeninės pažangos, planai (skirtingų mokomųjų dalykų); - dalykų mokytojų Individualios pagalbos mokiniui aplanakai. <p>Elektroninis dienynas.</p> <p>Mokinių darbų aplanakai.</p> <p>Mokinių, tėvų, mokytojų apklausa (IQES <i>online</i>).</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai (IQES <i>online</i>).</p> <p>Kolegialaus grįžtamojo ryšio apibendrinti protokolai.</p> <p>Mokyklos dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vadovų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų bei tėvų bendradarbiavimo padedant vaikui mokytis tvarka; - mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas; - mokinio asmeninės pažangos stebėjimo ir fiksavimo, rezultatų analizavimo bei panaudojimo tvarka. <p>Mokytojų dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - individuali mokytojo vertinimo sistema (mokytojo užrašuose, dienoraščiuose); - mokinio veiklos tobulėjimo, siekiant asmeninės pažangos, planai (skirtingų mokomųjų dalykų); - dalykų mokytojų Individualios pagalbos mokiniui aplanakai. <p>Elektroninis dienynas.</p> <p>Mokinių, tėvų, mokytojų apklausa (IQES <i>online</i>).</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai (IQES <i>online</i>).</p>

Jonavos r. Bukonių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi dalykų mokytojai po kiekvienos pamokos teikia apibendrintą ir asmeninį grįžtamąjį ryšį mokiniams, kiekvieno formaliojo vertinimo mokinių pasiekimus fiksuoja elektroniniame dienyne, su mokiniams pamokoje aptaria mokinių rezultatus, juos panaudoja koreguodami mokymosi tikslus. Vertinimas mokiniui naudingas, nes jis žino, kaip ir už ką yra įvertintas, taip pat teikiami komentarai, pasiūlymai, kuria linkme reikėtų labiau dirbti, stengtis ir pan. 90 proc. klasių vadovų, dalykų mokytojų, remdamiesi mokyklos parengta bendradarbiavimo su tėvais tvarka, taiko ne mažiau kaip tris tėvų informavimo būdus (įrašai elektroniniame dienyne, klasių vadovų pasirašytinis tėvų supažindinimas su signalinio pusmečio rezultatais, dalykų mokytojų ir klasių vadovų pokalbiai su tėvais bent kartą per pusmetį apie vaiko asmeninę pažangą), kad būtų laiku, informatyviai ir asmeniškai pateikiama informacija, siekiant vaiko asmeninės pažangos. 90 proc. klasės vadovų domisi, kaip tėvai reagavo į informaciją, siekdami aktyvesnio tėvų dalyvavimo, kontrolės ir pagalbos vaiko ugdymosi procese.</p> <p>90 proc. mokytojų vertinimo metu gautą informaciją (po kiekvieno pažymiu vertinamo darbo) naudoja ugdymo turiniui planuoti ir koreguoti, tobulindami mokinių pasiekimų vertinimo kriterijus bei koreguodami ilgalaikius bei trumpalaikius dalykų planus. Mokiniai supažindinami su rezultatais, reguliariai (po kiekvieno kontrolinio ir savarankiško darbo) ir sistemingai (baigus skyrių, mėnesio pabaigoje, pusmečio gale) aptaria su mokytojais gautą pirminę ir grįžtamąją informaciją apie pasiekimus bei daromą pažangą. Nuolatinis mokinių savęs vertinimas stiprina jų mokymosi motyvus, pasitikėjimą savimi, objektyvų požiūrį į savo pasiekimus ir daromą pažangą.</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą. Mokyklos pedagogų sukurtoje iliustracijoje dominuoja tikslus ir aiškus, kontekstualus aprašymas. Iliustracijos teiginiai fiksuoja mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir įvertinimo praktiką bei perspektyvinę kaitą. Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija tiesiogiai rodo geros mokyklos siekį tapti geresne. Aprašymas įkvepia ir įraukia. Mokyklos pedagogai detalizuoja šaltinius, kuriuose galima būtų rasti įrodymų, pagrindžiančių vertinimo ir įšivertinimo racionalų naudojimą.</p>	

2.4.2. Mokinių įšivertinimas

Dialogas vertinant

Vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, procesą, rezultatus, moko mokinius savistabos, savivaldos, įšivertinti savo ir vertinti kitų darbą. Mokiniai įšitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Vertinimas skatina poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos.

Įšivertinimas kaip savivoka

Vertindami savo ir draugų atliktas užduotis, kūrinius, idėjas ir pan., mokiniai geriau supranta mąstymo ir mokymosi procesą, mokymosi būdus ir savo mokymosi poreikius, lengviau juos paaiškina, formuluoja klausimus ar prašo pagalbos mokantis. Jie gali pateikti savo mokymosi sėkmių įrodymus, labiau pasitiki savimi ir mažiau baiminasi klaidų, prisiima daugiau atsakomybės už savo mokymąsi ir lengviau jį valdo.

Raktinio žodžio *dialogas vertinant* turinį atspindi ugdymo dalyvių susitarimai dėl vertinimo.

Raktinio žodžio *įsivertinimas kaip savivoka* turinį atspindi mokinių sąmoningas dalyvavimas įsivertinimo procese.

Nukreipiantys klausimai: kaip vyksta vertinimo dialogas tarp mokytojo ir mokinio? Kaip įsitraukia mokiniai į vertinimo procesą? Kaip vertinimas motyvuoja mokinius? Kas rodo, kad mokiniai supranta ir paaiškina mokymosi procesą? Kokius savo sėkmių įrodymus pateikia mokiniai? Kas rodo, kad mokiniai pasitiki savimi ir prisiima atsakomybę?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Tauragės „Aušros“ pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje sukurtas mokinių vertinimo tvarkos aprašas. Mokytojų taryboje aptartas mokinių įsivertinimo stebėjimas, pasidalijama patirtimi. Metodinėse grupėse aptarti mokinių įsivertinimo būdai, metodai, tinkantys jų pamokose. Visi mokytojai yra susikūrę savo sėkmių ir nesėkmių aptarimo su mokiniu sistemą.</p> <p>Stebima rezultatų kaita ugdymo procese:</p> <ol style="list-style-type: none"> 80 proc. pamokų mokiniams suteikiama galimybė įsivertinti savo gebėjimus (ką išmoko, ko dar nemoka, kas naujo). Kartą per mėnesį mokiniai kartu su dalykų mokytojais pildo pasiekimų diagramas ar kitas lenteles, parodančias jų rezultatų kitimą. 70–80 proc. mokinių mokytojai apibūdina kaip atsakingus, gebančius apibūdinti savo daromą pažangą. Baigus temą, skyrių, diagnostinių tyrimų dalykų mokytojai kartu su mokiniais aptaria rezultatus, koreguoja ilgalaikius planus. Numato spragų šalinimo būdus. Informuoja tėvus. Kartą per trimestrą klasių valandėlėse vyksta mokinių pasiekimų analizavimas. 60–70 proc. mokinių geba įsivertinti savo mokymąsi, mokymosi rezultatus, polinkius, žino savo mokymosi sunkumus. <p>Mokykloje veikia 1–4 ir 5–10 klasių mokinių namų darbų ruošos grupės, dalykų konsultacinės pamokos. 40 proc. mokyklos mokinių naudojami namų darbų ruošos pamoka, norėdami pagerinti savo mokymosi rezultatus.</p>	<p>Pokalbis su mokiniais.</p> <p>Mokinių, jų tėvų, mokytojų, anketavimas.</p> <p>Mokyklos dokumentų analizavimas.</p> <p>Pamokų stebėjimas.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos pedagogų pateikta iliustracija formaliai atitinka rodiklį. Dominuoja bendro pobūdžio teiginiai, iš esmės rodančys mokytojo veiklas.</p> <p>Mokyklos bendruomenė nurodo tipinius šaltinius, rodančius mokinių įvertinimo galimybes.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Kaišiadorių r. Paparčių pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Kiekvienas mokytojas (3–4 kartus per trimestrą) kartu su mokiniu ir (ar) jo tėvais / globėjais / rūpintojais aptaria mokinio asmenines mokymosi sėkmes ir nesėkmes. Tokiu būdu kiekvienas mokinys pats stebi, pažangos ir pasiekimų knygelėse fiksuoja sėkmes ir nesėkmes bei atpažįsta savo stipriąsias ir silpnąsias puses, nusimato tolesnius lūkesčius ir tikslus.</p> <p>Kiekvieno dalyko kiekvienoje pamokoje 50 proc. mokinių į(si)vertina savo bei kitų darbą, 50 proc. mokinių su mokytojo ir (ar) draugų pagalba geba į(si)vertinti savo ir (ar) kitų mokinių darbą.</p> <p>80 proc. mokinių noriai ir atsakingai įsitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, rezultatų apmąstymą, pildydami savo pažangos ir pasiekimų knygeles, Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapus.</p> <p>20 proc. mokinių į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, rezultatų apmąstymą geba atlikti su mokytojų ir (ar) tėvų / globėjų / rūpintojų pagalba.</p> <p>Kas trečias mokinys kartu su auklėtoju, dalykų mokytojais ir tėvais / globėjais / rūpintojais kiekvieno mėnesio pradžioje kelia sau trumpalaikius (kiekvienam mėnesiui), o kiekvieno trimestro pradžioje – ilgalaikius (trimestrui) ugdymosi tikslus.</p> <p>Du kartus per savaitę (jei per savaitę yra 3–5 to dalyko pamokos) ir du kartus per mėnesį (jei per savaitę yra 1–2 to dalyko pamokos) kiekvienas mokytojas skiria užduočių, kurių metu mokiniai aktyviai bendradarbiaudami vertina vienas kito atliktus darbus tarpusavyje, fiksuodami privalumus ir trūkumus. Kas antras mokinys savarankiškai, o likusieji su mokytojo pagalba, geba į(si)vertinti savo mokymosi poreikius ir pasirinkti sau tinkamas (bet ne per lengvas) užduotis.</p> <p>60 proc. mokinių geba formuluoti klausimus ir prašyti pagalbos mokantis.</p> <p>Po kiekvieno rašto / kontrolinio darbo dalykų pamokose, neformaliojo ugdymo užsiėmimuose, klasės valandėlių metu 70 proc. mokinių savarankiškai atpažįsta savo mokymosi sėkmes, geba pateikti įrodymus. 30 proc. mokinių savo mokymosi sėkmes geba atpažinti su mokytojo / auklėtojo / kuratoriaus pagalba, kartu ieško ir pateikia įrodymus.</p> <p>50 proc. mokinių mielai pasakoja tėvams / globėjams / rūpintojams ir kitiems namiškiams, kaip jiems sekėsi mokykloje.</p>	<p>Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, mokinių pasiekimų ir pažangos knygelės, Tamo dienynas, pamokų stebėjimo protokolai, IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, mokinių pasiekimų ir pažangos knygelės, pamokų stebėjimo protokolai, IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo lapai, mokinių pasiekimų knygelės, interviu / IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai; interviu / IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai, interviu / IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai, interviu / IQES <i>online</i> anketa.</p> <p>Mokinių pasiekimų ir pažangos knygelės, pasiekimų ir pažangos ataskaitos, interviu / IQES <i>online</i> anketa.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą.</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurtoje iliustracijoje dominuoja tikslus ir aiškus, kontekstualus aprašymas. Iliustracijos teiginiai fiksuoja mokinių įsivertinimo praktiką ir numatomą perspektyvą. Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija tiesiogiai rodo geros mokyklos siekį tapti geresne. Aprašymas įkvepia ir įraukia.</p> <p>Mokyklos bendruomenė nurodo tipinius šaltinius, rodančius mokinių įsivertinimo galimybes.</p>	

SRITIS UGDYMO(SI) APLINKOS (3)

Vadovaujamosi *Geros mokyklos koncepcijos* (2013) nuostatomis, kurios žymi kryptį nuo tradicinių klasių erdvių prie „klasių be sienų“. Taigi, ugdymo(si) procesas gali vykti ir koridoriuose, holuose, bibliotekoje, mokyklos kieme ir kitose vidinėse bei išorinėse mokyklos erdvėse. Patalpos turi būti patogios, funkcionalios, lengvai pertvarkomos, maloniai spalvingos, stimuliuojančios mąstymą, kūrybiškumą, mokymąsi. Geroje mokykloje (*Geros mokyklos koncepcija*, 2013) numatytos galimybės mokytis individualiai ir grupėmis, tyloje ir bendraujant, „švariai“ ir naudojant įvairias tepančias medžiagas bei priemones. Mokiniai turi galimybę aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime. Jie prisideda prie mokyklos aplinkos kūrimo savo idėjomis ir darbais, dalyvauja kuriant aplinką, kurioje jiems gera, įdomu ir smagu būti. Demonstruojami ne tik baigti mokinių darbai, tampantys jos puošybos elementais, bet ir darbo,

kūrybos, diskusijų procesas – užrašai, eskizai, planai, modeliai ir pan. Mokykla nesibaimina aplinkų ir baldų išskirtinumo, neįprastumo.

Ugdymo aplinka (Geros mokyklos koncepcija, 2013) apibrėžiama kaip dinamiška ir atvira:

- klasės be sienų (patogios, įvairios paskirties ir lengvai pertvarkomos erdvės, mokyklos patalpų naudojimo įvairovė, klasės lauke ir kitoks mokyklos teritorijos pritaikymas ugdymui);
- mokymąsi stimuliuojanti aplinka (detalių ir įrangos įvairovė, knygos, funkcionalūs ir originalūs baldai, spalvos, medžiagos, formos, apšvietimas, augalai, garsai, kvapai, patogi (ne)tvarka ir kt.);
- mokinių indėlis kuriant aplinką (įgyvendintos mokinių idėjos ir projektai, jų darbai, kūriniai, daiktai aplinkoje);
- virtuali aplinka (mokyklos interneto svetainė, jos turinio ir naudojimo būdų įvairovė, gyvumas, populiarumas).

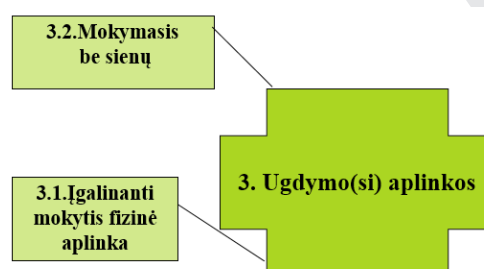
Siekiant įprasinti mokymą / mokymąsi, ne tik skiriamas atitinkamas laikas, bet ir kuriamos specialios sąlygos. Besimokančioji mokykla stengiasi sukurti palankias erdves ir naudoti įvairias aplinkas. Būtent palankios mokymosi aplinkos sukelia mokinių susidomėjimą ir didina smalsumą.

Pokyčiai mokykloje provokuojami struktūrinėmis pertvarkomis. „Ta pati kasdieninė mokyklų darbo tvarka ir įprasti pedagogų elgesio modeliai, išgalėję dar ankstesniais dešimtmečiais, iš esmės vyrauja ir dabar. Dauguma nuolatinių mokyklų darbo ypatumų, kurias Seymouras Sarasonas (1971, 1985, 1996) pavadino įprastiniu elgesiu, liko nepakitusios, nes diegiant įvairias reformas į jas ne tik nebuvo atsižvelgta, bet ir buvo mėginama apeiti. Tikrai įgyvendinama permaina – tai ne vieno vadovėlio pamainymas kitu, naujos temos įtraukimas į ugdymo turinį ar vienos procedūros apkeitimas kita. Nė vienas dalinis pakeitimas iš esmės nepaveikia mokymo ir mokymosi. Seymouras Sarasonas (1971, 1985, 1996) nurodo pagrindinius mokyklos kasdieninės veiklos organizacinius aspektus, kuriuos sutvarkiusios mokyklos galėtų tinkamai veikti:

- 1) mokytojų priskyrimas tam tikroms klasėms;
- 2) mokinių suskirstymas į klases;
- 3) laiko paskirstymas pamokoms (pamokų trukmė) ir kt.

Pagrindines organizacines užduotis arba funkcijas, susijusias su mokymu(si), beveik visų šalių mokyklų sistemos įgyvendina stebėtinai panašiai“ (Sharan, Geok, TAn, 2013, p. 19). Tokie mokyklų darbo organizavimo dėsningumai prieš gerą šimtmetį Maxo Weberio buvo įvardyti kaip klasikinė biurokratija. Tačiau, kai „mokyklos darbas organizuojamas remiantis biurokratiniais principais, tai turi svarbų neigiamą poveikį: mokytojų požiūris į mokinius panašus į biurokratinės mokyklos santykį su jais pačiais. Taigi, mokiniai mokomi atskirai vienas nuo kito, nors visi mokosi toje pačioje klasėje ir sėdi šalimais... Tos pačios mokyklos klasės menkai bendrauja tarpusavyje... Mokyklos struktūra suskaidyta į metodines grupes pagal mokomuosius dalykus, ir kiekviena grupė budriai saugo savo – atskirą nuo kitų padalinių – tapatumą (Johnson, 1990)“ (Sharan, Geok, TAn, 2013, p. 21).

Mokyklos kokybės įsivertinimo sritį *Ugdymo(si) aplinkos* (3) sudaro dvi temos.

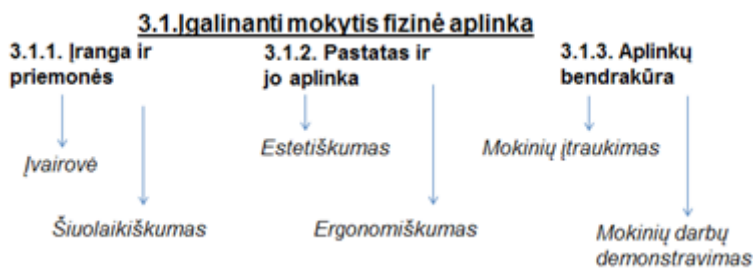

Srityje akcentuojama fizinių ir virtualių mokymosi aplinkų reikšmė ugdymui. Vertinant šią sritį, pabrėžiamas aplinkų kūrimo ir ugdymo ryšys, ugdymo proceso dalyvių įtraukimas į erdvių bendrakūrą. Vadovaujamosi atviros mokyklos, mokymosi be sienų, neformalių mokymosi bendruomenių ir nuolatinio mokymosi idėjomis.

Temos *Įgalinanti mokytiis fizinė aplinka (3.1)* rodiklių aprašymai

Yra trys temos Įgalinanti mokytiis fizinė aplinka (3.1) rodikliai, kurių esmę atspindi šeši raktiniai žodžiai.

3.1.1. Įranga ir priemonės

Įvairovė

Įranga ir priemonės turi būti įvairios, skirtingos paskirties, atitinkančios situaciją, dalyko turinį, poreikius ir mokinių amžių. Įrangos ir priemonių pakanka, jos tikslingai panaudojamos ugdymo(si) tikslams pasiekti. Mokytojai drauge su mokiniais ir patys kuria mokymosi priemones, dalijasi jomis ir prasmingai naudoja. Įranga ir priemonės paskirstomi teisingai, garantuojant lygias galimybes kiekvienam mokiniui. Mokykla plečia ugdymo galimybes, naudodamasi kitų organizacijų ištekliais.

Šiuolaikiškumas

Ugdymo procese naudojama įranga ir priemonės atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus ir pagal poreikį atnaujinamos. Mokyklos bendruomenė vertina turimų priemonių naudingumą. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, dalyvių susirinkimo (savininko) indėlis į mokyklos infrastruktūrą, įrangos ir priemonių atnaujinimą garantuoja ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę.

Raktinio žodžio įvairovė turinį atspindi aprūpinimas įranga ir priemonėmis, jų panaudojimas, kūrimas.

Raktinio žodžio šiuolaikiškumas turinį atspindi atitiktis, atnaujinimas, naudingumas ir panaudojimas.

Nukreipiantys klausimai: kaip aprūpinimas įranga ir priemonėmis bei jų panaudojimas padeda siekti sėkmės kiekvienam mokiniui? Kaip įranga ir priemonės garantuoja ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę? Kaip vertinamas priemonių naudingumas ir priimami sprendimai dėl jų atnaujinimo?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos r. Upninkų pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokykloje esantys kabinetai aprūpinti kompiuteriais ir spausdintuvais. Mokyklos mokiniams ir mokytojams sudarytos galimybės naudotis planšetiniais kompiuteriais (jų pakanka visiems klasės mokiniams), interaktyvia lenta. Mokykloje esanti programinė įranga ir priemonės kas dveji metai atnaujinamos 80 proc. 100 proc. mokyklos mokytojų ir specialistų naudoja kompiuterines technologijas. 80 proc. mokytojų patys kuria mokymo priemones ir jomis dalijasi tarpusavyje. Visi mokiniai turi galimybę naudotis visomis mokykloje esančiomis priemonėmis ir įranga.</p> <p>Mokykla, bendradarbiaudama su įvairiomis organizacijomis (muziejais, įmonėmis, teatrais ir kt.), socialiniais partneriais (mokyklos, daigafunkciai centrai), suteikia galimybę mokytojams organizuoti pamokinę veiklą, projektinę veiklą ir neformaliojo mokinių švietimo veiklą įvairiose netradicinėse erdvėse (muziejuose, įmonėse, įstaigose, teatruose ir kt.). Vykdam veiklą netradicinėse erdvėse, mokiniams sudaromos sąlygos naudotis organizacijų turimais ištekliais ir technologijomis.</p>	<p>Kabinetų inventorizacijos aprašai. Bibliotekos mokymo priemonių katalogai.</p> <p>Mokyklos dokumentai: bendradarbiavimo sutartys, tvarkos ir susitarimai, reglamentuojantys priemonių ir įrangos naudojimą ugdymo(si) tikslams, informacinių technologijų kabineto užimtumo grafikas, vedamų integruotų veiklų ir veiklų netradicinėse aplinkose fiksavimo dokumentai, mokyklos metinė veiklos programa, metodinių grupių protokolai, mokyklos teikiamos ataskaitos, mokinių, tėvų ir mokytojų apklausa, mokyklos ugdymo planas, pamokų stebėjimo protokolai.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Iliustracijoje aiškiai fiksuotas mokyklos aprūpinimas įranga ir priemonėmis, periodiška revizija ir reikalingų priemonių atnaujinimas. Mokymo įranga ir priemonės suvokiami kur kas plačiau nei techniniai mokymui skirti aparatai (stacionarieji bei planšetiniai kompiuteriai, interaktyvi lenta, projektorius, spausdintuvai ir kt.). Didesnį poveikį ugdymo pasiekimams turi papildomos pagalbinės didaktinės priemonės, įvairios mokymo ir mokymosi programos: žodyno, regimojo suvokimo, žaidimų, rašymo, gamtos mokslų ir kt. (Hattie, 2012, p. 266–267).</p> <p>Apraše atsispindi personalo pasirengimas bei įsipareigojimas naudoti esamą įrangą ir priemones. Taip pat akivaizdu, kad mokiniai gali naudotis visa mokykloje esančia įranga ir priemonėmis.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokyklos įrangos ir priemonių įvairovę bei šiuolaikiškumą.</p>	

3.1.2. Pastatas ir jo aplinka

Estetiškumas

Mokyklos interjeras (spalvų parinkimas, baldai ir jų išdėstymas, stendai, puošyba ir kitos detalės) kuria gerą nuotaiką bei mokinių amžiui derantį jaukumą, ugdo darnos jausmą ir gerą skonį. Derinant skirtingus interjero stilius, kuriamos įvairių paskirčių erdvės – padedančios susikaupti, stimuliuojančios mąstymą ir mokymąsi, improvizavimą ir kūrybą, bendravimą ir poilsį.

Ergonomiškumas

Mokymosi aplinka – patalpų išdėstymas, įrengimas, apšvietimas, vėdinimas ir šildymas – yra patogi, sveika ir palanki mokytis. Erdvės funkcionalios, lengvai pertvarkomos ir pritaikomos skirtingiems ugdymo(si) poreikiams: pamokoms ir popamokinei veiklai, individualiam, partneriškam, grupių darbui, mokymuisi su mokytojais ar savarankiškai. Įrengtos zonos aktyviam ir pasyviu poilsiui, bendravimui. Kiekvienas bendruomenės narys turi vietą pasidėti darbo ar mokymosi priemones.

Raktinio žodžio *estetiškumas* turinį atspindi interjeras, įvairių paskirčių erdvės bei jų poveikis mokiniams.

Raktinio žodžio *ergonomiškumas* turinį atspindi mokymosi aplinkos tinkamumas ir mokyklos erdvių funkcionalumas.

Nukreipiantys klausimai: kaip interjeras ir erdvės skatina mokymą(si), kūrybą, bendravimą, poilsį? Kokias sąlygas aplinka sudaro mokymuisi, bendravimui ir poilsiui? Kaip tenkinami individualūs ir bendruomenės poreikiai? Kaip aplinka atitinka higienos normas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos R. Samulevičiaus progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visa mokyklos bendruomenė rūpinasi aplinkos jaukumu ir tinkamumu mokytis ir ilsėtis. Mokykloje yra daug įvairių paskirčių erdvių mokinių ugdymo procesui organizuoti (skaitykla, skaitykla-kompiuterių klasė, mokyklos kiemelis, sporto salė, futbolo aikštė, stadionas, mokyklos fojė, mokyklos muziejus, karjeros centras, mokinių savivaldos kabinetas, aktų salė). Beveik visos erdvės (90 proc.) naudojamos organizuojant ugdymo procesą. Beveik visų kabinetų (90 proc.) ugdymo(si) aplinka dinamiška, atvira, funkcionali. Dalis mokyklos baldų spalvingi (60 proc.), atnaujinti mokinių ir jų tėvų pagalba. Pagal poreikį ir galimybes dalis mokyklinių baldų (20 proc.) atnaujinami per strateginį laikotarpį. Dauguma mokinių (80 proc.) dalyvauja kuriant mokymąsi, bendradarbiavimą skatinančią mokymosi aplinką. Neformaliojo švietimo užsiėmimų metu dalis mokinių (40 proc.), vadovaujami mokytojų, patys įrenginėja kūrybiškas ugdymo(si) aplinkas.</p> <p>Mokykloje įrengtos vietos kiekvienam bendruomenės nariui pasidėti darbo ir mokymosi priemonės bei asmeninius daiktus. Visi pradinių klasių mokiniai turi asmenines lentynas klasėse. Dalis (60 proc.) 5–8 klasių mokinių naudojami raknamomis spintelėmis. Visi mokiniai turi galimybę naudotis rūbinėmis. Visi mokytojai (100 proc.) turi savo darbo vietas, jos patogios, aprūpintos IKT. Įrengtas mokytojų poilsio kambarys. Beveik visi baldai (90 proc.) patogūs, atitinka higienos reikalavimus, lengvai transformuojami. Patalpų išdėstymas, įrengimas, apšvietimas, vėdinimas atitinka higienos reikalavimus (100 proc.). Mokykla turi patvirtintą higienos pasą. Beveik visiems mokiniams (90 proc.) sudarytos sąlygos užsiimti aktyvia sportine veikla. Ugdymo tikslams naudojama mokyklos aktų salė. Daliai mokinių (40 proc.) pertraukų metu sudarytos sąlygos aktyviam poilsiui specialiai įrengtose vietose. Daliai mokinių (60 proc.) sudarytos sąlygos pasyviai poilsiui, bendravimui pertraukų metu. Įstaigoje aptariamas aplinkų tinkamumas ir racionalus panaudojimas ugdymo procesui.</p>	<p>Aplinkos ir patalpų stebėjimas. Pmokų ir kitų veiklų stebėjimo protokolai. Mokyklos inventoriaus atnaujinimo planas. Pokalbiai su bendruomenės nariais. Pakoreguoti IQES klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams.</p> <p>Aplinkos ir patalpų stebėjimas. Higienos normos. Mokyklos higienos pasas. Sveikatos priežiūros specialistės dokumentacija. Metodinės tarybos protokolai. Pokalbiai su bendruomenės nariais. Pakoreguoti IQES klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenės sukurta iliustracija detali, konkrečiai apibūdinanti mokyklos pastatą ir jame esančias erdves. Siūlytina kuriant mokyklos iliustracijos aprašymą laikytis nuoseklumo. Tai sudarytų prielaidas kryptingai ir metodiškai parinkti tyrimo metodus ir tiksliau vertinti rodiklio kokybę.</p> <p>Aprašyme naudojami dinamiškumo, atvirumo, funkcionalumo apibūdinimai nepakankamai tikslūs ir aiškūs. Būtų tikslinga įvardyti šių apibūdinimų kokybės požymius.</p> <p>Mokyklos pedagogai, įvardydami šaltinius, rodančius pastato ir aplinkos estetiškumą, ergonomiškumą, neišnaudoja visų galimybių.</p>	

3.1.3. Aplinkų bendrakūra

Mokinių įtraukimas

Mokytojai įtraukia mokinius į klasės ir bendrų mokyklos erdvių projektavimą, įrengimą, dekoravimą. Mokiniai jaučiasi mokyklos kūrėjai ir šeimininkai, jie vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti drauge, kurti ir įgyvendinti kūrybinius sumanymus, prisiimti atsakomybę, įgyti patirties ir gebėjimų.

Mokinių darbų demonstravimas

Mokyklos patalpos dekoruojamos mokinių darbais. Taip pat eksponuojami tarpiniai mokymosi rezultatai, atspindintys jo procesą, – eskizai, modeliai, projektai, užrašai. Mokiniai vertina, domisi, saugo savo ir kitų darbus, mokosi iš jų.

Raktinio žodžio *mokinių įtraukimas* turinį atspindi mokinių dalyvavimas, iniciatyva ir jų galimybių vertinimas.

Raktinio žodžio *mokinių darbų demonstravimas* turinį atspindi mokinių darbų pritaikymas ugdymui ir ugdymuisi.

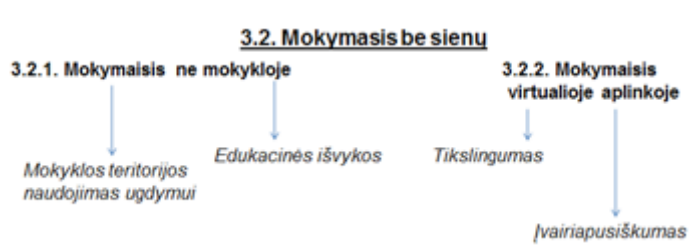
Nukreipiantys klausimai: kaip mokiniai įtraukiami į bendrų erdvių kūrimą? Kas rodo, kad mokiniai jaučiasi kūrėjai, šeimininkai ir prisiima atsakomybę? Kokias tikslais naudojami mokinių darbai dekoruojant patalpas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Tauragės „Aušros“ pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje sukurta darbo grupė, koordinuojanti mokyklos kultūros puoselėjimo veiklą ir įstaiigos įvaizdžio tobulinimą. Numatytos konkrečios veiklos per mokslo metus. Ne rečiau kaip kas pusmetį aptariamos nuveiktos veiklos, neįvykdytų darbų priežastys, koreguojami ateities planai. Mokyklos jaukumą kuria ir palaiko beveik visi bendruomenės nariai. Visi mokytojai ir mokiniai informuojami apie mokykloje priimamus sprendimus, įvairiais būdais (mokinių savivaldos susirinkimų metu, klasių valandėlių metu ar kitur) suteikiama galimybė diskutuoti, išsakyti savo nuomonę.</p> <p>80 proc. erdvių išnaudojamos socialiniams ir kultūriniais renginiams, mokymosi rezultatų eksponavimui, darbų ekspozicijoms rengti. Įstaigoje aptariamas patalpų tinkamumas mokytis ir mokyti.</p> <p>70 proc. mokinių jaučiasi esantys mokyklos kūrėjai ir įsitraukia į veiklą, įgyvendinant arba teikiant pasiūlymus mokyklos kultūrai puoselėti. Mokiniai vertina, domisi, saugo savo ir kitų darbus, mokosi iš jų.</p> <p>Mokyklai priimtinomis priemonėmis informuojami tėveliai, apie 50 proc. jų teikia pasiūlymus ir domisi naujovėmis.</p>	<p>Mokykloje veikiančios edukacinės grupės veikla.</p> <p>Mokyklos erdvių apžvalga.</p> <p>Mokyklos veiklos planas.</p> <p>Pokalbis (anketa) su mokiniais, jų tėvais.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija atskleidžia visos bendruomenės rūpestį ir siekį įtraukti visus bendruomenės narius į aplinkos kūrimą. Didėsnė dalis iliustracijos skirta ugdymo dalyvių įsitraukimui rūpinantis aplinka aprašyti. Konkrečiu atveju net numatoma būtinybė turėti darbo grupę, koordinuojančią mokyklos kultūros puoselėjimo veiklą ir įstaiigos įvaizdžio tobulinimą.</p> <p>Vienas pozityvių požymių – aplinkos erdvių panaudojimo bendrai veiklai vertinimas.</p> <p>Didėsnė dalis iliustracijos aprašymo fiksuoja mokinių įsitraukimo į aplinkos kūrimą kiekybinius (proc.) duomenis. Iliustracijoje yra žodžių ir junginių (aptariamas tinkamumas, informavimas, vertinimas, domėjimasis), reikalaujančių išsamesnio apibūdinimo ir kontekstualaus vartojimo.</p> <p>Siūlytina kuriant mokyklos iliustracijos aprašymą tiksliau atskleisti mokytojų ir mokinių veiklas aplinkai gerinti. Tai sudarytų prielaidas kryptingai ir metodiškai parinkti tyrimo metodus ir tiksliau vertinti rodiklio kokybę.</p> <p>Mokyklos pedagogai, įvardydami šaltinius, rodančius mokyklos aplinkos bendrakūrą, neišnaudoja visų galimybių.</p>	

Temos *Mokymasis be sienų (3.2)* rodiklių aprašymai

Yra du temos *Mokymasis be sienų (3.2)* rodikliai, kurių esmę atspindi keturi raktiniai žodžiai.

3.2.1. Mokymasis ne mokykloje

Mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui

Ugdymui išradingai pritaikoma mokyklos teritorija – klasės lauke. Įvairios mokyklos aplinkos (želdiniai, bandymų zonos, stadionai, aikštynai, poilsio zonos ir t. t.) naudojamos kaip mokymosi lauke vietos ir šaltiniai. Mokytojai žino jų edukacines galimybes ir geba panaudoti ugdymui: teorijos pritaikymui praktikoje, tyrinėjimui ir kitokiam mokymuisi, sveikatos stiprinimui, žaidimams ir kt.

Edukacinės išvykos

Mokytojai domisi mokymosi ne mokykloje – gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose ir kt. – galimybėmis ir organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą už mokyklos ribų esančiose aplinkose. Tai aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais. Mokytojai analizuoja ir aptaria mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikį, tobulina taikomus būdus ir ieško naujų galimybių.

Raktinio žodžio *mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui* turinį atspindi teritorijos pritaikymas ir panaudojimo galimybės.

Raktinio žodžio *edukacinės išvykos* turinį atspindi mokytojo veikla aktualizuojant ugdymą ir edukacinių veiklų poveikio vertinimas.

Nukreipiantys klausimai: kiek išradingai mokyklos teritorija pritaikyta edukacijai? Kaip gebama aplinkomis pasinaudoti ugdant(is)? Kaip mokytojai organizuoja edukacines išvykas? Kaip organizuojamas realaus pasaulio pažinimu pagrįstas ugdymas už mokyklos ribų? Kodėl pasirenkamos konkrečios edukacinės išvykos? Kaip tenkinami mokinių pažintiniai interesai?

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO
DETALUSIS APRAŠYMAS**

Jonavos r. Šveicarijos pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Ugdymui išradingai pritaikoma mokyklos teritorija – mokyklos kiemelis, žalioji zona, stadionas, sporto aikštynas, pavėsinė. Yra įrengtos dvi klasės lauke. Per mokslo metus dalykų mokytojai, neformaliojo švietimo specialistai, klasių auklėtojai šiose aplinkose organizuoja ne mažiau kaip dvi pamokas ar kitokias veiklas kiekvienai dėstomai klasei. Šios veiklos yra planuojamos dalykų metodinėse grupėse, dalykų mokytojų ilgalaikiuose planuose, neformaliojo švietimo programose, joms formuluojami aiškūs ir mokinių pasiekimus orientuoti uždaviniai. Veiklos apibendrinamos, jų tęstinumas numatomas metodinių grupių susirinkimų, mokslo metų pabaigoje vykstančių projektinių dienų metu. Mokytojai, bendradarbiaudami su kitų mokyklų mokytojais, dalyvaudami seminaruose, diskutuodami dalykų metodinėse grupėse, domisi edukacinių erdvių kūrimu, jų galimybėmis, geba šias erdves pritaikyti įvairių dalykų pamokoms, projektinei veiklai, klasių valandėlėms, įvairiems renginiams.</p> <p>Mokykloje parengtas edukacinių erdvių kūrimo ir pritaikymo planas. Edukacinės išvykos yra numatomos dalykų metodinių grupių, dalykų mokytojų ilgalaikiuose, klasių auklėtojų veiklos planuose, neformaliojo švietimo programose ir organizuojamos tikslingai kaip ugdymo proceso dalis. Per mokslo metus, pagal finansines galimybes, kiekvienai klasei organizuojamos ne mažiau kaip dvi edukacinės išvykos į gamtą, kultūrines įstaigas, muziejus, įmones ir pan. Kiekvienoje edukacinėje išvykoje mokiniams keliami mokymosi uždaviniai, siūlomos prasmingos veiklos, mokinių pasiekimai apibendrinami ir vertinami. Mokytojai analizuoja edukacinių išvykų poveikį mokinių pasiekimams, tobulina šios veiklos būdus.</p>	<p>Mokyklos strateginis planas, veiklos planas, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planai, dalykų metodinių grupių veiklos planai ir susirinkimų registrai. Mėnesio darbo planai.</p> <p>Mokyklos aplinkos stebėjimas pagal darbo grupės parengtą stebėjimo protokolą. Edukacinių erdvių kūrimo ir pritaikymo planas.</p> <p>Mokyklos direktoriaus įsakymai mokinių veiklos klausimais.</p> <p>Mokytojų tarybos posėdžių protokolai.</p> <p>Mokytojų, mokinių, jų tėvų apklausa.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Sukurta iliustracija tiksliai atspindi mokyklos teritorijos naudojimą ugdymui, edukacinių išvykų planavimą. Tikslinga būtų konkretizuoti, kaip konkrečioje mokyklos bendruomenėje analizuojamas ir aptariamas mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikis.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokymosi ne mokykloje galimybes bei jų poveikį.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Šiaulių Lieporių gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Didžioji dalis savitos mokyklos teritorijos išradingai pritaikyta klasėms lauke.</p> <p>80 proc. mokytojų žino, planuoja ir taiko ne mažiau kaip vieną užsiėmimą per mokslo metus klasėse lauke.</p> <p>80 proc. mokytojų klasėse lauke išbando po vieną naują metodą, kuris kelia mokinių mokymosi motyvaciją, ugdo kūrybiškumą ir kitas kompetencijas.</p> <p>80 proc. mokinių užsiėmimai klasėse lauke, pritaikant teorines žinias praktikoje, turi įtakos renkantis profesiją, sveikos gyvensenos ugdymui bei sveikatos stiprinimui.</p> <p>80 proc. mokinių užsiėmimai klasėse lauke sudaro galimybes teorines žinias taikyti praktikoje, tyrinėti.</p> <p>80 proc. mokytojų žino ir planuoja edukacines išvykas, pagrįstas realaus pasaulio pažinimu.</p> <p>80 proc. mokytojų ne mažiau kaip du kartus per metus organizuoja temines edukacines išvykas, pagrįstas realaus pasaulio pažinimu.</p> <p>Teminės edukacinės išvykos, kuriose dalyvauja 80 proc. mokinių, didina mokymosi motyvaciją, daro poveikį asmenybės formavimuisi: plečia mokinių akiratį, suteikia galimybę atpažinti polinkius, apsispręsti renkantis ateities profesiją.</p> <p>Veiksmingas aktualizuotas ugdymas skatina realizuoti saviraiškos galimybes, dalyvaujant popamokinėje socialinėje veikloje (savanorystė, savivalda, klubai, organizacijos ir kt.) (95 proc. mokinių) ir neformalioje veikloje: mokykloje (40 proc.) bei už mokyklos ribų (30 proc.).</p> <p>80 proc. mokytojų, bendraudami ir bendradarbiaudami su švietimo, kultūros, darbo rinkos ir kt. institucijomis, bent kartą per metus išbando naują ugdymo būdą.</p>	<p>Administracijos, bendruomenės konferencijos, pedagogų tarybos posėdžių, metodinių grupių, tėvų susirinkimų, gimnazijos tarybos protokolų analizė, strateginiai ugdymo planai ir kt.</p> <p>Mokytojų apklausa, ilgalaikių planų analizė, pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>Mokytojų kvalifikacijos kėlimo suvestinės analizė, mokytojų, mokinių, tėvų apklausos, mokinių socialinių ir dalykinių kompetencijų segtuvų analizė.</p> <p>Mokinio karjeros planavimo kaitos stebėseną, abiturientų studijų pasirinkimų analizė, mokinių apklausa, neformaliojo ugdymo veiklos analizė, dėl ligos praleistų pamokų suvestinės analizė.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolų analizė, mokinių apklausa.</p> <p>Mokytojų kvalifikacijos kėlimo suvestinės analizė, mokytojų ir mokinių apklausa, ilgalaikių planų ir klasės auklėtojo darbo planų analizė.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausa, edukacinių išvykų suvestinės analizė.</p> <p>Mokytojų, mokinių, tėvų apklausos, mokinių socialinių ir dalykinių kompetencijų segtuvų analizė, edukacinių išvykų programų analizė, abiturientų studijų pasirinkimų analizė.</p> <p>Mokinių ir mokytojų apklausa, neformaliojo ugdymo programų analizė, mokinių, lankančių neformaliojo ugdymo užsiėmimus, suvestinių analizė.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausa, mokytojų sėkmės dienos analizė, edukacinių išvykų programų analizė, metodinių grupių protokolų analizė.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Lauke atliekamos veiklos ir pramogų programos turi vidutinišką poveikį mokinių pasiekimams (Hattie, 2012, p. 266). Pateiktame aprašyme atsispindi konkretus mokyklos vadovų ir pedagogų įsipareigojimas visuotinai naudoti mokyklos teritoriją ugdymui ir ugdymuisi.</p> <p>Kiekybiškai (procentais) išreikšta vizija įgalina mokyklos bendruomenę telktis ir realiomis veiklomis priartėti prie siekiamybės.</p> <p>Siūlytina pedagoginiam personalui ieškoti įvairesnių edukacinių išvykų išraiškos galimybių bei jas tikslingai naudoti iliustracijoje.</p> <p>Mokyklos pedagogai preciziškai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokymosi ne mokykloje galimybes.</p>	

3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje

Tikslingumas

Mokytojai supranta, kaip ir kiek pamokose, projektinėje veikloje, atliekant namų darbus, gali būti panaudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos. Skaitmeninis turinys ir technologijos mokiniams padeda įvairiapusiškiau ir patraukliau mokytis. Virtualios aplinkos ir mokymosi terpės pa(si)renkamos tikslingai ir yra saugios. Mokytojai analizuoja, kaip, kiek ir ar apskritai informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) panaudojimas gerina mokymosi rezultatus, tobulina IKT taikymo mokymui ir mokymuisi būdus.

Įvairiapusiškumas

Virtualios ugdymosi aplinkos įtraukia mokinius į mokymąsi individualiai, poromis, komandomis. IKT padeda gilinti dalyko žinias, pristatyti darbus ir diskutuoti, tyrinėti ir eksperimentuoti. Virtualios ugdymosi aplinkos palaiko mokymąsi bendraujant ir bendradarbiaujant socialiniuose-educaciniuose tinkluose, dalyvaujant mokyklų ir tarptautiniuose mainuose. Skatinama naudotis kuo įvairesnėmis mokymosi priemonėmis, technologijomis, informacijos šaltiniais ir ryšiais.

Raktinio žodžio *tikslingumas* turinį atspindi mokymosi virtualioje aplinkoje galimybių supratimas, panaudojimo prasmingumas, poveikio ugdymo ir ugdymosi rezultatams prasmingumo pagrindimas.

Raktinio žodžio *įvairiapusiškumas* turinį atspindi virtualių aplinkų, socialinių tinklų panaudojimo galimybių bendradarbiavimui suvokimas ir skatinimas naudotis įvairiomis IKT priemonėmis ir šaltiniais mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymui.

Nukreipiantys klausimai: kokios IKT formos dažniausiai naudojamos ugdymo procese? Kodėl būtent tokios? Kokią įtaką IKT panaudojimas daro mokinių mokymuisi? Ką apie tai mano patys mokiniai? Kaip ir kiek panaudojama IKT? Koks yra IKT panaudojimo poveikis mokinių mokymosi rezultatams? Kokį poveikį daro IKT panaudojimas ugdymo(si) organizavimui? Kokie yra virtualaus bendravimo ir bendradarbiavimo pavyzdžiai mokykloje? Kokią įtaką tai daro mokyklos veiklai? Kaip (kada, kaip dažnai, kokiais būdais) mokiniai skatinami naudotis IKT priemonėmis? Kokiais tikslais tai daroma?

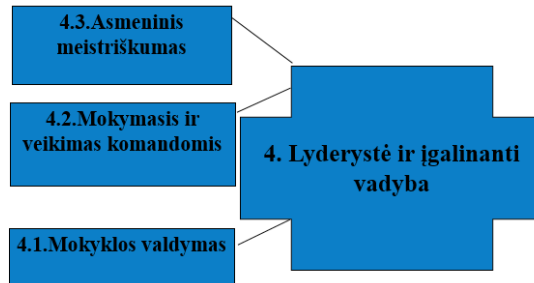

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Šiaulių Lieporių gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>95 proc. mokytojų žino, supranta ir planuoja, kaip tikslingai įvairių dalykų pamokose, projektinėje veikloje, atliekant namų darbus, naudoti informacines technologijas.</p> <p>95 proc. mokytojų beveik kiekvienoje pamokoje, siekdami įvairiapusiškai ir patraukliai pateikti ugdymo turinį, kūrybiškai naudoja mokymo metodus ir būdus virtualioje aplinkoje.</p> <p>Visų dalykų mokytojų parenkamos ar mokinių pasirenkama virtuali aplinka yra absoliučiai saugi.</p> <p>95 proc. mokytojų nuolat stebi ir baigiantis pusmečiui aptaria, kaip ir kiek IKT panaudojimas gerina mokymosi rezultatus bei didina mokinių mokymosi motyvaciją.</p> <p>95 proc. mokytojų 5 dienas per mokslo metus kelia kvalifikaciją, domisi naujovėmis: dalyvauja kvalifikacijos kėlimo kursuose, seminaruose, konferencijose ir kt.</p> <p>95 proc. mokinių noriai įsitraukia į ugdymą virtualioje aplinkoje bei geba dirbti ir individualiai, ir poromis, ir komandomis, atlikdami praktines užduotis bei projektinius darbus.</p> <p>Mokytojų tikslingai naudojami ugdymo metodai gilina dalyko žinias ir skatina 85 proc. mokinių kūrybiškai naudojant IKT pristatyti darbus, eksperimentuoti, tyrinėti, diskutuoti.</p> <p>95 proc. mokinių, atlikdami bendrus darbus, nuolat bendrauja ir bendradarbiauja įvairiuose socialiniuose-educaciniuose tinkluose, ieškodami papildomos informacijos.</p> <p>95 proc. mokinių, dalyvaujančių respublikiniuose ir tarptautiniuose projektuose, bendrauja ir bendradarbiauja, ieško ir dalijasi informacija virtualioje erdvėje.</p>	<p>Mokinių ir mokytojų apklausa, ilgalaikių planų analizė, pamokų stebėjimo protokolai, metodinių grupių protokolų analizė.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai, mokytojų, mokinių, tėvų apklausos.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausos.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai, metodinių grupių protokolų analizė, mokytojų, mokinių, tėvų apklausos.</p> <p>Mokytojų kvalifikacijos kėlimo suvestinės analizė, metodinių grupių protokolai, mokytojų metinės veiklos ataskaitų analizė.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausa, pamokų stebėjimo protokolų analizė, mokinių socialinių ir dalykinių kompetencijų segtuvų analizė, gimnazijos bendruomenės kasmetinės konferencijos protokolų analizė.</p> <p>Trečiųjų metų projektų pristatymų analizė, mokytojų ir mokinių apklausa, pamokų stebėjimo protokolų analizė, mokinių socialinių ir dalykinių kompetencijų segtuvų analizė.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausos, stebėtų pamokų protokolų analizė.</p> <p>Mokytojų ir mokinių apklausa, projektinės veiklos ataskaitos analizė, gimnazijos neformalių renginių plano analizė.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes. Detalus aprašymas kuriamas kontekstiškai.</p> <p>Kiekybiškai (procentais) išreikštas lūkestis įgalina mokyklos bendruomenę telktis ir realiomis veiklomis priartėti prie siekiamybės.</p> <p>Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, rodančius mokyklos įrangos ir priemonių įvairovę bei šiuolaikiškumą.</p>	

SRITIS LYDERYSTĖ IR VADYBA (4)

Mokyklos kokybės įsivertinimo sritį *Lyderystė ir vadyba (4)* sudaro trys temos.

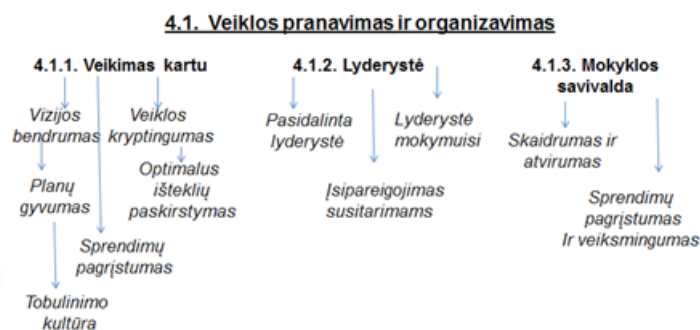
Srityje akcentuojama, kiek nuosekliai ir darniai veikia visa mokyklos bendruomenė, siekdama mokinių mokymosi pažangos ir asmenybės brandos (ūgties). Vertinama, kaip mokyklos bendruomenėje susitariama dėl veiklos perspektyvos, kokiomis nuostatomis grindžiama bet kuri vykstanti veikla, kaip siekiama asmeninio profesinio meistriškumo.

Raktinės sąvokos pagal Geros mokyklos koncepciją (2013)

- Bendruomenė kaip besimokanti organizacija – tai mokyklos mokytojų ir kito personalo telkiamasis į bendrą tikslų siekiančias, pasidalijusias pareigomis, vieni kitiems padedančią ir bendrą profesinių tikslų siekiančių grupes.
- Bendruomenės refleksyvumas – tai bendruomenės diskusijos, veiklos apmąstymas, įsivertinimas, jais pagrįsti susitarimai dėl ateities ir jos planavimas.
- Mokymasis su kitais ir iš kitų – tai visos pedagogų bendruomenės mokymasis, stebint kolegų pamokas, drauge studijuojant įvairius šaltinius, dalijantis patirtimi, atradimais, sumanymais ir kūriniais, dirbant su kolegomis, mokantis iš mokinių.
- Profesinis meistriškumas – tai mokyklos darbuotojų (mokytojų, mokyklos vadovų ir kt.) profesinės veiklos ir dalyko išmanymas, profesijai būtinų kompetencijų turėjimas ir išmintis, nuolatinė savistaba, mokymasis, atvirumas naujoms patirtims, judumas.
- Mokyklos tinklaveika – tai mokyklos atvirumas pasauliui, jos partnerystės, bendri projektai, absolventų pasitelkimas, tikslingi tinkliniai ryšiai.
- Įgalinanti vadyba – tai aiški, vienijanti, įkvepianti (visiems žinoma, priimtina, siekiama įgyvendinti vizija ir dialogo ir susitarimų kultūra (visų bendruomenės narių dalyvavimas priimančiais sprendimais).
- Pasidalyta lyderystė – tai pasitikėjimu, išipareigojimu ir įgalinimu pagrįsta lyderystė, skatinanti imtis iniciatyvos ir prisiimti atsakomybę.
- Veiksmingas administravimas – tai skaidrus, paprastas, neapkraunantis, patogus vadovavimas mokyklai, veiksmingas išteklių skirstymas ir ekonomiškasis jų naudojimas.

Temos *Veiklos planavimas ir organizavimas (4.1)* rodiklių aprašymai

Yra trys temos *Veiklos planavimas ir organizavimas (4.1)* rodikliai, kurių esmę atspindi vienuolika raktinių žodžių.

4.1.1. *Perspektyva ir bendruomenės susitarimai*

Vizijos bendrumas

Mokyklos vizija yra reali mokyklos veiklos perspektyva, priimtina visiems mokyklos bendruomenės nariams. Strateginiai, metiniai planai, veiklos programos grindžiami bendrai apmąstytu mokytojų, mokinių, tėvų, socialinių partnerių sutarimu.

Veiklos kryptingumas

Mokyklos vizija orientuota į ateities iššūkius švietimui, paremta šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais, atitinka nacionalinę, regiono strategiją.

Planų gyvumas

Planų, programų laikymasis ir įgyvendinimas yra akivaizdus visoje mokyklos veikloje, susitarimas dėl ateities demonstruojamas ir kasdien bendraujant, bendradarbiaujant, priimant taktinius sprendimus. Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius.

Optimalus išteklių paskirstymas

Personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Finansiniai ištekliai skirstomi skaidriai, prireikus randama papildomų (pasinaudojant įvairiomis projektinio finansavimo ir veiklos galimybėmis, parama ir pan.). Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai.

Sprendimų pagrįstumas

Mokykla įsivertinimą ir atskaitomybę laiko svarbiausia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, atsakingo mokyklos veiklos įsivertinimo rezultatais ir bendromis diskusijomis.

Tobulinimo kultūra

Mokykloje suvokiama, kad gyvybinga organizacija turi būti savikritiška, kūrybinga ir nuolat besimokanti. Joje apmąstoma, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, ir siekiama nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse: ugdymo rezultatų, ugdymo proceso, ugdymo aplinkų kūrimo bei kt.

Raktinio žodžio *vizijos bendrumas* turinį atspindi reali ir visiems priimtina mokyklos perspektyva.

Raktinio žodžio *veiklos kryptingumas* turinį atspindi mokyklos bendruomenės perspektyvinė orientacija.

Raktinio žodžio *planų gyvumas* turinį atspindi mokyklos bendruomenės narių visuotinas susitarimų laikymasis.

Raktinio žodžio *optimalus išteklių paskirstymas* turinį atspindi materialinių mokyklos išteklių panaudojimo optimalumas ir veiksmingumas.

Raktinio žodžio *sprendimų pagrįstumas* turinį atspindi mokyklos veiklos kaita, pagrįsta įsivertinimo duomenimis, bendru sutarimu tobulėti.

Raktinio žodžio *tobulinimo kultūra* turinį atspindi mokyklos kaip besimokančios organizacijos demonstruojamas pažangos siekis.

Nukreipiantys klausimai: kaip kuriama vizija (perspektyva)? Kaip dažnai koreguojama vizija (perspektyva), atsižvelgiant į kintančią situaciją? Kokiu būdu bendruomenė dalyvauja kuriant ir koreguojant viziją (perspektyvą)? Kokiu laipsniu atsižvelgiama į susitarimus tarp bendruomenės narių ir savininko, koreguojant viziją? Kaip kuriama, įgyvendinama ir pagal poreikį koreguojama vizija? Kaip į(si)traukia bendruomenė? Kaip bendruomenė supranta vizijos (perspektyvos) kalbą (leksiką), žodžius? Kaip vizijos tekstas orientuoja į ateities švietimą? Kiek vizijoje pasiremiamas naujausiais tyrimais, naujausia literatūra? Kaip vizijos tekste atsispindi mokymosi paradigma? Kaip vizija atliepia VŠS, regiono perspektyvą, regiono kontekstą? Kiek vizija yra šiuolaikiška, nukreipta į ateitį ir atitinka strategiją? Koks mokyklos veiklos planingumo laipsnis? Kaip mokytojai, administracija, mokiniai, tėvai pagrindžia tam tikrų veiklų reikalingumą, prasmingumą? (Kaip atsako į klausimą, kodėl vykdo vieną ar kitą veiklą?) Kaip mokytojai demonstruoja tikėjimą savo darbo prasmingumu? Koks mokytojų dalyvavimo veikloje balansas tarp apmokamo ir neapmokamo darbo? (Ar išlaikomas balansas?) Kaip planai atsispindi visoje mokyklos veikloje? Kaip ištekliai atliepia / tenkina mokinių interesus ir poreikius? Kaip vykdomas mokyklos veiklos įsivertinimas? Kokiu laipsniu į įsivertinimą įsitraukusi administracija? Kaip įsivertinimas įtrauktas į vadybinius procesus? Kaip panaudojami įsivertinimo rezultatai mokyklos atskaitomybei ir pažangai (direktoriaus ataskaitos, pažangos skelbimas)? Kaip pateikiami įsivertinimo rezultatai? Kokius pateikimo būdus naudoja? Kaip giliai įsivertinimo rezultatus supranta mokyklos bendruomenė? Kaip aptariamoms (aprašomos) tobulinimo prielaidos ir sąlygos (planų žangų, planų pagrindimo veiksmingumas, aiškumas, trumpumas)? Kaip įsivertinimo duomenys panaudojami veiklos planavimui ir tobulinimui? Koks mokytojų, administracijos požiūris į tobulinimą, į mokymąsi vieniems iš kitų? Kaip mokykloje naudojama įsivertinimo rodikliais bendruomenės kūrybiškumui, mokymuisi? Kaip mokykloje susitariama dėl kokybės, kaip kuriamos / pritaikomos rodiklių iliustracijos? Kokie besimokančios organizacijos bruožai ryškiausi mokykloje? Kokie būdai, metodai naudojami organizacijos mokymuisi? (Ar pasinaudojama IQES metodu „kolegialus grįžtamasis ryšys“?) Kaip panaudojami įsivertinimo rezultatai mokyklos pažangai (pažangos skelbimas)? Kas rodo, kad mokykla yra besimokanti ir reflektuojanti? Kaip mokykloje suprantama ir vertinama pažanga?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Prienu r. Balbieriškio pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Dauguma (65 proc.) mokyklos bendruomenės narių dalyvauja kuriant mokyklos viziją, misiją, formuluojant strateginius tikslus. Atsižvelgiant į kintančią situaciją, mokyklos bendruomenė koreguoja viziją, strateginio plano ir veiklos planų tarpinių ir galutinių analizių metu.</p> <p>Visi mokyklos bendruomenės nariai supažindinti su mokyklos vizija ir strateginiais tikslais. Nauji darbuotojai ir mokiniai su visais mokyklos strateginiais dokumentais supažindinami pirmajame mokytojų tarybos posėdyje, mokiniai ir tėvai – visuotiniuose mokinių ir tėvų susirinkimuose. Dauguma (75 proc.) mokyklos bendruomenės narių dalyvauja darbo grupėse savanoriškumo principu, kitą dalį deleguoja mokyklos savivaldos grupės (mokyklos taryba, mokinių taryba, tėvų komitetas), kuriant strateginius mokyklos dokumentus. Darbo grupių nariai teikia savo pasiūlymus, matymus ir bendru sutarimu numato mokyklos strategiją.</p> <p>Mokyklos vizija atliepia valstybinę ir rajono švietimo perspektyvas ir atspindi mokyklos išskirtinumą (Tolerancijos centras, Gamtosauginė mokykla). Planuojant įvairias mokyklos veiklas (ugdymo plane numatant netradicinio ugdymo, savarankiško mokymosi dienas, renginius, socialinę veiklą ir kt.), atsižvelgiama į strateginius mokyklos tikslus ir uždavinius. Įvairių lygmenų planai dera tarpusavyje. Mokyklos bendruomenės nariai metodinėse grupėse, susirinkimų metu susitaria dėl išsikeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo. Integruojant veiklas išvengiama dubliavimo. Mokykloje susitarta dėl integruojamųjų programų įgyvendinimo. Ugdymo plane aiškiai apibrėžta, kokios programos ir kokius dalykus ir NU, klasės auklėtojo veiklas bus integruojamos. Pvz., gamtosauginė programa ir visus dalykus, o, pvz., ugdymas karjerai – tik į klasės auklėtojų planus.</p> <p>Mokyklos finansiniai ištekliai panaudojami racionaliai, atsižvelgiama į mokinių, mokytojų ir tėvų pagrįstus pageidavimus. Pageidavimai aptariami ir sprendimai priimami mokyklos taryboje. Bendruomenės poreikiai tenkinami 80 proc. Dalis (35 proc.) mokytojų ir mokinių dalyvauja projektinėje veikloje.</p> <p>Dauguma (85 proc.) mokyklos bendruomenės narių suvokia mokyklos veiklos įsivertinimo svarbą ir aktyviai dalyvauja įsivertinimo procese. Renkantis giluminio įsivertinimo sritis ir temas, atsižvelgiama į plačiojo įsivertinimo rezultatus. Ilustracijos kuriamos darbo grupėse, atsižvelgiant į mokyklos socialinį kontekstą, strateginius tikslus, susitarant dėl lygių (kas mokyklai yra „gerai“). Įsivertinimo rezultatai aptariami VJKG, pristatomi mokyklos bendruomenei. Išvados ir rekomendacijos teikiamos administracijai ir mokyklos tarybai siekiant tobulinti ugdymo procesą ir veiklos planavimą. Pasirinkti tobulinti rodikliai įtraukiami į mokyklos veiklos planą, numatant konkrečias priemones mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų veiklose, pvz., Priemonių planas standartizuotų testų pasiekimų gerinimui.</p> <p>75 proc. mokyklos pedagoginės bendruomenės narių aktyviai įsijungia į mokyklos tobulinimo procesus: nuolat kelia kvalifikaciją, dalijasi patirtimi mokykloje, rajone, visoje šalyje. Tobulina kasdienę pamokinę veiklą (veda atviras pamokas, pamokas netradicinėse erdvėse, naudojami pamokose IQES įsivertinimo sistema, el. pratybomis ir vadovėliais). Mokyklos bendruomenės narių komandos aktyviai dalyvauja respublikiniuose ir tarptautiniuose tobulinimosi projektuose (pvz., MTP, BMT, LL2, Erasmus+ ir kt.). Mokytojai reguliariai (vieną kartą per savaitę) kartu su administracija atlieka veiklų refleksiją. Du kartus per mokslo metus, vasario ir birželio mėnesiais, direktoriaus įsakymu patvirtintos darbo grupės vykdo mokyklos strateginių dokumentų tarpinę ir galutinę analizę, numatomos įvairių mokyklos veiklos aspektų tobulinimo kryptys, būdai, priemonės.</p>	<p>Mokyklos strateginis planas.</p> <p>Metiniai planai.</p> <p>Veiklos programos.</p> <p>Įvairios apklausos internete.</p> <p>Protokolai (pvz., mokyklos tarybos, mokytojų tarybos, tėvų susirinkimų, mokinių tarybos).</p> <p>Direktoriaus įsakymai (pvz., dėl įvairių darbo grupių sudarymo).</p> <p>Veiklos kokybės įsivertinimo dokumentai.</p> <p>Mokytojų savianalizės ir įsivertinimo anketos.</p> <p>Mokytojų apklausų rezultatai.</p> <p>El. dienynas.</p> <p>Mokyklos interneto puslapis.</p> <p>Informaciniai stendai mokyklos viešosiose erdvėse.</p> <p>Anketos IQES sistemoje.</p> <p>Pokalbiai su mokytojais ir aptarnaujančiu personalu.</p> <p>Metinė direktoriaus ataskaita rajono tarybai.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Pateikta iliustracija kurta vadovaujantis rodiklio turiniu.</p> <p>Mokyklos aprašymas kuriamas pagal rodiklio struktūrą, papildytas konkretizuojančiais paaiškinimais.</p> <p>Pedagogai įvardija tipinius šaltinius, rodančius bendruomenės susitarimus dėl mokyklos perspektyvos.</p>	

4.1.2. Lyderystė

Pasidalyta lyderystė

Mokykloje skatinama ugdytis lyderystės gebėjimus. Visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už iniciatyvas, sprendimus ir jų įgyvendinimą. Lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti, mąstyti ir veikti kūrybiškai.

Lyderystė mokymuisi

Lyderių veikla telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams, inovacijoms ugdymo srityje. Lyderiai palaiko profesinį įšivertinimą, refleksiją ir tobulėjimą. Mokytojai ir mokyklos vadovai periodiškai atvira ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, padeda vieni kitiems.

Įsipareigojimas susitarimams

Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai pasitiki mokyklos formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais.

Raktinio žodžio *pasidalyta lyderystė* turinį atspindi mokykloje plėtojama lyderystės sklaidos praktika.

Raktinio žodžio *lyderystė mokymuisi* turinį atspindi ugdytojų pastangos telktis ir telkti pokyčiams.

Raktinio žodžio *įsipareigojimas susitarimams* turinį atspindi mokyklos vadovų veiksmai susitarimams įgyvendinti ir skatinti kitus ugdymo dalyvius veikti išvien.

Nukreipiantys klausimai: kaip priimami ir įgyvendinami sprendimai (lyderio ir bendruomenės iniciatyva bei atsakomybė)? Kaip lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti ir veikti kūrybiškai? Kaip skatinamas profesinis įšivertinimas, refleksija, tobulėjimas? Kaip periodiškai ir konstruktyviai diskutuojama apie mokinių mokymąsi? Kaip lyderiai imasi veiksmų ir demonstruoja vertybes? Kiek mokytojai pasitiki vadovais kaip partneriais?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje sudarytos pakankamai kūrybiškos ir tinkamos sąlygos teikti savo idėjas, rodyti iniciatyvą visiems bendruomenės nariams. Sprendimai vystyti idėjas priimami ir įgyvendinami diskusijų, atsakomybių, daugumos balsavimo principais, atsižvelgiant į mokyklos strategijos viziją, misiją bei prioritetus:</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> Idėjų pateikimas ir sprendimų priėmimas </div> <p>Dažniausiai idėjas teikia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 15 proc. visų pedagogų; 2) 5 proc. mokinių; 3) 20 proc. metodinių grupių; 4) 5 proc. mokinių tėvų / globėjų; 5) 90 proc. mokyklos vadovų komanda. <p>85 proc. mokytojų visiškai pritaria teiginiams, atskleidžiantiems lyderystės gebėjimų ugdymą ir skatinimą mokykloje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 95 proc. teigia, kad skatinamos mokytojų iniciatyvos; 2) 85 proc. sutinka, kad pastebimi mokytojo asmeniniai darbai mokyklai; 3) 85 proc. sutinka, kad įvertinamos darbuotojų kompetencijos; 4) 85 proc. sutinka, kad yra sudarytos sąlygos veikti komandoms ir mokyklos vadovai tai skatina; 5) 85 proc. sutinka, kad deleguojant užduotis, atsižvelgiama į asmeninius sugebėjimus ir interesus; 6) 95 proc. sutinka, kad skatinamas dalijimasis gerąja patirtimi; 7) 70 proc. sutinka, kad vyrauja tarpusavio pasitikėjimo atmosfera; 8) 85 proc. sutinka, kad skatinama kolegiška pagalba; 9) 70 proc. sutinka, kad mokykloje veikiančios komandos derina veiksmus tarpusavyje. <p>85 proc. mokytojų pritaria teiginiams, kad lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti ir veikti kūrybiškai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 80 proc. sutinka, kad yra įtraukiami priimant sprendimus; 2) 70 proc. sutinka, kad priimant sprendimus, atsižvelgiama į suinteresuotų asmenų prieštaravimus ir nuomonę; 3) 85 proc. sutinka, kad posėdžiai, pasitarimai organizuojami veiksmingai, orientuoti į laukiamą rezultatą; 4) 80 proc. tenkina esama pokyčių inicijavimo praktika mokykloje (priežastis, tikslas, eiga, rezultatas). <p>Savo aktyvia veikla ir kompetencijomis lyderiai daro įtaką pokyčiams mokykloje, kai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) puikiai paruošia mokinius ir užima I–III vietas dalykinės, sporto, meninės ir kitos raiškos rajoniniuose, respublikiniuose renginiuose; 2) kartu su ugdytiniais aktyviai dalyvauja visuose mokyklos, ne mažiau kaip 2 rajono, 2 respublikinėse veiklose; 3) reguliariai (2–3 kartus per metus) organizuoja mokiniams ekskursijas, edukacines išvykas kitose erdvėse, aplinkose; 4) rūpinasi mokyklos įvaizdžio kūrimu miestelio, rajono, respublikos lygmeniu; 	<p>IQES <i>online</i> apklausos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokytojų apklausa apie mokyklos strateginį valdymą: „Kompetencijos tobulinimas“, „Komandinis darbas“, „Pokyčių įgyvendinimas“ (M12). <p>Dokumentų analizė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Direktorius įsakymai veiklos klausimais dėl darbo grupių sudarymo. 2. Mokyklos savivaldos institucijų, metodinių grupių protokolai. 3. Mokytojų tarybos posėdžių protokolai. 4. Mokytojų metinės veiklos įšvertinimo ataskaitos*. 5. Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos dokumentai. <p>IQES <i>online</i> apklausos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokytojų apklausa apie mokyklos vadovybės vertinimą „Individualus skatinimas ir personalo valdymas“ (M06). <p>Dokumentų analizė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Direktorius įsakymai veiklos klausimais dėl darbo grupių sudarymo. 2. Mokytojų tarybos posėdžių protokolai. 4. Mokytojų metinės veiklos įšvertinimo ataskaitos. 5. Ataskaitos apie dalyvavimą rajoniniuose, respublikiniuose renginiuose bei jų organizavimą. 6. Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos dokumentai. 7. Jonavos r. Ruklos Jono Stanislausko pagrindinės mokyklos darbuotojų veiklos vertinimo ir įšvertinimo bei skatinimo tvarka*. <p>IQES <i>online</i> apklausos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokytojų apklausa apie mokyklos vadovybės vertinimą: „Mokyklos mikroklimato palaikymas“, „Mokyklos darbo organizavimas ir atstovavimas išorėje“, „Mokyklos tobulinimas ir bendradarbiavimas mokytojų kolektyve“ (M06). <p>Dokumentų analizė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadovų atestacijos dokumentai. 2. Direktorius įsakymai veiklos klausimais. 3. Padėkų segtuvas.

Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>5) kartu su komandomis kuria, puošia mokyklos erdves ir reprezentuoja mokinių darbus rajono, respublikos lygmeniu;</p> <p>6) puikiai planuoja, organizuoja pamokas / veiklas ir aktyviai dalijasi metodine patirtimi mokykloje, rajone bei respublikoje;</p> <p>7) suburia mokytojus į grupes / komandas, vykdant veiklas, projektus ar realizuojant kūrybines idėjas;</p> <p>8) kartu su mokyklos bendruomenės nariais palaiko ir gerina mokyklos mikroklimatą;</p> <p>9) kartą per metus reflektuoja apie savo darbo indėlį / poveikį mokinių ir mokyklos pasiekimams, aptardamas su kuruojančia pavaduotoja ugdymui „Metinę veiklos įšivertinimo ataskaitą“.</p> <p>Mokykloje tinkamai palaikomas profesinis įšivertinimas, refleksija ir tobulėjimas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 85 proc. pritaria, kad yra pastebimi ir palaikomi įvairūs pasiekimai, pastangos dėl mokinių ir mokyklos; 2) 85 proc. sutinka, kad yra remiami, siekiant profesinės kvalifikacijos tobulinimo; 3) 85 proc. pritaria, kad po stebėtos pamokos / veiklos pateikiami kvalifikuoti įvertinimai ir atsiliepimai kolegoms; 4) 85 proc. sutinka, kad individualūs pokalbiai mokyklos veiklos ir mokinių ugdymo klausimais yra vertingi ir naudingi; 5) 90 proc. sutinka, kad metų pabaigoje objektyviai yra aptiriamos „Individualios veiklos įšivertinimo ataskaitos“. <p>Mokyklos aktyvūs darbuotojai / lyderiai skatinami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dažniausiai padėkomis (vidutiniškai 10 padėkų per metus); 2) atsižvelgus į mokyklos finansines galimybes – vienkartinėmis išmokomis; 3) jų papildomi darbai ir įsipareigojimai visada įvertinami žodine padėka viešai mokytojų posėdžių ir kitų susibūrimų metu; 4) sistemingu informacijos viešinimu mokyklos tinklalapio rubrikose: „Naujienos“, „Pasiiekimai“, „Paskatinimai ir apdovanojimai“. <p>Dauguma mokytojų (85 proc.) pritaria teiginiams, atskleidžiantiems mokytojų ir vadovų periodišką, atvirą ir konstruktyvų bendradarbiavimą mokyklos ir mokinių pažangos klausimais. Tai rodo ištirto 1.2.1 rodiklio „Mokinio pasiekimai ir pažanga“ ir mokytojų apklausos duomenys apie mokyklos vadovybės vertinimą.</p> <p>Mokykloje yra sukurta ir veikia Darbuotojų veiklos vertinimo ir įšivertinimo bei skatinimo tvarka. Šiai tvarkai pritaria 95 proc. bendruomenės narių ir mano, kad ji motyvuoja bei skatina siekti aukštesnių darbo rezultatų bei asmeninio profesinio tobulėjimo.</p> <p>85 proc. mokyklos bendruomenės narių pritaria, kad mokyklos vadovai tinkamai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti. Jie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kryptingai formuoja, palaiko ir plėtoja savo mokyklos kultūrą ir mikroklimatą; 2) paveikiai analizuoja ir inicijuoja pokyčius gerinant ugdymo procesą; 3) veiksmingai kuria ir plėtoja edukacinę, emocinę, psichologinę aplinką; 4) darydami teigiamą poveikį kolektyvui, savo asmeniniu pavyzdžiu palaiko ir stiprina visos mokyklos bendruomenės susitarimus vizijos įgyvendinimui; 5) prižiūri atsakomybę už visos mokyklos sėkmingą darbą; 6) labai paveikiai teikia ir organizuoja pagalbą nepatyrusiems specialistams; 7) nepriekaištingai palaiko visos mokyklos bendruomenės viziją, derina savo profesinius siekius su mokyklos tikslais. <p>85 proc. mokytojų pasitiki mokyklos formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbinkais ir patarėjais. Tai atskleidžia IQES mokytojų apklausos apie mokyklos strateginį valdymą temomis „Kompetencijos tobulinimas“, „Komandinis darbas“, „Pokyčių įgyvendinimas“ (M12) bei mokyklos vadovų atestacijos dokumentai, kurie patvirtina įgytas vadovo kvalifikacines kategorijas.</p>	
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenė iliustraciją kuria vadovaudamasi rodikliu turiniu ir struktūra. Pateiktame aprašyme akivaizdūs lyderystės mokykloje vertinimo kiekybiniai ir kokybiniai aspektai. Aprašymas tikslus ir aiškus, kontekstualus. Mokykla kiekvienam raktiniam žodžiui įvardija šaltinius, patvirtinančius atitinkamus kokybinius požymius.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jurbarko Naujamiesčio pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykloje visi bendruomenės nariai skatinami ugdytis lyderystės gebėjimus. Visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą vadovaujant: metodinėms ir laikinoms darbinėms grupėms problemai spręsti ar renginiams organizuoti bei projektinei veiklai. Pasidalytoji lyderystė reiškiasi per vidurinės grandies (dalykų metodinių grupių ir savivaldos institucijų) vadovų aktyvumą ir gebėjimą prisiimti atsakomybę už iniciatyvas, sprendimus ir jų įgyvendinimą.</p> <p>Mokyklos lyderiai skatina 90 proc. pedagogų, 80 proc. mokinių ir 50 proc. darbuotojų bei tėvų (globėjų, rūpintojų) diskutuoti, teikti siūlymus, mąstyti ir veikti kūrybiškai.</p> <p>Visi pedagogai kartu su mokyklos vadovais ne mažiau kaip 4 kartus per mokslo metus aptaria mokinių mokymosi sėkmes ir problemas.</p> <p>Visi pedagogai kartą per tris mėnesius atvirai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, priima konkrečius sprendimus, kaip tobulinti veiklą, padeda vieni kitiems, dalijasi gerąja patirtimi ne mažiau kaip 4 skirtingomis formomis (klasių centruose dirbančių mokytojų diskusijų stalias; diskusijos klasių vadovų metodinėje grupėje; mokytojo dalykininko ir klasės vadovo pokalbis; mokinio, jo tėvų (globėjų) ir mokytojo dalykininko pokalbis, kurį organizuoja klasės vadovas).</p> <p>Lyderiai palaiko ir skatina mokytojus ir pedagoginius darbuotojus visus mokslo metus pildyti savęs įsivertinimo lentelę*, kurios forma yra aptarta mokytojų kolektyve ir patvirtinta mokyklos direktoriaus, taip pat kartą per metus aptarti nuveiktas veiklas metodinėse grupėse, pasidalyti sėkmėmis, problemomis ir taip padėti vieni kitiems tobulėti.</p> <p>Ugdymo įstaigai vadovauja kompetentingi ir įsipareigoję mokyklai žmonės, savo darbe besinaudojantys aktualiausia šiuolaikine informacija ir veiksmingais vadovavimo įgūdžiais: gebėjimu inicijuoti, nukreipti, komunikuoti, organizuoti personalo darbą ir mokymą. Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes.</p> <p>Ne mažiau kaip 90 proc. pedagogų pasitiki mokyklos vadovais, sulaukia iš jų pagalbos ir patarimų.</p>	<p>Mokytojų, mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų), nepedagoginių darbuotojų (išsiaiškinti, ar nariai yra skatinami, ar turi galimybę išsakyti nuomonę, kaip dažnai į nuomonę yra atsižvengiama) apklausa.</p> <p>Interviu su mokyklos vadovais, Girdžių skyriaus vedėju (ši mokykla nuo rugsėjo 1 d. prijungiama prie Naujamiesčio mokyklos, todėl svarbu žinoti ir padalinio vadovo nuomonę).</p> <p>Metodinių grupių veiklos planų ir protokolų, savivaldos institucijų veiklos planų ir protokolų, mokyklos mėnesio renginių plano analizė.</p> <p>Interviu su metodinių grupių ir savivaldos institucijų pirmininkais, mokyklos vadovais.</p> <p>Mokytojų, mokinių, mokyklos darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) apklausa.</p> <p>Interviu su mokyklos vadovais.</p> <p>Skatinimo tvarkos analizė.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos iliustracija atitinka rodiklio aprašymo turinį ir struktūrą.</p> <p>Mokyklos pedagogų sukurta iliustracija netiesiogiai rodo geros mokyklos siekį tapti geresne. Aprašyme atsiskleidžia visos bendruomenės rūpestis plėtoti lyderystę. Aprašymas tikslus ir aiškus, kontekstualus.</p> <p>Pedagogai nurodo šaltinius, teikiančius duomenų apie lyderystės raišką mokykloje.</p>	

4.1.3. Mokyklos savivalda

Skaidrumas ir atvirumas

Mokyklos valdymo procese atstovaujama visiems mokyklos bendruomenės nariams. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Mokyklos savivalda funkcionuoja ne kaip formali, o kaip realiai veikianti, savarankiškai priimanti sprendimus institucija. Pripažįstama požiūrių ir nuomonių įvairovė, palaikoma diskusija, gerbiama kiekvieno nuomonė.

Sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas

Savivaldos strateginiai ir kasdienės veiklos gerinimo siūlymai yra argumentuoti. Visi savivaldos sprendimai yra reikalingi ir keičia mokyklos gyvenimą. Mokykloje yra sistema, kaip priimami sprendimai, svarbūs tiek mokyklos ateities siekiams, tiek kasdieniam gyvenimui mokykloje.

Raktinių žodžių *skaidrumas ir atvirumas* turinį atspindi mokykloje priimami sprendimai, atitinkantys visų ir kiekvieno interesus.

Raktinių žodžių *sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas* turinį atspindi siūlymų ir sprendimų argumentavimas, reikalingumas kasdieniam gyvenimui ir ateičiai.

Nukreipiantys klausimai: kaip atstovaujama visų ir kiekvieno interesams? Kas rodo, kad mokyklos savivalda veikia realiai ir yra savarankiška? Kokie siūlymai teikiami? Kaip sprendimai veikia pokyčius?

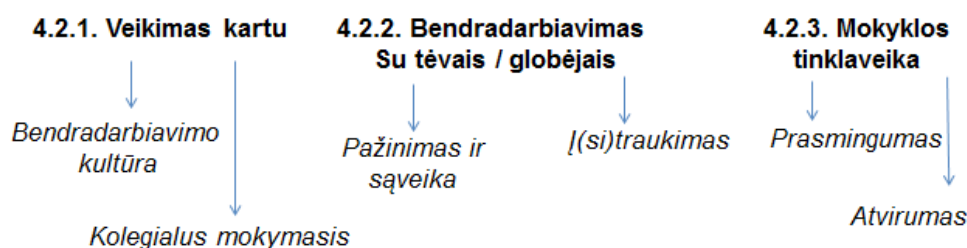
BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Šiaulių sanatorinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Savivaldos institucijų įvairovė, jų kompetencijos ir sudarymo principai įteisinti Mokyklos nuostatuose. Mokykloje susitarta dėl savivaldos institucijų modelio (organizavimo formų), sudaryta ir visiems žinoma savivaldos institucijų lygmenų struktūra ir ryšiai tarp sistemos dalyvių. Savivaldos institucijų veikla prasideda nuo klasės savivaldos lygmens ir palaikomi ryšiai tarp visų savivaldos ir mokyklos organizacinės sistemos dalyvių. Savivaldos institucija savo veiklą reglamentuoja Savivaldos veiklos nuostatuose. Mokyklos bendruomenės nariai į mokyklos savivaldos institucijas renkami demokratinėmis rinkimų būdu. Dalyvauti savivaldos veikloje yra garbė. Savivaldos institucijų susirinkimų vietas, laikai sistemingi, bendruomenė žino apie juos, esant poreikiui gali dalyvauti. Savivaldų institucijų nariai žino bendruomenės lūkesčius, turi savo veiklos strategiją, planą, teikia pasiūlymus mokyklos strategijai, veiklos planui ir kt. veikloms. Savivaldos institucijos, įtraukdamos mokytojus, mokinių tėvus, mokinius, mokyklos vadovus, socialinius partnerius, atsižvelgdami į Mokyklos nuostatus, svarsto mokyklos veiklos klausimus, daro įtaką mokyklos vadovo priimamiems sprendimams, inicijuoja veiklas. Mokyklos savivaldų institucijų inicijuotos veiklos prisideda prie saugios aplinkos ir teigiamo mikroklimato kūrimo mokykloje. Savivaldos institucijoms sudarytos galimybės įgyvendinti savivaldos teisę tiesiogiai (pvz., patiemis nuspręsti, kur vykti į ekskursiją, susitarti su mokytoju, kada rašyti kontrolinį darbą, ir t. t.). Savivaldos institucijų priimti argumentuoti sprendimai ir siūlymai, svarbūs mokyklos ateities siekiams bei kasdieniam gyvenimui mokykloje, skelbiami mokyklos ir vietos bendruomenės nariams bei aptariamasi ir stebimasi jų įgyvendinimas. Savivaldos institucijos nariams sudaromos sąlygos plėtoti kompetencijas dalyvaujant projektuose, konferencijose, seminaruose.</p> <p>Savivaldos institucijų priimti sprendimai, veikiančios mokyklos ir vietos bendruomenės veiklos pokyčius, yra į(si)vertinami. Įsivertinimo duomenys naudojami mokyklos veiklos tobulinimui.</p>	<p>Mokyklos savivaldos institucijų struktūra. Direktorius įsakymai dėl darbo grupių sudarymo atitinkamiems nuostatomis rengti. Veikiančių savivaldos institucijų įstaigoje nuostatai.</p> <p>Mokyklos interneto svetainė. Mokyklos laikraštis. Informaciniai lankstinukai. Stendų medžiaga. Savivaldos institucijų inicijuoti renginiai ir kt.</p> <p>Mokyklos nuostatai.</p> <p>Veiklos kokybės įsivertinimo duomenys. Mokinio darbų aplankas. Mokytojų savianalizės. Apklausa. Pokalbiai. Refleksijos. Veiklos ataskaitos.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieną raktinį žodį. Aprašymo struktūra išlaikyta. Iliustracijos turinys atskleidžia formalios savivaldos galimybes. Siūlytina ryškinti savivaldos institucijų veiklos sklaidą bei poveikį bendruomenės nariams, gyvenimui mokykloje.</p> <p>Mokyklos pedagogai nurodo visus galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie savivaldos veiklą.</p>	

Temos *Mokymasis ir veikimas komandomis* (4.2) rodiklių aprašymai

Yra trys temos *Mokymasis ir veikimas komandomis* (4.2) rodikliai, kurių esmę atspindi šeši raktiniai žodžiai.

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis

4.2.1. Veikimas kartu

Bendradarbiavimo kultūra

Mokyklos personalas laiko save viena komanda, siekiančia bendrų tikslų. Tai solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Bendras darbas palaiko ir skatina asmenybių raišką. Dirbdami kaip viena ambicinga profesionalų komanda, mokytojai pasiekia aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų.

Kolegialus mokymasis

Mokytojai mokosi drauge ir vieni iš kitų: dalydamiesi patirtimi, atradimais, sumanymais ir kūriniais, studijuodami šaltinius, stebėdami kolegų pamokas. Sąmoningas ir kryptingas mokymasis vyksta įvairiose mokytojų komandose. Periodiškai organizuojamos mokytojų mokymosi išvykos, skirtos akiračiui plėsti ir mokinių ugdymo turiniui praturtinti ir aktualizuoti.

Raktinio žodžio *bendradarbiavimo kultūra* turinį atspindi komandinis tikslų (rezultatų) siekimas.

Raktinio žodžio *kolegialus mokymasis* turinį atspindi sąmoningas, periodiškasis, kryptingas mokymasis drauge įvairiomis formomis (būdais).

Nukreipiantys klausimai: kaip prasmingai siekiama bendrų tikslų ir individualių rezultatų? Kaip skatinamas asmeninis ir komandinis tobulėjimas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Tauragės „Šaltinio“ progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visas mokyklos personalas (mokyklos administracijos nariai, mokytojai, specialistai ir kitas personalas) laiko save viena komanda, dirbančia kartu ir siekiančia bendrų tikslų. Tai solidari bendruomenė, kurios tarpusavio santykiai grindžiami tolerancija, geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Bendruomenės narių bendras darbas palaiko ir skatina asmenybių raišką bei individualias iniciatyvas. Dirbdami kaip viena ambicinga ir inovacijų siekianti profesionalų komanda, mokyklos administracija, mokytojai ir kitas personalas mokosi ir tobulėja, 80 proc. iš jų pasiekia aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų. Mokyklos administracijos nariai, mokytojai, specialistai ir kitas personalas geranoriškai bendrauja ir bendradarbiauja tarpusavyje, suteikia vieni kitiems reikalingą pagalbą, pataria. Iniciatyvos sulaukia palaikymo. Kiekvienas jausdamasis tikru kolektyvo nariu tobulėja, ugdo savo emocinį intelektą, auga kaip asmenybė. Teigiami pokyčiai kiekvieno kolektyvo nario gyvenime atneša teigiamus pokyčius ir į mokyklos akademinį gyvenimą, nes ten, kur vyrauja šilta tarpusavio bendravimo atmosfera, visada pasiekiami geresnių rezultatų. Gerėja mokytojų darbo kokybė. Tai atspindi aukštesni mokinių mokymosi rezultatai.</p> <p>Visi mokyklos mokytojai bendraudami ir bendradarbiaudami mokosi drauge ir vieni iš kitų: dalydamiesi patirtimi, žiniomis, atradimais, idėjomis, sumanymais ir kūriniais metodinių ratelių užsiėmimuose kartą per trimestrą, rajoninėse ir respublikinėse konferencijose 2–3 kartus per metus, studijuodami šaltinius, stebėdami kolegų pamokas (ne mažiau kaip 2 per mokslo metus), aptardami kylančius sunkumus ir problemas, juos analizuodami ir patardami asmeninių pokalbiių ir metodinių ratelių užsiėmimų metu (vestų ir stebėtų pamokų grįžtamasis ryšys). Sąmoningas ir kryptingas mokymasis vyksta įvairiose mokytojų komandose: metodinėse grupėse, trumpalaikėse bei ilgalaikėse darbinėse grupėse ir t. t. y. mokytojai dalijasi žiniomis, įgytomis seminaruose, konferencijose, tarptautinių projektų metu. Aktualių problemų sprendimui ar tikslų, susijusių su mokymu ir mokymusi, įgyvendinimui sudaromos trumpalaikės ar ilgalaikės darbo grupės, kurios renkasi ne rečiau nei kartą per trimestrą arba pagal poreikį. Ne mažiau nei 2 kartus per metus organizuojamos mokytojų mokymosi išvykos į kitas rajono, šalies ir užsienio mokyklas, skirtos akiračiui plėsti ir mokinių ugdymo turiniui praturtinti bei aktualizuoti.</p>	<p>Mokyklos veiklos planas.</p> <p>Strateginis planas.</p> <p>Metinė mokytojų veiklos analizė.</p> <p>Apklausa (pvz., IQES).</p> <p>Mokyklos tarybos nutarimai.</p> <p>Pokalbiai ir diskusijos.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p> <p>Stebėjimas.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes. Detalus aprašymas kuriamas kontekstiškai. Iliustracijoje atsispindi geros mokyklos siekis tapti geresne. Kiekybiškai (procentais) ir kokybiškai (nurodomi veiklos kartu požymiai) išreikštas lūkestis įgalina mokyklos bendruomenę telktis ir realiomis veiklomis priartėti prie siekiamybės.</p> <p>Mokyklos pedagogai nurodo tipinius šaltinius, teikiančius duomenų apie bendravimą ir bendradarbiavimą mokykloje.</p>	

4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais

Pažinimas ir sąveika

Tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka tėvų poreikius ir mokyklos specifiką. Mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti ir pasiūlo tėvams tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas. Mokytojai ir tėvai bendradarbiauja (skiria laiko ir inicijuoja susitikimus, pokalbius ir kt.) palaikydami ir skatindami mokinio pažangą, stiprindami jo psichinę ir fizinę sveikatą bei socialumą.

[(si)traukimas

Tėvai dalyvauja tobulinant mokyklą. Tėvai įsitraukia į vaikų ugdymą(si) įvairiomis formomis (plėsdami jų kultūrinį akiratį, skatindami pažintinį aktyvumą, padėdami išsikelti ambicingus ugdymosi tikslus ir jų siekti, taip pat dalyvaudami mokyklos veiklose, individualiuose ir bendruose susitikimuose su mokytojais, inicijuodami prasmingas veiklas, projektus, veddami pamokas ar kitas veiklas). Bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku.

Raktinių žodžių *pažinimas ir sąveika* turinį atspindi tėvų informavimo ir švietimo sistemos atitiktis poreikiams bei galimybėms.

Raktinio žodžio *į(si)traukimas* turinį atspindi tėvų dalyvavimas vaikų ugdyme(si) ir įsitraukimas į mokyklos veiklos tobulinimą.

Nukreipiantys klausimai: kaip bendradarbiauja mokytojai ir tėvai? Kaip tai veikia mokinių pažangą (fizinę, psichinę, dvasinę)? Kokios sąlygos tėvams į(si)traukti? Kaip tėvų įsitraukimas skatina vaikų mokymąsi (geresnius rezultatus) ir mokyklos veiklos kokybę?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Veikia patvirtinta tėvų informavimo ir bendradarbiavimo sistema bendrų susitarimų pagrindu.</p> <p>Mokslo metų pabaigoje (ar pradžioje) socialinis pedagogas / klasių auklėtojas / direktoriaus pavaduotojas atlieka tėvų apklausą apie tėvų švietimo ir informavimo kokybę bei surenka tėvų pasiūlymus kitų metų darbo organizavimui. Apklausos rezultatai ir tėvų pasiūlymai pristatomi Mokyklos tarybos posėdyje, išsiunčiami el. paštu, paskelbiami mokyklos tinklalapyje, į juos atsižvelgiama planuojant mokyklos, pagalbos specialistų, klasių auklėtojų darbą.</p> <p>3 kartus per metus organizuojamos teminės tėvų dienos.</p> <p>Tėvai supažindinami su ugdymo proceso planavimu, mokinių adaptacija, akademiniais ir kitais pasiekimais, vyksta tėvų pedagoginis, psichologinis, ugdymo karjerai planavimo švietimas, pagalbos mokiniui ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konsultacijos. Juose dalyvauja 50–60 proc. tėvų.</p> <p>3–4 kartus per metus organizuojami klasių tėvų susirinkimai, susitikimai su dalykų mokytojais ir kitais specialistais.</p> <p>Daugumai tėvų naudojant e. dienyną, laiku teikiama įvairiapusė, išsami informacija apie jų vaikų daromą pažangą, pasiekimus ar iškilusias problemas. Nesant galimybių tėvams naudotis e. dienynu, informacija kartą per mėnesį teikiama raštu.</p> <p>Mokykla kartą per mokslo metus pasitikrina tėvų nuomonę apie organizuojamą ugdomąjį procesą, vykdo apklausas, pasitelkdama IQES platformą.</p> <p>Mokyklos gyvenime ryškus bendruomeniškumas. Mokyklos gyvenime itin aktyvios mokinių savivaldos organizacijos – Mokinių (seniūnų) taryba, Savanorių grupė, įtraukiančios į savo veiklą ir tėvus. Jaučiama organizacijos narių vienybė, pagalba kitiems, įsipareigojimas draugams ir mokyklos bendruomenei.</p> <p>Tarpusavio santykiai grindžiami humaniška geranoriškumu, pagarba, pasitikėjimu, solidarumu, lygiateisiškumo principais. Stiprūs ryšiai tarp vaikų tėvų ir mokytojų, užtikrinantys ugdymo tikslų įgyvendinimą.</p> <p>Aktyviai dalyvaudami savivaldos veikloje, mokiniai ugdomi socialinius gebėjimus, mokosi konstruktyviai dirbti komandoje, išsiugdo gebėjimus spręsti problemas, atsiskleidžia kaip lyderiai.</p> <p>95 proc. tėvų aktyviai dalyvauja mokyklos bendruomenės gyvenime. Tėvai aktyviai dalyvauja Tarybos veikloje bei darbo grupėje, kuri numato mokyklos viziją, misiją ir tikslus.</p> <p>Mokykloje veikia Tėvų klubas. Daugumoje klasių veikia aktyvūs tėvų komitetai.</p> <p>Tėvai aktyvūs mokyklos veikloje (tėvų dienose, tradiciniuose renginiuose: šventėse, viktorinose, konkursuose, sportinėse varžybose ir kt.).</p>	<p>Tėvų (globėjų) informavimo ir bendradarbiavimo tvarka.</p> <p>Mokyklos strateginis planas.</p> <p>E. dienynas.</p> <p>Mokyklos ugdymo planas.</p> <p>Mokyklos direktoriaus įsakymai.</p> <p>Mokyklos tarybos posėdžių protokolai.</p> <p>Tėvų dienos protokolai.</p> <p>Klasės vadovo dokumentacija.</p> <p>Mokyklos tinklalapis, socialiniai tinklai.</p> <p>Tėvų (globėjų) informavimo ir bendradarbiavimo tvarka.</p> <p>Mokyklos strateginis planas.</p> <p>E. dienynas.</p> <p>Mokyklos ugdymo planas.</p> <p>Mokyklos direktoriaus įsakymai.</p> <p>Mokyklos tarybos posėdžių protokolai.</p> <p>Tėvų dienos protokolai.</p> <p>Klasės vadovo dokumentacija.</p> <p>Mokyklos tinklalapis, socialiniai tinklai.</p> <p>Renginių aprašymai. Mokinių ir tėvų IQES apklausos.</p>

Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Dalis (iki 30 proc.) tėvų 1–10 klasių mokiniams veda pamokas ir įvairius užsiėmimus, skaito paskaitas savo darbovietėse ir mokykloje. Aktyvūs tėvai (Tėvų klubo, Tėvų komitetų, Mokyklos tarybos nariai) inicijuoja ir padeda diegti naujoves mokykloje.</p>	
<p>Eksperto komentaras Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir turinį. Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes. Detaliame mokyklos aprašyme atsispindi reali mokyklos praktika ir siekis tobulėti. Kiekybiškai (procentais) ir kokybiškai (nurodomi bendradarbiavimo požymiai) išreikštas lūkestis įgalina mokyklos bendruomenę telktis ir realiomis veiklomis priartėti prie siekiamybės. Iliustracija kontekstiška, įkvepianti. Mokyklos pedagogai nurodo galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie bendradarbiavimą su tėvais.</p>	

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Molėtų r. Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Bendradarbiavimas su tėvais orientuotas į aiškius bendrus tikslus, vaiko pasiekimus ir vaikui tėvų bei mokytojų keliamus lūkesčius. Bendradarbiavimas vyksta reguliariai, vadovaujantis Tėvų informavimo tvarka bei Asmeninės pažangos fiksavimo tvarka, ir atitinka tėvų poreikius. Mokytojai, dirbantys toje klasėje, pažįsta tėvus, žino jų galimybes padėti vaikui augti ir pasiūlo tėvams tinkamą pagalbos būdą. Priimant sprendimus konkretaus vaiko atžvilgiu paisoma tėvo nuomonės.</p> <p>50 proc. tėvų įsitraukia į vaikų ugdymą (si): kartu plečia akiratį atostogaudami, keliaudami, lankydami teatrus, skaitydami knygas. 90 proc. tėvų laiku aprūpina savo vaiką visomis mokymuisi reikalingomis priemonėmis. 90 proc. tėvų kuria namuose motyvuotą ugdymosi aplinką: turi ne mažiau kaip 100 knygų, žurnalų, kompiuterį, vaiko hobį atitinkančių inventorių ar instrumentą.</p> <p>80 proc. tėvų skatina vaikus dalyvauti neformaliajame švietime ir sudaro tam sąlygas. 80 proc. tėvų padeda vaikams išsikelti ambicingus tikslus ir kartu su vaiku nuolatos apmąsto mokymosi rezultatus. Visi tėvai finansuoja ne mažiau kaip 3 edukacines programas per metus. 1–4 klasių tėvai 100 proc. dalyvauja šventėse, renginiuose. 90 proc. tėvų pasitiki mokytojais. 90 proc. tėvų, esant problemoms, patys kreipiasi pagalbos nekviečiami, neraginami. 90 proc. tėvų patenkinti savo vaiko pasiekimais. Tėvai dalyvauja tobulinant mokyklą: kasmet pateikia ne mažiau kaip 3 pasiūlymus (dėl ugdymo plano, mokinių pavėžėjimo, maitinimo ir pan.).</p>	<p>1–8, 1–4 kl. mokinių tėvai.</p> <p>IQES klausimynai T01, T02, T03, T05.</p> <p>Klausimynas tėvams „Mokyklos kontekstas“ (Mokyklų savęs vertinimo instrumentų naudojimo rekomendacijos, 2010).</p> <p>Tėvų dalyvavimo susirinkimuose protokolai.</p> <p>Tėvų dienų statistinė analizė.</p> <p>Klasių vadovų planai.</p> <p>Klasių vadovų interviu.</p> <p>Tamo dienynas.</p>
<p>Eksperto komentaras Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir turinį. Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes. Detaliame mokyklos aprašyme atsispindi reali mokyklos praktika ir siekis tobulėti. Iliustracijoje išreikštas lūkestis įgalina mokyklos bendruomenę telktis ir realiomis veiklomis priartėti prie siekiamybės. Dominuoja tendencija kiekybiškai (procentais) įvertinti kokybinius bendradarbiavimo su tėvais požymius. Iliustracija lakoniška, kontekstiška. Mokyklos pedagogai nurodo galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie bendradarbiavimą su tėvais.</p>	

4.2.3. Mokyklos tinklaveika

Atvirumas

Mokykla yra atvira pasauliui: bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis, palaikomi ryšiai su mokyklos absolventais.

Prasmingumas

Mokyklos tinklaveika padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Partnerystės yra kruopščiai planuojamos, siekiama jų perspektyvumo. Periodiškai vertinama tinklaveikos nauda ir sąnaudos.

Raktinio žodžio *atvirumas* turinį atspindi mokyklos bendruomenės dėmesys įvairovei, reaguojimas į pokyčius.

Raktinio žodžio *prasmingumas* turinį atspindi mokyklos naudojamų socialinių tinklų vertinimas naudos ir sąnaudų aspektu.

Nukreipiantys klausimai: kaip mokyklos bendruomenė bendradarbiauja su vietos bendruomene ir kitais socialiniais partneriais? Kokių tikslų padeda siekti tinklaveika / partnerystės? Kokia tinklaveikos / partnerystės nauda?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Alytaus Dzūkijos pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykla bendradarbiauja su šalies mokyklomis; vykdo plačią projektinę veiklą: vykdomi 4–6 tarptautiniai projektai ir 2–4 šalies projektai. Palaikomi stiprūs socialiniai ryšiai su Europos šalimis (<i>eTwinning</i>, <i>Erasmus+</i>, <i>Unesco</i> ir t. t.). Į projektines veiklas įsitraukia apie 50 proc. mokinių ir mokytojų. Dalyvavimas projektinėje veikloje teikia didelę kultūrinę ir pažintinę naudą – tobulinamas kalbų mokėjimas, sudaromos sąlygos integracijai, socializacijai, savirealizacijai, mokyklos, šalies pristatymui, kiekvieno asmenybės tobulėjimui.</p> <p>Palaikomi ryšiai su buvusiais mokiniais. Dalis (10–15 proc.) buvusių mokinių tampa vyresniaisiais klasių draugais. Ne rečiau kaip kartą per mėnesį vyksta renginiai (susitikimai, šventės), kuriuose dalyvauja buvę mokiniai. Netradicinio ugdymo dienų metu jie kviečiami į klases valandėles, renginius pasidalyti savo pasiekimais. Pamokos vyksta netradicinėse erdvėse miesto įstaigose, įmonėse.</p> <p>Mokyklos tinklaveika formuoja teigiamą mokyklos įvaizdį visuomenėje, susietą su mokyklos tikslais.</p> <p>Daugumą mokyklos veiklų sistemingai viešinamos interneto svetainėje, socialinio tinklo <i>Facebook</i> paskyroje, spaudoje, televizijoje.</p> <p>Mokykla turi pasirengusi ir įgyvendina komunikacijos priemonių planą.</p>	<p>Mokyklos dokumentai.</p> <p>Planai; bendradarbiavimo sutartys, projektai, interneto svetainė ir kt.</p> <p>Pokalbis su administracija, klasių auklėtojais, mokytojais, tėvais.</p> <p>IQES apklausos, mikroklimatų klasėse tyrimai, konkursų, olimpiadų, varžybų laimėtojų suvestinės.</p> <p>Tėvų nuomonės apie mokyklą tyrimas.</p> <p>Mokyklos svetainė.</p> <p>Mokyklos <i>Facebook</i> paskyra.</p> <p>Straipsniai apie mokyklą.</p> <p>Strateginio plano ataskaitos.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir turinį.</p> <p>Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes.</p> <p>Lakoniškame mokyklos aprašyme atsispindi reali mokyklos praktika ir siekis didinti žinomumą, jungti bendraminčius ir rėmėjus.</p> <p>Mokyklos pedagogai nurodo galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie mokyklos tinklaveiką.</p>	

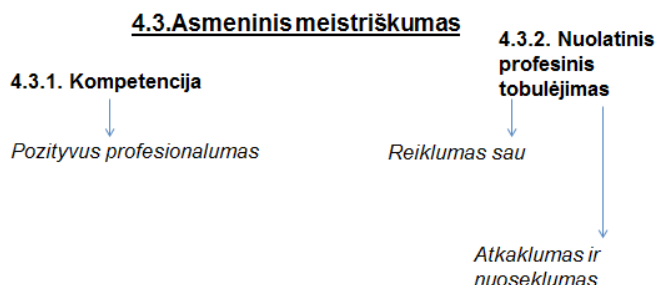
**BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO
DETALUSIS APRAŠYMAS**

Raseinių Šaltinio progimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Mokykla bendradarbiauja su ne mažiau kaip 10 socialinių partnerių. Mokykla bendradarbiauja su ne mažiau kaip 10 Lietuvos mokyklų. Vykdoma bendra veikla. Organizuojama ne mažiau kaip po vieną sporto (pvz., futbolo turnyras Šaltinio taurei laimėti), meno (pvz., Amatų diena), akademinį (istorijos žinių konkursas „Pirmyn į praeitį“), gerosios darbo patirties sklaidos (pvz., metodinės dienos) renginį per metus. Mokykla, vykdydama mokinių ugdymą karjerai, bendradarbiauja su miesto ir rajono įmonėmis ir organizacijomis. Kiekviena klasė ne rečiau kaip 2 kartus per metus aplanko miesto, rajono įmones, organizacijas ir susipažįsta su profesijomis. Mokyklos absolventai įtraukiami į renginių organizavimą, projektus, pamokas. Kasmet ne mažiau kaip 3 absolventai išsitraukia į mokyklos renginių organizavimą, vykdo edukacines (pvz., Karjeros diena – sėkmės istorijos, kalėdiniai krepšinio turnyrai tarp mokytojų ir buvusių mokinių, koncertai, skirti mokyklos jubiliejui, ir kt.) veiklas, taip užtikrinamas bendradarbiavimas tarp skirtingų kartų, išlaikomas ryšys su absolventais. Ugdymas vyksta įvairiose mokyklos ir socialinių partnerių erdvėse (mokyklos amfiteatre, miesto bibliotekoje, muziejuje, rašytojų gimtinėse, kultūros centre, Maironio parke, mokinių tėvų darbovietėse). Ne mažiau kaip 10 procentų pamokų per mokslo metus organizuojama ne mokykloje. Siekiant glaudesnių ryšių su mokyklos bendruomenės nariais, į kiekvieno mokyklinio ar respublikinio renginio organizavimą įtraukiami ne mažiau kaip 3 skirtingi bendruomenės nariai (mokinių tėvai, socialiniai partneriai, kitos ugdymo įstaigos). Tarpinstituciniai ryšiai sudaro galimybę teorines mokinių žinias taikyti praktiškai. Bendradarbiaujant su socialiniais partneriais (regioniniu parku, biblioteka, muziejumi, neįgaliųjų centru ir kt.), per metus organizuojami ne mažiau kaip 3 renginiai, projektai, ugdantys mokinių pilietiškumą, bendruomeniškumą, empatiją, atspindintys aktualius įvykius. Bendruomenė apie visas mokyklos veiklas informuojama vietos žiniasklaidos leidiniuose, mokyklos interneto puslapyje.</p> <p>Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis atspindi mokyklos veiklos planavimo dokumentuose: strateginiame plane, veiklos plane, metodinių grupių planuose, klasės vadovo planuose ir veiklose. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais sudaro galimybes mokiniams plėsti akiratį, ugdytis bendrąsias kompetencijas, vykdomas kryptingas mokinių profesinio pasirinkimo ugdymas. Suaktyvėja tėvų ir socialinių partnerių domėjimasis ugdymo procesu. Per metus mokyklos tinklaveikai skiriama 2–3 procentai mokyklos biudžeto. Daugiau kaip 90 procentų pedagogų išsitraukia į partneriškas veiklas ir skiria iki 1/3 savo darbo laiko. Įvykdytos veiklos pristatomos ne rečiau kaip 2 kartus per metus mokyklos mokytojų tarybos posėdžiuose ir tarpiniuose mokyklos veiklos plano vertinimuose.</p>	<p>Pasirašytos sutartys.</p> <p>Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys, mokyklos veiklos planas.</p> <p>Direktoriaus įsakymai dėl edukacinių pamokų ir išvykų. Elektroninio dienyno įrašai „Klasės veiklos“, „Klasės vadovo veikla“.</p> <p>Elektroninio dienyno įrašai, klasių vadovų apklausa, mokyklos interneto svetainė, informaciniai leidiniai.</p> <p>Mokyklos veiklos planai, pamokų stebėjimo protokolai, apklausos, renginių aptarimas, mokyklos interneto puslapis, straipsniai žiniasklaidos leidiniuose.</p> <p>Mokyklos veiklos planai, mokyklos interneto puslapis, vietos žiniasklaidos leidiniai.</p> <p>Strateginis veiklos planas, metinis veiklos planas, metodinių grupių veiklos planai, klasės vadovų veiklos planai.</p> <p>Mokytojų tarybos posėdžių protokolai ir jų priedai. Mokinių, jų tėvų ir mokytojų apklausos, individualūs pokalbiai.</p>
Eksperto komentaras Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir turinį. Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes. Mokyklos aprašyme atspindi reali mokyklos praktika ir siekis didinti tinklaveikos galimybes ir poveikį ugdytiniams. Iliustracija kontekstuali, įkvepianti, skatinanti realiai pasimatuoti veiklas ir siekius. Mokyklos pedagogai tiksliai įvardija šaltinius, teikiančius duomenų apie mokyklos tinklaveiką.	

Temos *Asmeninis meistriškumas (4.3)* rodiklių aprašymai

Yra du temos *Asmeninis meistriškumas (4.3)* rodikliai, kurių esmę atspindi trys raktiniai žodžiai.

4.3.1. Kompetencija

Pozityvus profesionalumas

Mokytojams patinka jų darbas. Jie gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, tobulina savo socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, dėstomus dalykus, domisi ir seka naujoves. Jie dirba kaip savo srities profesionalai – šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai. Ir siekia dirbti kuo geriau.

Raktinio žodžio *pozityvus profesionalumas* turinį atspindi profesionalus mokytojo darbas.

Nukreipiantys klausimai: kas rodo, kad mokytojams patinka jų darbas? Kaip analizuojama mokytojų darbo kokybė? Kaip atsiskleidžia mokytojų profesionalumas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Kaišiadorių r. Kruonio gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokytojai kryptingai ir tikslingai, pagal gimnazijos strateginius tikslus, kelia dalykinę ir pedagoginę kvalifikaciją, domisi dalykinėmis, metodinėmis naujovėmis, dalijasi gerą patirtimi gimnazijoje, rajone, respublikoje.</p> <p>Visų mokytojų požiūris į darbą, kolegas, mokinius, tėvus yra pozityvus.</p> <p>Visi mokytojai yra savo dalyko profesionalai, besidomintys dalyko naujovėmis ir jas veiksmingai taikantys pamokose, kurias veda įdomiai ir veiksmingai, net tik suteikdami mokiniams žinių, bet ir mokydami jas pritaikyti praktikoje.</p> <p>80–90 proc. mokytojų pamokos vertinamos 3–4 lygiu.</p> <p>80 proc. tėvų ir 90 proc. mokinių gerai ir labai gerai vertina mokytojų profesionalumą.</p>	<p>Dokumentų analizė (mokytojų metinės veiklos ataskaitos, kvalifikacijos tobulinimo lentelės, pamokų stebėsenos protokolai).</p> <p>IQES klausimynas mokiniams.</p> <p>IQES klausimynas tėvams.</p> <p>Pamokų stebėjimo protokolai.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir nuosekliai plėtoja turinį.</p> <p>Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno mokytojo kvalifikacijos kėlimo būdus ir formas.</p> <p>Lakoniškame aprašyme atsispindi mokytojų veiklos įsivertinimo praktika mokykloje bei kvalifikacijos tobulinimas kaip siekis užtikrinti mokytojo veiklos kokybę.</p> <p>Mokyklos pedagogai nurodo galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie mokytojo profesionalumą.</p>	

**BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO
DETALUSIS APRAŠYMAS**

Prienų r. Šilavoto pagrindinė mokykla	Įrodymai, šaltiniai
<p>Ne mažiau kaip 95 proc. mokytojų patinka jų darbas. Kiekvienais metais Metodinė taryba peržiūri mokytojų darbo įsivertinimus ir rekomenduoja mokytojams, pasiekusiems gerų rezultatų, įgyti aukštesnę kvalifikacinę kategoriją. Ne mažiau kaip 80 proc. mokinių patvirtina, kad mokytojai juos gerbia. Visi mokytojai laikosi mokykloje patvirtinto Mokytojų etikos kodekso. Visi mokytojai lanko dalykinius seminarus ir kitus kvalifikacinius renginius, atsižvelgdami į mokykloje numatytus prioritetus. Visi mokytojai domisi naujausia pedagogine literatūra, ugdymo bei dalykinėmis naujovėmis ir jomis dalijasi metodinėse grupėse bent 1 kartą per metus. Ne mažiau kaip 90 proc. mokytojų mokosi iš savo kolegų, stebėdami 1–3 jų pamokas per metus ir perimdami gerą patirtį bei naujoves, kurias pritaiko savo pamokose. Ne mažiau kaip 90 proc. mokytojų bent 3 kartus per pusmetį dalyvauja įvairiuose kultūrinuose renginiuose. Ne mažiau kaip 90 proc. mokytojų yra pilietiškai atsakingi: pilietiškumas akcentuojamas ne mažiau kaip 30 proc. pamokų, 40 proc. neformaliojo švietimo užsiėmimų, 50 proc. renginių, 90 proc. socialinės bei pažintinės veiklos. Ne mažiau kaip 80 proc. mokytojų atviri naujovėms, nebijo iššūkių (nauji projektai, novatoriškos veiklos). Ne mažiau kaip 90 proc. mokytojų nuolat dalijasi patirtimi mokykloje, o kartą per metus – rajone ar šalyje. Visi mokytojai dalyvauja metodinėje veikloje (ne mažiau kaip 80 proc. priešmokyklinio ugdymo ir pradinėse klasių mokytojų metodinės grupės, 5–10 klasių mokytojų metodinės grupės, metodinės tarybos, rajono mokytojų būrelių užsiėmimų). Ne mažiau kaip 85 proc. mokytojų veda 1–3 pamokas per mokslo metus netradicinėse erdvėse. Ne mažiau kaip 90 proc. mokytojų veda 1–3 atviras pamokas per mokslo metus. Ne mažiau kaip 80 proc. mokytojų daugumoje pamokų (ne mažiau kaip 75 proc.) taiko šiuolaikiškus ugdymo metodus. Ne mažiau kaip 75 proc. mokinių teigia, kad pamokos yra įdomios. Ne mažiau kaip 80 proc. mokytojų parengia ugdytinius dalyvauti mokyklos, rajono ar šalies konkursuose, olimpiadose. Ne mažiau kaip 95 proc. mokytojų parengia mokinius dalyvauti mokyklos renginiuose. Ne mažiau kaip 35 proc. mokytojų parengia mokinius dalyvauti rajono ar respublikiniuose renginiuose. Ne mažiau kaip 80 proc. mokinių ir tėvų vertina mokytojus kaip profesionalus.</p>	<p>Mokinių, mokytojų, tėvų IQES apklausos. Pamokų stebėjimo lapų analizė. Metodinės tarybos bei Metodinių grupių protokolų analizė. Atvirų, integruotų, netradicinėse aplinkose vedamų pamokų grafikų analizė. Mokytojų įsivertinimo lapų analizė. Kvalifikacijos kėlimo plano bei mokytojų kvalifikacijos kėlimo lapų analizė. Mokinių dalyvavimo ir laimėjimų konkursuose, olimpiadose bei kt. renginiuose suvestinės analizė. Refleksiniai pokalbiai su mokytojais.</p>
<p>Eksperto komentaras Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir turinį. Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į kiekvieno raktinio žodžio turinio raiškos galimybes. Detaliame mokyklos aprašyme atsispindi reali mokyklos praktika rūpintis mokytojų profesionalizacija. Iliustracijoje išreikštas lūkestis įgalina mokytojus aktyviai veikti ir susitelkus skleisti gerą praktiką. Iliustracijoje jaučiama pusiausvyra tarp kiekybiško (procentais) įvertinimo ir kokybinių mokytojo profesionalumo požymių. Mokyklos pedagogai nurodo galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie mokytojo kokybišką veiklą.</p>	

4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas

Reiklumas sau

Mokytojai turi gero darbo viziją, kuria remdamiesi vertina savo veiklą ir jos rezultatus, asmeninės kompetencijos ribas ir būtinas profesinio tobulėjimo sritis. Asmeninį profesinės veiklos įsivertinimą palaiko personalo mokymosi kultūra mokykloje: aukšti mokytojų veiklos lūkesčiai, pagarba profesionalumui, parama tobulinant asmeninį meistriškumą. Asmeninis meistriškumas paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą ir siekti nuolatinio tobulėjimo.

Atkaklumas ir nuoseklumas

Mokytojai ir mokyklos administracija planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir jo atkakliai siekia. Mokytojai ir mokyklos administracija mokosi pasinaudodami įvairiomis galimybėmis: savo mokykloje su kolegomis ir iš jų, su mokiniais ir iš jų, per informacinius ir socialinius kolegialaus mokymosi tinklus, kursuose, seminaruose, išvykose ir kt.

Raktinio žodžio *reiklumas sau* turinį atspindi atsakomybė už asmenišką meistriškumo auginimą.

Raktinių žodžių *atakaklumas ir nuoseklumas* turinį atspindi tikslingas ir kryptingas meistriškumo tobulinimas.

Nukreipiantys klausimai: kaip susitariama dėl gero darbo sampratos? Kaip mokytojai (įsi)vertina savo ir kolegų darbą? Kaip siekiama profesionalumo? Kaip planuojamas ir įgyvendinamas kiekvieno mokytojo profesinis tobulėjimas?

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS RODIKLIO DETALUSIS APRAŠYMAS

Kaišiadorių r. Kruonio gimnazija	Įrodymai, šaltiniai
<p>Visi mokytojai kiekvienų mokslo metų pabaigoje įsivertina savo veiklą ir jos rezultatus, o gimnazijos administracija kasmet įvertina mokytojo atitiktį turimai kvalifikacinei kategorijai. Visi mokytojai Metinės veiklos ataskaitoje numato tobulinimosi sritis ir, bendraudami su kolegomis, dalyvaudami gimnazijos metodinių būrelių veikloje, keldami kvalifikaciją, to siekia.</p> <p>Gimnazijoje susitarta dėl kvalifikacijos kėlimo būdų ir formų, apmokėjimo už seminarus, kursus, kelionės išlaidas tvarkos. Administracija mokytojams sudaro sąlygas mokytis įvairiomis formomis: seminaruose, kursuose, nuotoliniuose kursuose. Mokytojai kelia savo dalykinę kvalifikaciją ir tobulina kompetencijas su mokiniais dalyvaudami rajoniniuose, respublikiniuose bei tarptautiniuose konkursuose bei projektuose.</p> <p>Vadovaujantis gimnazijos strateginio plano tikslais bei metodinės tarybos veiklos uždaviniais, vykdomi vidiniai mokymai, kuriuos veda gimnazijos mokytojai, atvykstantys lektoriai.</p> <p>Beveik visi mokytojai pamokose pritaiko kursuose bei seminaruose įgytas žinias bei kompetencijas.</p>	<p>Dokumentų analizė (mokytojų metinės veiklos ataskaitos, kvalifikacijos tobulinimo lentelės, metinis veiklos planas). Pokalbis su pavaduotoja ugdymui.</p> <p>Dokumentų analizė (kvalifikacijos tobulinimo lentelės, gimnazijos strateginis planas, metodinės tarybos planas ir protokolai). Pokalbis su pavaduotoja ugdymui. Pamokų stebėsenos protokolai.</p>
<p>Eksperto komentaras</p> <p>Pateikta iliustracija atitinka rodiklio raktinių žodžių struktūrą ir turinį. Mokyklos aprašymas plėtojamas nedaug nutolstant nuo rodiklio raktinių žodžių aiškinimo. Mokyklos bendruomenė, kurdama iliustraciją, koncentruojasi į institucinio poveikio galimybes didinti mokytojų profesionalumo lygį.</p> <p>Mokyklos pedagogai nurodo galimus šaltinius, teikiančius duomenų apie mokytojų nuolatinį profesinį tobulėjimą.</p>	

ĮSIVERTINIMO IR VEIKLOS TOBULINIMO INTEGRALUMAS

Laima Gudaitė,

*Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros
Mokyklų įsivertinimo skyriaus vedėja*

Geros mokyklos koncepcija (2015) akcentuoja prasmės ir sėkmės kryptį šiuolaikinio mokymosi paradigmoje. Mokymasis mokykloje yra ne tik mokinių, bet ir mokytojų veiklos pagrindas. Mokytojų mokymosi kryptis nusako gaunamas grįžtamasis ryšys iš mokinių ir kolegų, šio ryšio refleksija ir tuo pagrindu metodinės mokytojų veiklos efektyvinimas mokykloje. *Mokyklų, įgyvendinančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika* (2016) (toliau tekste – Įsivertinimo metodika 2016) numato visų mokyklos bendruomenės narių suasmenintą dalyvavimą siekiant kokybės: savosios veiklos kokybės atsakinga siekiamybė yra kiekvieno mokyklos profesinės bendruomenės nario prievolė. *Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas* (2015), remdamasis *Geros mokyklos koncepcijos* postulatais, nusako bendrojo ugdymo tobulinimo kryptis, numato ugdymo programų kokybės užtikrinimą. Mokyklos formaliesiems ir neformaliesiems lyderiams kyla vadybinis iššūkis suderinti tarpusavyje nacionalinių švietimo tikslų, išdėstytų išvardytuose dokumentuose, raišką ir vykdymą savojoje ugdymo įstaigoje, atsižvelgiant į jos kontekstą, galimybes, patirtis. Kokybės vadybos elementai – įsivertinimas ir tobulinimas – tampa neišvengiamu įrankiu, siekiant nuolatinio augimo, pažangos. Tačiau nesuvokus šio įrankio prasmės, ėjimas link kokybės gali būti (ir neretai būna) painus, betikslis, beprasmis.

IQES *online* sistemos įkūrėjas šveicaras Geroldas Brageris ir Diuseldorfo universiteto (Vokietija) mokslininkas Norbertas Posse tekste „Žingsniai link geros mokyklos“ klausia: „Kaip padaryti, kad kokybės vadyba netaptų mokykloms privaloma praktika, kuri prideda darbo, didina nuovargį, o duoda ne ką daugiau nei šūsnis dokumentų ir posėdžių protokolų?“ Akivaizdu, kad šis klausimas išskyla ne tik Lietuvos mokykloms, šiuo metu išgyvenančioms mokinių (ir mokytojų), tuo pačiu ir mokyklų, skaičiaus mažėjimo krizę, bendrųjų programų „perkrovimo“ būtinybę, spartų technologijų vystymąsi, skubaus gyvenimo ritmo, streso, nuovargio ir prasmės pametimo iššūkius. Panašius iššūkius patiria ir visos Europos šalių mokyklos.

Integruoto kokybės tobulinimo dėmesio centre – asmeninė kiekvieno mokinio mokymosi sėkmė ir asmeninis mokytojo meistriškumo augimas. Kaip integruoti kokybės tobulinimo elementus, kurie taip sąveikautų tarpusavyje, kad mokytojai galėtų sutelkti jėgas į pagrindinę savo užduotį – kiekvieno mokinio mokymąsi ir jo rezultatų (asmenybės brandą, pažangą ir pasiekimus) gerinimą ir tuo pačiu mokytojai mokytųsi patys, tausodami savo emocinę, fizinę, intelektinę savijautą?

Ankstesnėse Lietuvos mokyklų įsivertinimo metodikose (2002, 2007, 2009) daugiausia dėmesio buvo skiriama mokyklai kaip organizacijai reikšmingoms temoms, apibendrinančioms visą mokyklos gyvenimą. IQES *online* sistema (2013) atvėrė galimybę įsivertinimą optimizuotai atlikti keliais lygiais: asmeniniu konkreto mokytojo, mokytojų grupės (mokytojų mokymosi komandos) ir mokyklos kaip vientisos besimokančios organizacijos. Todėl Įsivertinimo metodikos (2016) tikslai yra orientuoti į asmens refleksiją, išpareigojimą ir atsakomybę. Jeigu palygintume 2002, 2007, 2009 ir 2016 metais formuluotus įsivertinimo tikslus, pastebėtume ryškią kryptį link besimokančios organizacijos, link asmeninės refleksijos, mokymosi, diskusijų ir atsakomybės už kokybę bei jos tobulinimą. Įsivertinimo metodikoje (2016) nusakyti įsivertinimo tikslai ir uždaviniai atspindi tris lygmenis. Organizacijos lygmeniui priskirtinas tikslas „plėtoti duomenimis grįsto valdymo kultūrą mokykloje“, kurį išskleidžia šie uždaviniai: „atrasti mokyklos veiklos kokybės sėkmes bei trukdžius ir nustatyti tobulintinas sritis;

atkreipti mokyklos bendruomenės dėmesį į veiklos aspektus, lemiančius ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę; remiantis mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo rezultatais, priimti bendrus sprendimus dėl būtinų veiksmų, gerinant mokyklos veiklą; remiantis mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo rezultatais, rengti ir koreguoti mokyklos strateginius, metinius veiklos, ugdymo planus.“ Kiti trys tikslai susiję su atskirų asmenų, t. y. mokytojų ar jų grupių lygmeniu: „skatinti mokyklos bendruomenės kryptingą, į rezultatus orientuotą diskusiją apie gerą mokyklą; stiprinti mokyklos bendruomenės narių išipareigojimą ugdymo kokybei ir atsakomybę, taikant įšivertinimą kaip kasdienę praktiką – savistabą, refleksiją, dialogą; į mokyklos tobulinimo procesus įtraukti visus bendruomenės narius, kitas suinteresuotas grupes.“ Šiems tikslams pasiekti keliami uždaviniai yra orientuoti į atskirų mokytojų ar susibūrusių mokytojų mokymosi grupių (atitikmuo galėtų būti metodiniai būreliai) savistabą, refleksiją, dialogą – sistemingai, argumentuotai ir rezultatyviai diskutuoti apie mokinių asmenybės ugdymą ir mokymąsi; reflektavus savo ir mokyklos veiklą, susitelkti siekiant nuolatinio vertybėmis pagrįsto ugdymo(si) proceso tobulinimo; pripažinti mokytojų meistriškumą ir gerąsias praktikas kaip tinkamus pavyzdžius mokytojų bendruomenės, mokyklos kaip organizacijos mokymuisi.

Asmeniniame mokytojo darbe kasdienės savistabos ir refleksijos, t. y. sąmoningo ir tikslingo savo veiklos apmąstymo, svarstymo ir adekvataus vertinimo, vis dar labai stinga. Nors mokytojai dažnai mėgsta klausti mokinių, kalbėtis su jais apie savo pedagoginės veiklos pobūdį, apie savo, kaip mokytojo, profesionalumą, apie savo, kaip mokytojo, santykius su mokiniais, tačiau ši diskusija paprastai būna be pasekmių, iš tikrųjų naudingų mokytojui, skatinančių pokytį mokytojo veikloje, todėl, kad klausimai mokiniams, diskusijos paprastai nebūna sistemingos, tikslingos, nesusietos su visos mokyklos tikslais, pasirinkta mokyklos tobulinimo kryptimi ar paties mokytojo motyvacija keisti savo veiklą, atsižvelgiant į mokinių išsakytas nuomones ir vertinimus. Kad mokytojų refleksija apie savo darbą būtų tikslinga, vertėtų naudotis patikimais grįžtamojo ryšio instrumentais (GR) (www.iqesonline.lt), kurie yra tinkami tiek mažesniems vaikams (naudotini pdf formatu pateikti GR instrumentai), tiek savosios klasės vyresniųjų mokinių apklausa, kai atsakymai suvedami į aktyviasias lenteles (iš www.iqesonline.lt vertinimo centro skilties). Tokiu būdu galima būtų siekti Įšivertinimo metodikoje (2016) iškelto įšivertinimo tikslo – stiprinti mokyklos bendruomenės narių išipareigojimą ugdymo kokybei ir atsakomybę.

Mokytojų savo darbo refleksija ir iš jos kylantis dialogas bei bendradarbiavimas yra vienas iš veiksmingiausių veiksnių mokytojų mokymuisi, kvalifikacijos tobulinimui, profesinių kompetencijų auginimui. Dažnoje mokykloje mokytojai teigia, kad jie daug laiko skiria bendradarbiavimui, kuris kartais visai „nuvaro nuo kojų“. Tačiau svarbu atsakyti į klausimą, kokia dalis bendradarbiavimui skirto laiko yra konkrečiai naudinga mūsų mokiniams? Kaip turėtume organizuoti savo veiklą, kad mokytojai iš tiesų darytų tai, už ką jie yra atsakingi? Kaip paskatinti mokytojų motyvaciją? Motyvacija apima dalykinius, socialinius ir asmeninius aspektus. Be motyvacijos niekas nevyksta (jeigu mokytojas nėra įsitikinęs ir neįžvelgia prasmės, pavyzdžiui, mokyklos veiklos tobulinimo priemonėse, jam stigs energijos kažką nuveikti). Anot G. Braggerio ir N. Posse, motyvacijai, kuri sudaro pasirengimo pokyčiams ir pasitenkinimo savo profesija pagrindą, priskirtini ir kultūriniai įsitikinimai, asmeninė savosios profesijos vizija ir subjektyvios teorijos. Savo pamokinėje veikloje mokytojai vadovaujami subjektyviomis kasdienybės teorijomis, kurias jie ir susikūrė. Šios subjektyvios teorijos – dažnai nesąmoningai – daro įtaką pasirengimui pamokoms, mokomajai veiklai ir mokomojo vyksmo suvokimui bei interpretavimui. Subjektyvios teorijos reguliuoja mokytojų veiksmus. Neįsisąmoninus ir nepakeitus subjektyvių teorijų neįmanoma tobulinti (pakeisti) pamokos. To mokytojai nėra pajėgūs padaryti pavieniui. Subjektyvias teorijas pavyksta suvokti ir keisti tuomet, kai įgyjama tikroviškų žinių apie save ir savo aplinką. Tai galima padaryti reguliariai teiraujantis mokinių grįžtamojo ryšio apie pamokas ir pedagoginius ketinimus. Kaip teigia J. Hattie, mokytojo užduotis – vertinti, kokį poveikį jo darbas turi mokiniams. Pedagogas privalo žinoti, ar veiksmingos jo pastangos, suprasti šį poveikį ir dirbti toliau, remdamasis šiomis žiniomis ir supratimu. Taigi mokytojai turėtų surinkti patikimus įrodymus iš įvairių šaltinių ir bendradarbiaudami su kitais mokytojais bei mokiniais diskutuoti apie šiuos įrodymus. Tokiu būdu mokymo poveikis taptų matomas patiems mokytojams. Veiksmingam mokytojų bendradarbia-

vimui gali būti taikomas bendradarbiavimo ir mokymosi metodas Kolegialus grįžtamasis ryšys (KGR) (www.iqesonline.lt). Taikydami KGR mokytojai iš pradžių bendradarbiauja poromis ar po tris, įgiję patirties, jungiasi į mokymosi komandas. Mokytojai šiose komandose gali aptarti sumanymus, lankyti vienas kito pamokas, pasidalyti pastebėjimais, pasitikrinti pamokų poveikį atlikdami vertinimą ir kartu jį svarstydami. Tai padėtų adekvačiai suvokti savo darbo kokybę, atitikimą šiuolaikinio ugdymo reikalavimams, paskatintų pokyčiams. Kokie pamokos veiksniai padeda mokiniams mokytis sėkmingiau? Tai turėtų būti pagrindinis diskusijų klausimas mokytojų komandose.

Įsivertinimo metodikoje (2016, 16 ir 17 p.) teigiama, kad mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas yra vadybos ciklo dalis ir kad įsivertinimą inicijuoja mokyklos vadovas. Vadybos ciklas susijęs su planavimu (strateginiu, metiniu): vykdome suplanuotas veiklas, pasitikriname vertindami, kaip sekasi, planuojame tobulinimą, veikiamo, pasitikriname vertindami, vykdome, vertiname ir t. t. Mokyklos vadovas atsakingas už organizacijos kokybišką veiklą, už jos pažangą, be įsivertinimo neįmanomas vadybos ciklo išbaigtumas. Pasitelkdamas bendruomenę vadybiniam tikslams realizuoti, direktorius patvirtina įsivertinimo grupės sudėtį, priima įsivertinimo grupės gautus rezultatus ir rekomendacijas, pasitikėdamas jais, naudoja duomenis planuodamas tolimesnę veiklą, siekiant aukštesnės kokybės. Paprastai vadybos ciklas baigiamas pasibaigus strateginiam planavimo laikotarpiui. Tuomet pats palankiausias metas atlikti bendruomenėje visuminį (platųjį) įsivertinimą, kai profesinė bendruomenė įvertina visas mokyklos sritis, temas ir rodiklius. Visuminis (platusis) įsivertinimas paprastai sutampa su vadybos ciklo pradžia arba pabaiga. Dažniausiai jį atlieka mokytojai. Jeigu norime apklausti mokinius ir jų tėvus apie visos mokyklos veiklos pokytį, vertėtų pritaikyti klausimynus. Mokytojams pakaktų rodiklio įvardijimo, o tėvams ir vaikams reikėtų teiginių, atitinkančių rodiklio raišką mokyklos gyvenime. Visuminiam (plačiajam) įsivertinimui labai tinkami būtų klausimynai su dviguba skale – kaip vertinama dabartinė padėtis ir koks yra poreikis keisti(s). Tokių klausimynų galima rasti www.iqesonline.lt vertinimo centre. Pagal pateiktus klausimynus su dviguba skale galima susikurti mokyklos poreikiams pritaikytus klausimynus su atitinkamais teiginiais, apimančiais visų sričių veiklas. Tokie susikurti klausimynai tiktų ir mokytojams, ir mokiniams, ir jų tėvams. Verta pažymėti, kad pradinių klasių mokiniams klausimynai iš vertinimo centro turėtų būti labai atidžiai ir profesionaliai pritaikyti, kad atitiktų jų amžiaus tarpsnio psichologinius, pedagoginius ypatumus, būtų suprantami, aiškūs. Todėl mokyklos, susikūrusios ar perdariusios esamus klausimynus, turėtų juos pasitikrinti su nedidele grupele mokinių, pakoreguoti klausimynus po mokinių pastebėjimų apie teiginius, ko mokiniai nesuprato arba komentavo teiginį kita prasme, negu klausiantysis tikėjosi. Patikrinti, validuoti klausimynai padės mokyklai surinkti patikimus, neiškreiptus, aktualius duomenis.

Visuminis (platusis) įsivertinimas duoda pagrindą pasirinkti vieną iš būdų giliau vertinti mokyklos veiklos aspektą. Įsivertinimo metodika (2016) nurodo, kad tai gali būti teminis ar problemos įsivertinimas. Teminis vertinimas gali būti atliekamas be išankstinės nuostatos, kas konkrečiai ir kodėl mokyklos bendruomenei nepatinka. Puikus pasirinkimas teminiam įsivertinimui būtų stipriųjų mokyklos veiklos aspektų, surastų po įsivertinimo ar pateiktų išorės vertintojų (+10), tobulinimo antrinis vertinimas. Šiuolaikinė modernioji vadyba akcentuoja poreikį tobulinti stipriuosius veiklos aspektus ir stebėti ryšį su silpnybėmis. Kadangi Įsivertinimo metodikos (2016) rodikliai yra susieti priežasties ir pasekmės ryšiais, tobulinamos stiprybės pagerina ir tai, kas buvo silpna. Pasibaigus visam vadybiniam ciklui (atitinkančiam strateginio plano vykdymo laikotarpį) ir vėl atlikus visuminį platųjį įsivertinimą, tikėtina, kad duomenys parodys ne tik stipriųjų aspektų kokybinį šuolį, bet ir reikšmingą kokybinį pokytį tose veiklose, kurios buvo įvertintos kaip silpnybės. Analizė pradeda problemos, išreiškiančios neatitikimą tarp esamos ir pageidaujamos padėties, identifikavimu. Problema yra tai, kas mokykloje silpna. Problemą taip pat išryškintų www.iqesonline.lt klausimynai su dvigubomis skalėmis – esama padėtis ir poreikis keistis. Problemą mokykloje gali suponuoti ir svarbūs nacionaliniai švietimo prioritetai.

Atliekant problemos, temos įsivertinimą mokyklos veikla vertinama giliau. Verta pasirinkti nedidelį vieną (daugiausia du) veiklos aspektą, atitinkantį rodiklį ar net jo vieną požymį – raktinį žodį.

Gilus įsivertinimas suteiks aiškių ir konkrečių duomenų, ką reikėtų šioje veikloje tobulinti. Remiantis veiklų tobulinimo patirtimi, verta atsisakyti didelių žingsnių ar šuolių. Mažais žingsneliais atkakliai siekiama aiškiai (konkrečiai, kasdieniškai) suformuluoto, dažnai, atrodytų, visai kuklaus tikslo. Įtaką sėkmingam darbui daro tikėjimas, kurį suteikia mažuose pokyčiuose įgyta patirtis. Kuriant kokybę, nesiekama kažko egzotiško ar ypatingo. Siekiama realistiško, konkretaus tobulinimo. Kokybės tobulinimas nėra kažko naujo kūrimas. Tai veikia niekuo ypatingu neišsiskiriantis, tačiau sistemingas mėginimas drauge su kitais ieškoti galimybių pagerinti savo pagrindinę veiklą ir puoselėti turimas stiprybes. Ir daryti tą nuosekliai, atkakliai, žingsnis po žingsnio, nes vienkartinės pastangos ir skubotas veiklumas reikalauja daug energijos, tačiau atneša mažai naudos.

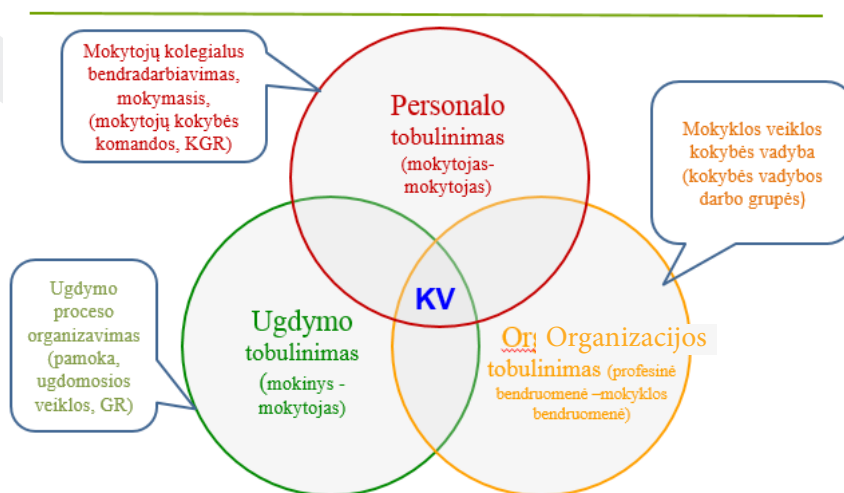
Svarbu pastebėti, kad tobulinimo planas turėtų būti susietas su kitais mokyklos planais. Planuodama tobulinimo veiklas, mokykla jas turėtų integruoti į jau esantį planą, jį koreguodama, galbūt keisdama įgyvendinimo rodiklius. Tobulinamos veiklos neturėtų pakeisti mokyklos nusistatytos krypties, tikslų, uždavinių, bet koreguoti juos, suprantama, gali ir kartais net turėtų.

Įsivertinimo metodikos (2016) tikslai ir uždaviniai orientuoja į visos mokyklos bendruomenės dalyvavimą įsivertinimo ir tobulinimo procesuose. Visų narių dalyvavimas labiausiai turėtų pasireikšti tuomet, kai yra tariamasi dėl rodiklio detalajame aprašyme nurodytų kokybės požymių sukonkretinimo pagal mokyklos kontekstą, kitaip tariant, susitariant dėl aukščiausio šiai mokyklai pasiekiamo konkretaus kokybės lygio (aukščiausio lygio iliustracijos). Ir kitas atvejis, kada reikia visų, bent jau profesinės bendruomenės, narių dalyvavimo, kai interpretuojami, svarstomi gauti įsivertinimo duomenys, iš jų daromos išvados, pateikiamos rekomendacijos. Kaip tai atlikti, kokius aktyvaus susirinkimo metodus naudoti, svarstant įsivertinimo duomenis, pateikiama www.iqesonline.lt skyrelyje „Pagalba. Informacinis filmukas: apklausų vertinimas ir rezultatų ataskaitos skaitymas“ taip pat leidinyje „IQES vertinimo rezultatų ataskaitos svarstymas“.

Visų dalyvavimas įsivertinimo ir tobulinimo veikloje suprantamas kaip integruota ir atsakinga kiekvieno bendruomenės nario veikla pagal savo kompetencijas. Remiantis Geros mokyklos koncepcijos (2015) teiginiais, mokyklos pagrindinė paskirtis yra kiekvieno vaiko sėkmingas mokymasis ir jam įmanomi pasiekti rezultatai. Šiai paskirčiai įvykdyti reikia suvienyti kiekvieno asmenines pastangas ir bendras nedidelės mokytojų komandos bei visos organizacijos pastangas. Sėkmingas organizacijos tobulinimas ir mokymasis yra nulemtas sėkmingo personalo tobulinimosi ir mokymosi ir ugdymo turinio tobulinimo (žr. 7 pav.).

Integruota į ugdymą orientuota kokybės vadyba:

Personalo tobulinimo, organizacijos tobulinimo ir ugdymo tobulinimo sankirta kokybės vadyboje

7 pav. Integruota į ugdymą orientuota kokybės vadyba

Kaip turėtume organizuoti savo veiklą, kad mokyklos vadovybė iš tiesų galėtų atlikti pagrindines vadovavimo užduotis, už kurių vykdymą ji yra atsakinga?

Sunkumai, kuriuos reikia konstruktyviai įveikti

1. Didelis darbo krūvis, papildomas laikas gali peržengti fizinių galimybių ribas, sukelti nusivylimą, skepticizmą dėl laukiamo rezultato.

2. Nuolatinis skaidrus informavimas (komunikavimas) apie esamą ir tobulinamą situaciją (mokytojai, mokiniai, tėvai) reikalauja atkaklumo ir nuoseklumo.

3. Nuomonių skirtumas reikalauja pagerinti ginčo kultūrą – priešingas pozicijas gebėti išsakyti be priešiško ir (ar) paslėpto užgauliojimo.

4. Mokytojo vaidmens pokytis pamokoje kelia abejonių ir baimių; joms nugalėti reikia ugdomojo vadovavimo, supervizijos arba KGR.

5. Reikia atnaujinti mokyklos valdymą. Direktyvus vadovavimo stilius keičiamas delegavimu ir dalyvavimu (komunikacija, konfliktų sprendimo metodai), o tai kelia vidinių abejonių.

6. Komandinis darbas, paremtas bendradarbiavimu, reikalauja papildomų sąlygų ir pastangų – naujų veiklos organizavimo formų.

7. Reikia kiekvieno atkaklios asmeninės atsakomybės (susidūrimas su nepalankiomis išorinėmis aplinkybėmis gali sukelti rezignaciją, pasidavimą).

Pirmiausia sukaupti patirties ir tik paskui priimti sprendimą dėl sisteminės veiklos.

Nuolatinis personalo mokymasis. Sėkmingai dirbančiose mokyklose daug dėmesio skiriama nuolatiniam personalo mokymuisi ir mokyklos tobulinimui. Personalas skatinamas reflektuoti savo atliktus darbus ir dalytis su kitais savo profesine patirtimi.

Valstybinė 2013–2022 m. švietimo strategija (VŠS) numato 4 pagrindinius tikslus švietimui plėtoti: profesionalūs mokytojai; duomenų analize ir įsivertinimu grįsta švietimo kokybės kultūra; palankiausias galimybės mokiniams išskleisti individualius gebėjimus ir sąlygų mokytis visą gyvenimą sudarymas. Visi tikslai yra susiję su vadybiškai organizuotu mokytojų profesinės veiklos tobulinimu, su mokyklos pažangos matavimu (VŠS rodiklis). *Geros mokyklos koncepcija* (2015) akcentuoja prasmės ir sėkmės kryptį šiuolaikinio mokymosi paradigmoje. Mokymasis mokykloje yra ne tik mokinių, bet ir mokytojų veiklos pagrindas. Mokytojų mokymosi kryptis nusako gaunamas grįžtamasis ryšys iš mokinių ir kolegų, šio ryšio refleksija ir tuo pagrindu efektyvinama metodinė mokytojų veikla mokykloje. *Mokyklų, įgyvendinančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika* (2016) numato visų mokyklos bendruomenės narių suasmenintą dalyvavimą siekiant kokybės: savosios veiklos kokybės atsakinga siekiamybė yra kiekvieno mokyklos profesinės bendruomenės nario prievolė. *Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas* (2015), remdamasis *Geros mokyklos koncepcijos* postulatais, nusako bendrojo ugdymo tobulinimo kryptis, numato ugdymo programų kokybės užtikrinimą. Mokyklos formaliesiems ir neformaliesiems lyderiams kyla vadybinis iššūkis tarpusavyje suderinti nacionalinių švietimo tikslų, išdėstytų išvardytuose dokumentuose, raišką ir vykdymą savo ugdymo įstaigoje.

INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Brager G., Posse N. Žingsniai link geros mokyklos [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <https://iqesonline.lt/>
2. Bendrojo lavinimo mokyklos vidaus audito rekomendacijos. (2008). Vilnius. Švietimo aprūpinimo centras.
3. Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo modelis. (2015). NMVA [interaktyvus]. Prieiga per internetą: www.nmva.smm.lt.
4. Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo rodikliai. (2015). NMVA [interaktyvus]. Prieiga per internetą: www.nmva.smm.lt.
5. Cohen L., Manion L. & Morrison K. (2007). Questionnaires. Research methods in education. London and York: Routledge.
6. Geros mokyklos koncepcija. (2015). NMVA [interaktyvus]. Prieiga per internetą: www.nmva.smm.lt.
7. Hattie J. (2012). Matomas mokymasis. Mokytojo vadovas. Vilnius: UAB „Petro ofsetas“.
8. Helmke A. (2012). Pamokos kokybė ir mokytojo profesionalumas: diagnostika, vertinimas, tobulinimas. Vilnius: „Standartų spaustuvė“.
9. IQES online Lietuva [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <https://iqesonline.lt/>.
10. IQES vertinimo rezultatų ataskaitos svarstymas [interaktyvus]. Prieiga per internetą: http://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2012/12/3_IQES-duomenų-interpretacija.pdf.
11. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. sausio 15 d. įsakymas Nr. ISAK-54 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. ISAK-3219 „Dėl Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo sistemos koncepcijos patvirtinimo“. Žin., 2008-12-02, Nr. 138-5461.
12. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. V-1194 „Dėl Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo patvirtinimo“. Žin., 2011-07-09, Nr. 83-4051.
13. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. V-267 „Dėl Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikos patvirtinimo“. TAR, 2016-03-29, Nr. 6439.
14. Lukšienė M. (2013). Jungtys. Vilnius: „Alma littera“.
15. Mokyklos savęs vertinimo instrumentai ir jų naudojimo rekomendacijos. (2010). Kaunas: NMVA.
16. Mokytojo profesijos kompetencijos aprašo patvirtinimo“. Žin., 2007-01-30, Nr. 12-511.
17. Pagrindinio ugdymo bendrosios programos. (2008). Vilnius. ŠMM, ŠAC.
18. Petty G. (2008). Įrodymais pagrįstas mokymas. Praktinis vadovas. Vilnius: „Tyto alba“.
19. Plano įgyvendinimo sėkmės rodikliai. (2012). Vilnius: NMVA.
20. Senge P. (2008) Besimokanti mokykla. *Versa/The book*.
21. Simonaitienė B. (2007). Mokyklos besimokančios organizacijos vystymas. Kaunas: „Technologija“.
22. Vidurinio ugdymo bendrosios programos. (2011). ŠMM [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <http://www.upc.smm.lt/>.
23. Žingsniai link veiksmingo planavimo. (2010). Švietimo planavimo rekomendacijos. Vilnius: NMVA.

Tinklalapiai:

1. <http://portalas.emokykla.lt>
2. <http://www.lyderiulaikas.smm.lt>
3. <http://www.nmva.smm.lt>
4. <http://www.sac.smm.lt>
5. <https://www.smm.lt>

Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įšivertinimo modelio sandara

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
1. Rezultatai	1.1. Asmenybės branda	1.1.1. Asmenybės tapsmas	<p><i>Savivoka, savivertė</i></p> <p><i>Socialumas</i></p> <p><i>Gyvenimo planavimas</i></p>	<p>Mokiniai suvokia savo asmenybės unikalumą, žino savo gabumus ir polinkius, moka įšivertinti asmeninę kompetenciją. Mokiniai pasitiki savo jėgomis, nebijo iššūkių – juos priima kaip naujas mokymosi bei veiklos galimybes, yra sveikai ambicingi ir atkaklūs. Valdo save stresinių situacijų metu, konstruktyviai sprendžia problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą.</p> <p>Mokiniai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, prisiimti atsakomybę, konstruktyviai spręsti konfliktus. Jie pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, gerbia kitą asmenį ir yra geranoriški. Mokiniais rūpi jų aplinkos, bendruomenės, šalies gerovė ir jie prisideda ją kuriant.</p> <p>Mokiniai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų. Jie žino, kad yra ne vienas gyvenimo įprasminimo būdas, moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, kelti tikslus, koreguoti ir atnaujinti juos. Jie moka susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (taip pat ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes. Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybes mokiniai sieja su ugdymosi galimybėmis. Jie geba tikslingai ir pagrįstai pasirinkti ugdymosi sritis ir (ar) dalykus vyresnėse klasėse.</p>
	1.2. Pasiekimai ir pažanga	1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga	<p><i>Optimalumas</i></p> <p><i>Visybiškumas</i></p> <p><i>Pažangos pastovumas</i></p> <p><i>Pasiekimų asmeniškumas</i></p>	<p>Kiekvieno mokinio įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis turi būti optimalus, t. y. atitinkantis jo amžiaus grupei keliamus tikslus ir individualias galias, siekius bei ugdymosi patirtį. Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas grindžiami informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu. Mokiniui keliami tikslai kuria jam nuolatinis iššūkius, reikalauja pastangų ir atkaklumo, tačiau neįsėdina ir negniuždo.</p> <p>Mokiniai turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų (t. y. žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvią vertybinę orientaciją) visumą ir geba pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, pasirinkimus. Mokinio pažanga įgyjant kompetencijas gali būti nevienodai sparti, tačiau ji yra visuminė – nuolatinė visose mokyklinio ugdymo srityse.</p> <p>Kiekvienas mokinys nuolat ir nuosekliai išmoka naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų. Pažangos tempas yra tinkamas mokinio galioms – ne per lėtas, bet ir ne sekiantis. Pažanga atpažįstama, įrodoma, parodoma, pripažįstama, mokiniui ji teikia augimo džiaugsmo ir atrodo prasminga.</p> <p>Mokiniai turi ypatingų asmeninių mokymosi bei kitų veiklų – projektų, renginių, pilietinių iniciatyvų, savanorystės, karitatyvinės veiklos ir kt., būrelių, konkursų – pasiekimų (darbų ir kūrinių, gebėjimų, laimėjimų). Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga	<p><i>Rezultatyvumas</i></p> <p><i>Stebėsenos sistemingumas</i></p> <p><i>Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas</i></p> <p><i>Atskaitomybė</i></p>	<p>Mokinių ugdymo(si) pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai) ir mokyklą baigę mokiniai patenkinti mokyklos indėliu ugdant asmenybes – tikslais, ugdymo būdais, rezultatais. Mokykla turi ypatingų, originalių (savitų) ugdymo pasiekimų.</p> <p>Mokykloje analizuojami apibendrinti, susumuoti atskiro ugdymo(si) laikotarpio ar ugdymo pagal tam tikrą programą rezultatai (remiantis mokinių veiklos ir elgesio stebėjimu, jų atliktų darbų įvertinimu, kontrolinių ir kitų diagnostinio vertinimo užduočių, nacionalinių ir tarptautinių tyrimų, ugdymo(si) pasiekimų patikrinimų rezultatais). Sistemingai apmąstoma įvairių mokinių grupių, klasių pasiekimų dinamika, vertinamas kiekvieno mokytojo darbo poveikis ir mokyklos indėlis į mokinių pažangą.</p> <p>Mokytojai yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, kuriuos naudoja kiekvieno mokinio išgalių gilesniam pažinimui, ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui ir įvertinimui, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimui laiku. Turima vertinimo informacija ir tyrimų duomenimis remiamasi nustatant prioritetinius ugdymo(si) kokybės gerinimo mokykloje uždavinius, kuriant ir koreguojant mokyklos ugdymo turinį, pasirenkant mokymo(si) priemones ir metodus, planuojant mokytojų mokymąsi – vieniems iš kitų, drauge ar kt.</p> <p>Mokykla atsakingai ir tikslingai teikia duomenis apie mokinių ir mokyklos pasiekimus įvairioms interesų grupėms: savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui), valstybei, mokinių tėvams, vietos bendruomenei. Mokinių ir mokyklos pasiekimų vertinimo rezultatais remiamasi informuojant tėvus ir visuomenę apie ugdymo(si) rezultatus ir kokybę (pvz., skelbiant mokyklos tinklalapyje, aptariant susirinkimų, susitikimų metu, teikiant žiniasklaidai).</p>
2. Ugdymas(is) ir mokinių patirtys	2.1. Ugdymo(si) planavimas	2.1.1. Ugdymo(si) tikslai	<p><i>Pagrįstumas ir sąryšingumas</i></p> <p><i>Kontekstualumas</i></p>	<p>Mokytojai žino, ko siekia ugdydami mokinius, ir geba siekius pagrįsti. Pamokos, veiklos, užduoties tikslai derinami su kompetencijų ir mokinio asmenybės ugdymo tikslais, trumpalaikiai tikslai – su ilgesnio laikotarpio (metų, ugdymo programos) tikslais, mokyklos ugdymo tikslais – su savivaldybės ir nacionaliniais švietimo tikslais.</p> <p>Keldami ugdymo tikslus, mokytojai atsižvelgia į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą. Tikslai koreguojami, kintant mokinio, klasės, mokyklos ir jos aplinkos poreikiams.</p>
		2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai	<p><i>Planų naudingumas</i></p> <p><i>Tvarkaraščių patogumas mokiniams</i></p>	<p>Ugdymas planuojamas taip, kad veiklos padėtų siekti išsiskeltų ugdymo tikslų, vienos kitas papildytų ir derėtų. Mokymosi laikas ir periodai lanksčiai pritaikomi ugdymo poreikiams (jungiant pamokas, integruojant dalykus, pamokas ir po pamokų vykstančias veiklas, organizuojant projektinę veiklą, koreguojant tvarkaraščius).</p> <p>Mokyklos dienotvarkė, veiklų, renginių ir pamokų tvarkaraščiai sudaromi, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokymosi sudėtingumą bei tempą, įvairius mokymosi poreikius. Siekiama, kad jie būtų kuo patogesni ir naudingesni mokiniams.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius	<p><i>Poreikių pažinimas</i></p> <p><i>Pagalba mokiniui</i></p> <p><i>Gabumų ir talentų ugdymas</i></p>	<p>Mokykloje sistemingai analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai. Atliekami tyrimai, diagnostinio vertinimo rezultatai sudaro galimybę laiku atpažinti individualius ugdymosi poreikius, polinkius bei galimybes. Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo ugdymo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą).</p> <p>Mokykloje aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos. Kilus ugdymosi, psichologinių ar socialinių problemų bei grėsmių, mokiniai visuomet ir laiku sulaukia tinkamos pagalbos. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su visomis reikalingomis specializuotomis tarnybomis. Teikiant pagalbą, užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas.</p> <p>Mokytojai laiku pastebi ir tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus bei talentus. Ypatingų, bendraamžių lygį pranokstančių gabumų turintiems mokiniams kuriami specialūs ugdymosi iššūkiai ir ugdymo būdai. Ugdydama gabius mokinius, mokykla bendradarbiauja su kitomis institucijomis, socialiniais partneriais, neformaliojo švietimo mokytojais.</p>
	2.2. Vado-vavimas mokymuisi	2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	<p><i>Tikėjimas mokinio galiomis</i></p> <p><i>Mokymosi džiaugsmas</i></p> <p><i>Mokymosi įprasminimas</i></p>	<p>Mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis. Mokytojų nuostatos ir palaikymas padeda formuoti aukštiesiems mokinių siekiams ir savigarbai. Sudarydami ugdymo planus, numatydami siektinus rezultatus, mokytojai kuria mokinio jėgas atitinkančius bei nuolatines pastangas stimuliuojančius iššūkius. Mokiniai geba išsakyti individualius mokymosi lūkesčius, kurie liudija jų pasitikėjimą savo jėgomis ir sveikas ambicijas.</p> <p>Mokytojas planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, taip pat patirti mokymosi sėkmę. Mokiniai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga. Jiems leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis.</p> <p>Mokytojas, pažindamas mokinių veiklos ir mokymosi motyvus, parenka ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis jiems padėtų įgyti įvairios prasmingos patirties (stebėjimo, tyrinėjimo, eksperimentavimo, žaidimo, kūrybos, taip pat socialinių sąveikų) ir būtų optimaliai gilus bei auginantis. Mokymasis siejamas su mokinių gyvenimo patirtimis, sudaromos sąlygos modeliuoti ar spręsti realaus pasaulio problemas, ugdytis realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas	<p><i>Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas</i></p> <p><i>Ugdymo(si) integralumas</i></p> <p><i>Įvairovė</i></p> <p><i>Klasės valdymas</i></p>	<p>Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeniniai ir ugdymosi poreikiai, interesai, gebėjimai, mokymosi stiliai), į kurias atsižvelgia organizuodami mokymą(si). Taikomi įvairūs nenuolatiniai mokinių pergruopavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai. Siekiama suasmeninti mokymąsi, t. y. skatinamas aktyvus mokinių dalyvavimas keliant individualius, su kiekvieno mokymosi galimybėmis, interesais ir siekais derančius ugdymosi tikslus, renkantis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą.</p> <p>Siekiami prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo. Mokyklos ugdymo programų turinys integruojamas taikant įvairius modelius: asmenybės ir sociokultūrinę, dalyko vidinę ar tarpdalykinę integraciją, prioritетinių ugdymo(si) siekių (sveikos gyvensenos, saugos, verslumo, karjeros ugdymo ir pan.) integravimą į bendrojo ugdymo dalykų bei neformaliojo ugdymo turinį, integraciją temos, problemos, metodo pagrindu ir kt. Siejamas formalusis ir neformalusis vaikų švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.</p> <p>Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose (mokykloje, bibliotekoje, gamtoje ir kt.). Derinamas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės ir tinklinis mokymasis.</p> <p>Mokinių elgesys valdomas aiškiais, sutartomis taisyklėmis ir procedūromis, asmeniniu mokinio įsipareigojimu, socialiniu emociniu ugdymu, pageidaujamo elgesio skatinimu, asmeniniu mokytojo pavyzdžiu. Siekiama drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą, mokymąsi. Mokymasis vadovaujant mokytojams derinamas su savivaldžiu mokymusi ir klasės, kaip savarankiškos ir besimokančios bendruomenės, ugdymu. Mokomasi konstruktyviai, nekonfliktuojant ir neišsigąstant įveikti mokymosi problemas ir trukdžius.</p>
	2.3. Mokymosi patirtys	2.3.1. Mokymasis	<p><i>Savivaldumas mokantis</i></p> <p><i>Mokymosi konstruktyvumas</i></p> <p><i>Mokymosi socialumas</i></p>	<p>Padedant mokytojui, mokiniai geba išsikelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones, klausti ir paprašyti pagalbos, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką. Jie suvokia, pripažįsta ir stengiasi spręsti mokymosi problemas. Stebėdami ir apmąstydami asmeninę pažangą, geba pateikti jos įrodymus (atskirus darbus ar jų pasiekimų aplankus, mokymosi dienoraščius). Reflektuodami individualią mokymosi patirtį, mokiniai padeda mokytojams įvertinti mokymosi gilumą ir tinkamumą.</p> <p>Mokiniai skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais kuriant prasmingus ryšius. Jie mokomi vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus. Nuolat grįžtant prie jau išmoktų dalykų, mokomasi sieti idėjas, suvokti, patikrinti ir perkonstruoti savo supratimą, mąstymą ar veiklos būdą.</p> <p>Mokiniai geba ir yra motyvuojami mokytis bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis įvairios sudėties ir dydžio grupėmis bei partneriškai (poromis). Jie padeda vieni kitiems mokantis. Geba viešai išsakyti savo mintis ir išklausti kitus, klausti, diskutuoti, ginti savo nuomonę, paaiškinti požiūrį (žodžiu, tekstu, vaizdu), drauge analizuoti ir spręsti problemas, kurti bendrą supratimą, sprendimus ar darbus.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		2.3.2. Ugdy- mas mokyklos gyvenimu	<p><i>Santykiai ir moki- nių savijauta</i></p> <p><i>Narystė ir bendrakūra</i></p> <p><i>Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai</i></p> <p><i>Darbinga tvarka</i></p>	<p>Mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų, mokytojų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastan- gomis suprasti kitą, geranoriškumu, rūpinimusi padedant ir dalijantis. Siekiama, kad kiekvienas jaustųsi vertingas, reikalingas ir saugus.</p> <p>Mokiniai jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei, yra patenkinti tuo, prisiima įsipareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Savivalda grindžiama dialogo ir tarimosi kultūra, mokinių teise inicijuoti, priimti ir įgyven- dinti sprendimus ir kurti mokyklos gyvenimą. Skatinama ir palaikoma mokinių lyderystė įvairiose veiklose, moki- nių organizacijų veikla.</p> <p>Mokykloje netrūksta įvairių įdomių būrelių ir renginių – projektų, akcijų, talkų, išvykų, varžybų, parodų ir kt. Į juos įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė. Mokykla atlieka svarbų vaidmenį kuriant pozityvaus vaikų, paauglių, jaunuolių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis.</p> <p>Mokykloje tvyro darbinis mokymosi šurmulys, tačiau taip pat laikomasi sutartų mokymosi organizavimo taisyklių ir darbo ritmo, padedančio veiksmingai siekti ugdymo(si) tikslų. Mokiniai mokosi suvokti tvarkos paskirtį, kurti bendro gyvenimo taisykles ir jų laikytis.</p>
	2.4. Vertini- mas ugdant	2.4.1. Vertinimas ugdymui	<p><i>Vertinimo kriterijų aiškumas</i></p> <p><i>Vertinimo įvairovė</i></p> <p><i>Pažangą skati- nantis grįžtamasis ryšys</i></p>	<p>Mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie yra vertini- mo kriterijai, kada ir kaip jie taikomi.</p> <p>Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai – diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis, formalusis ir neformalusis, tačiau vyrauja kasdienis neformalusis formuojamasis vertinimas. Mokytojai siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo. Derinami skirtingi vertinimo būdai – mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo aplankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt. Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau.</p> <p>Mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, informatyvi, asmeniškai ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos. Siekiama abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo), padedančio mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas ir vadovauti pačių mokymuisi.</p>
		2.4.2. Mokinių įsivertinimas	<p><i>Dialogas vertinant</i></p> <p><i>Įsivertinimas kaip savivoka</i></p>	<p>Vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, procesą, rezultatus, moko mokinius savistabos, savivaldos, įsivertinti savo ir vertinti kitų darbą. Mokiniai įsitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Vertinimas skatina poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos.</p> <p>Vertindami savo ir draugų atliktas užduotis, kūrinius, idėjas ir pan., mokiniai geriau supranta mąstymo ir mokymo- si procesą, mokymosi būdus ir savo mokymosi poreikius, lengviau juos paaiškina, formuluoja klausimus ar prašo pagalbos mokantis. Jie gali pateikti savo mokymosi sėkmių įrodymus, labiau pasitiki savimi ir mažiau baiminasi klaidų, prisiima daugiau atsakomybės už savo mokymąsi ir lengviau jį valdo.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
3. Ugdy- mo(si) aplinkos	3.1. Įgali- nanti mo- kytis fizinė aplinka	3.1.1. Įranga ir priemonės	<i>Įvairovė</i> <i>Šiuolaikiškumas</i>	Įranga ir priemonės turi būti įvairios, skirtingos paskirties, atitinkančios situaciją, dalyko turinį, poreikius ir mo- kinių amžių. Įrangos ir priemonių pakanka, jos tikslingai panaudojamos ugdymo(si) tikslams pasiekti. Mokytojai drauge su mokiniais ir patys kuria mokymosi priemonės, dalijasi jomis ir prasmingai naudoja. Įranga ir priemonės paskirstomi teisingai, garantuojant lygias galimybes kiekvienam mokiniui. Mokykla plečia ugdymo galimybes, nau- dodamasi kitų organizacijų ištekliais. Ugdymo procese naudojama įranga ir priemonės atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus ir pagal poreikį atnau- jinamos. Mokyklos bendruomenė vertina turimų priemonių naudingumą. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, dalyvių susirinkimo (savininko) indėlis į mokyklos infrastruktūrą, įrangos ir priemo- nių atnaujinimą garantuoja ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę.
		3.1.2. Pastatas ir jo aplinka	<i>Estetiškumas</i> <i>Ergonomiškumas</i>	Mokyklos interjeras (spalvų parinkimas, baldai ir jų išdėstymas, stendai, puošyba ir kitos detalės) kuria gerą nuo- taiką bei mokinių amžiui derantį jaukumą, ugdo darnos jausmą ir gerą skonį. Derinant skirtingus interjero stilius, kuriamos įvairių paskirčių erdvės – padedančios susikaupti, stimuliuojančios mąstymą ir mokymąsi, improvizavimą ir kūrybą, bendravimą ir poilsį. Mokymosi aplinka – patalpų išdėstymas, įrengimas, apšvietimas, vėdinimas ir šildymas – yra patogi, sveika ir pa- lanki mokytis. Erdvės funkcionalios, lengvai pertvarkomos ir pritaikomos skirtingiems ugdymo(si) poreikiams: pamokoms ir popamokinei veiklai, individualiam, partneriškam, grupių darbui, mokymuisi su mokytojais ar sava- rankiškai. Įrengtos zonos aktyviam ir pasyviai poilsiui, bendravimui. Kiekvienas bendruomenės narys turi vietą pasidėti darbo ar mokymosi priemonės.
		3.1.3. Aplinkų bendrakūra	<i>Mokinių įtraukimas</i> <i>Mokinių darbų demonstravimas</i>	Mokytojai įtraukia mokinius į klasės ir bendrų mokyklos erdvių projektavimą, įrengimą, dekoravimą. Mokiniai jaučiasi mokyklos kūrėjais ir šeimininkais, jie vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti drauge, kurti ir įgy- vendinti kūrybinius sumanymus, prisiimti atsakomybę, įgyti patirties ir gebėjimų. Mokyklos patalpos dekoruojamos mokinių darbais. Taip pat eksponuojami tarpiniai mokymosi rezultatai, atspin- dintys jo procesą, – eskizai, modeliai, projektai, užrašai. Mokiniai vertina, domisi, saugo savo ir kitų darbus, mokosi iš jų.
3.2. Moky- masis be sienų	3.2.1. Mokymasis ne mokykloje	<i>Mokyklos terito- rijos naudojimas ugdymui</i> <i>Edukacinės išvykos</i>	Ugdymui išradingai pritaikoma mokyklos teritorija – klasės lauke. Įvairios mokyklos aplinkos (želdiniai, bandymų zonos, stadionai, aikštynai, poilsio zonos ir t. t.) naudojamos kaip mokymosi lauke vietos ir šaltiniai. Mokytojai žino jų edukacines galimybes ir geba panaudoti ugdymui: teorijos pritaikymui praktikoje, tyrinėjimui ir kitokiam moky- mui, sveikatos stiprinimui, žaidimams ir kt. Mokytojai domisi mokymosi ne mokykloje – gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose ir kt. – ga- limybėmis ir organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą už mokyklos ribų esančiose aplinkose. Tai aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais. Mokytojai analizuoja ir aptaria mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikį, tobulina taikomus būdus ir ieško naujų galimybių.	

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje	<p><i>Tikslingumas</i></p> <p><i>Įvairiapusiškumas</i></p>	<p>Mokytojai supranta, kaip ir kiek pamokose, projekcinėje veikloje, atliekant namų darbus, gali būti panaudojami informacinės ir komunikacinės technologijos. Skaitmeninis turinys ir technologijos mokiniams padeda įvairiapusiškiau ir patraukliau mokytis. Virtualios aplinkos ir mokymosi terpės pa(si)renkamos tikslingai ir yra saugios. Mokytojai analizuoja, kaip, kiek ir ar apskritai informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) panaudojimas gerina mokymosi rezultatus, tobulina IKT taikymo mokymui ir mokymuisi būdus.</p> <p>Virtualios ugdymosi aplinkos įtraukia mokinius į mokymąsi individualiai, poromis, komandomis. IKT padeda gilinti dalyko žinias, pristatyti darbus ir diskutuoti, tyrinėti ir eksperimentuoti. Virtualios ugdymosi aplinkos palaiko mokymąsi bendraujant ir bendradarbiaujant socialiniuose-educaciniuose tinkluose, dalyvaujant mokyklų ir tarp-tautiniuose mainuose. Skatinama naudotis kuo įvairesnėmis mokymosi priemonėmis, technologijomis, informacijos šaltiniais ir ryšiais.</p>
4. Lyderystė ir vadyba	4.1. Veiklos planavimas ir organizavimas	4.1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	<p><i>Vizijos bendrumas</i></p> <p><i>Veiklos kryptingumas</i></p> <p><i>Planų gyvumas</i></p> <p><i>Optimalus išteklių paskirstymas</i></p> <p><i>Sprendimų pagrįstumas</i></p> <p><i>Tobulinimo kultūra</i></p>	<p>Mokyklos vizija yra reali mokyklos veiklos perspektyva, priimtina visiems mokyklos bendruomenės nariams. Strateginiai, metiniai planai, veiklos programos grindžiami bendrai apmąstyto mokytojų, mokinių, tėvų, socialinių partnerių sutarimu.</p> <p>Mokyklos vizija orientuota į ateities iššūkius švietimui, paremta šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais, atitinka nacionalinę, regiono strategiją.</p> <p>Planų, programų laikymasis ir įgyvendinimas yra akivaizdus visoje mokyklos veikloje, susitarimas dėl ateities demonstruojamas ir kasdien bendraujant, bendradarbiaujant, priimant taktinius sprendimus. Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius.</p> <p>Personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Finansiniai išteklių skirstomi skaidriai, prireikus randami papildomi (pasinaudojant įvairiomis projektinio finansavimo ir veiklos galimybėmis, parama ir pan.). Materialiniai mokyklos išteklių panaudojami lanksčiai, kūrybingai.</p> <p>Mokykla įšivertinimą ir atskaitomybę laiko svarbiausia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, atsakingo mokyklos veiklos įšivertinimo rezultatais ir bendromis diskusijomis.</p> <p>Mokykloje suvokiama, kad gyvybinga organizacija turi būti savikritiška, kūrybinga ir nuolat besimokanti. Joje apmąstoma, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, ir siekiama nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse: ugdymo rezultatų, ugdymo proceso, ugdymo aplinkų kūrimo bei kt.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		4.1.2. Lyderystė	<i>Pasidalyta lyderystė</i> <i>Lyderystė mokymuisi</i> <i>Įsipareigojimas susitarimams</i>	<p>Mokykloje skatinama ugdytis lyderystės gebėjimus. Visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už iniciatyvas, sprendimus ir jų įgyvendinimą. Lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti, mąstyti ir veikti kūrybiškai.</p> <p>Lyderių veikla telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams, inovacijoms ugdymo srityje. Lyderiai palaiko profesinį įsivertinimą, refleksiją ir tobulėjimą. Mokytojai ir mokyklos vadovai periodiškai atvirai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, padeda vieni kitiems.</p> <p>Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai pasitiki mokyklos formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais.</p>
		4.1.3. Mokyklos savivalda	<i>Skaidrumas ir atvirumas</i> <i>Sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas</i>	<p>Mokyklos valdymo procese atstovaujama visiems mokyklos bendruomenės nariams. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Mokyklos savivalda funkcionuoja ne kaip formali, o kaip realiai veikianti, savarankiškai priimananti sprendimus institucija. Pripažįstama požiūrių ir nuomonių įvairovė, palaikoma diskusija, gerbiama kiekvieno nuomonė.</p> <p>Savivaldos strateginiai ir kasdienės veiklos gerinimo siūlymai yra argumentuoti. Visi savivaldos sprendimai yra reikalingi ir keičia mokyklos gyvenimą. Mokykloje yra sistema, kaip priimami sprendimai, svarbūs tiek mokyklos ateities siekiams, tiek kasdieniam gyvenimui mokykloje.</p>
		4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis	4.2.1. Veikimas kartu	<i>Bendradarbiavimo kultūra</i> <i>Kolegialus mokymasis</i>
		4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais	<i>Pažinimas ir sąveika</i> <i>Į(si)traukimas</i>	<p>Tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka tėvų poreikius ir mokyklos specifiką. Mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti ir pasiūlo tėvams tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas. Mokytojai ir tėvai bendradarbiauja (skiria laiko ir inicijuoja susitikimus, pokalbius ir kt.) palaikydami ir skatindami mokinio pažangą, stiprindami jo psichinę ir fizinę sveikatą bei socialumą.</p> <p>Tėvai dalyvauja tobulinant mokyklą. Tėvai įsitraukia į vaikų ugdymą(si) įvairiomis formomis (plėsdami jų kultūrinį akiratį, skatindami pažintinį aktyvumą, padėdami išsikelti ambicingus ugdymosi tikslus ir jų siekti, taip pat dalyvaujant mokyklos veiklose, individualiuose ir bendruose susitikimuose su mokytojais, inicijuodami prasmingas veiklas, projektus, vesdami pamokas ar kitas veiklas). Bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku.</p>

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Detalusis rodiklio aprašymas
		4.2. 3. Mokyklos tinklaveika	<i>Atvirumas</i>	Mokykla yra atvira pasauliui: bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis, palaikomi ryšiai su mokyklos absolventais.
			<i>Prasmingumas</i>	Mokyklos tinklaveika padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Partnerystės yra kruopščiai planuojamos, siekiama jų perspektyvumo. Periodiškai vertinama tinklaveikos nauda ir sąnaudos.
	4.3. Asmeninis meistriškumas	4.3.1. Kompetencija	<i>Pozityvus profesionalumas</i>	Mokytojams patinka jų darbas. Jie gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, tobulina savo socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, dėstomus dalykus, domisi ir seka naujoves. Jie dirba kaip savo srities profesionalai – šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai. Ir siekia dirbti kuo geriau.
		4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas	<i>Reiklumas sau</i>	Mokytojai turi gero darbo viziją, kuria remdamiesi vertina savo veiklą ir jos rezultatus, asmeninės kompetencijos ribas ir būtinas profesinio tobulėjimo sritis. Asmeninį profesinės veiklos įsivertinimą palaiko personalo mokymosi kultūra mokykloje: aukšti mokytojų veiklos lūkesčiai, pagarba profesionalumui, parama tobulinant asmeninį meistriškumą. Asmeninis meistriškumas paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą ir siekti nuolatinio tobulėjimo.
			<i>Atkaklumas ir nuoseklumas</i>	Mokytojai ir mokyklos administracija planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir jo atkakliai siekia. Jie mokosi pasinaudodami įvairiomis galimybėmis: savo mokykloje su kolegomis ir iš jų, su mokiniais ir iš jų, per informacinius ir socialinius kolegialaus mokymosi tinklus, kursuose, seminaruose, išvykose ir kt.

2 priedas

Mokyklų, dalyvavusių projekte „Gera mokykla: nuo geros prie geresnės“, kontaktiniai duomenys

Nr.	Mokykla	Kontaktinis asmuo	Kontaktiniai duomenys
1	Alytaus „Dzūkijos“ pagrindinė mokykla	Ilona Burinskienė	Adresas: Tvirtovės g. 7, 62001 Alytus Telefonas (8 315) 75 601 El. paštas dzuksek@alytus.lm.lt
2	Alytaus Šaltinių pagrindinė mokykla	Milda Kochanskienė	Adresas: Lauko g. 23, 62338 Alytus Telefonas (8 315) 73 358 El. paštas saltmok@saltiniai.alytus.lm.lt
3	Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	Virginija Gusčiuvienė	Adresas: Kauno g. 59, 55179 Jonava Telefonas (8 349) 61 800 El. paštas info@joneris.lt
4	Jonavos r. Bukonių mokykla-daugiafunkcis centras	Skirmantė Šimonienė	Adresas: Jonavos g. 2, Bukonių k., Bukonių sen., 55415 Jonavos r. Telefonas (8 349) 49 785 El. paštas centras@bukonys.jonava.lm.lt
5	Jonavos r. Ruklos J. Stanislausko mokykla-daugiafunkcis centras	Gitana Lemkienė	Adresas: Laumės g. 8, Ruklos mstl., 55290 Jonavos r. Telefonas (8 349) 73 452 El. paštas ruklosmokykla@gmail.com
6	Jonavos r. Šveicarijos pagrindinė mokykla	Grażina Gečienė	Adresas: Šviesos g. 8, Šveicarijos k., Dumšių sen., 55302 Jonavos r. Telefonas (8 349) 47 120 El. paštas rastine@sveicarija.jonava.lm.lt
7	Jonavos r. Upninkų pagrindinė mokykla	Asta Jampolceva	Adresas: Šventosios g. 7, Upninkai, 55486 Jonavos r. Telefonas (8 349) 35 976 El. paštas upninku.mokykla@gmail.com
8	Jonavos Raimundo Samulevičiaus progimnazija	Rimutė Mažuolienė	Adresas: Chemikų g. 140, 55217 Jonava Telefonas (8 349) 65 099 El. paštas rsamulevicius.jonava@gmail.com
9	Jurbarko Naujamiesčio pagrindinė mokykla	Alma Uznė	Adresas: Kalninės g. 39, 74179 Jurbarkas Telefonas (8 447) 51 090 El. paštas info@jnm.lt
10	Kaišiadorių r. Kruonio gimnazija	Loreta Vainauskienė	Adresas: Darsūniškio g. 11, Kruonis, 56319 Kaišiadorių r. Telefonas (8 346) 57 326 El. paštas kruonio.mokykla@kaisiadorys.lt
11	Kaišiadorių r. Paparčių mokykla-daugiafunkcis centras	Norūna Grybienė	Adresas: Dominikonų g. 16, Paparčių k., 56438 Kaišiadorių r. Telefonas (8 346) 42 685 El. paštas paparciu.mokykla@kaisiadorys.lt
12	Molėtų r. Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazija	Irina Žiupkienė	Adresas: Širvintų g. 16, Giedraičiai, 33274 Molėtų r. Telefonas (8 383) 55 110 El. paštas giedraiciu.gimnazija@gmail.com
13	Prienų r. Balbieriškio pagrindinė mokykla	Reda Valančienė	Adresas: Klevų g. 33, Balbieriškis, 59232 Prienų r. Telefonas (8 319) 59 146 El. paštas mokykla@balbieriskis.prienai.lm.lt
14	Prienų r. Išlaužo pagrindinė mokykla	Vilma Daunienė	Adresas: Mokyklos g. 1, Išlaužo k., Išlaužo sen., 59305 Prienų r. Telefonas (8 319) 48 545 El. paštas mokykla@islauzas.prienai.lm.lt
15	Prienų r. Šilavoto pagrindinė mokykla	Virginija Maščinskienė	Adresas: Trakelio g. 1A, Šilavoto k., 59272 Prienų r. Telefonas (8 319) 41 364 El. paštas direktorius@silavotas.prienai.lm.lt

Nr.	Mokykla	Kontaktinis asmuo	Kontaktiniai duomenys
16	Raseinių Šaltinio progimnazija	Jolanta Stankaitienė	Adresas: Ateities g. 23, 60154 Raseiniai Telefonas (8 428) 70 291 El. paštas saltinis@raseiniai.lt
17	Šiaulių Lieporių gimnazija	Gražina Mickienė	Adresas: V. Grinkevičiaus g. 22, 78254 Šiauliai Telefonas (841) 45 32 58 El. paštas lieporiai@splus.lt
18	Šiaulių sanatorinė mokykla	Viktoras Norkus	Adresas: K. Kalinausko g. 17, 76281 Šiauliai Telefonas (8 41) 52 46 12 El. paštas rastine@sanatorinemokykla.lt
19	Tauragės „Šaltinio“ progimnazija	Vilija Pertaitienė	Adresas: J. Tumo-Vaižganto g. 123, 98113 Tauragė Telefonas (8 446) 56 002 El. paštas saltinioproгимnazija@saltinis.lt
20	Tauragės „Aušros“ pagrindinė mokykla	Rita Poškienė	Adresas: Aerodromo g. 6, 72186 Tauragė Telefonas (8 446) 72 706 El. paštas ausros.rastine@gmail.com

3 priedas

JURBARKO NAUJAMIESČIO PAGRINDINĖ MOKYKLA
MOKYTOJO IR PEDAGOGINIO DARBUOTOJO VEIKLOS LENTELE
 20__–20__ mokslo metai

(Mokytojo vardas ir pavardė, turima kvalifikacinė kategorija)

(Dalykas)

I. UGDOMOSIOS VEIKLOS VEIKSMINGUMAS IR REZULTATYVUMAS

Veiklos kriterijai	Veiklos faktai, rezultatai
Parengti ir suderinti ilgalaikiai (trumpalaikiai) planai	
Parengtos ir suderintos neformaliojo vaikų švietimo programos	
Parengtos spec. poreikių turintiems mokiniams (gabiems) individualios programos metams ar trumpesniam laikotarpiui	
Mokinių gebėjimus plėtojančios veiklos vykdymas (išvykos, konkursai, varžybos, parodos, kiti sportiniai, kūrybiniai renginiai ir kt.)	
Mokinių dalyvavimas mokyklos, miesto, rajono, šalies ir tarptautiniuose renginiuose; mokinių pasiekimai mokyklos, miesto, rajono, šalies renginiuose	
Organizuoti ir vykdyti renginiai mokyklos, miesto, rajono, šalies mokiniams	
Mokinių dalyvavimas šalies ir tarptautiniuose projektuose	

II. BENDRAVIMAS IR BENDRADARBIAVIMAS

Veiklos rodiklis	Veiklos faktai, rezultatai
Skaityti pranešimai ir pasisakymai metodiniuose renginiuose, skaitytos paskaitos, vesti seminarai	
Dalyvavimas metodinės grupės, tarybos, atestacijos komisijos darbe	
Vestos, stebėtos atviros ugdomosios veiklos, renginiai. Dalyvavimas vertinant kitų mokytojų profesinę kompetenciją mokykloje ir kitose institucijose	
Parengtos mokymo priemonės ir kita metodinė medžiaga (padalomoji medžiaga, testai ir kt.), išleistas metodinis leidinys	
Dalyvavimas įvairių darbo grupių, komandų veikloje. Mokytojo dalyvavimas miesto, rajono, šalies konkursų ir kt. komisijose	
Projektų parengimas, dalyvavimas vykdytojų grupėje	
Bendradarbiavimas su mokinių tėvais	
Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais	
Medžiagos mokyklos metraščiui, nuotraukų ekspozicijų, parodų parengimas	
Sklandos apie mokyklą, mokinių pasiekimus ar kitą veiklą vykdymas	
Dalyvavau seminaruose:	
Kita:	

(Mokytojo v. pavardė)

(Parašas)

Data

Projektas
„GERA MOKYKLA: NUO GEROS PRIE GERESNĖS“
Metodinės rekomendacijos planuojant ir organizuojant
mokyklos įsivertinimą

Užsakymas Nr. 35 305
BĮ UAB „Baltijos kopija“
Kareivių g. 13B, LT-09109 Vilnius
www.kopija.lt

Šis leidinys – tai Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA) vykdyto projekto „Gera mokykla: nuo geros prie geresnės“ rezultatas. Projektas vykdytas bendradarbiaujant su Kokybės siekiančių mokyklų klubu (KSMK).

Projektas vyko 2015–2016 metais. Jis buvo skirtas išbandyti atnaujintą mokyklų veiklos kokybės metodiką ir rodiklius konkrečių mokyklų kontekste. Projekto dalyviai – KSMK komandos – savo mokyklose diegė atnaujintą metodiką, kūrė ir tobulino detaliuosius kokybės aprašymus arba iliustracijas, mokėsi kartu ir individualiai, susitikdavo NMVA aptarti savo darbo rezultatus.

Kokios yra konkrečios mokyklos tobulėjimo krypties gairės? Kaip mokykloje suprantama geros mokyklos sąvoka, jos rodikliai? Kokie yra jos planuojami pažangos rodikliai? Kokia yra mokyklos pasiekta pažanga?

Į visus šiuos klausimus bando atsakyti mokyklų komandos – leidinio bendraautorės.

Didžiausias dėmesys skirtas veiklos kokybės rodiklių detaliesiems kokybės aprašymams. Pagrindinis šio leidinio turinys – rodiklių sampratos atskleidimas, mokyklų pateikti konkretūs pavyzdžiai su kokybiniais ir kiekybiniais rodikliais bei informacijos šaltiniais. Mokyklų sukurtus tekstus palydi ekspertės dr. Dalios Survutaitės, Lietuvos edukologijos universiteto docentės, įžvalgos ir komentarai. Leidinio palydimieji tekstai atskleidžia įsivertinimo metodikų ir rodiklių kaitos priežastis ir esminius pokyčius. Juose pateikiama idėjų, pavyzdžių, kaip įsivertinimo procesus galima organizuoti mokykloje.

